

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

58'inci Birleşim 2 Şubat 2023 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	229
II.- GELEN KÂĞITLAR	234
III.- YOKLAMALAR	235, 236
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	236
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>236:240</i>
1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, şehit ve gazilerimize ilişkin gündem dışı konuşması	236:237
2.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	238:239
3.- Kütahya Milletvekili İshak Gazel'in, Kütahya'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması	239:240

V.- AÇIKLAMALAR**241, 264, 269, 270, 276,
309, 314, 323, 338, 341**

1.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, ilaçlarla ilgili sorunlara ilişkin açıklaması	241
2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'daki su kaynaklarına ilişkin açıklaması	241
3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, iş yeri hekimlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	241
4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, göçmen sorunu ve salgın hastalıklara ilişkin açıklaması	241:242
5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, çiğ süt fiyatlarına ilişkin açıklaması	242
6.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına ilişkin açıklaması	242
7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, millî enerji ve maden politikasına ilişkin açıklaması	242:243
8.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, ön lisans biyokimya bölümü mezunlarının sorunlarına ilişkin açıklaması	243
9.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, sosyal politikalarla öğrencileri desteklediklerine ilişkin açıklaması	243
10.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, AK PARTİ olarak bütün hizmetleri sadece milletin takdirini kazanmak için yaptıklarına ilişkin açıklaması	243
11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki sağlık tesisi sorunlarına ilişkin açıklaması	244
12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık fiyatlarına ilişkin açıklaması	244
13.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, uyuşturucuyla mücadeleye ilişkin açıklaması	244
14.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Tisan Koyu'na imar izni verilmesine ilişkin açıklaması	244
15.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, EYT'lilerin mağduriyetinin giderileceğine ilişkin açıklaması	245
16.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, EYT'yle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması	245
17.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü'ne ilişkin açıklaması	245

18.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, İzmir Foça'daki Pers Anıtı'nın yakınına açılmak istenen taş ocağına ilişkin açıklaması	245:246
19.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin Akkuyu Nükleer Enerji Santrali'ne ilişkin açıklaması	246
20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Cumartesi Annelerine ilişkin açıklaması	246
21.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, TMO'nun fındık satışına başlamasıyla fındık fiyatlarında belirsizlik oluştuğundan üreticinin mağdur olduğuna ve borsayla ilgili bir manipülasyon olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması	246:248
22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün Kıbrıs'taki görev süresinin uzatılmasına ve Türkiye'nin, Kıbrıs Türklerinin haklı davasına sahip çıkmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması	248:249
23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, özel sektör öğretmenlerinin, kamu müteahhitlerinin ve kamu avukatlarının sorunlarına; bireysel silahlanmanın arttığına ve EYT'yle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması	249:250
24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Türk Eczacıları Birliğinin 67'nci kuruluş yıl dönümüne; eczacıların, gelir uzmanlarının, özel okul öğretmenlerinin, emeklilerin, uzman çavuşların, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin, Jandarma personeli ile Katar'da görevlendirilen polislerin sorunlarına ve İçişleri Bakanlığının İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın soru önermesine verdiği cevaba ilişkin açıklaması	250:253
25.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, EYT ve yapılandırmayla ilgili kanun tekliflerine, seçimde rekabet istediklerine ve karşılarında hâlâ bir aday olmamasını ibretle takip ettiklerine ilişkin açıklaması	253:254
26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, sözleşmeli uzman erbaşların kadroya geçirilmesiyle ilgili gayretlerinin devam edeceğine ilişkin açıklaması	254:255
27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	255
28.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	256
29.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	256:257
30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	257
31.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep Araban'daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	258

32.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, orman köylülerinin ve kooperatiflerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	258
33.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Uşak'ın sorunlarına ilişkin açıklaması	258:259
34.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, inşaat mühendislerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	264
35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	269:270
36.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin açıklaması	270
37.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Antalya L Tipi Cezaevindeki bazı hak ihlallerine ilişkin açıklaması	271
38.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Şems-i Sivasî İl Halk Kütüphanesine ilişkin açıklaması	271
39.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon'daki emeklilerin ev sorununa ilişkin açıklaması	276
40.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 11 Eylül 2020'de Van Çatak'ta yaşanan göçaltına alınma olayına ilişkin açıklaması	276:277
41.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, iktidarın yolsuzluk ve rüşveti engelleme vaadine ilişkin açıklaması	277
42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Boğaziçi Üniversitesinde yaşanan olaylarda tutuklanan Doğu Demirtaş'a ilişkin açıklaması	309:310
43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bitlis Milletvekili Cemal Taşar'ın 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	314
44.- Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler'in, İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	323:324
45.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	324
46.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "hayır" oyu vereceklerine ve Van-Özalp yolunda polis tarafından yapılan silahlı saldırıya ilişkin açıklaması	338:339

47.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, diploma denkliği konusundaki rakamlara ilişkin açıklaması 339

48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Akhisar Balkan Göçmenleri Derneğinin taleplerine ilişkin açıklaması 341

VI.- ÖNERİLER

259, 264, 270, 271

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

259:264, 264:269, 270,
271:276

1.- İYİ Parti Grubunun, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı ve arkadaşları tarafından, Elmalı Ovası'nda DSI'nin kurutma faaliyetlerinin sonlandırılması, kuraklıkla mücadele ve alınacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 31/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 259:264

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin giderilmesi amacıyla 2/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 264:269, 270

3.- CHP Grubunun, Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve arkadaşları tarafından, akaryakıt istasyonu işletmecilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 24/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 271:276

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

277, 279, 311, 314, 325,
339, 342, 347

A) KANUN TEKLİFLERİ

277:279, 279:309,
311:313, 314:323,
325:338, 339:340,
342:346, 347:359

1.- Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) 277:279, 279:309,
311:313, 314:323,
325:338, 339:340,
347:359

2.- Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 393)

342:346

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 375)

346

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

279

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

279

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Latin Amerikan ve Karayipler Parlamentosu Başkanı Silvia Del Rosario Giacoppo ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

279

IX.- OYLAMALAR

347

1.- (S. Sayısı: 403) Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

347:359

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak sekiz oturum yaptı.

İzmir Milletvekili Murat Çepni, İzmir Gaziemir’deki nükleer atıkların yarattığı tehlikelere,

Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı, “Yeter, söz milletindir!” sloganına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Adana’nın sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Almanya Sosyal Demokrat Partisi milletvekillerine “Hoş geldiniz.” denildi.

Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan, diploma denklik sorununa,

Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, paramediklerin sorunlarına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, engellilerin sorunlarına,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, gazeteci Abdi İpekçi’nin ölüm yıl dönümüne ve 2021 yılı Yolsuzluk Algı Endeksi’nde Türkiye’nin yerine,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın’da AKP yandaşlarına verilen kamu ihalelerine ve Aydın’da yerine getirilmeyen sözlere,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, AK PARTİ iktidarında Türkiye’de yapılan kalkınma ve demokrasi hamlelerine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, TÜİK’in ihracat verilerine,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, aile sağlığı merkezlerinde aile hekimleri tarafından çalıştırılan personelin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Pamukluk Barajı’na ve DSI sulama suyu ücretlerine,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, kamuda çalışan mühendislerin sorunlarına ve Hatay Büyükşehir Belediyesine sözleşmeli personel alımına,

Tokat Milletvekili Yücel Bulut, Tokat’ta meydana gelen yolcu otobüsü kazasına ve Tokat’taki yol yapım çalışmalarına,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, su verimliliği seferberliğine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, okullardaki devamsızlık sorununa,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili yapılacak düzenlemeye,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Çevlik Limanı’nın sorunlarına,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, taşeron işçilerin sorunlarına,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, mezun jeofizik mühendislerinin sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, Sağlık Bakanlığına yapılacak personel alımına,

Erzincan Milletvekili Burhan Çakır, muhalefetin seçim vaatlerine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adanalı karpuz üreticilerinin sorunlarına,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep’teki hayvan yetiştiricilerinin sorunlarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, gazeteci Abdi İpekçi’nin 44’üncü ve Barış Manço’nun 24’üncü ölüm yıl dönümlerine, 1 Şubat 1992 tarihinde Şırnak’ın Görmeç köyü ile Siirt’in Eruh ilçesinin

Tünekpınar köyünde yaşanan çığ felaketlerine, ülkemizdeki intihar olaylarına, kamu müteahhitlerinin sorunlarına, bağımsız denetçilerin sorunlarına, sözleşmeli uzman çavuş, astsubay ve subaylara kadro verilmesi gerektiğine, kadro verilmeyen taşeron çalışanlarına ve kamu avukatlarının sorunlarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, dünyanın çeşitli bölgelerinde kutsal mekânlara ve dinî değerlere yapılan saldırıları şiddetle kınadıklarına, başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere tüm ülkelerin üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerektiğine, Misakımillî'nin kabul edilisinin 103'üncü yıl dönümüne, 29 Ocak Batı Trakya Türkleri Milli Direniş Günü'ne ve Barış Manço'nun 24'üncü ölüm yıl dönümüne,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Barış Manço'nun ölüm yıl dönümüne, Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2022 yılı raporuna, Siirt Belediyesindeki kayyum rejimine, fırın işçilerinin sorunlarına, KCK davası tutuklusunu Pınar Işık ile Kübra Barutçu'nun infazının uzatılmasına ve hasta mahpusların bir an önce serbest bırakılması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, gazeteci Abdi İpekçi ile Barış Manço'nun ölüm yıl dönümlerine, babasını kaybeden Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici'ye CHP Grubu olarak başsağlığı dilediklerine, Merkez Bankasının 2022 yılında 108 milyar dolar rezerv sattığına, Boğaziçi Üniversitesindeki eylemlere katılan gençlere verilen cezalara, Anayasa Mahkemesi Başkanlığına İrfan Fidan'ın getirilmeye çalışıldığına ve Merkez Bankasının Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati'ye gönderdiği açık mektubunu Cumhurbaşkanına gönderilmesi gerektiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, babası vefat eden Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici'ye başsağlığı dilediklerine, Barış Manço'nun ölüm yıl dönümüne, yeniden yapılandırılmayla ilgili kanun teklifine, Merkez Bankasının piyasaya döviz satışının yönetmelikle yapılan bir düzenleme olduğuna ve Mehmet Sevigen'in bir televizyon programında sorduğu sorulara,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, babası vefat eden Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici'ye başsağlığı dilediğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, babası vefat eden Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici'ye İYİ Parti Grubu olarak başsağlığı dilediklerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, Başkanlık Divanı olarak, babası vefat eden Büyük Birlik Partisi Genel Başkanı Mustafa Destici ile ailesine başsağlığı ve merhuma da Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki parlamento heyetinin Pakistan Parlamentosu Başkanı Raja Pervez Ashraf'ın vaki davetine icabetle, Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları toplantısına katılmak üzere 21-23 Şubat 2022 tarihlerinde Pakistan'a,

Türkiye-Bangladeş Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ağrı Milletvekili Ekrem Çelebi'nin, Bangladeş Parlamentosunun davetine icabetle beraberinde Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetle 6-10 Şubat 2023 tarihleri arasında Bangladeş'e,

Resmî ziyarette bulunmalarına ilişkin tezkereleri kabul edildi.

İYİ Parti Grubunun, 17/1/2023 tarihinde Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, üniversite öğrencilerinin ekonomik nedenlerle okulu bırakmaması için burs verilen öğrenci sayısının ve burs miktarının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 31/1/2023 tarihinde Mardin Milletvekili Pero Dünder ve arkadaşları tarafından, nepotizm sonucu ortaya çıkan kadrolaşma ağının yarattığı tahribatın önüne geçilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 31/1/2023 tarihinde Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından yürütme organının Meclis üzerindeki vesayetinin araştırması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Şubat 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 1, 2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23 ve 28 Şubat 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Genel Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ve 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23 ve 28 Şubat 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24.00'e kadar, 1 Şubat 2023 Çarşamba günkü (bugün) birleşiminde 393 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar, 2 Şubat 2023 Perşembe günkü birleşiminde 375 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sinop Milletvekili Nazım Maviş'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, EYT sorununa,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, MEDAŞ işçilerinin sorunlarına,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, süt üreticilerinin sorunlarına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, çiftçi ve esnaf BAĞ-KUR primlerine,

Konya Milletvekili Halil Etyemez, su verimliliği seferberliğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer, ziraat tekniklerinin sorunlarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, EYT'lilerle ilgili yasa teklifine,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, TÜPRAŞ işçilerinin sorunlarına,

Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu Ban, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan, iktidarın toplumu bölerek ayrıştırdığına,

İzmir Milletvekili Bedri Serter, 15-22 Şubat 2023 tarihleri arasında İzmir'de yapılacak Türkiye İktisat Kongresi'ne,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayseri’deki sanayi bölgelerinin sorunlarına, Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek, il özel idarelerinde çalışan teknik personelin sorunlarına, İlişkin birer açıklamada bulundular.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci’nin HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek, Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın’ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasına alınan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 403), görüşmelerine başlanarak 2’nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasına alınan, Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 393) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren’in aldığı tehditlerle ilgili iktidarın önlem alması gerektiğine; Hollanda, İngiltere ve Almanya’nın İstanbul Başkonsolosluklarının kapatılmasıyla ilgili Dışişleri Bakanlığının bilgilendirme yapması gerektiğine ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler’in Komisyon görüşmeleri sırasında söylediği bazı sözlerle,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Diyarbakır Barosu Başkanı Nahit Eren’in aldığı tehditlerle ilgili Parlamentonun bilgilendirilmesini istediklerine, büyükelçiliklerin kapatılmasıyla ilgili Meclisin bilgilendirilmesi gerektiğine ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler’in Komisyon görüşmeleri sırasında söylediği bazı sözlerle ilgili düzeltme beklediklerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler’in Komisyon görüşmeleri sırasında söylediği bazı sözlerle,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar’ın yaptığı açıklaması ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler, Komisyon görüşmeleri sırasında söylediği bazı sözler yanlış anlaşıldıysa bundan üzüntü duyduğuna,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, 669 sayılı KHK'yle okulları kapatılan askerî okul öğrencilerine,

Kayseri Milletvekili Dursun Atas, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin iş kazalarına yönelik raporuna,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, 3600 ek göstergeyle ilgili düzenlemeye ve diploma denklik sorununa,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler'in Komisyon görüşmeleri sırasında Meclis Başkan Vekilleri ile Grup Başkan Vekilleri için söylediği bazı sözlerle ilişkin bir açıklamada bulundu.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına,

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamaları sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 2 Şubat 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.14'te son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Abdurrahman TUTDERE

Adıyaman

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 85

2 Şubat 2023 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın; 5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4918) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2023)

2.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4919) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2023)

3.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın; 697 Sayılı Günün Yirmidört Saate Taksimine Dair Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4920) (İçişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.02.2023)

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4921) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

5.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4922) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Devlet Memurları Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4923) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

7.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4924) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; 4857 Sayılı İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4925) (Plan ve Bütçe ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

9.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4926) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4927) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2023)

Rapor

1.- Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 201 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4901) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 404) (Dağıtma tarihi: 02.02.2023) (GÜNDEME)

2 Şubat 2023 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik sistemle yoklama yapacağız.

Sayın milletvekilleri, yoklama için üç dakika süre vereceğim. Sayın milletvekillerinin elektronik sisteme girerek salonda bulunduklarını bildirmelerini, bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen milletvekillerinin ise yoklama pusulalarını görevli personel aracılığıyla verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını ve salondan ayrılmamalarını rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.05

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.20****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Açılıшта yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, şehit ve gazilerimiz hakkında söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil Öztürk’e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI**

1.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk’ün, şehit ve gazilerimize ilişkin gündem dışı konuşması

(Uğultular)

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, biraz uğultu var ama...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, konuşmacı arkadaşı kürsüye davet ettik.

Buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehit ve gazilerimiz hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer izleyicileri sevgiyle saygıyla ve hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye yaklaşık kırk yıldır ülkemizin güvenliğine, vatanımızın bekasına, vatandaşımızın canına ve huzuruna kasteden terör belasıyla mücadele etmektedir. Bu kapsamda, Türkiye, sınırlarımız içinde ve dışında terörün her türlüşüyle yaptığı mücadelede önemli başarılarla imza atmış ve atmaya hâlâ devam etmektedir. Devletimizin bekası, milletimizin bütünlüğü, al bayrağımızın gönderde kalması, ezanımızın susmaması için gözünü dahi kırpmadan şehadete yürüyen şehitlerimizin değerli aileleri ve kahraman gazilerimizin hakları bizler için çok kıymetlidir ve her daim bakidir. Şehitlerimizin ailelerine ve gazilerimize ekonomik ve sosyal ne kadar yeni hak tanınırsa tanınsın, şehitlerimize ve gazilerimize olan borcumuzu asla ödeyemeyiz.

Değerli milletvekilleri, şehitlerimizin aileleri ve gazilerimizin güncel taleplerini tekrar gözden geçirerek eldeki imkânlar dâhilinde çözüm sunabilmeliyiz. Bu kapsamda, evli şehidimizin anne ve

babasına şehitlerimizden dolayı değil, yaşlılık aylığı üzerinden maaş bağlandığından hâlen güncel maaşları yetersizdir. Başka bir sosyal güvencesi olmayan şehit anne ve babalarına sağlıklı ve sosyal bir hayat seviyesi sağlamak adına en az asgari ücret seviyesinde bir maaş bağlamalıyız. Şehitlerimizin ailelerine kamuda 2 kişilik istihdam hakkı verilmektedir. Şehidimiz evliyse ve birden fazla çocuğu var ise şehidimizin eşi, çocukları arasında tercihte bulmak zorunda kalmaktadır. Bir anneyi çocukları arasında tercih yapmak zorunda bırakmamalıyız. Bu nedenle tüm şehit çocuklarımıza kamuda istihdam hakkı tanınması, onlar adına seçimler öncesi müjdeli bir haber niteliği taşıyacaktır. Şehit ve gazi çocuklarına memur alımlarında olduğu gibi kamudaki işçi alımlarında da öncelik verilmelidir, ayrıca gazilerimize ikinci istihdam hakkı tanınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, 2017'den itibaren özel uygulama merkezleri tarafından temin edilemeyen protezlerin Gaziler Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından gazilerimize uygulanacağı açıklanmıştır. Türkiye genelindeki tüm gazilerimiz bu hastaneye yönlendirilince başvuru tarihinden yaklaşık dokuz ay, on ay sonrasında yeni protez için hastaneye yatışlar gerçekleşmektedir. Bu gecikmenin ortadan kalkması için tekrar 2017 öncesine dönmeli ve Sağlık Uygulama Tebliği güncellenmelidir. Ayrıca gazilerimizin kullandığı diğer orte, protezleri de sosyal güvenlik kapsamına alınmalıdır.

Diğer taraftan, Sağlık Bakanlığı, Sağlık Uygulama Tebliği'nde yapılacak bir düzenlemeyle 5434 ve 5510 sayılı Kanun kapsamına göre vazife malulü aylığı bağlanmış gazilerimizin ve şehit ailelerimizin özel hastanelerden herhangi bir kısıtlama olmadan SGK kapsamında tedavi olmaları sağlanmalıdır. Şehitlerimizin ailelerine tanınan ÖTV'siz araç alma hakkı, sadece ağır ve engelli gazilerimize tanınmaktadır; ÖTV'siz araç alma imkânı tüm gazilerimize de verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, 2013'te yapılan bir düzenlemeyle er ve erbaş vazife malullerinin maaşlarının düşüklüğü nedeniyle yüzde 25 oranında iyileştirme yapılmış ancak bu iyileştirme rütbeli ordu vazife malullerine yapılmamıştı. Bugün toplam sayıları yaklaşık bin kişi olan ve SGK'ye prim ödeyen bu vatandaşlarımız da yüzde 25'lik indirimden faydalanmalıdır.

Yine, TOKİ'den faizsiz konut kredisi kullanma hakkı sadece şehidimizin eşine verilmektedir, bu durumda anne ve baba bu haktan faydalanmamaktadır. Şehidimizin evli olması durumunda annesine, anne hayatta değilse babasına da TOKİ'den faizsiz konut kredisi kullanma hakkı verilmelidir.

Muharip ve malul gazilerimizin beklentilerini de buradan dile getirmek isterim. Muharip gazilerin aldığı şeref aylıkları arasında “sosyal güvencesi olanlar” ve “sosyal güvencesi olmayanlar” şeklinde ayırım yapılmaktadır. Muharip gazilere verilen şeref aylığında sigortalı olup olmama kriteri kaldırılmalı ve tüm muharip gazilere net asgari ücret tutarında şeref aylığı verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) - Diğer taraftan, malul sayılmayan gazilerimiz için gerekli yasal düzenlemeyi bir an önce hayata geçirmeli ve maluliyetin derecesi olmadığını tüm gazilerimize göstermeliyiz.

Şehitlerimizin ailelerine ve gazilerimize yönelik yeni haklar getirecek yapacağımız her yasal düzenleme hepimizi ziyadesiyle mutlu edecektir diyor, Genel Kurulu tekraren saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Muğla'nın sorunları hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Suat Özcan'a aittir.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Muğla'nın sorunlarını sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama trajikomik bir veriyle başlamak istiyorum. Cumhurbaşkanlığı 2023 Yılı Yatırım Programı'nda Muğla'ya Sandras'tan Menteşe'ye içme suyu projesi için 1.000 lira, Bodrum içme suyu projesi için 1.000 lira bütçe ayrılmıştır ancak Marmaris'te Cumhurbaşkanlığının Okluk yazlık sarayı için 13 milyon lira bir ödenek ayrılmıştır. 2022 yılında Muğla genelinde 12 milyar 752 milyon 905 bin Türk lirası vergi geliri tahsilatı yapılmış olup Muğla iline ayrılan yatırım il geneli vergi tahsilatı tutarına oranı yüzde 13,67 yani 1 milyar 743 milyondur! Bunu takdirinize bırakıyorum.

Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik kapsamında, Muğla Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca, on yıldır Cumhuriyet Halk Partili belediyelerin projelerine hiçbir destek verilmezken, Sayın Cumhurbaşkanının Muğla programı öncesi ve sonrasında Muğla Valisi, Adalet ve Kalkınma Partisi yöneticisi gibi, sosyal medya paylaşımlarında bulunmuştur.

Muğla'nın önemli sorunlarını sizlerle paylaşmak istiyorum. Turizmle başlayalım. Adalet ve Kalkınma Partisi, turizmi bir rant alanı olarak belirlledi. Yirmi yıldır kıyılarımız, cennet koylarımız, ormanlarımız holding görünümü çetelere bir bir peşkeş çekiliyor. Sadece 2022 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Muğla'da çevresel etki değerlendirme duyurusu yayımlanan 312, çevresel etki değerlendirme süreci başlatılan 145, “ÇED Gerekli Değildir” raporu alan 120, “ÇED Olumlu” 8 proje vardır. “ÇED Olumsuz” kararı verilmezken dağı yeşil, denizi mavi, tarımı bereket fışkıran Muğla'mıza yapılan ihanetin belgesidir bu sayılar. Bu gidişle sürdürülebilir bir turizmden değil, talan turizminden bahsedebiliriz.

Tarımla devam edelim. “Türkiye’de tarım politikaları noktasında nasıl bir yerdeyiz?” sorusu üzerine Muğla İl Tarım Müdürü “Ağzı olan tarım konuşuyor bu ülkede.” diyor ama çözüm üretmiyor. Muğla, tarım girdilerindeki zamlar nedeniyle her geçen yıl ekemez, dikemez, üretemez hâle gelmiştir ve bunun sonucu olarak da kırsaldan kente göç ve işsizlik artmıştır. Yanlış politikalar sonucu süt hayvanlarımız kesime gitmektedir.

2021 orman yangınlarında Hükûmet çok geç kalarak müdahale etmiş, bugüne kadarki en büyük orman kaybını ülkemize yaşatmıştır. Yangın sonrası keresteler satılmıştır. Tedbir alınmadığı için Marmaris'te ve birçok yerde sel felaketi yaşanmış ve yaşanmaktadır. Yanan evlerle ilgili göstermelik yardımlar yapılmış, evlerin yapılmasını bekleyen birçok hemşehrim bulunmaktadır. Buna karşın, Muğla Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyelerimiz yangın anında ve sonrasında vatandaşlarına sahip çıkmış, destek vermiştir. Ülkemizin her yerinden bölgemize yangın nedeniyle yardımlar yapılmıştır. Yardım yapanlara da yürekten teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Muğla Valiliği ve Türkiye Çevre Koruma Vakfının iştiraki MUÇEV Turizm Ticaret Limitet Şirketi, Muğla'nın pek çok noktasında ihalesiz bir şekilde kıyıların işletmesini üstlenen bir yapı; MUÇEV'in ihalesini kazandığı bölgeler arasında özel çevre koruma alanlarında verilen hizmetlerle ilgili görev Valiliğe bağlı MUÇEV şirketine verilmesi nedeniyle Muğla'mızı talan eden kanserli bir hücre gibi.

Diğeri de vergi konusu. 5779 sayılı Kanun sebebiyle sadece yerleşik nüfusun baz alınması ve turizm sektöründen kaynaklı nüfus yoğunluklarının dikkate alınmaması nedeniyle, turizm şirketlerinden toplanan vergilerden ilimize yeterince pay verilmemektedir.

En kötü hava kalitesine sahip iller arasında Muğla 4'üncü sırada. Yatağan'da 1, Milâs'ta 2 termik santral vardır. Termik santraller, kömür ihtiyacı nedeniyle, Milâs İkizköy, Akbelen, Çamköy,

Karacahisar çevre mahallelerdeki ormanlık alanları, zeytinlikleri, tarım alanlarını; Milâs ve Yatağan'da yer altı sularını tehdit etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SUAT ÖZCAN (Devamla) – Milâs, Bodrum, Marmaris, Köyceğiz ve Muğla genelinde verilen ruhsatlar doğada önemli sorunlar yaratmaktadır.

Ülkemizde ve ilimizde derin bir kuraklık hüküm sürerken suyun çok önemli bir kısmını yine termik santraller tüketmektedir. Yirmi yıldır Didim kavşağı, Milâs yolu, Milâs içinden geçen çevre yolu, tarım ihracat merkezi Seydikemer yolu, Muğla Menteşe-Denizli Kale yolu eziyete dönüşmüştür. Yapılan hastanelerin ve okulların imarı olmayan bölgeye yapılması sorun, yapılan hastane ve okullarda çalışacak doktor, öğretmen sıkıntılı çünkü bölgemizde kira sorunlu.

Az kaldı, gideceksiniz. Millet İttifakı iktidarında orman, insan, canlılar ve Muğla rahat bir nefes alacak. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Kütahya'ya yapılan yatırımlar hakkında söz isteyen Kütahya Milletvekili Sayın İshak Gazel'e aittir.

Buyurun Sayın Gazel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- *Kütahya Milletvekili İshak Gazel'in, Kütahya'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması*

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kütahya'ya yapılan yatırımlarla ilgili konuşacağım. Tabii, beş dakikalık bir süre içerisinde yapılan yatırımların tamamını konuşma imkânımız maalesef yok. Onun için belli bazı odak noktaları seçip o konularla ilgili birtakım açıklamalarda bulunacağım.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Zafer Havalimanı'ndan başla hemşehrim.

İSHAK GAZEL (Devamla) – Beraber inşallah bir gezelim, görelim orayı; nasıl, uçuşlar devam ediyor mu, etmiyor mu; haftada dört gün İstanbul uçuşları var, şu anda yurt dışından uçuşlar devam ediyor oraya. Beraber bir görelim ve bu dezenformasyonun da önüne geçelim inşallah.

Öncelikle organize sanayi bölgesine değinmek istiyorum. AK PARTİ iktidara gelmeden önce Kütahya'da sadece 1 adet organize sanayi bölgesi vardı ve bu organize sanayi bölgesinde 10 kadar fabrika vardı, 300-400 kişi de çalışan vardı; şu anda faal 4 organize sanayi bölgesinden bahsediyoruz. Özellikle 1'inci Organize Sanayi Bölgesi'nde 103 tane fabrika var ve şu anda 15 bin çalışan, mevcut istihdam söz konusu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2'nci Organize Sanayi Bölgesi de yine AK PARTİ döneminde kurulmuş Organize Sanayi Bölgesi. Şu anda burada mevcut istihdam yaklaşık 2.500; bunun dışında Tavşanlı Organize Sanayi Bölgesi'nde 4.500 kişilik bir istihdam söz konusu, Gediz Organize Sanayi Bölgesi'nde de 2 bin kişilik bir istihdama ev sahipliği yapıyoruz. Bunlar faal olan organize sanayi bölgeleri. Bir de inşallah önümüzdeki yıllarda tamamen faaliyete geçecek özellikle Kütahya Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi, 6 milyon metrekarelik bir alanla başladığımız bir organize sanayi girişimi, şu anda 14 milyon metrekarelik alana ulaştı; tahsisatlar yapıldı, altyapı hizmetleri tamamen yapıldı, 3'üncü etap çalışmalarıyla birlikte de 20 milyon metrekarelik bir alanda hizmet görecektir ve şu anda tahsisatı yapılan arazilere toplam 19 milyar TL'lik bir yatırım söz konusu olacak, alan firmaların yapacağı yatırım ve birkaç sene içerisinde de 20 bin istihdama Altıntaş Zafer Organize Sanayi Bölgesi ev sahipliği yapacak.

Tabii, burada organize sanayi bölgeleriyle oluşan istihdam ve üretim Kütahya'yı başka bir boyuta da taşıdı. Bu da ne? Kütahya, ihracatçı şehirler kapsamına girdi. 2021 yılında Kütahya 284 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2002 yılına göre bu rakam şu demek: Yüzde 567 oranında Kütahya'nın ihracatı arttı. Tabii, 2022 yılının Ocak ve Kasım ayı döneminde de 2021 yılının aynı dönemine nazaran ihracatımız yüzde 25 oranında arttı ve 322 milyon dolarlık bir ihracat gerçekleşmiş oldu. Ben, burada, bütün bu organize sanayi bölgemizde çalışanları, ihracata katkı yapan, üretime katkı yapan iş adamımızdan çalışanımıza kadar, emekçimize kadar bütün Kütahyalı hemşehrilerimi tebrik ediyorum, Allah razı olsun onlardan.

Bir de değerli hemşehrilerim, -Kütahya'da önemli yatırımlardan biri- sağlık alanında gerçekten çok büyük yatırımlar yapıldı Kütahya'ya. Şu anda Kütahya'nın bütün ilçelerinde aile sağlık merkezinden hastaneye kadar hiçbir eksikliğimiz söz konusu değil. Yapım aşamasında olan birkaç tane ilçemizde var ama benim burada bahsetmek istediğim Kütahya Şehir Hastanesi. Kütahya Şehir Hastanesini de inşallah birkaç ay içerisinde teslim alacağız. 150 bin metrekarelik bir arsa üzerinde 20 bin metrekareye oturmuş bir binayla bu hastanemiz Kütahya'nın üst düzey sağlık hizmetleri almasına inşallah vesile olacak, bir sürü yeni bölümler hizmet verecek. Tabii, bu şehir hastanesinin yanında, Kütahya'da asıl önemli olan Türkiye'de bu konseptteki ilk şehir hastanesidir. 100 yataklı bir de fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesini inşallah önümüzdeki günlerde, birkaç ay içerisinde teslim alacağız. Bu da Kütahya'nın sağlık turizmi vizyonuna büyük katkı sağlayacak bir fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanesi, bir şehir hastanesi olarak ön plana çıkacak ve vatandaşlarımızın, hemşehrilerimizin daha iyi sağlık hizmeti almasına sebep olacak.

Tabii, vaktim kalmadı ama Kütahya'nın turizm potansiyeline de dikkat çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSHAK GAZEL (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz sözümü tamamlamak anlamında...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İSHAK GAZEL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Türkiye'deki ilk ve tek termal kayak merkezi şu anda Kütahya'da ve hizmete de açılmış vaziyette Gediz Kayak Merkezi. Şimdi, bana geçen arkadaşlar buranın fotoğraflarını gönderdiler, bazen böyle, bu tür fotoğrafları gördüğümüz zaman kayak merkezi olarak nam salmış yerler insanın aklına geliyor. Mesela bir Uludağ, bir Erzurum vesairedir diye akıllara geliyor ama burası, gerçekten, Gediz Kayak Merkezi Kütahya'da. Çok önemli bir potansiyele sahip ve iyi de bir şekilde faaliyet gösterdi, vatandaşlarımızın da büyük bir teveccühü, büyük bir talebi şu anda Gediz Termal Kayak Merkezi'ne oluşmuş vaziyette. Ben burayı, şu anda burada bulunan milletvekillerimize ve ekranlarında bizleri izleyen milletimize tavsiye ediyorum. Kütahya'nın turizm potansiyelini de bu anlamda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSHAK GAZEL (Devamla) – Sayın Başkanım, çok kısa, hemen bağlayacağım.

BAŞKAN – Evet, bir selamlayın lütfen.

İSHAK GAZEL (Devamla) – Selamlayacağım.

Tabii, konuşacak daha çok şey var ama maalesef vaktimiz yeterli değil. Ben bu vesileyle Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen milletimizi de selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de çok teşekkür ediyorum.

Hayırlı günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Kasap...

V.- AÇIKLAMALAR*1.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, ilaçlarla ilgili sorunlara ilişkin açıklaması*

ALİ FAZİL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sahte ilaçların kol gezdiği, sahte kanser ilaçlarının kol gezdiği bir Türkiye’de yaşıyoruz ama gerçekten tedavi için gereken ilaçlar, seftriakson da dâhil birçok ilaç şu anda bulunamıyor. Menenjit tedavileri, bronşit tedavileri, zatürre tedavileri aksıyor.

Bu arada -yaklaşık dört yıldır gündeme getiriyorum- SMA’yla ilgili tedavilerde önerdiğimiz şey Cumhurbaşkanlığının bir uçak bedeli bile yapmayan yaklaşık 120 çocuğun beş yıldır ölümüne sebep olan bir Sağlık Bakanlığı var. Dediler ki: “Bu tedavi Türkiye’de uygulanamaz, uygulanamaz.” En son, Sağlık Bakanlığının dün bizzat Bakanın imzasıyla yayımladığı genelgede 2 tane ilaca tedavi rehberinde yer veriliyor yeni, yeni ve beş yıl zarfında ölen bu çocukların vebali kimin? Bu bitik olan sağlık sistemi sonucunda mıdır? Bu çocukların vebali gün geldiğinde sorulacaktır. Az kaldı, geliyor gelmekte olan!

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'daki su kaynaklarına ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Kış mevsimi giderek kuraklaşırken, barajların doluluk oranı bizleri korkuturken rezerv kaynaklarımızın korunması konusunda da gerekenler yapılmıyor. Bursalı hemşehrilerimizden gelen fotoğraf ve şikâyetler Ramsar Sözleşmesi’yle koruma altında olan Uluabat Gölü’nün bilinçsizce, sanayi ve evsel atıklarla kirletildiğini, yok edildiğini ortaya koyuyor. Bunca zamandır Bursa’yı yöneten AKP’li yöneticiler İznik Gölü’nü, Nilüfer Çayı’nı korumadığı gibi Uluabat Gölü’nü de korumuyor. Gerçi Uluabat’ın kenarına 3 bin konutluk TOKİ yapmayı düşünenlerden su kaynaklarımızı korumasını da beklemiyoruz. Neyse ki az kaldı; çevremiz, doğamız, suyumuz için de geliyor gelmekte olan! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

3.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, iş yeri hekimlerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, hekimlik uygulamasının farklı bir alanı da iş yeri hekimliğidir. İş yerinde, iş yerinde çalışanlara hizmet vermek üzere kurulan iş yeri sağlık birimleri aslında çok önemli bir kamusal görevi yerine getirmektedir. Sessiz sedasız, hizmetlerini yürütmektedirler. Çalışanların sağlığını korumayı, geliştirmeyi amaçlayan iş yeri sağlık birimi; iş yeri hekimi ve iş yeri hemşiresinden oluşmaktadır. Her iş yerinde iş yeri sağlık birimi kurulması veya işverenin bu hizmeti satın alması zorunludur. Gerçekte ise bu hizmetlerin istenilen seviyeden uzak olduğu görülmektedir. Yasal zorunluluktan, yasak savmadan öteye geçmek gerekir. İş yeri sağlık biriminin, buralarda çalışan iş yeri hekimlerinin ve iş yeri hemşirelerinin sorunlarını çözmek, hizmetin kalitesini artırmak gerekir. Bu hizmetler işverenin keyfine bırakılmamalıdır, bu hizmetler aslında kamusal hizmettir. Bu nedenle, iş yeri sağlık biriminde çalışanlar kamusal güvenceye kavuşturulmalıdır, görevlerini tam manalarıyla yapmaları desteklenmelidir.

BAŞKAN – Sayın Barut...

4.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, göçmen sorunu ve salgın hastalıklara ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülkemizde göçmen sorunu tüm dünyadan ayrıışan bir yönüyle de tartışma konusu olmalıdır. Bu konu da salgın hastalıklar hususudur. Ülkemizi ve dünyayı etkileyen kontrolsüz göçler, aşı karışıklığı ve yetersiz aşılama nedeniyle, mesela, ciddi biçimde kızamık

salgını riski var. Aşı karşıtlığı önemli bir toplumsal sorundur ve çare bulunmak zorundadır. Toplumun bağışık hâle gelmesi için herkesin aşı olması lazım. Ülkemizde çocukluk çağı aşılarının uzun yıllardır güvenle uygulandığını biliyoruz ancak düzensiz göçmen ve aşı karşıtlığıyla ortaya çıkan kızamık gibi salgın riskine daha çok dikkat edilmesi gerekiyor. Uzmanlar ülkemizde bir süredir görülen kızamık vakalarıyla ilgili uyarıyor. Toplumsal bağışıklığın yüzde 95'in altına düşmesi hâlinde salgın boyutu daha riskli hâle gelecek. Sağlık Bakanlığını etkin önlem almaya ve harekete geçirmeye çağırıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

5.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, çiğ süt fiyatlarına ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Ulusal Süt Konseyinin çiğ sütün fiyatı konusunda devre dışı kalmasının ardından birlikler ve kooperatifler kendi bölgelerinde ihaleler açarak çiğ sütün fiyatını belirlemeye başlamışlardır. Belirlenen fiyatlar bölgelere ve sütün kalitesine göre değişiklik göstererek bir süre devam etmiş fakat artan girdi maliyetleri sonucunda belirlenen çiğ süt fiyatları yeterli gelmemeye başlamıştır. Çiğ süte Bakanlık 50 kuruş prim desteği ödemektedir. Üreticinin süt desteğinin artırılmasıyla alakalı ciddi bir beklentisi vardır. Çiğ süt prim desteği makul bir şekilde artırılrsa hem üretici memnun olacak hem de tüketicinin süt ve süt ürünleri alımı ve tüketimi konusunda piyasada bir rahatlama olacaktır. Bakanlığın bütçesinden belirlenecek çiğ süt prim desteği için ek bir bütçe aktarılırsa Anadolu'nun her yerinde üretim yapan çiğ süt üreticisinin sorunu çözülmüş olacak, ayrıca dışı hayvan kesimlerinin önlenmesine de katkı sağlayacaktır. Üreticinin çiğ süt prim desteği beklentisi 1 TL ile 1,5 TL arasındadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

6.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranlarına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – “İstatistikler nasıl yalan söyler?” diye bir söz vardır. Şimdi, TÜİK sayesinde istatistiğin kendisi yalan oldu. Yarın TÜİK enflasyon oranlarını açıklayacak. Açıklanan rakama kimse inanmayacak ama bedelini dar gelirli vatandaşlarımız ödeyecek. Ücretlinin, emeklinin maaşından ne kadar alınacak göreceğiz. Bugün İstanbul Ticaret Odası İstanbul'daki ocak ayı enflasyonunu açıkladı. Tüketici fiyatları ocakta yaklaşık yüzde 6 artmış. Kampanyalar, baskılamalar, fiyatları sabitleme çabaları demek ki işe yaramıyor, “Ben ekonomistim.” demek hiç işe yaramıyor çünkü neticesi ortada, her şey uçuyor. Bu arada ekonomistin diploması da ortada yok, herhâlde çapulacı Mehmet Efendi'den alınmış o diploma. Kamyondan fırlamış patlak lastik iktidarı önümüzdeki seçimde gidiyor. Şimdi umudumuz önümüzdeki üç dört aylık dönemde vatandaşımıza daha fazla zarar vermesin.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

7.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, millî enerji ve maden politikasına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ iktidarında Türkiye tam bağımsızlık için uyguladığı millî enerji ve maden politikasıyla kıymetli maden sektöründe kendi potansiyelini harekete geçirmeyi başarmıştır. Türkiye'nin yer altı kaynaklarını gün yüzüne çıkarma ve ekonomimize kazandırma mücadelemizde pek çok engelle karşılaştığımız hepimizin malumudur. Altın, petrolle birlikte en fazla ithal ettiğimiz ürünlerin başında gelmektedir. 2000 yılında neredeyse sıfır olan altın üretimimiz 2020 yılında 42 tonla cumhuriyet tarihinin rekorunu kırmıştır. Son beş yıllık verilere göre ortalama üretimimiz yıllık 35 ton civarındadır. Göreve geldiğimizden bu yana toplam 455 ton altının üretilmesini sağladık.

Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde her alanda olduğu gibi altın üretiminde de ülkemizin potansiyelini en üst seviyelere çıkartıyoruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

8.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, ön lisans biyokimya bölümü mezunlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ön lisans biyokimya bölümü mezunları şöyle diyorlar: “İki yıl eğitim öğretim süresince aldığımız dersler ve hastane laboratuvarında kırk iş günü staj deneyimiyle, Sağlık Bakanlığı tarafından onaylı diplomalarımızla ‘biyokimya teknikeri’ unvanıyla mezun olmaktayız. Gerek almış olduğumuz dersler gerek yapmış olduğumuz staj deneyimi sonunda insan sağlığını ilgilendiren her türlü biyokimyasal analizleri yapabilecek yetkinliği kazanmış durumdayız.”

Bu bölümün en büyük sorunu, bölüm açıldığından beri alımın olmamasıdır. Kamu sektöründe biyokimya mezunu öğrenciler kendi alanlarında bir iş olanağına sahip olmadıkları için sıkıntı yaşamaktadırlar ve KPSS’de aldıkları puanlar sağlık alımlarında ve atamalarda değerlendirilememektedir. Hastane laboratuvar alanlarında ve üniversite araştırma hastaneleri laboratuvarlarında 200 kişilik bir atamayla ön lisans biyokimya bölümüne de yetki verilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

9.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, sosyal politikalarla öğrencileri desteklediklerine ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geleceğimizin teminatı olan evlatlarımızın iyi bir eğitim alması için bütün imkânlarımızı seferber ediyor, eğitime erişimi artırmak için sosyal politikalarla öğrencilerimizi destekliyoruz. Hâlihazırda eğitim öğretim yılının başında 1,5 milyon olan ücretsiz yemekten faydalanan öğrenci sayısını önce 1,8 milyona çıkardık, şimdi de bu sayıyı eğitim öğretim yılının ikinci yarısından itibaren 5 milyona çıkarmak için çalışmalara başladık. Bu kapsamda resmî okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden tüm okul öncesi eğitim kurumlarındaki çocuklarımıza haftanın beş günü günlük bir öğün beslenme verilmesi uygulamasını başlatıyoruz. 6 Şubat itibarıyla resmî okullara devam eden 1 milyon 450 bin öğrencimiz bir öğün beslenme hizmetinden faydalanmaya başlayacaktır.

Hükûmetlerimiz olarak, tüm çocuklarımızın ve gençlerimizin fırsat eşitliği içinde eğitim öğretim olanaklarından faydalanabilmesi için çalışmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

10.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, AK PARTİ olarak bütün hizmetleri sadece milletin takdirini kazanmak için yaptıklarına ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Son günlerde muhalefetin akıllara durgunluk veren söylemlerine şahitlik ediyoruz. SİHA'lara dokunmaktan, Türk Silahlı Kuvvetlerimize silah bıraktırmaktan, zamanında başörtüsü zulmüne ses çıkarmayıp şimdi helalleşmekten, FETÖ'yü aklamayı vadetmeye kadar milletimizde karşılığı olmayan açıklamalar duyuyoruz. Bu sözlerin sahiplerinden kimi Avrupa'dan aferin alma peşinde, kimi milletimize şirin görüne peşinde.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde AK PARTİ olarak bütün hizmetlerimizi sadece milletimizin takdirini kazanmak için yaptık ve yapıyoruz. Birileri aferin peşinde koşadursun, bize aziz milletimizin takdiri yeter diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Tutdere...

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'daki sağlık tesisi sorunlarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Yirmi yıldır iktidar olan AK PARTİ, Adıyaman'daki sağlık tesisi eksikliklerini verdikleri sözlere rağmen bir türlü gideremedi, inşaatlarına başladıkları tesisleri de bitirmedi. Adıyaman'ın 2022 Yılı Yatırım Programı'ndaki 21 yatırım ödenek bekliyor. İlimizin birçok yerleşim yerinde yeni sağlık tesisine ihtiyaç bulunmaktadır. Acil sağlık tesisine ihtiyaç duyulan yerleşim yerlerinden biri de yoğun bir nüfusa sahip olan Yeşilyurt Mahallemizdir. Yeşilyurt Mahallesi halkı aile sağlık merkezlerinin bir an evvel yapılmasını bekliyorlar.

Buradan Cumhurbaşkanına, Sağlık Bakanına ve Adıyaman Valiliğine açıkça çağrı yapıyorum: Adıyaman'ın ödenek bekleyen sağlık tesislerine gerekli ödenekleri ayırın, hastanelerimizdeki makine, teçhizat ihtiyaçlarını, eksikliklerini bir an evvel giderin, Yeşilyurt ASM'nin inşaatına bir an evvel başlayın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

12.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık fiyatlarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Toprak Mahsulleri Ofisi, dün sabah, yükselen fındık fiyatlarına piyasa fiyatının altında satış kararı alarak müdahalede bulunmuştur. Tıpkı döviz artışına Merkez Bankasının piyasaya döviz satarak müdahale etmesi gibi TMO da fındık fiyatının önünü kesmek için 63 TL'den işlem gören fındığı 58 ve 61 TL'den satış kararı almıştır. Bir anda piyasada fındık 5 TL birden düşürülmüştür. Türkiye bir günde 1,5-2 milyar zarar ettirilmiştir. Peki, bu saray operasyonunda bu kimin hesabına yapılmıştır? Milletin hesabına değil, Ferrero hesabına, tefecilerin, yabancı kartelin hesabıdır. Erdoğan, sezon başında 53 TL açıklamasına rağmen fındık bu ilk darbeyi savuşturmuş, bizim önerdiğimiz 70 TL'ye doğru hızlıca yol alırken bu hamle TMO eliyle 2'nci darbedir. Fındıkta saray tarafından desteklenen uluslararası haydut ve tefeci düzenine son vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

13.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, uyuşturucuyla mücadeleyle ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Toplum sağlığını tehdit eden ve teröre doğrudan kaynak sağlayan uyuşturucuyla mücadeleimiz tüm hızıyla devam ediyor. İçişleri Bakanlığımız zehir tacirlerine göz açtırmıyor, Sağlık Bakanlığımızın ise bu kapsamdaki son projesi bağımlı hastalar için rehabilitasyon modelidir. “Bahar” olarak adlandırılan merkezler, bağımlıların ruhsal ve sosyal açıdan tedavilerini sağlayacaktır. Temel amaç, tedavi gören hastaların yeniden madde bağımlısı olmamasıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu projenin ve madde ve tütün bağımlılığıyla mücadele kapsamında atılacak tüm adımların destekçisiyiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

14.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Tisan Koyu'na imar izni verilmesine ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Akdeniz'in incisi, Mersin'in Silifke ilçesinde yer alan dünyanın en iyi koylarından biri olan Tisan Koyu'na, bütün karşı çıkmalarımıza rağmen AKP'li ve MHP'li meclis üyelerinin oylarıyla imar izni verildi, buraya bin tane villa yapılacak. Bir de utanmadan buraya bir beton santrali de yapmaya kalkmışlar ve doğayı katlediyorlar, doğayı yağmalıyorlar, Mersin'in bu güzel cennet parçasını cehenneme çeviriyorlar. Biz burada, Mersin Büyükşehir Belediyemiz olarak Kabahatler Kanunu'yla ve idari yaptırımlarla ilgili yapılacak her şeyi yapmamıza rağmen bu katliam durmuyor, doğa talanı durmuyor.

Ben buradan yazıklar olsun diyorum, bunun sorumlularına tarih önünde de sandıkta da hesabını soracağız diyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

15.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, EYT'lilerin mağduriyetinin giderileceğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, yılların kangren olmuş problemleri bir bir çözüldü, çözülüyor. Örneğin, milyonların beklediği 3600 ek gösterge, yüz binlerin beklediği sözleşmeliye kadro, on binlerin beklediği taşeron işçilerine kadro verilmesi çözüldü, sıra AK PARTİ öncesi mağdur edilen milyonlarca EYT'lide.

Milletvekillerimizin imzalarıyla pazartesi günü Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, kısaca EYT bugün Komisyonda görüşüldükten sonra Genel Kurulumuzun kararıyla, inşallah, bu ay içinde EYT'lilerin de mağduriyetleri giderilecek, mutlu sona kavuşacaklar.

Vatandaş boşuna demiyor “Yaparsa Recep Tayyip Erdoğan yapar, yaparsa AK PARTİ yapar.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gökçel...

16.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, EYT'yle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“AKP” demek “mağduriyet” demek. Milyonlarca insanımız emekli olma umuduyla AKP'nin EYT kanun teklifini beklerken AKP, vatandaşla dalga geçer gibi bir teklif getirdi. Aylarca vatandaşlara mavi boncuk dağıtıp umutlandıran AKP, insanların umutlarıyla oynadı. Emeklilikte yaşa takılanlar, bu kanun kabul edilirse prim gün sayısına takılacak. İktidar “EYT'de yaptığımız düzenleme şartları herkesi kapsayacak, 5000 prim gün şartını değiştirmiyoruz.” diyordu. 5000 prim günle emekli olacağını sanan milyonlarca insanımız, emekli olmak için eşyalarını sattı, kredi çekti, borçlandı; siz vatandaşa yalan söylediniz. Ama kimse merak etmesin, iktidara geldiğimizde bütün haksızlıkları ortadan kaldıracamız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

17.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü'ne ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünyada ve ülkemizde artık daha da fazla hissettiğimiz iklim değişikliğiyle sulak alanların varlığı da risk altındadır. Hayvanlar ve bitkiler için yaşam alanı sağlayan ve birçoğu başka hiçbir yerde bulunmayan geniş bir yaşam çeşitliliği içeren sulak alanları koruyarak çevreye karşı sorumluluklarımızı yerine getirmek zorundayız. Sulak alanlar, doğal çevremizin kritik bir parçası olmakla beraber sellerin etkilerini azaltmada, kirleticileri emerek su kalitesini iyileştirmede büyük pay sahibidir.

Bu vesileyle doğal sit alanları ve özel çevre koruma bölgeleri içerisinde yer alan sulak alanlarımıza karşı toplumsal bilinci oluşturmak amacıyla kutlanan 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü'nü kutlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sertel...

18.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İzmir Foça'daki Pers Anıtı'nın yakınına açılmak istenen taş ocağına ilişkin açıklaması

ATILA SERTEL (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İzmir'in Foça ilçesini biliyor herkes, Türkiye biliyor; Türkiye'nin değil, dünyanın en güzel ilçelerinden biri; turizmin, tarımın göz bebeği bir ilçemiz. Burada iki bin beş yüz yıllık Pers Anıtı

var, bu anıtın yanı başında taş ocağı açmak istiyorlar ve akıllara zarar bu kararı da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü onaylıyor. Burada vatandaşlar, Foçalılar isyan hâindeler ve iki bin beş yüz yıllık Pers Anıtı'na yalnızca 60 metre uzaklıktaki bir taş ocağının rant getirisinin ne olacağını bilmiyoruz ama çok büyük bir götürü olacağını biliyoruz. Özellikle, bizim anıtmıza, Pers Mezar Anıtı ve çevresine tarihsel bir dokunulmazlık olması gerekirken taş ocağının açılmasını bütün ilçe halkı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

19.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Mersin Akkuyu Nükleer Enerji Santrali'ne ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde enerjide dışa bağımlılığın azaltılması için başlatılan çalışmalar tüm hızıyla sürüyor. Mersin Akkuyu Nükleer Enerji Santrali'nde çalışmalar hızla devam ediyor. Nükleer güç santralinin 3'üncü ünitesinde kor tutucu ekipmanın bir parçası olan konsol kirişinin kurulumu dün tamamlandı.

Cumhuriyetin 100'üncü yılına hummalı bir şekilde hazırlanan santralin ilk ünitesinde, ekim ayında, Türkiye tarihinde ilk kez nükleer santralden enerji üretilmiş olacaktır. Santral yılda 35 milyar kilovatsaat elektrik üreterek Türkiye'nin yüzde 10'luk enerji ihtiyacını karşılayacaktır. Dev proje ülke ekonomisine de 50 milyar dolarlık katkı sağlayarak enerjide dışa bağımlılığı azaltacaktır.

Projemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Cumartesi Annelerine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Cumartesi Annelerinin 700'üncü hafta eylemine yönelik polis saldırısında darbedilen ve aralarında kayıp yakınlarının da olduğu 46 kişi hakkında açılan davanın 6'ncı duruşması 3 Şubat saat 13.00'te Çağlayan Adliyesinde görülecek. Cumartesi Annelerinin altı yüz doksan dokuz hafta boyunca İstanbul'un Galatasaray Meydanı'nda gerçekleştirdikleri barışçıl buluşma, 700'üncü haftasında keyfi bir biçimde suç sayılarak yasaklandı ve ağır polis şiddetiyle gözüaltına alındılar. Uğradıkları işkence ve zalimane muamele için yaptıkları suç duyuruları sonuçsuz bırakıldı. Bu yetmiyormuş gibi, 700'üncü haftada gözüaltına alınan 46 kişi hakkında Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefetten dava açıldı. Şimdi, bu 3 Şubatta, saat 13.00'te bu dava görülecek. Halkımızı bu günde Cumartesi Annelerinin sesine ses olmaya çağırıyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın Usta'ya ait.

Buyurun Sayın Usta.

21.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, TMO'nun fındık satışına başlamasıyla fındık fiyatlarında belirsizlik oluştuğundan üreticinin mağdur olduğuna ve borsayla ilgili bir manipülasyon olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, 1 Şubat itibarıyla Toprak Mahsulleri Ofisi fındık satışına başlayacağını duyurdu. Bu, tabii, çok ani ve sürpriz bir karar oldu. Bütün Karadeniz şu anda ayakta, piyasada fiyatlar tepetaklak aşağı doğru gitti ve ciddi bir belirsizlik hâkim.

Şimdi, TMO'nun ilanına baktığımızda, fındık ihracatının kesintiye uğramaması ve piyasaların düzenlenmesi amacıyla böyle bir satışa başladığını ifade ediyor. Şimdi, normal şartlarda, geçmiş yıllarda, bırakın satışa başlamayı, TMO nisan sonuna kadar alım yapıyordu. Bu yıl alımı da erken bırakmıştı, aralıkta alım sona ermişti. Şimdi, yani şubat ayının başı itibarıyla fındık satışına geçmesi son derece ani bir karar oldu ve buna ilişkin... Şimdi, TMO regülatör bir kuruluş. Regülatör kuruluşların görevi nedir? Düzenleyici kuruluş yani diyelim ki eğer siz piyasada fiyatların yüksek olduğunu düşünüyorsanız piyasayla bunun bir iletişimini yaparsınız yani "Fiyatlar çok yükseliyor, ben fındık satabilirim." dersiniz, bu zaten fiyatları aşağı çeker eğer rahatsız oluyorsanız fiyatlardan. Kaldı ki fiyatlar yükseliyor filan da değil zaten. İlk açıklanan TMO'nun alım fiyatı çok düşük bir fiyattı. Şu anda piyasanın geldiği fiyat bir miktar üretici açısından makul bir fiyattı. Şimdi birazdan bunların detaylarını vereceğim. Peki, fiyatların ilk açıklanacağı zaman -biliyorsunuz, Türkiye'de rekolteyle ilgili bütün ürünlerde bu hep oluyor, bir rekolte mafyası vardır Türkiye'de- efendim, işte, ihracatçılar "Rekolte çok yüksek, 750 bin tonun üzerinde rekolte var." dediler, Tarım Bakanlığı da buna benzer açıklamalar yaptı. Şimdi, 750 bin ton rekolte olacağı düşüncesiyle bir fiyat açıklandı, TMO bir alım fiyatı açıkladı. Demek ki piyasada fındıkla ilgili herhangi bir sorun yok, niye TMO fındık satışına başlıyor? Fiyat ne kadardı? İlk alışları biliyorsunuz... Daha doğrusu, piyasa fiyatı şu anda, bu açıklamadan önce 64 lira civarındaydı -birinci sınıf fındık için söylüyorum- satış fiyatını da TMO 61 lira olarak açıkladı yani şu andaki piyasa fiyatının altında. Tabii, TMO 61 lira açıklayınca şu anda piyasada tam bir fiyat da oluşmuyor ama 55 liraya bile alıcı yok. Yani elinde fındık tutan... Bakın, biz üreticilere hep şunu söylüyorduk, diydük ki: "Ürününüzü böyle hepiniz bir anda piyasaya sürmeyin, fındık fiyatları düşmesin. Paraya ihtiyacı olmayan, depolama imkânı olanlar fındıklarını zaman içerisinde piyasaya sürsün ve piyasa bu şekilde hem fındıksız kalmasin hem de fiyatlar aşağı gitmesin, üretici mağdur olmasın." Şimdi, bir kısım üretici, yaklaşık üçte 1'i; üretimin üçte 1'inin üreticinin elinde olduğu tahmin ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Üçte 1'i fındığı tuttu elinde ki "Fiyat biraz yükselecek, ben de işte, makul bir kâr edeceğim, bir kazanç elde edeceğim, emeğimin, alın terimin karşılığını alacağım." diye beklerken TMO'nun hangi akla hizmet bu kararı neticesinde şu anda ciddi bir şekilde ilk sezon fiyatlarının altına düştü neredeyse fındık fiyatları. Tabii, bunu anlamak mümkün değil; daha doğrusu, anlamak mümkün değil derken bunun makul bir gerekçesi yok ama niye yapıldığı çok net bir şekilde ortada. Şu anda birkaç tane ihracatçı bir tane yabancı firmaya Türkiye'nin altın kıymetindeki stratejik ürününü peşkeş çekiyor; bunun başka hiçbir açıklaması yok. Piyasada fındık bulunmuyor değil, fındık fiyatları aşırı yükselmiş de değil, makul bir yükselme trendine girmişken hemen ani bir kararla "Satış yapacağım." demek... Bunun maksadının olduğu net bir şekilde ortadadır. İşte, birkaç tane firma zaten bu ihracatı yapıyor, aslında tek bir yabancı firma yapıyor Türkiye'nin bütün fındığını ve onlara şu anda Türkiye'nin fındığı peşkeş çekilmiştir. Hâlbuki üretici ne bekliyordu? "Fındık fiyatları 70 liraya çıkar, biraz daha kazanç elde ederiz." diye beklerken bir hayal kırıklığına uğradı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, satış da çok enteresan -az önce söylediğim gibi- hiçbir emare yok ortada, hiçbir çalışma yok; ondan sonra ani bir kararla bu yapıldı fakat bu karar açıklanmadan önce sabahında da bazı çevrelerin -bu bizim Samsun'da da görüldü- bundan önceden bilgi aldığını ve haberinin olduğunu da maalesef görüyoruz. TMO'nun bu satış fiyatı sadece üreticiyi ve esnafı mağdur

etmedi -tabii esnafın da elinde fındık var, onlar da işte “3-5 kuruş para kazanacağım.” diye fındık alıyor, fındığını satıyordu, oradaki fiyatlar da düştü, alış fiyatının altına düştü- TMO da zarar ediyor bu işten çünkü TMO fındığı aldı, bir sürü masraf etti, taşıdı, işte belli masrafları yapıyor; şu andaki satış fiyatı, TMO’nun da zarar ettiği anlamına geliyor. Tabii, devlette para kalmadı, herhâlde buradan üç beş kuruş gelecek diye onu mu bekliyorlar, onu da anlamak mümkün değil.

Şimdi, bu ilandan önce, sabahında bir kısım insanların da bu satıştan, bundan haberi vardı. Bu bilgiyi kim sızdırdı? Bunun mutlak suretle ortaya çıkması lazım. Sayın Cumhurbaşkanı buradan bu anlamda bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Toparlayacağım Sayın Başkanım.

Bunu kimin sızdırdığının da mutlak suretle ortaya çıkartılması gerekiyor. Bu karar doğru bir karar değildir; TMO’nun fındık satışına başlaması çok erkendir, çok yanlıştır. Üreticiyi de esnafı da mağdur eden, birkaç tane ihracatçıya ülkenin kaynaklarını aktaran bu kararın bir an evvel geri alınmasını istiyoruz Sayın Başkan ve TMO’nun satışa başlamasına ilişkin bu kararı alanlar hakkında da mutlaka bir soruşturma yapılmalıdır; görevden alınmalarını talep ediyoruz çünkü üreticiyi mağdur etmenin, bu şekilde ani kararlarla, efendim, milleti mağdur etmenin hiçbir gereği yoktur, hiç kimsenin de böyle bir şey hakkı yoktur.

Son konu olarak da -vaktim çok az- kısaca şunu söylemek istiyorum: Borsada neler oluyor, bunu anlamak mümkün değil. Yani, borsa bugün biraz böyle ortada ama sekiz gündür sürekli düşüyor. Yani, Hazine ve Maliye Bakanı, dünyada hiç görülmemiş bir şekilde, yatırımcıları borsaya yönlendirdi, yatırım tercihinde bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Küçük yatırımcılar, milyonlarca insan borsaya girdi ve şu anda yani sekiz-on gündür borsa sürekli düşüyor ve çok ciddi zarar ediyorlar. Borsa niye yükseldi, niye düşüyor? Bir manipülasyon var mı? Bir sürü iddia var, tabii, onları buradan dile getirmek istemiyorum. Ne var ne yok, bunlarla ilgili mutlaka SPK’nin piyasaya bir açıklama yapması lazım, yatırımcıların aydınlatılması gerekiyor. Herhangi bir soruşturma yürütülüyor mu? Borsa yatırımcıları bu olup bitenlerin ne anlama geldiği konusunda SPK’den ve Hükûmetten açıklama bekliyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

22.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Birleşmiş Milletler Barış Gücü’nün Kıbrıs’taki görev süresinin uzatılmasına ve Türkiye’nin, Kıbrıs Türklerinin haklı davasına sahip çıkmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kıbrıs’ta konuşlu Birleşmiş Milletler Barış Gücünün görev süresini, 30 Ocak 2023 tarihinde aldığı bir kararla, bir yıl uzattığını açıklamıştır. Güvenlik Konseyi bu kararın içeriğinde ve karar alma sürecinde kendi ilke ve kurallarını açıkça ihlal etmektedir. Birleşmiş Milletler Barış Gücü misyonunun temel dayanağı olan tüm tarafların rızasına başvurma ilkesine aykırı bir şekilde sadece Rum yönetiminin rızasının gözetilmesi kabul edilemez. Birleşmiş Milletler, Rum yönetiminin hukuka aykırı tezlerinin sözcülüğünü yaparak Kıbrıs meselesinde ikiyezlü tutumunu bir

kez daha ortaya koymuştur. Kararda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin iki devletli çözüm yönünde ortaya koyduğu iradeyi yok sayarak defalarca denenmiş ve başarısız olmuş çözüm modellerinin dayatılmaya çalışıldığı görülmektedir. Gerçeklere dayanan, adil, iki toplumlu, iki devletli bir yapı tesis edilmeden, kalıcı bir çözüm olmadan Türk varlığına ve Kıbrıs davamıza zarar verecek tüm girişimler bizim için yok hükmündedir.

Birleşmiş Milletler 1983 tarihli 541 sayılı Kararı'ndan vazgeçerek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni bir an önce tanımalıdır. Ayrıca, kararda Maraş'la ilgili olarak yer verilen hususları ve tehditkâr ifadeleri de reddediyoruz. Maraş, bağımsız ve egemen bir devlet olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin toprağıdır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Maraş bölgesinde Türk ve Rum vatandaşların mülkiyet haklarına riayet ederek gerekli çalışmaları başlatmıştır. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ise mülklerine geri dönmek isteyen Kıbrıslı Rumları engellemeye çalışan baskı politikaları uygulamaktadır. Diğer yandan, Güvenlik Konseyi, Rum yönetimi ve Yunanistan'ın bölgedeki istikrarsızlık ve gerginliği tırmandıran tek taraflı hidrokarbon arama faaliyetleri karşısında üç maymunu oynamaya devam etmektedir.

Kıbrıs meselesinin çözümü konusunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ve Kıbrıs Türklerinin meşru haklarını yok sayan bütün karar ve politikaları reddediyoruz. Türkiye, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin varlığının, egemenlik haklarının, eşit statüsünün korunmasına ve Kıbrıs Türklerinin haklı davasına sahip çıkmaya devam edecektir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, özel sektör öğretmenlerinin, kamu müteahhitlerinin ve kamu avukatlarının sorunlarına; bireysel silahlanmanın arttığına ve EYT'yle ilgili kanun teklifine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası bugün grubumuzu ziyaret ettiler ve hakikaten çok zor koşullarda mücadele ediyorlar, eğitim hizmeti veriyorlar çünkü sözleşmeleri açlık sınırının altında ve özlük haklarından yoksunlar. Oysaki eğitim süreklilik arz eden bir alan ve öğretmenler mesleğe girişte -yaptığımız görüşmede- istifa dilekçesi imzalamaya zorlanıyorlar. Bu ne demek? On aylık sözleşme yapılıyor, iki ay ödeme yapılmıyor, istifa ettirip tekrar bir emek gasbı ve güvencesiz çalışma dayatılıyor. 300 bin öğretmen bu şartlarda çalışıyor, taban fiyatı uygulanmıyor ve açıkçası kamuda çalışan öğretmenler ile kendileri arasında bir eşitlik yok. Barınma da büyük bir sorun olarak duruyor. Aldıkları maaş ev kiralарının, kira miktarının altında. Bu nedenle, bu soruna bir an önce çözüm bulunması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Yine, Kamu Müteahhitleri ve İş İnsanları Derneğiyle (KAMİAD) bugün bir görüşme yaptık, grubumuzu ziyaret ettiler. Onlar da hakikaten ciddi bir mağduriyet yaşıyorlar. Nedir bu mağduriyet? 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre 31/12/2021 tarihinden önce ihale edilen mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin Türk lirası üzerinden sözleşme imzalamışlar. Aşırı ifa güçlüğü yaşamışlar tabii ki doların, dövizin uçması sonucunda ve işleri tamamlayamadıkları için idarelere irat kaydedilen kesin teminatların iade edilmesi aciliyet arz ediyor. Yine, ihalelere girmekten yasaklanan firmalar var, bunlara da sicil affı gerçekleştirilmezse mağduriyet daha da büyüyor ve tekrar ihalelere katılabilmeleri için tabii ki sicil affı lazım. Bununla birlikte, teminatların güncellenerek tahsil yoluna gidilmesinin... Ve uyarılma davaları var hâlihazırda yürüyen, bunların da bir an önce iptali gerekiyor. Yani tasfiye edilirken yüzde 15'le sınırlı tutulmuş, fiyat farkı verilmemiş ve teminatları yakılmış; böyle bir tabloda 5'li çeteye finans sağlanırken diğer müteahhitlerin, iş insanlarının bu koşullarda çalışmasını zorlamak her şeyden önce eşitlik ilkesine açık aykırılık teşkil ediyor. Taleplerinin takipçisiyiz, yanlarındayız, bir an önce karşılınsın diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kamu avukatlarının sorunları da çok büyük. Eşitsiz çalışma koşullarında mücadele ediyorlar, savunma görevini, mesleki çalışmalarını sürdürüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cumhurbaşkanı 2019 yılında Yargı Reformu Strateji Belgesi’nde, İnsan Hakları Eylem Planı’nda “Kamu avukatlarının çalışma esaslarına ve özlük haklarına yönelik iyileştirme yapılacaktır.” taahhüdünde bulundu ve Hazine ve Maliye Bakanı bu süreyi iki yıl olarak ilan etti ancak yedinci yargı paketinde de kamu avukatlarının durumunun düzeltilmesine dair hiçbir veri ve düzenleme yok. Açıkçası, Anayasa’da tarif edildiği şekilde yaptıkları işe uygun bir adaletli ücret verilmesi emredici anayasal hükümlerdir. Meslektaşlarımız, kamuda çalışan avukatlarımız hem ücret bakımından hem diğer çalışmalar bakımından eşitsiz çalışma koşullarına sahiptir. Kamu avukatlarının yürüttükleri görev ve sorumluluğun niteliği ve ayrıca son dönemlerde oluşan ücret eşitsizliğinin giderilmesi için haklı beklentinin korunması ilkesi uyarınca bir çalışma yapılması elzemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bireysel silahlanma almış başını gidiyor. Ülke insanların yoğun bir şiddet sarmalı içerisinde olduğunu hepimiz biliyoruz. Umut Vakfı 2022 verileri fecaatın boyutlarını ilan etti. Nedir bu rakamlar? 2022 yılında medyaya yansıdığı kadariyle 3.984 silahlı şiddet olayı yaşandı ve ülke genelinde yaşanan bu silahlı şiddet olaylarında 2.278 kişi can verdi, öldürüldü, 4.231 kişi de yaralandı. Bu verilerin oluşmasında en büyük etken iktidarın politikaları, cezasızlık, İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme, tetikçilerin sosyal medyada ellerinde silahla verdikleri pozlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bireysel silahlanmaya karşıyız, hayır diyoruz ve önlem alın, cezasızlık politikalarına son verin çağrımızı buradan da ifade etmek istiyorum.

Son olarak EYT bugün Komisyonunda görüşülüyor. Seçim projelerinden biri de tabii ki EYT’ydi ama yeni mağdurlar yaratmaya devam ediyor. EYT’li olmak için borçlanan on binlerce, yüz binlerce insan prim günü uzatılınca ortada bırakıldı. Yeni Evim Projesi’ne başvuru ise beklenen talebin çok altında kaldı.

KYK mağduriyetine çözüm bulunamazken okullarda ücretsiz yemeğin yükü de velilerin sırtına bırakıldı. Bu konudaki vahamet büyüktür, seçim yatırımlarını yapıyorsanız herkese eşit yaklaşın diyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Türk Eczacıları Birliğinin 67’nci kuruluş yıl dönümüne; eczacıların, gelir uzmanlarının, özel okul öğretmenlerinin, emeklilerin, uzman çavuşların, Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin, Jandarma personeli ile Katar’da görevlendirilen polislerin sorunlarına ve İçişleri Bakanlığının İzmir Milletvekili Murat Bakan’ın soru önergesine verdiği cevaba ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Türk Eczacıları Birliğinin 67’nci kuruluş yıl dönümü. Gücünü Anayasa’nın 135’inci maddesinden alan, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan Türk Eczacıları Birliği, 54 eczacı

odasıyla ilaç ve eczacılık alanındaki hizmetlerini sürdürmektedir. Eczacılık mesleğinin faydası ve eczacı meslektaşlarımızın geleceği için adımlar atan Türk Eczacıları Birliğinin kuruluş yıl dönümünü tebrik ediyorum.

Çok ciddi sorunları var; özetle, eczacılar yaşatmak için çalışan insanlar ama yaşatmak için yaşamaya ihtiyaçları var. Alanda çok ciddi sorunlar var; her 2 eczaneden 1 tanesi iflas noktasına gelmiş durumda. Kamudan aldıkları ödemeyi ilaç depolarına verdiklerinde geriye kendilerine personelinin maaşını ödeyecek, sigortasını yatıracak bir paraları da kalmıyor, bir imkânları da kalmıyor. Eczacılar, geçmişte varsa birikimleri, harcayarak iki üç yıldır ayakta kalmaya çalışıyorlar ama yeni mezun meslektaşlarımızın durumları çok daha vahim. Bu konuda bir an önce bir çözüm getirilmesi gerekiyor ama maalesef, Sağlık Bakanlığı eczacıların temsilcileri yerine hep sektörün kendilerine lobi yapan başka paydaşlarını dinlediği ve eczacıların meşru, seçilmiş temsilcilerini ciddiye almadığı için bugünkü durumdayız.

Sayın Başkan, Yeterliçe Tabi Gelir Uzmanları Derneği, gelir uzmanlığı mesleğine yönelik bazı haksızlıklar yaşandığını ve bu sorunlarının çözülmesi için mevzuatta değişiklik yapılmasını talep ediyorlar; merkez-taşra ayrımı nedeniyle kariyer uzmanlarının ayrıştığını, taşra teşkilatında çalışan gelir uzmanlarının ek gösterge, makam tazminatı ve görev tazminatından mahrum bırakılarak mağdur edildiklerini ifade ediyorlar. Biz dört ay sonraya çözümün sözünü verdik ama iktidar partisi yarattığı bu eşitsizliği giderayak da olsa gidermek isterlerse biz destek vermeye ve bu sorunu dört ay öncesinden, bugünden çözmeye hazırız.

Sayın Başkan, özel okul öğretmenlerinin temsilcilerinin aktardıkları sorunlar gerçekten yürek yakıyor. Asgari ücretle çalıştırılan, güvencesiz çalıştırılan, işe giriş sözleşmesiyle istifa metni de ellerinden alınarak güvencesizliğin çok ötesinde bir tehdit altında çalışan öğretmenler... Biliyorsunuz, bu duruma Adalet ve Kalkınma Partisinin 2014 yılında bir gece yarısı önergesiyle gelindi. O güne kadar kanunda şöyle bir madde vardı: Kamuda çalışan öğretmenden daha kötü maaş ve özlük hakkıyla çalışamazdı özel sektörde çalışan öğretmenler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Gece yarısı bu önergeye kalkan eller, bugünkü öğretmenleri bu duruma sürükledi. Bu, büyük bir haksızlık. Dört ay sonra gidereceğiz ama iktidar partisi giderayak bu yediği kul hakkını bugünden iade etmek istiyorsa biz buradayız, destek veririz yoksa dört ay sonra çözeceğiz.

Geçtiğimiz günlerde Yeni Emekliler Birliği Sendikası yönetimi geldi, görüştük. Parlamentodan önemli beklentileri var. Biz dört ay sonra çözebileceğimizi söyledik, bugünden bir çözüm varsa iktidar partisinin yaptıklarına karşı biz destek vermeye bugünden hazırız. Örneğin emekli olunca aile yardımı kesiliyor, diyor ki: “Çocuk okumaya devam ediyor, üniversitede; eşimizden ayrılmıyoruz. Neden aile yardımından mahrum kalıyoruz?” Son derece haklılar. 3600 ek gösterge emekliler arasında yeni mağduriyetler yarattı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca sendika hakkı mahkeme tarafından emeklilere tanınmışken idari kararlarla, valiliklerin kararlarıyla bunlara engel olunmaya çalışılıyor. Bu konuda onları rahatlatacak bir yasal düzenlemeyi dört ay sonra yapacağız, gider ayak “Yapalım.” derlerse bugünden destek vermeye hazırız.

Sayın Başkan, geçen hafta, sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi sırasında uzman çavuşlar kendilerine Cumhuriyet'in, özellikle Milliyetçi Hareket Partisinin, özellikle İzzet Ulvi Yöner'in kanun teklifiyle ve kürsü konuşmalarıyla verdiği sözlerle rağmen mağdur edildiler. Mağduriyeti dört ay sonra gidereceğiz, bugünden "Sözü tutalım." derlerse destek vermeye hazırız.

Sayın Başkan, kamuda çok kişi mağdurdur; dile getire, getire, getire promosyon sorunlarını çözdük ama Diyanet İşleri Başkanlığı personeli mağdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kamudaki promosyonlarda Diyanet İşleri Başkanlığı şöyle bir işe kalkıştı: Promosyon teklifine bankaları değil sadece katılım bankalarını çağırdı. Katılım bankalarının da sadece 2'si katıldı; danışıklı dövüşle, normalde hak ettiklerinin neredeyse onda 1'i kadar promosyon teklif ettiler, 200 lira promosyon veriyorlar. Bir emekli tek başına 9 bin lira alırken 200 liralık promosyon olmaz, kabul edilebilecek bir şey değil. Diyanetin bütün personeli mağdur ama neymiş efendim, faizsiz bankacılık. Danıştay bunu iptal etti, şundan iptal etti: "Yeterli rekabet şartları olmadı." diye. Ama maalesef, yeni müdahalelerle... Hatta Üsküdar Müftülüğü çok iyi bir anlaşma yapmışken şimdi, alınan promosyonu geri verme noktasına geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı).

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Diyanet İşleri personelinin bu mağduriyetinin çözülmesi önemli.

Jandarma personelinin de promosyon sorunu hâlâ çözülmedi. İçişleri Bakanlığındaki polisin promosyon sorununu çok dile getirdik, çözülmüştü. Sahil Güvenliğinin -çok mücadele ettik- çözüldüğü söyleniyor. Jandarmanın bekliyoruz. Biz, Diyanet personelinin ve jandarmanın sorununu dört ay sonra çözeceğiz. İktidar partisi, giderayak "Çözelim." diyorsa biz bunu desteklemeye bugünden hazırız.

Sayın Başkanım, son olarak, bunu sizin Meclis Başkanlığının dikkatine sunmak durumundayım. Türkiye'nin neresinde bir polis çevirmesinde dursak polislerin selam yolladığı bir milletvekilimiz var. Kim? Murat Bakan. Jandarmanın -bir astsubay çocuğu olarak- askerî personelin ve polisin sorunlarını dile getiriyor. Bu sefer de Katar'da görevlendirilen polislerin sorununu dile getirmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, bitiriyorum, son...

BAŞKAN – Evet, son sözünüzü alayım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sorun şuydu: Seksen gün görev yaptılar; otuz günü ödendi, ikinci otuz gün ödendi, kalan yirmi günün parası ödenmiyordu. 30 Ocak günü Murat Bakan açıklama yaptı, soru önergesi verdi, 31 Ocakta ödendi. 31 Ocakta Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Daire Başkanlığı; arkada olayı doğruluyor, sorunun sebeplerini anlatıyor "Efendim, Katar'da 22 gün idari tatil verildi, işlemler yapılmadı, o yüzden gecikti, bugün yattı." diyor ama yazının başlangıcını üzülen ve utanarak okuyorum: "Siyaseti kara çalmak olarak algılayan ve neredeyse tüm işi Türk milletinin gurur kaynağı polis teşkilatımıza çamur atmak olan CHP'nin asparagastan sorumlu vekili Murat Bakan yine bir iftiranın öznesi olmuş durumda..." diye başlıyor. Altta polisin amblemi ve Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Daire Başkanlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, böyle bir rezillik olmaz, böyle bir utanmazlık olmaz. Ona buna emanet edilen Twitter hesaplarından, bir sözde danışmanın kot pantolonunun arka cebindeki telefonda Emniyetin Twitter hesabı, Jandarmanın Twitter hesabı kontrol edilmez ama bir milletin seçtiği vekile, bir atanmış, ismini de söylemeden... Süleyman Soylu'nun hatalarına polisi kalkan ediyorlar.

Sayın Başkanım, Meclis Başkanlığından, sizden ve bütün gruplardan milletin vekilinin hakkını korumanızı bekliyoruz; bu rezilliği de başta milletimize ve size şikâyet ediyoruz, emanet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

25.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, EYT ve yapılandırmayla ilgili kanun tekliflerine, seçimde rekabet istediklerine ve karşılarında hâlâ bir aday olmamasını ibretle takip ettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün “YÖK Kanunu” diye bilinen kanun teklifini görüşmeye devam edeceğiz. Üniversitelerde 50/d statüsünde çalışanlarımızı 33/a kapsamına alacak olan önemli bir kanun teklifi, Millî İstihbarat Teşkilatımızın akademisinin kurulmasına imkân veren kıymetli bir kanun teklifi; başarılı bir görüşme olmasını ümit ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Plan Bütçe Komisyonu, EYT gündemiyle ilgili çalışmalarına bugün başladı. Olağanüstü bir aksilik olmazsa bugün Komisyon çalışmalarının bitmesini ümit ediyoruz. Eğer, öngörüldüğü üzere bugün Komisyon çalışmaları biterse raporun hazırlanması birkaç gün sürer ama nihayetinde tüm gündemin önüne alarak haftaya salı günü Genel Kurulda görüşmeyi planlıyoruz; şimdiden hayırlı olmasını ümit ediyorum.

Hemen, EYT düzenlemesinin ardından da tüm sosyal kesimlerin yakından takip ettiği, beklediği adli, idari para cezalarını da yapılandırmayı hedefleyen çok geniş kapsamlı bir kanun teklifini, yapılandırma kanun teklifini görüşmeyi planlıyoruz; şimdiden başarılı bir yasama dönemi olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkan, Özgür Bey'e şakayla karışık şunu söylemek istiyorum: Her konuşmasında, her paragrafın bitiminde “dört ay” “dört ay” “dört ay” dedi. Eğer kastı seçimse uyarmak isterim, seçimlere üç buçuk ay kaldı, süre azaldı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yemin töreni, devir teslim... Biz, sizin gibi tutamayacağımız sözü vermeyiz, dört ay sonra çalışacağız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eğer bu süre içerisinde aday belirlemeyi başarabilirlerse...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – On beş gün bir müsaade edin, şakayla karışık! On beş gün müsaade etseniz ya, bir koltuğa alışalım!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sakin, sakin. “...”(*)

BAŞKAN – Sayın Turan, lütfen anlaşılır bir dille konuşur musunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir daha söylüyorum; Özgür Bey, iyi bir arkadaşımız, kendisini uyarmak isterim, diyorum ki: Biz burada beraber çok uzun yıllar görev yaptık. Yirmi yıllık AK PARTİ döneminde her 5 seçimin öncesinde Özgür Bey aynı şeyi söyledi “Üç ay kaldı.”

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

“Bir ay kaldı.” falan diye ama sonra, hamdolsun, biz milletimizin takdiriyle iktidar partisinin Grup Başkan Vekili olarak burada olduk, Özgür Bey muhalefet partisinin Grup Başkan Vekili olarak burada oldu.

Şunu söylemek isterim: Türkiye kıymetli demokratik geçmişi olan bir ülke, zaman zaman düşmeler kalkmalar olsa bile önemli bir seçim takvimi yaşandı şu tüm yüz yıllık cumhuriyetimiz dönemi içerisinde fakat böyle bir takvimi şimdiye kadar görmedik. Biz yarışmak istiyoruz, rekabet istiyoruz; hizmette, yatırımda, dış politikada, ekonomide, her alanda iddiamızı ortaya koyuyoruz, karşımızda hâlâ bir aday olmasını ibretle takip ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Biz de sizin ne yapacağınızı merak ediyoruz!

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Seçimlere dört aydan daha az bir zaman kaldı Özgür Bey, üç buçuk ay kaldı, yemin töreni vesair bir tarafa, diyoruz ki: Lütfen artık adayınızı açıklayın da biz de heyecanla o adayla -dışarıdan mı içeriden mi uzaydan mı yerden mi?- beraber yarışalım, seçimlere ilişkin takvimimizde omuz omuza mücadele edelim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Oy mu vereceksin?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Demokrasi kıymetli bir nimet, bu millet ne derse de baş tacı diyelim. Nasıl ki şimdiye kadar Cumhuriyet İttifakı’mızla beraber sosyal kesimlerin birçok sorununu çözebilmişsek iddia ediyorum ki -Özgür Bey’in ifadesiyle dört ay sonra, reelde üç buçuk ay sonra- nerede kalmışsak yola devam edeceğiz Sayın Başkanım.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, sözleşmeli uzman erbaşların kadroya geçirilmesiyle ilgili gayretlerinin devam etmesine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Akçay konuşuyor...

Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Türkiye Büyük Millet Meclisi Grubu olarak uzman erbaşların kadroya geçirilmesi için Milliyetçi Hareket Partisi mensubu arkadaşlarımız tarafından da kanun teklifi verilmiştir ve ayrıca, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak da bunu savunuyoruz, politikalarımızın da görüşlerimizin de bir parçasıdır.

Bugüne kadar Milliyetçi Hareket Partisi milletvekilleri olarak 27’nci Dönemde 350’ye yakın kanun teklifimiz söz konusudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu süreçte -önemli bir kısmı- gerçekleşenler de olmuştur, gerçekleşmeyenler de olmuştur. Hatta, şunu söyleyeyim: Zannediyorum -tam sayıyı hatırlayamıyorum ama- AK PARTİ Grubu milletvekili arkadaşlarımızın da 300’den fazla kanun teklifi vardır ve bütün

parti gruplarının da Cumhuriyet Halk Partisinin de HDP'nin de İYİ Partinin de yüzlerce kanun teklifi vardır ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde yürüttüğümüz faaliyetler, çalışmalar, gayretler, yürütmenin de ihtiyaçlarını ve görüşlerini dikkate almak suretiyle mümkün olanı gerçekleştirme faaliyetidir aynı zamanda. Dolayısıyla, bugüne kadar da yine, gerek seçim beyannamemizde olan birtakım hususlar gerek kanun tekliflerimizde olan bazı hususlar hem Türkiye Büyük Millet Meclisindeki yasama faaliyetlerimizle hem de yürütme organı Sayın Cumhurbaşkanının kararlarıyla gerçekleşmiştir ve etap etap gerçekleşmeye de devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, son sözlerinizi alayım.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İnşallah, sözleşmeli uzman erbaşların kadroya geçirilmesine ilişkin hususlara yönelik bu gayretlerimiz de devam edecektir.

Şimdilik, kısaca bu şekilde ifade edeyim görüşlerimizi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Özel...

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi “Seçim üç buçuk ay sonra, neden dört ay...” dedi. Bir on beş gün... Yani biz üç buçuk ay sonra yapacağız deyince seçimin ertesi günü bu söylediğimiz 4 husus... Parlamento gelecek, yemin töreni yapacak, milletvekilleri kanun teklifini hazırlayacaklar, Komisyona sunulacak; makul bir şey söylemek için dört ay diyoruz; dört ay içinde, dört aydan itibaren bu sorunları çözeceğimize inanıyoruz.

Dediği şu, doğru söylüyor: Öyle yirmi yıldır değil ama Grup Başkan Vekili olarak 2018 seçimlerinde seçimi kazanacağımızı söylemiştim, millet muhalefet görevi verdi, burada da millet ne görev verirse bundan sonra onu yapacağız. Ama 2018 seçimlerinden önce OHAL ilan edilmiş, dönemin Başbakanı “‘OHAL’de seçim yaptırdı.’ dedirtmem.” lafına rağmen, başka bir tahakkümle OHAL’de referandum ve OHAL’de Anayasa değişikliği yapılmış ve öncesinde, sırasında ve sonrasında kamu gücünün çok orantısız kullanıldığı ve dünya kadar eşitsizliğin olduğu bir süreçte kıl payı geçmiş bir referandumun ürünü bir sistemle yönetiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün bu rejime itiraz, tüm anketlerde -kendileri de görüyorlar- yüzde 70 noktasındadır. Ben, milletin bir tek adam rejimi yerine güçlü bir parlamentoyu tercih edeceğini düşünüyorum. Millet sandıkta ne derse o olacak.

Demokrasilerde nasıl geldiğiniz önemlidir, nasıl gittiğiniz çok önemlidir. Gelirken demokrasiyle gelip gideceğiniz zaman gitmemek için her şeyi göze aldığınıza ilişkin bir kanaat topluma yayıldıysa işte bu, kötü bir gidiştir. Ben size iyi bir gidiş temenni ederdim, kötü bir gidişle gidiyorsunuz. Biz seçimle geleceğiz, seçimle gideceğimizden kimsenin şüphesi olmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nasıl gelecekler ki başka türlü Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

28.- *Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bülent Turan bir açıklama yaptı “Yarışmak istiyoruz.” dedi. Doğrusu “Yarışmak istiyoruz.” kavramı üzerine söz aldım. Bu sözü çok değerli bulduğumuzu ifade etmek istiyorum ve eğer HDP, bu yarışma isteğinin dışında değilse bu sorularıma iktidar grubu sözcüsü olarak yanıt versin.

Yarışmak isteyenlere soruyorum: Yargıyı zapturapt altına alarak, Eş Genel Başkanları cezaevine kapatarak mı yarışıyorsunuz? Anayasa Mahkemesine bir kampanya dâhilinde kapatma davası açtırarak mı yarışıyorsunuz? Her gün grup toplantılarında “Bu partiyi kapatın.” diyerek mi yarışıyorsunuz? Hazine yardımıma bloke koyarak mı yarışıyorsunuz? Yoksa vali ve kaymakamlara yılın üç yüz altmış beş günü “HDP açıklama yapamaz, siyasi faaliyeti sokakta yürütemez.” talimatı vererek mi yarışmak istiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yoksa 59 belediyede halk iradesine kayyum atayarak mı yarışıyorsunuz? Yoksa siz “AİHM kararlarını tanımıyorum. Hemen ilk hamlemi yapar, işi bitiririm.” diyerek mi yarışmak istiyorsunuz? Yoksa AYM'nin kararlarını işinize gelmeyince yerin dibine sokarak mı yarışmak istiyorsunuz? Yoksa AİHM kararlarını tanımayarak mı yarışıyorsunuz, AYM kararlarını tanımayarak mı yarışıyorsunuz?

Evet, bu açıkladıklarım yaptıklarınızın binde 1'i değil ama biz yarışmak istiyoruz; eşit koşullarda, eşit şartlarda halk oyuna giderek sandıkta yarışmak istiyoruz. Eğer çekinmiyorlarsa buyursunlar, hodri meydan!

BAŞKAN – Peki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Turan, buyurun, nasıl yarışacağınızı bir açıklayın lütfen.

29.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, siz tarafsızsınız.

BAŞKAN – Tarafsız davranıyorum, evet.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Yorumu bize bırakın isterseniz.

BAŞKAN - Size bıraktım zaten, açıklayın, ben de merak ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bizimle yarışmak istemediğini söyle, kabul ederim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bizimle yarışmak istemiyorlar zaten.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aslında ben, Özgür Bey'le yarışma isteğimi ifade etmiştim ama Meral Hanım kendince stratejik bir akıl ortaya koyarak polemige dâhil olup gündeme girmek istedi; baş tacı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gündemdeyim zaten.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, değerli arkadaşlar, tüm demokratik partilerle sistem içerisinde yarışmak kazanıma daha kıymetli yapar. Muhalefetin iktidardan daha kıymetli olduğunu çok kez söyledim, muhalefet olacak ki iktidarın da kıymeti olsun. Fakat samimi duygularımdır, bırakın

siyasi görevi bir tarafa, yarışalım beraber, baş tacı; polemik yapalım, baş tacı ama kırk defa söyledik, bir daha söyleyeyim: “Apo’nun heykelini dikeceğiz.” diyen bir anlayış yarışmak istemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “PKK sizi tükürüğüyle boğar.” diyen bir anlayışla yarışmak istemiyorum; benzer çok örnek var. Lütfen aynaya bakın. Yarışacaksınız CHP gibi, İYİ Parti gibi, MHP gibi, diğer partilerimiz gibi en iddialı söylemlerimizi ortaya koyalım ama ben silahla, silaha referansla bir parti söyleminin; her gün cezaevindeki, mahkemenin kendisine “terörist” dediği bir adamın referansı ile söylem üretmenin bir siyasi yarış, demokratik bir yol olmadığını düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Peki.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Böyle bir karar yok ya, böyle bir karar yok. Hangi mahkemede böyle bir karar var ya?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tamam, bir daha cevap vermeyeyim şimdi.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani sataşmadan da söz alabilirim, buradan da söz alabilirim.

BAŞKAN – Buyurun.

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, nakarat devreye girdi, verilecek cevap olmayınca, tabii ki “terörö” siyaseti devreye giriyor. Biz, konuşmalarımızla, siyasetimizle, programımızla halktan oy alıyoruz. Siyasetimizin kiblesi de halkın verdiği destektir ve programımızdır, ilkelerimizdir.

İkincisi, onların söylediklerini aynen tekrarlamak zorunda değiliz. Eğer aynı fikirde olsaydık biz de o sıralarda otururduk ve bu mücadeleyi yürüttürdük. Bunu, bize, milyonlarca dolar yolsuzluk yapanları partisinde barındıran, Türkiye’yi uyuşturucu trafiğinin merkezine koyan, çetelerin bütün illerde cirit attığı bir ülkenin iktidar sözcüsü mü söylüyor? Daha dün okuduk ya, bilmem, dünyanın neresinde... Şu anda haber önümde değil. Muğla’da bir villada oturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Uyuşturucu baronları, IŞİD’ciler, çeteciler gelmiş, Türkiye’de, iktidarın himayesinde yaşıyor. Bizim siyasete bakışımız hak ve özgürlük temellidir, onlar gibi ayırtırmıyoruz ama Sayın Bülent Turan’a teşekkür ediyorum, bu konuşmasıyla şunu ifade etmiş oldu: “Halkların Demokratik Partisiyle yarışmıyoruz, biz onları elimizdeki devlet olanaklarıyla bastırıyoruz.”

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – “Engelliyoruz.”

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - “Engelliyoruz.” diyor. Onlara da çağrı yapıyorum: Aynaya baksınlar, on beş yıl önce cemaatle, FETÖ’yle ne yapıyorlardı, onları anlatsınlar, biz de devam edelim.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.42

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Toğrul, buyurun.

31.- *Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul’un, Gaziantep Araban’daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması*

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, geçen hafta il ve ilçe yönetimimizle birlikte Araban ilçemizde köy ziyaretleri gerçekleştirdik. Araban ilçemiz birçok tarım ürünü yetiştiren çok önemli bir tarım havzasıdır. Bu yetiştirdiği tarım ürünlerinin başında üzü ülke sınırlarını aşan meşhur Araban sarımsağı gelmektedir. Araban, sarımsak üretiminde Türkiye 1’incisidir. Sadece sarımsak değil birçok tarım ürünü yetiştirmesiyle ön plana çıkan Gaziantep Araban ilçesi çiftçileri, tarım arazilerinin yolları olmadığı için büyük bir mağduriyet yaşamaktadırlar. Araban Ovası’nda yaz mevsiminde toz toprak olan, kış mevsiminde ise çamur deryasına dönen tarım arazisine giden yollar çiftçiler açısından ciddi sorunlar yaratmaktadır. Özellikle üreticilerin tarlalarında üretim yapmak için çalıştıkları tohum, gübre ve hasat dönemlerinde, arazi yollarının yokluğu büyük sorunlara ve zorluklara neden olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İktidara buradan sormak istiyoruz: Araban ilçesindeki tarım arazisi yollarının yapılması için bir çalışmanız var mı? “Araban çiftçisinin çilesine ne zaman son vereceksiniz?” diyoruz.

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

32.- *Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı’nın, orman köylülerinin ve kooperatiflerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

6831 sayılı Orman Kanunu, orman köylülerini ve kooperatiflerini korumak, işleyişlerini kolaylaştırmak için vardır. Ancak iktidar bu işleyişi her geçen gün daha fazla zorlaştırmaktadır. Orman Genel Müdürlüğü’nün emriyle orman kooperatiflerinin yüzde 25 satışlarında üçüncü şahıs gerçek ve tüzel kişilerinin teminat mektupları ve kartlarının kullanımı uygulamasına son verilmiştir ancak kooperatiflerin ne maddi olanakları ne de banka teminatı alabilme imkânları bulunmamaktadır. Ayrıca, zamanında tebliğ edilmeyen ve ocak ayına sarkan yüzde 25 satışlarında yüksek fiyatlardan satış bedelleri ortaya çıkmaktadır. Bu uygulamadan vazgeçilmeli, fiyatlar üretim yılı maliyeti üzerinden hesaplanmalıdır. Kıt kanaat ayakta durmaya çalışan orman köylüleri ve kooperatiflerinin mağduriyetleri bir an önce giderilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Yalım...

33.- *Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, Uşak’ın sorunlarına ilişkin açıklaması*

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Uşak Havalimanı iki yıldır kapalı. Zafer Havalimanı’na verilen garantiden dolayı Uşaklı vatandaşlarımıza çile çektiriliyor. Uşak’ımızın İstanbul’a hava ulaşımını iki yıldır kestiniz ama mayıstan sonra, Allah’ın izniyle biz geldiğimizde havalimanımızı açacağız.

Yine, Uşak Devlet Hastanemizde maalesef birçok dalda uzman doktorumuz yok. Buradan, Sağlık Bakanlığından, eksik olan uzman doktorların acilen hastanemize atanmasını talep ediyorum.

Uşak'ta, maalesef, binası çürük diye yıkılan, beldelerdeki, köylerdeki okullarımız var; hem ilköğretim hem ortaöğretim. Maalesef, birçok öğrencimiz ve de aile bu sebepten dolayı mağdur durumda. Buradan Millî Eğitim Bakanlığına sesleniyorum: Gerekli bütçenin ayrılıp bir an önce okulların yeniden tadilatının yapılmasını veya yenisinin yapılmasıyla alakalı acil eylem planını bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı ve arkadaşları tarafından, Elmalı Ovası'nda DSİ'nin kurutma faaliyetlerinin sonlandırılması, kuraklıkla mücadele ve alınacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 31/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/2/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/2/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Antalya Milletvekili Hasan Subaşı ve 19 milletvekili tarafından, Elmalı Ovası'nda DSİ'nin kurutma faaliyetlerinin sonlandırılması, kuraklıkla mücadele ve alınacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla 31/1/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 2/2/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

25/2/2021 tarihinde küresel iklim değişikliği etkilerinin en aza indirilmesi, kuraklıkla mücadele ve su kaynaklarının verimli kullanılması için Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştu. Meclis Araştırması Komisyonunun 300 sıra sayılı Raporu Aralık 2021 tarihinde görüşülmüş, alınması gerekli tedbirler sıralanmıştı. Bu hafta başında ise Tarım ve Orman Bakanlığının koordinasyonu

Beştepe’de Ulusal Su Verimliliği Seferberliği başlatılarak tehlikeye bir kere daha dikkat çekildi. Sayın Emine Erdoğan da konuşmasında “Damlaya damlaya çoğalarak yaşanabilir bir gelecek için umudu yeseceğimize inanıyorum.” ifadeleriyle ülke sathında su verimliliği seferberliği başlatıldığına dair sözler söylediler.

Peki, uygulamalar ve gerçekler nedir? Çarpıcı bir örneği kendi memleketim Antalya Elmalı’dan vermek istiyorum. Elmalı, yüz binlerce dönüm, 1.050 kotunda, Türkiye’nin en önemli ovalarından birine sahiptir. Bu ovanın en güneyinde 10 bin dönüme yakın Avlan Gölü, yine en kuzeyinde de 20 bin dönüme yakın Karagöl bulunmakta ve batıda Çayboğazı Projesi’nden bu yüz binlerce dönüm arazi sulanmak için uğraşılmaktadır. Çayboğazı Barajı yetersiz olduğu için ancak bu ovanın dörtte 1’ini sulayabilmektedir. Fakat bunun değişik bir hikâyesi vardır, Elmalı Ovası’nın. 1950’li yıllarda göç edenlere iskân amacıyla 20 bin dönüm Karagöl’ün 10 bin dönümü tahsis edilmişti. Yanlış bir karardı çünkü burası göl oluşan bir alandı. Elmalı kapalı havza olduğu için, dağlarla çevrili olduğu için altı yedi ay boyunca bütün sel suları, taşkın suları bu ovanın çukur olan yerlerinde birleşerek Avlan Gölü’nü ve Karagöl’ü oluşturur. 1950’li yıllardaki iskân edilenlerin feryatları üzerine 70’li yıllarda DSİ, Karagöl’ü Avlan Gölü’yle birleştirerek bir kanal açmak suretiyle bu suları, taşkın sularını Finike’ye deşarj etmiştir. Bu suların miktarı 150 milyon metreküptür; her yıl deşarj edilen suyun, Elmalı’da biriken suların miktarı 150 milyon metreküptür. Bu suyu on yıllardır DSİ eliyle “düden” dediğimiz çatlaklara, yer altı fay çatlaklarına vermek suretiyle yok ederiz. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir örnek yoktur.

Bakın, bunlar düdenlerin üzerindeki savaklar ve kapaklar. DSİ kapakları kaldırmak suretiyle bu suların düdenlere verilmesini altı yedi ay boyunca sağlamaktadır. “Düdenler nedir?” dediğiniz zaman, bu da düdenin bir örneği, dağların arasında fay kırıkları. Bu suların nereye gittiğini kimse bilmez yani Elmalı’da içilir kalitede 150 milyon metreküp suyu her yıl, on yıllardır DSİ eliyle tahliye ederler. Kalan beş ayda, yaz aylarında Elmalı yağmur duasına çıkar; kuraklıktan ormanlar kurumaya başlamıştır, tarım yapılamaz hâle gelmiştir ve bu suların hâlâ tahliyesi devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bizler ve bütün dünya kuraklığa karşı, küresel iklim krizine karşı önlemler alırken, Türkiye’de de “Bu konuda her türlü çalışma yapılır.” denirken bütün uyarılarımıza rağmen Elmalı’da bu su tahliyesi sağlanmakta ve yok edilmektedir. Bu, bir insanlık ayıbıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Bu sorun, araştırma sonucu Karagöl’de bir kamulaştırmayla çözülebilir, bir baraj yapıyla çözülebilir ya da Avlan Gölü’nü sürekli beslemek suretiyle ve Çayboğazı Projesi’ni ters besleme yoluyla Elmalı Ovası sulanır hâle gelebilir ama bütün bunları yapabilmek için gündemi oluşturmak ve bu konuda bir tedbir aramak gerekir.

Bugün, yaşamsal önemi olan sularımızın verimli ve akılcı kullanılması, kamuoyunun bilgilendirilmesi, sorumluların göreve davet edilmesi adına Meclis araştırması istemek zorunluluk olmuştur. O nedenle, Meclisimizin desteklerini bekliyorum.

Saygılar sunarak sözlerimi sonlandırıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; küresel iklim krizinde de su krizinde de aynı tabloyla karşı karşıyayız. Öncelikle şunun altını çizmek istiyorum: Bütün bu tabloda bireysel tüketimin payı son derece düşüktür. Bütün bu krizlerin esasen yaratıcısı, Elmalı’da da olduğu gibi, Antalya’da da olduğu gibi yanlış politikalar, şirket ve sermaye politikalarıdır.

Su krizi sulak alan krizidir aynı zamanda ve sulak alan krizi de tarım krizidir ve yaşam krizidir. Kuraklık, sulak alanların azalmasının sonuçlarından bir tanesidir. Türkiye’de 200’e yakın sulak alan vardır ve bunların 14’ü Ramsar Sözleşmesi’ne uygun alan statüsündedir. Sulak alanlar, dünya türlerinin yüzde 40’ına, tüm hayvan türlerinin yüzde 12’sine ev sahipliği yapmaktadırlar yani tam olarak bir yaşam kaynağıdır. Sulak alanlar, aynı zamanda tatlı su depolarıdır ve bu tatlı su depolarında arıtma işlemi gerçekleşir ve içme suyu kalitesinde su ortaya çıkar. Türkiye’de 2012 ölçümlerinde 181,49 milyar metreküp olan su varlığı 2022 ölçümlerinde 112 milyara gerilemiştir; çok ciddi bir gerilemeyle karşı karşıyayız ve Türkiye de bir su fakiri ülke pozisyonuna doğru hızla gitmektedir. Sulak alanlarımızın yarısı yani Marmara Denizi civarında bir oran son kırk yılda yok oldu. Örneğin, Konya kapalı havzasında aşırı sulama ve yanlış altyapı politikaları nedeniyle sulak alanların yüzde 65’i yok olmuş durumdadır.

Yine, 300’e yakın irili ufaklı doğal gölün yüzde 60’ı yok olmuş durumdadır. Buna HES’leri ekleyebiliriz, buna maden projelerini ekleyebiliriz ve dolayısıyla bir devlet politikasıyla, bir şirket politikasıyla yaşam alanları sistematik olarak yok edilmek durumundadır. Bunun sebeplerini şöyle sıralayabiliriz: Tarımda vahşi sulama, bunların başında geliyor. Yine, bir neden de endüstri, kentsel kullanım sonucu oluşan atıkların artırılmadan doğaya geri verilmesi. Plansız kentleşme sonucu yerleşim yeri açmak için kurutulan sulak alanlar yine bunlardan bir tanesi. HES’ler söylediğimiz gibi, yine havzalar arası su transferi, otoyol ve köprüler gibi projeler, plansız geliştirilen bu projeler sorunlardan bir tanesidir. Sulak alanları besleyen havzalarda metal ve diğer madencilik faaliyetleri yine en etkili sebeplerden bir tanesidir. Yasak balıkçılık ve avcılık da yine bunların arasında sayılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Su politikası, yaşam politikası. Eğer, su fakiri olmaktan çıkmak istiyorsak, sağlıklı su varlıklarına erişimi sağlamak istiyorsak burada yapmamız gereken temel şeylerden bir tanesi, doğaya karşı açılan bu rant savaşının durdurulmasıdır. Kırsal alanda, tarım alanlarında, meralarda, sulak alanlarda şirketlerin, sermayenin geliştirdiği projelere esastan karşı çıkmak lazım. Bütün bu projelerin doğa ve insan sağlığının karşısında var olduğunu ve bu politikaya esastan karşı çıkmak gerektiğinin altını bir kez daha çiziyoruz ve bu anlamda su politikasının bu Meclisin en temel bir gündem olarak acilen öne çekmesi gereken bir gündem olduğunu tekrardan belirtiyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Aydın Özer.

Buyurun Sayın Özer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYDIN ÖZER (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerinde parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Günümüzün en önemli konularından biri, iklim değişikliği ve kuraklıktır. Bununla ilgili bir eylem planı hızla devreye sokulmalıdır. Biz, geçen hafta bu amaçla bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını önermiştik. Çünkü adına “iklim değişikliği” ekleyen Çevre, Şehircilik Bakanlığı, üretimden sorumlu olan Tarım ve Orman Bakanlığı bu konuya gereken önemi ne yazık ki vermemektedir. Zaten biraz sonra da bu hayati konuda yapılacak olan oylamada AK PARTİ ve MHP’lilerin bu konuya ne kadar ilgi gösterdiğini hep beraber göreceğiz. Bahar aylarının ardından aralık ve ocak ayının da yağışsız geçmesi, yurt genelinde kuraklık tehlikesi yaratmıştır. Türkiye genelinde kaydedilen yağışlar 1991-2021 dönemini kapsayan uzun verilere göre yüzde 40 azalırken, geçen yıla göre yağışlardaki azalma oranı yüzde 31’dir. Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün verilerine göre sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde geçmesi nedeniyle kuraklık belirgin hâle gelmiştir.

Antalya ilimizin Elmalı bölgesinde seracılık başlamadan önce yer altı suları, 80 metreden çıkarken şimdi 180 metreden çıkarılabiliyor yani yaklaşık on yılda yer altı suları 100 metre düşmüştür. Elmalı'nın tek barajı olan Çayboğazı Barajı, 2005 yılında hizmete girmiştir ama ne yazık ki uzun yıllardır su kaçırmaya rağmen bir türlü önlem alınmamış, seçim öncesinde Bakanlığın ve Devlet Su İşlerinin aklına yeni gelmiş olmalı ki yeni bir proje yapmışlar, inşallah ihaleye verecekler, tabii, ömürleri yeterse.

Bu yılki kuraklıkların hangi ürünü ne kadar etkileyeceği henüz bilinmiyor. Kışlık ekimi yapılan ürünlerden buğday, arpa ve mercimekte üretim olumsuz etkilenecektir. Daha yağışlar yeni başladı ama o kadar düşük ki barajların dolması ve yer altı sularının artması çok düşük bir ihtimaldir. Sulu tarım da dâhil olmak üzere tüm ürünlerde rekolte kayıpları gerçekleşecektir. Ayrıca yüksek sıcaklık yalancı bahar etkisi yarattığı için çiçek açan meyvelerde ciddi sorunlar yaşanacak. Hatırlayın, geçen yıl portakalda başımıza geldi, boncuk dökülmesi nedeniyle portakal üretimi oldukça düştü. Ayrıca, erken çimlenen tarla ürünlerinde ya da meyvelerde kar yağışı ve dolu riski artıyor; bundan kaynaklanan verim azalmalarıyla da karşı karşıya kalabileceğimiz bir gerçek. Kuraklığın sonucu çiftçimiz de tarlasına gübre atma konusunda çekincede kaldı. Yağmur yağmazsa atılan gübre heba olacak, eğer yağış olsa bile bitkiyi yakacak duruma gelecektir.

Değerli arkadaşlar, tüm bunların gıda enflasyonuna neden olacağı aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYDIN ÖZER (Devamlı) – Teşekkür ederim Başkan.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi bir açıklama yaptı “Şubat ayıyla, yağışlı sezona girileceği tahmin ediliyor. Mevsim normallerine dönülürse kuraklıktan çıkılabilir.” dedi yani Tarım Bakanının, kuraklığın devam etmesi ve bitkisel üretimin riske girmesi üzerine herhangi bir planlaması yok.

Buradan da İYİ Partinin grup önerisini destekleyeceğimizi söylüyorum ve partiler üstü bir hayati konu olan kuraklık meselesinde bütün siyasi partilerin bu konuda bir arada olmasını, bir anlayışla bunu desteklemesi gerektiğini düşünüyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Hasan Kalyoncu.

Buyurun Sayın Kalyoncu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Aydın Özer Bey'e teşekkür ediyorum, Milliyetçi Hareket Partisinin bu konuda ne yapacağını merak etmiş fakat şunu gözden kaçırmış: 27'nci Dönem boyunca kürsüye ne zaman çıktıysam Milliyetçi Hareket Partisinin iklim değişikliği ve su kaynakları konusunda neler önerdiğini, neler öngördüğünü burada anlattık, çeşitli soru önergeleriyle Bakanlığa da bu yönde önerilerde bulunduk ve hatta ülke gündemine gelen yer altı barajları, yağmur suyu hasadı, şehir merkezlerinde yağmur suyu ile kanalizasyon sisteminin birbirinden ayrılması, tarım arazilerinde yağmur suyu depolanıp kullanılmasıyla ilgili birçok önerimiz var. Bunun haricinde biz Hükümetin yaptığı çalışmaları da yakından takip ediyoruz. Mesela 25 havzada, bütün havzalarda kirlilik çalışmaları bitirilmiş, bütün havzaların yönetim planları hazırlanmış, deşarj standartları belirlenmiş ve yer yer uygulamaya da başlanmış. Biz buradaki eksiklikleri görerek bunlarla ilgili çalışmaları da önerileri de sorunların çözüm önerilerini de sürekli buradan dile getiriyoruz. Bunun yanında göllerimizde kurumaların olduğu ve bunların nasıl giderileceğine dair önerileri de sunuyoruz.

Aynı zamanda iklim değişikliğinin tarımdan turizme, şehircilikten diğer alanlara, enerjiye kadar bütün her alanda nasıl etki edeceğini ve çözüm önerilerini de burada sürekli olarak sizlere ve aziz milletimize anlattık. Onun için, Milliyetçi Hareket Partisi zaten bu konunun en sıkı takipçisi ve Bakanlık birçok önerimizi de uygulamaya soktu. Mesela -belki bilmiyorsunuzdur- 2 bin metre kapalı

alan üzerindeki alanlarda yağmur suyunu toplama zorunluluğunu getirdi ve bu, bidonlarla toplanan bir yağmur suyu değil, sistemli olarak yer altında depolanacak şekilde planlanan bir sistem. Bu da Milliyetçi Hareket Partisinin önerisi şeklinde gündeme girdi.

Bunun yanında, önerilerimizin büyük bir çoğunluğu hem Tarım Bakanlığı tarafından hem Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından dikkate alınarak uygulamaya da sokulmuştur.

Sayın Vekilimize teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

AYDIN ÖZER (Antalya) – O zaman öneriyi destekliyorsunuz Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Atay Uslu.

Buyurun Sayın Uslu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ATAY USLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi en kalbî duygularıyla saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, iklim değişikliği, kuraklık, artan nüfusla birlikte su kaynakları üzerindeki baskılar artmaktadır. Dünyada son altmış yıldaki nüfus 3 milyardan 8 milyara çıkmıştır ama yağış miktarında bir değişiklik yok.

İnsanlık bugün çatışmalardan, savaştan tetiklenen kitlesel göçlerle başa çıkamazken 2030 yılında 700 milyon insanın su kıtlığı ve kuraklık nedeniyle yerinden edileceği, göç edeceği ifade ediliyor yani iklim mültecileri, ekolojik göçler, ekolojik göçmenler bugün gündemimizde.

Su kaynaklarını korumak, verimli kullanmak, doğru yönetmek artık bir tercih değil, bir mecburiyet hâline gelmiştir. Geçmişte petrol için verilen mücadelenin önümüzdeki dönemde su kaynakları için verileceğinin farkındayız. AK PARTİ olarak hükûmete geldiğimiz günden bugüne kadar tarımda, su alanında geleceğe hazırlanmanın gayreti içinde olduk. Yirmi yıllık dönemde suyun kıymetini bildik, ona uygun adımlar attık. Evet, yalnızca 2022 yılında 62 baraj, 19 gölet, 72 sulama tesisi olmak üzere suyla ilgili 400’e yakın tesisi hayata geçirdik. Son yirmi yılda 716 baraj, 481 gölet, 1.633 sulama tesisi inşa edilmiş. Bakın, 2002 yılına kadar 276 baraja sahipken yalnızca yirmi yılda 716 baraj inşa edilmiş. Aynı dönemde, yani son yirmi yılda, inşa ettiğimiz sulama tesisleriyle yaklaşık 22 milyon dekar alan suya kavuşmuş.

Değerli milletvekilleri, evet, bir yandan suyun verimli kullanılmasını, diğer yandan da suyun gücünü milletin buluşturmanın imkânlarını seferber etme çabası içindeyiz. Antalya’da da bunları yapıyoruz. İşte, Finike Kıpıçay Barajı, Kumluca Adrasan Göleti, Alanya Dim Barajı son yıllarda yaptığımız önemli su yatırımları. 2003-2023 yılları içerisinde 87 adet sulama amaçlı tesisi hizmete aldık, yine, 21 adet ekstra baraj yaptık. Yine, 2023 Yatırım Programı içerisinde, 30’un üzerinde sulama tesisi yatırım programına girmiş durumda. Bunların 16’sının da inşası devam etmektedir. Cumhurbaşkanımız en son Kumluca’ya gelmişti. Kumluca’da toplam değeri 4 milyar lira olan su yatırımlarının müjdesini verdi. Onlara da başlıyoruz.

Evet, değerli milletvekilleri, bölgemizde, Elmalı ilçemiz sınırları içerisinde bulunan önce Karagöl, daha sonra da Avlan Gölü bilinçli olarak 1978’li yıllarda kurutulmuş ve tarım arazisine dönüştürülmüş maalesef. Doğru bir şey değil, doğru bir şey olmadığının sonuçlarını gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATAY USLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ATAY USLU (Devamla) – Bölge su sıkıntısı çekmiş, ekolojik yaşam bozulmuş, hatta yıllık yağış miktarı da azalmış; 2001 yılından sonra bu gölün yeniden canlandırılmasına karar verilmiş, bununla ilgili adımlar atılmış. Evet, 1970’li yıllardaki Avlan Gölü’nü geri getirmek artık çok zor ama hatadan

dönülmesiyle beraber olumlu sonuçları da görüyoruz. Bölgede bereket artıyor, sulak alanlarda ekosistem oluşuyor, hatta Akdeniz'in en güzel sedir ormanları orada -Çamkuyusu Yaylamız var- oradaki sedirlerin eski rengine, canlılığına kavuştuğunu görüyoruz; bunlar bizleri sevindiren şeyler. Biz de milletvekilleri olarak Avlan Gölü'ndeki su tutma çalışmalarını yakinen takip ediyoruz, bu gölün tekrar eski günlerine kavuşması için elimizden gelen her türlü gayreti gösteriyoruz.

Yine, bölgenin su ihtiyacı var, evet, bunun farkındayız. Onunla ilgili gölet ve baraj projelerini de yakinen takip ediyoruz. Mesela, Kazanpınarları Besleme Projesi tamamlandı. Türkmentepe Projesi'ni, Mursal Sulaması Yenileme Projesi'ni takip ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Köksal...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- *Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, inşaat mühendislerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İnşaat mühendisleri bugün ülke tarihinin en yüksek işsizlik seviyesiyle karşı karşıya, işsizlik oranı yüzde 28. Bu oran, genç inşaat mühendislerinde yüzde 48, kadın inşaat mühendislerinde yüzde 47'lere ulaşmış durumda. Sadece işsizlikle değil gasbedilen özlük hakları ve mesleki itibarlarını zedeleyen uygulamalarla da karşı karşıya kalıyorlar. İş bulup çalışabilen inşaat mühendislerinin yüzde 28'inin ortalama aylık geliri asgari ücretin altında. Kamu hizmetlerini taşeronlaştırma politikaları neticesinde kamuda mühendis istihdamı neredeyse tamamen ortadan kaldırılmıştır. Özelleştirmeyle kamunun yatırım ve üretim sürecinden elini çekmesi mesleği olumsuz yönden etkilemiş; özelleştirmenin işsizlik, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları, düşük ücretler, genç inşaat mühendislerinin maruz kaldığı emek sömürüsü, fazla mesai ücretlerinin ödenmemesi gibi olumsuz sonuçlarıysa ortadadır. Her Şantiyeye Bir Şef Kampanyası'ndaki istek ve öneriler de dikkate alınmamıştır. Özel sektörde çalışan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin giderilmesi amacıyla 2/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2/2/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/2/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Şubat 2023 tarihinde Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin giderilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (23751 grup no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/2/2023 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Fatma Kurtulan.

Buyurun Sayın Kurtulan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FATMA KURTULAN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

HDP olarak bir kez daha bu kürsüde Türkiye’nin kangrenleşmiş bir sorununu paylaşmak isteriz; bununla ilgili de dayanışmayı, söz birliğini yaratarak bu sorunu çözmek niyetindeyiz. Cezaevlerinde süren açlık grevleriyle, hak ihlallerinin dayandığı açlık grevleriyle ilgili bir çözüm bulmak istiyoruz; bir araştırma komisyonu kurulsun istiyoruz. Cezaevlerinde hakikaten çok ciddi hak ihlalleri yaşanıyor. Sorunları çözmek için muhatap bulamıyoruz, çözüm bulamıyoruz. Tutuklular bir hak arama yöntemi olarak açlık grevine başvuruyor, açlık grevini de idare, bir hak arama yöntemi olarak değil, disiplin suçu olarak görüyor, itiraz ettiklerinde de darbediliyorlar; dolayısıyla, şu an üç dört cezaevinde ve yakın zamanda da biten cezaevlerinde açlık grevleri devam ediyor. İnsan hakları örgütleri cezaevlerindeki hak ihlallerini sürekli raporlaştırıyor. Aslında, biz Komisyon olarak da gittiğimizde bunu raporlaştırıyoruz; muhalefet şerhlerimizde de bunu görüyorsunuz yani takip ederseniz görülüyor.

Cezaevlerinde insanlar yerde yatıyor çünkü kapasite fazlası tutuklu var, aylarca hücrelerde tutuluyorlar. Pandemi zamanında, haklı olarak, doğal olarak ertelenen kurslar pandemiden sonra yaşam normale dönmeye rağmen... Kısıtlamaya kolayınıza giden, hoşunuza giden bir yöntem olarak sarılmış durumdasınız ve buralarda tekrar bu kurslarla tutuklular bir araya gelmesin diye, çok talep olmasına rağmen, bu kursları getirmiyorsunuz; sosyalleşmeye katkı sunacak görüşmeler yaptırmıyorsunuz.

Hasta mahpuslar tedaviye erişemiyor, cezaevlerinden çok cenaze çıkıyor; işte, bu yüzden de her gün başka bir cezaevinden “Açlık grevi başladı.” diye haber alıyoruz çünkü cezaevlerinde özellikle siyasi mahpuslar ayrı bir hak ihlaline uğruyor.

Cezaevlerinde açlık grevine girme sebepleri hemen hemen aynı. Tekli hücrelerde aylarca tutuluyorlar. Kitap sınırlandırması var, Kürtçe kitapların verilmemesi... Halk TV, Tele1, TRT 3 gibi kanallar verilmiyor; bunu çok kez burada tekrarladık. Yine, Yeni Yaşam, Evrensel gazeteleri verilmiyor. Ailelerinden çok çok uzak yerlerde olmaları bir hak ihlalidir, buna itiraz ediyorlar. Kantin fiyatlarının yüksek olmasına itiraz ediyorlar, yemeklerin çok kötü olmasına itiraz ediyorlar. Elektrik faturalarının yüksek gelmesine itiraz ediyorlar. Deterjan gibi temizlik ve malzemelerin idare tarafından verilmemesini eleştiriyorlar. Cezaevleri arası mektuplaşmayı engellediklerini söylüyorlar, buna itiraz ediyorlar. Pencerelerin tamamıyla kapalı olması, tel örgülerin sıkı olması hava akımını engellediği için, hatta gökyüzünü görmelerini bile engellediği için buna itiraz ediyorlar. Çamaşırlarını kendi odalarında leğende yıkıyorlar, orada kurutmak zorunda kalıyorlar; bu, sağlıklarını bozuyor, buna itiraz ediyorlar. Sıcak ve soğuk suya erişimde zorlanıyorlar, buna itiraz ediyorlar. Revirde ayakta saatlerce duracaksınız diye zorluyorlar, hastaneye sevk sırasında sorun yaşıyorlar, kelepçeli muayene yetmiyor bir de ağır içi muayene dayatılıyor, buna itiraz ediyorlar. Hasta mahpusların tedaviye erişimde zorluklar yaşamalarına itiraz ediyorlar. Odaların “arama” adı altında eşyaları darmadağın -defalarca biz Komisyon olarak da gittiğimizde bize söylenmesine rağmen ne yazık ki hâlâ giderilmiyor- ediliyor; “Aramalara karşı

değiliz ama eşyalarımız talan edilmesin.” diyorlar. Cezaları bitmesine rağmen infazların soyut gerekçelerle ertelenmesini reddediyorlar; haklı olarak ciddi bir hak ihlali olarak görüyorlar. Keyfiyete varan gerekçelerle disiplin cezaları vermelerini reddediyorlar. Dilekçelerinin yanıtı kalmasına karşı çıkıyorlar. “Muhataplarımız yok, idare bizimle görüşmüyor.” diyorlar. Tüm bu hak ihlallerinden dolayı tutuklular açlık grevinde.

Sevgili arkadaşlar, şu an Şakran Kadın Cezaevinde tutuklular açlık grevinde, Afyon 1 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklular 3 Ocaktan beri açlık grevinde, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde tutuklular açlık grevinde, Patnos Cezaevindeki tutuklular tüm bu hak ihlallerine dayalı olarak bedenlerini açlığa yatırmış durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Yine, Trabzon Beşikdüzü’nde tutuklular -gerçekten nasıl vicdanlarınıza sığıyor- tam altı aydır açlık grevinde.

Elbette ki yakın zamanda biten açlık grevleri de var; Konya Ereğli, Dumlu, Kırıklar, Bolu cezaevleri de yakın zamanda açlık grevlerini bitiren yerlerdir.

Biz önergemizin çok hayati önemde olduğunu düşünüyoruz. Politik tutuklulara yaptığınız bu ayrımcı, özellikle diz çöktürme, boyun eğdirme yaklaşımlarından vazgeçin. Cezaevlerinde bu hak ihlallerini gidermek için, bir an önce bir özgün komisyonun, bağımsız, her grubun olduğu bir komisyonun gidip araştırıp hak ihlalleriyle buluşup bunu gidermek için gereğinin yapılmasını talep ediyoruz. Desteyinizi şimdiden beklediğimizi belirtmek isterim.

Teşekkürler.

Saygılar herkese. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Beyaz.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve bizleri ekranları başında izleyen yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu üyesi bir vekil olarak Komisyonumuzla birlikte birçok cezaevine ziyaretlerde bulunarak inceleme yapma fırsatımız oldu ve mahkûmlarla yüz yüze görüştük; dertlerini, sorunlarını, şikâyetlerini dinledik. Gözüme ilk çarpan şey, koşulların gerçekten çok kalabalık olduğuydu; 20 kişinin olması gereken koşullarda 30, yer yer 40 mahkûmun kaldığını gördüm. Yeni cezaevleri yapmakla övünmektense vatandaşlarımızı suçtan nasıl uzak tutarız, bunu düşünmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, sorunlar muhakkak cezaevlerine göre değişmektedir. Özellikle belirtmek gerekirse, mahkûmlar Covid-19 pandemisinde sağlığa erişim konusunda çok sıkıntı yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Özellikle, yine, Covid döneminde hastaneye sevk sonrasında on dört gün karantinada tutulmaları mahkûmların tedavilerini aksatmıştır. Bunların en başında, özellikle dış tedavisi için bir seneye yakın, göz muayenesi için iki ay sonraya randevu verildiği söylenmektedir. Sağlık konusunda yaşanan problemlerin ana sebebi sağlık personelimizin yetersiz olmasından kaynaklıdır.

Yine, gelen şikâyetlerden başka bir diğeri, yemek iâşesinin yeterli derecede besleyici olmadığıdır. Yine, kantinde satılan ürünlerin çok pahalı olduğu, haftalık telefon görüşme sürelerinin az olduğu söylenmiştir. Mahkûmların aileleriyle yaptıkları görüş ziyaretlerinin en az otuz dakika, en fazla bir buçuk saat olmasının -uzaktan gelen ziyaretçileri de düşünüldüğünde- yeterli olmadığı gelen şikâyetler arasındadır.

Değerli milletvekilleri, mahkûmların ailelerinden kilometrelerce uzağa sevk edilmesinin irdelenmesi gerektiğini düşünüyorum. Ailesinden çok uzağa sevk yapıldığında, mahkûm etkilendiği gibi ailesi de etkilenmektedir. Vatandaşlarımız bu konuda hem maddi hem de manevi olarak zarar görmektedir. Mahkûmların sevkinin ikamet ettikleri memleketlerine göre yapılmasının daha doğru olacağı kanaatindeyim. Önemli olan bu sorunların tespitini yaparak iyileştirilmesini sağlamaktır. Cezaevleri sadece ceza çekme yeri olmamalıdır, suça yatkın insanların cezalarını çekerken topluma yeniden kazandırılması için psikolojik ve sosyal olarak bir nevi tedavi merkezi olması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, cezaevlerini konuştuğumuz bir konuda cezaevi infaz ve koruma memurlarının sorunlarını dile getirmeden edemeyiz. Yoğun ve ağır iş yükü altında çalışan infaz ve koruma memurlarının özlük hakları başta olmak üzere, çalışma koşullarında iyileştirme yapmamız gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÜMİT BEYAZ (Devamla) – Bu sorunun çözülmesi ve personel sayısının yeterli sayıya çıkarılması için gereken adımların atılması gerekmektedir. İnfaz ve koruma memurlarının 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu uyarınca tabi oldukları hizmet sınıfının değiştirilmesi gerekmektedir. Sözleşmeli ve kadrolu infaz ve koruma memurlarının özlük hakları ve şartları, eşit işe eşit ücret ilkesi ve fırsat eşitliği ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Çalışma barışını bozan bu uygulamalara yönelik çalışmalar yapılmasının bu alanda yaşanan sorunların büyük oranda çözülmesine yardımcı olacağı kanaatindeyim diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Sevdâ Erdan Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDÂ ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Divan Kâtip Üyesi olmadan önce İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun cezaevleri alt komisyonu üyesiydim. Gerek Komisyonla birlikte gerekse partimiz adına Ali Haydar Hakverdi Vekilimizle birlikte birçok cezaevi ziyareti gerçekleştirdim. 2011 yılında başlatılan, Grup Başkan Vekilimiz Özgür Özel, Genel Başkan Yardımcımız Veli Ağbaba ve o dönemki Muğla Milletvekilimiz Nurettin Demir tarafından, hükümlü kim olursa olsun, suç ne olursa olsun hak temelli Cumhuriyet Halk Partisi Cezaevi Komisyonu ziyaretleri çalışması bayrağını onlardan teslim aldık, devam ettirmeye çalıştık, hâlen de çalışmaya devam ediyoruz.

Birçok tutukluyu, hükümlüyü ziyaret ettiğimiz gibi, bir an önce serbest kalmasını istediğimiz Sayın Selahattin Demirtaş'ı, Gezi davası tutuklularını, gazetecileri ve 28 Şubat davası tutuklularını, hatta geçtiğimiz günlerde vefat eden Vural Avar'ı da ziyaret etmiş, vatana ve eşine olan sevdasını kendisinden son sözleriyle de dinlemiştik. Bu yaşlı ve ağır hastalıklarla boğuşan generallerin infazları durdurulmayarak zulmedilmeye de hâlen devam ediliyor, maalesef, vefatlarında da kendilerine bir askerî tören bile çok görüyor.

Az önce de dediğim gibi, konu cezaevlerindeki mahkûmlarsa devlet kinle, düşmanlıkla bakmayacağı gibi, bizler de kişiye, suça ve dosya kapsamına kör olup hak temelli bakmak zorunda ve öyle çalışmalar yapmak zorundayız. Daha önce bu kürsüde belirtmiştim, mahkûmların kitap hakları, televizyon izleme, kanal seçme hakları, hastane sevkleri, havalandırmaya çıkma hakları, sıcak su erişimleri, maalesef, cezaevi yöneticilerinin insafına kalmış durumda. Her cezaevi, hatta her koğuşta farklı uygulamalarla mahkûmların insanca yaşam hakları ihlal ediliyor. Dört duvar arasında sesleri kısılmış, dış dünyaya karşı kör edilmeye çalışılan, umutsuzluğun hâkim olduğu zor şartlar altında hayatta kalmaya çalışanların kaldığı, giderek mezarlığa dönen bir yer artık Türkiye'de cezaevleri.

Partimize ve bize cezaevlerinden çok mektup geliyor. Dün bir mektup gelmiş, hiç değiştirmeden başlığını okuyacağım: “Hapishanelerde yirmi altı saatte 1 kişi ölüyor. 651’i ağır, 1.517 hasta tutsak var. Sıradaki ölüm kim olacak?”

Evet, değerli milletvekilleri, sıradaki ölüm kim olacak? Bu umutsuzluğu hiç yaşadınız mı bilmiyorum ama biz bu mektubu okurken onun ağırlığı altında kalmışken şimdi biz susalım vicdanlar konuşsun diyorum, elinizi vicdanınıza koyun. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yaşanan koşulları bir düşünün, neler yaşadıklarını bir düşünün ve bu önergeyi öyle oylayalım diyorum. Her yıl yeni cezaevleri açmaktansa gelin, yüce Mecliste bunu araştıralım, mahkûmların mevcut durumlarını iyileştirme yoluna gidelim diyorum.

Bizler, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, bundan önce olduğu gibi, bundan sonra da hukuksuzlukların, hak ihlallerinin karşısında olacak ve tabii ki bu ihlallerin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) - Teşekkür ederim Başkanım.

Hiçbir zaman umutsuzluğa yer yok. Ben de Genel Başkanımıza ve Grup Başkan Vekillerimize her yerde söylüyorum, umutsuzluğa yer yok. Bir kısmı açık, bir kısmı kapalı cezaevi hâline gelmiş bu ülkeye adaleti, özgürlüğü, demokrasiyi, hakkı, hukuku getireceğimiz günler çok yakın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın İbrahim Yurdunuseven.

Buyurun Sayın Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. HDP grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum.

Başkanı bulunduğum Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu olarak, bugüne kadar 27’nci Dönem içerisinde 30’a yakın cezaevinde incelemelerde bulunduk. Burada her partiden değerli milletvekilleri bize eşlik ettiler. Burada açık ve net olarak şunu söyleyebiliriz ki cezaevlerimizde sistematik bir şiddet söz konusu değildir ancak bireysel bazı hatalar olabilir. Bakanlığımızın şiddete sıfır tolerans prensibi gereğince de burada gerekli adli ve idari soruşturmalar yapılmakta ve ilgililere gerekli cezalar verilmektedir. Burada, bu heyetin yaptığı çalışmalardan güzel sonuçlar da elde ettik -uzun uzun anlatmayacağım- mesela, en son, iase bedeliyle ilgili bir çalışmamız, bir talebimiz neticesi, aslında yıldan yıla ödenmesi gereken, artırılması gereken iase bedelleri 15 Kasım tarihi itibarıyla 2 katına çıkarıldı.

Buradan bir güzel haber daha vermek istiyorum. Adalet Bakanlığımız -bizim de yine heyetimizin yaptığı çalışma sonucunda- cezaevlerinde bulunan elektrik sayaçlarının, elektrik bedellerinin ticari olmaktan çıkartılıp mesken olarak tahsilatlandırılmasının kararını verdi. Sayın Bakanımız iki gün önce genelgesini yayınladı, buradan da Sayın Bakanımıza çok teşekkür ediyorum.

Burada, tabii, bazı iddialara cevap vermek istiyorum. Mesela, TV yayınlarında özellikle TRT 3’ün gösterilmediği şeklinde bir iddia söz konusu. Buradaki heyet de bunu açıklıkla söyleyecektir, gittiğimiz bütün cezaevlerinde tek tek soruyoruz: “Şu televizyon kanalı var mı?” “Bu televizyon kanalını istiyor musunuz?” “Bunu seyredebiliyor musunuz?” diye. Yapılan anket çalışmaları neticesinde, kanal sayısına göre anketteki talep karşılığında televizyon yayınları yapılmakta. Mesela, bazı yerlerde TRT 3 olduğu

hâlde, bazı yerlerde bizden TRT 2 istenmekteydi. Dedığımız gibi, bunu da anket sonuçlarına göre, kanal sayısına göre eşleştirmekte... Mesela, adı suçluların olduğu yerlerde müzik kanalları çok talep edilmekteydi. Bunları biz ilgili yerlere belirtiyoruz.

Yine, bazı gazetelerin getirilmediği iddiası da söz konusu değil çünkü sorduğumuz zaman -ilgili yerlere sorulduğunda- burada, dağıtım şirketlerinin o belirtilen gazeteleri getirmemesinden dolayı tedarik edemediklerini bildirmişlerdir.

Yine, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 34'üncü maddesi gereğince, sabah, akşam ve gece olmak üzere 3 defa sayım yapılabilirdi, bazı yerlerde, olağanüstü durumlarda, üst amirin talebi üzerine cumhuriyet savcısının oluruyla dış güvenlik kuvvetlerinin de buraya katılabildiğini söyleyebiliriz.

Yine, 36'ncı madde gereğince, kurum ve odalarında, eklentilerinde hükümlülerin üst ve eşyaları habersiz olarak, her zaman -her ay- düzenli olarak aranabilmekte. Eğer üzerinde kuruma sokulması ve girmesi yasak olan herhangi bir şey, ciddi emare varsa, yine ilgili kurallar çerçevesinde detaylı arama yapılabilirmekte.

Yine, aynı kanundaki telefonla görüşme hakkı gereğince, kapalı kurumda bulunan hükümlüler, belgelendirmeleri şartıyla, eşi, dördüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisiyle telefon görüşmesi yapabilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Aslında çok iddia vardı ama ben en son şuna gelmek istiyorum; açlık grevleriyle ilgili de bilgi vermek istiyorum: Açlık grevi, 5275 sayılı Kanun'un 40'ıncı maddesi gereğince disiplin cezası gerektiren bir eylemdir. Açlık grevi, sayımın kendi istedikleri gibi yapılması, ağızda arama yapılmaması ya da kelepçeli muayene yapılmaması gibi, kurum kurallarının aksine talepler için yapılmakta olup bir hak arama yöntemi değildir. Bu açlık grevleri örgüt tarafından talimatla yapılmaktadır, taleplerle de bir pazarlık söz konusu olamayacaktır, yerine getirmemiz de mümkün değildir, bunu kabul etmemiz de kesinlikle mümkün değildir. Yine, ilgili maddeye göre -biraz önce söylediğim gibi- açlık grevi bir disiplin cezası gerektirir, bundan dolayı da ilgili çalışmalar yapılmakta. Bunun yanında, açlık grevi yapan bütün mahkûmların da sağlık durumları kontrol edilmekte ve kontrol altında tutulmaktadır.

Ben Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. Grup önerisinin aleyhine oy kullanacağımı belirterek Gazi Meclisi tekrar selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60'a göre pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Peki, 60'a göre yerinizden çok kısa bir söz veriyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim Cezaevi Komisyonu Başkanına sorularım var. Gerçi bunu sıklıkla soruyoruz ama bir kez daha söyleyeyim: Şu ana kadar hapishanede öldürülen ya da ölen ya da intihar edenlerle ilgili, tek bir kişi hakkında soruşturma var mı, yargılanan oldu mu? 2 isim sorarak söyleyeceğim, Ferhan Yılmaz'a yönelik işkenceler videolarla kamuoyuna yansıdı, adli bir mahpustu ve öldü, öldürüldü, hâlâ hiçbir bilgi alamadık; Garibe Gezer bunlardan biri.

Ayrıca, açlık grevi hiçbirimizin tasvip edebileceği ya da önerebileceği bir fiil değildir tabii ki. İnsanların aç kalması, bedeniyle kendisini cezalandırması bizce de tercih edilebilir bir şey olmamalı ama cezaevinde, dört duvar arasında sesini duyurma yöntemi olarak, bir direniş olarak ve bir mücadele yöntemi olarak kullanılıyor; mecburen, başka yapabileceği hiçbir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Dilekçesine cevap yok, dilekçesi yanıtlanmıyor, infaz hâkimi reddediyor, savcılık reddediyor ve açlık grevine giriyor. Bizim, Cezaevi Komisyonu başta olmak üzere, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Bakanlığa talebimiz şudur: Mahpusların talep ettiği asgari yaşam standartlarını, insani yaşamı sağlamak kanuni görevdir; sizin de göreviniz, bizlerin de bunu takip etme görevi var. Yani burada, cezaevlerinde yaşananları sıralasam bugün yetmez, onu söyleyeyim. Ama şunu söyleyeyim: Maalesef bütün cezaevlerinde, şiddet de dâhil olmak üzere, kamerayla izleme de dâhil olmak üzere, çıplak arama da dâhil olmak üzere, ayakta sayım, ağız içi arama da dâhil olmak üzere her türlü hak ihlali sistematik hâle gelmiştir; yanıtını istiyorum gerçekten.

Sağ olun.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum: Zikrettikleri isimleri bilmiyoruz ama bizim Bakanlığımızın “şiddete sıfır tolerans” prensibi karşılığında Bakanlıktan gerekli bilgileri alabilirler. Ben de ilgili isimlerle ilgili gerekli çalışmayı yapacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve arkadaşları tarafından, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin giderilmesi amacıyla 2/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Sümer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şubenin gerçekleştirdiği operasyonlar sonrasında, 23-29 Ocak tarihleri arasında, 70 adet ruhsatsız tabanca, 20 adet ruhsatsız tüfek, 6 adet kurusıkı silah, 662 adet fişek, 480 aranan şahıs emniyet güçlerince ele geçirilmiştir. Bu bir haftalık tablo, ekonomik kriz ve uygulanan yanlış mülteci politikasının Adana'ya verdiği zararı gözler önüne sermektedir. Yirmi yıllık AKP iktidarı sonrası Adana'da 281 bin vatandaş günlük 47 liradan az parayla geçinmek zorunda kalıyor. Suriyelilerin en yoğun olduğu 6'ncı il durumunda; uyuşturucu kullanımında, adam yaralama ve cinayet işlerinde... Tüm bunları bir araya getirince suç ve suça yönelik işler sürekli artış gösteriyor Adana'mızda. Yirmi yıllık AKP iktidarı Adana'mızı görmezden gelirken, yanlış politikalar sürekli geriye götürürken, kuracağımız Millet iktidarında, Adana'mızı, özlenen ve ışıl ışıl olan, filmlere konu olan eski günlerine kavuşturacağız, şehrimizi bölgenin göz bebeği hâline getireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

37.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbul'ün, Antalya L Tipi Cezaevindeki bazı hak ihlallerine ilişkin açıklaması

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, biraz önce görüşülen konuyu kapsayan, az önce elimize ulaşan Antalya L Tipi Hapishanesinden gönderilen bir mektup... Fahriye Ceylan otuz yıl cezasını tamamlamış olmasına rağmen hapishane gözlem kurulu “Pişman değil, üç ay gözleyeceğiz, ona göre karar vereceğiz.” demiş. Hapishane gözlem kurulu mahkeme midir? Aralık ayında “Koğuştta tadilat yapılacak.” diye kadınlar başka bir koğuşa alınmış ve döndüklerinde koğuşlarında 3 tane kamera olduğunu görmüşler. Zelal Başboğa, Hatice Çakmak, Sudan Güven, Şeyma Kantarcı hastaneye gönderilirken çıplak aramaya zorlanmış ve yine, hapishaneye sürgün gelen kadınlara çıplak arama dayatılıyor. Şükran Özer gönderdiği mektupta bunları ayrıntılı olarak anlatıyor.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

38.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Şems-i Sivasî İl Halk Kütüphanesine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

10 Ekim 2015 tarihinde 7.786 metrekairelik alanda hizmet vermeye başlayan Şems-i Sivasî İl Halk Kütüphanemiz 2022 yılında 911.486 kullanıcı sayısına ulaşmış, kullanıcı sayısı ve düzenlediği etkinlik sayısı ile kütüphaneler arasında 2'nci olmuştur. Yedi gün yirmi dört saat hizmet veren kütüphane çalışanlarımızı ve kütüphanemizden yararlanan tüm kardeşlerimi tebrik ediyorum. Bu güzel hizmeti sultan şehrimize kazandıran başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Kültür ve Turizm Bakanlığımıza ve Grup Başkanımız Sayın İsmet Yılmaz'a da teşekkürlerimi sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve arkadaşları tarafından, akaryakıt istasyonu işletmecilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 24/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Şubat 2023 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

02/02/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 02/02/2023 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve arkadaşları tarafından, akaryakıt istasyonu işletmecilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 24/02/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3225 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 02/02/2023 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yanlış karar ve uygulamalarla zarar eden ve bir bir kapanmaya başlayan akaryakıt bayilerinin sorunlarının bir Meclis komisyonu tarafından araştırılması ve çözüm üretilmesi amacıyla CHP Grubu adına verdiğim önerenin gündeme alınması için söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, akaryakıt istasyonları, yaklaşık 150 bin insanımızın istihdam kapısı, ekmek teknesi olan işletmelerdir. Akaryakıt istasyonları, devletin kasasına giren dolaylı vergilerin neredeyse dördte 1'ini tahsil eden işletmelerdir. Akaryakıt istasyonları, kar kış, sıcak soğuk, pandemi demeden yedi gün yirmi dört saat çalışmak zorunda olan çünkü inşaat, enerji, nakliye, tarım gibi 30'un üzerinde ara sektörün doğrudan çalışmasını sağlayan işletmelerdir. Vatandaşın sadece akaryakıt aldığı değil, arabası bozulduğunda, yağışlarda sığındığı bir liman, yorulduğunda ise dinlendiği güvenli bir mekândır. Bu nedenle, akaryakıt istasyonları, ekonomik hayatın, üretimin, iş hayatının, sosyal hayatın devamlılığı açısından olmazsa olmaz işletmelerdir. Dolayısıyla sorunları yok sayılmaz, görmezden gelinemez “Zarar ediyorlarsa etsinler.” denilemez.

Değerli milletvekilleri, hâl böyleyken iktidar akaryakıt bayilerinin feryatlarını iki yılı aşkın bir süredir duymuyor, görmüyor. İşte, bu umursamazlık da akaryakıt bayilerinin kapanma sürecini hızlandırdı. Son yedi ayda 412 akaryakıt bayisi, istasyonu kapandı; bunu ben söylemiyorum, EPDK verileri söylüyor. EPDK'nin Haziran 2022 verilerinde akaryakıt bayisi sayısı 12.849, bugünkü akaryakıt bayisi sayısı ise 12.437 yani akaryakıt faaliyeti gösteren 412 akaryakıt istasyonu kapanmış son yedi ayda. Bu sayı daha da artacak, kapanmalar çoğalacak çünkü maktu kâr payı uygulamasıyla akaryakıt bayilerinin gelirleri sabit kalırken, giderleri sürekli artıyor.

Bakın, değerli milletvekilleri, son bir yılda akaryakıt istasyonlarının personel giderleri yüzde 107 arttı, elektrik giderleri yüzde 100 arttı, akaryakıt istasyonlarının kredi kartıyla yapılan satışlar için bankalara ödediği meblağ yüzde 173 arttı, su giderleri yüzde 133 arttı, idare giderleri ile arıza-bakım ücretleri 2 katına çıktı. Bir yılda toplam giderlerindeki artış yüzde 94'ü buldu ancak gelirleri bu oranın altında ve sınırlı kaldı; dolayısıyla akaryakıt istasyonları sürekli zarar ediyorlar.

Değerli milletvekilleri, daha somut bir örnek vereyim: Bugün 1 litre motorinin fiyatı 23 lira civarında. 1 litre motorinde bayinin kârı yüzde 10 olduğuna göre, bu da 2 lira 30 kuruş ediyor. Dağıtıcı ve bayi kârı yarıyı yarıya bölüşüyor yani bir akaryakıt bayisi, 1 litre motorinde ortalama 1 lira 15 kuruş kazanıyor. Diğer yandan, sadece bu 1 litre motorini dolum tesisinden istasyonuna getirmek için ödediği nakliye bedeli yaklaşık 50 kuruştur, kredi kartıyla alınan bu 1 litre motorine ödediği POS ücreti 27 kuruştur; sadece bu iki kalemden 1 litre motorin için katlandığı maliyet 77 kuruştur. Buna diğer maliyetleri de eklediğinizde ortaya sadece zarar çıkıyor değerli milletvekilleri. İşte bu zarar, akaryakıt istasyonlarını iflasa sürüklüyor, kapanmaları tetikliyor. Dolayısıyla bunun önüne geçmemiz lazım. Kurulacak bir Meclis araştırma komisyonuyla, maliyetleri katlanarak artarken kâr payları sürekli eriyen akaryakıt istasyonlarının zarar etmesinin önüne geçecek çözümler üretmeliyiz; aksi hâlde yüz binlerce insanımız işsiz kalacak, aileleriyle birlikte de 1 milyonu aşkın insanımız bu durumdan olumsuz olarak etkilenecek. Bir öneri olarak, çözüm önerisi olarak, akaryakıt istasyonlarının kâr marjının yüzde olarak belirlenmesi ve bu oranın her yıl enflasyon oranında artırılması uygun olabilir veya bayilerin üstündeki bazı maliyet kalemlerinin düşürülmesiyle kâr marjları artırılabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) - Örneğin, elektrik giderlerindeki yüzde 100 oranındaki artış neredeyse her noktasında elektrik kullanan istasyonlar için ciddi bir gider kaybı oluşturuyor. Yedi gün yirmi dört saat hizmet veren akaryakıt istasyonlarının kullandığı elektrikte bir destekleme sağlanabilir.

Değerli milletvekilleri, sayın iktidar partisinin milletvekilleri; gelin, bu araştırma önergesinin gündeme alınmasına “evet” oyu verin ve akaryakıt istasyonlarının sorunlarına çözüm üreterek hem bu işletmelerimizi kapanmaktan kurtaralım hem de 100 binin üzerinde insanımızın işsiz kalmasının önüne geçelim.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; akaryakıt istasyonlarının sorunlarının araştırılması konulu CHP grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde 14 bine yakın akaryakıt istasyonu bulunmaktadır. Bu istasyonlar tabiri caizse vergi dairesi gibi çalışmakta, hazineye kurumlar vergisinden daha fazla katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda 250 bin civarında istihdam sağlayarak ülke ekonomisi için de önemli bir konumda bulunmaktadır. Ancak son yıllardaki pandemi, ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik kriz, girdi ve akaryakıt fiyatlarına sürekli zam yapılması, yine akaryakıt sektöründeki yanlış uygulamalar nedeniyle birçok akaryakıt istasyonu iflasın eşiğine gelmiştir.

Özellikle, EPDK tarafından alınan 2005 yılındaki kararlar on yedi yıldır uygulanan sabit kâr marjı, taban fiyat uygulaması bugün akaryakıt istasyonlarını kapanma noktasına getirmiştir. Bugün, akaryakıt istasyonlarının kâr payları yüzde 60 oranında düşmüştür. Diğer taraftan ise son iki yılda personel, elektrik, işletme giderleri, POS komisyonu, kira, kredi, finansman maliyeti gibi girdiler yaklaşık 3 katına çıkmıştır. Yine, bir taraftan kâr oranları düşerken diğer yandan giderler sürekli artmaktadır.

Değerli milletvekilleri, akaryakıt istasyonlarının günde 10 bin litrelik satış yapması hâlinde elde ettiği brüt kâr yüzde 4,37’dir, brüt giderleri ise yüzde 7,71’dir. Peki, bu ne demektir? Bu istasyonların yüzde 3,34 zarar etmesi demektir. Daha net rakamlarla ifade etmek gerekirse, bu akaryakıt istasyonları ayda 60 bin ile 80 bin arasında zarar etmektedir. İstasyonlar bu zararlarını ise market, kafe gibi ek gelirlerle gidermeye çalışmaktadır. Üstelik kırsal istasyonlarda, Anadolu istasyonlarında bu imkân da bulunmamaktadır. Bu tabloda akaryakıt istasyonlarının faaliyetlerine devam etmesi imkânsızdır. Kaldı ki ülkemizde bayi satış ortalaması 3 bin litredir. Bu da akaryakıt istasyonlarının üçte 1’inin kapanma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Bu durum da sadece istasyonların iflası sonucunu doğurmaz, hem hazinenin önemli bir vergi kaybına uğraması hem de 250 bin insanımızın işsiz, yaklaşık 1 milyon insanımızın da gelirsiz kalması anlamına gelir ya da istasyonların usulsüzlüğe ve kaçakçılığa yönelmesini tetikler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu nedenle, istasyonların ayakta kalabilmesi için acilen bir düzenleme yapılmalı ve tüketiciye bu yansıtılmadan bayi kârları artırılıp vergiler indirilmelidir. Akaryakıt sektöründe uygulanan yüzde 18’lik KDV oranı yüzde 8’e indirilmelidir. Nakliye giderleri artı maliyet olarak pompa satışlarına eklenmeli, ayrıca kaçak akaryakıtın önüne geçilmeli, TÜPRAŞ çıkış fiyatının bile altında yakıt satan istasyonlar sıkı şekilde denetlenmelidir.

Akaryakıt istasyonlarını kapanmaya sürükleyen başta kâr marjı olmak üzere tüm sorunları araştırmak, bu sorunların önüne geçmek elzemdir. Bu yüzden CHP'nin grup önerisini desteklediğimizi söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurun Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; perakende akaryakıt sektöründe yaşanan sıkıntılar, bize, ülkenin içine girdiği krizin etkilemediği neredeyse hiçbir kesimin kalmadığını net bir şekilde göstermektedir. “Neredeyse” diyoruz çünkü yandaşlar dışında ülkenin tamamı krizle mücadele edip ayakta kalmaya, yaşamaya çalışıyor. Oysa yaşanan bu olumsuz tablo çok rahat bir şekilde tüketici lehine, emekçi lehine çözülebilir. Benzin ve mazota gelen fahiş zamlar yurttaşlarımızın belini bük müştür. İktidar dünyada yaşanan gelişmeleri bahane ederek sürekli zam yapmaktadır. Bu kapsamda neredeyse her gün akaryakıtta zam yağdırılmaktadır. Petrolün küresel piyasalarda yaklaşık yüzde 60 yükseldiği dönemde ülkemizde benzine yüzde 160, mazota yüzde 220 zam yapılmıştı. Eğer dünya genelinde yaşanan darboğaz ve çatışmalar bahane ediliyorsa diğer tüm ülkelerden çok daha fazla zam yapılmasının sebebi nedir? Akaryakıt fiyatlarındaki artış küresel petrol fiyatlarındaki artışa bağlanıyor. O zaman açıklayın, fiyatların çok çok üzerinde gerçekleşen artışın asıl sebebi nedir? Yurttaşlara bunu açıklamalısınız. Benzin ve mazota yağdırılan zamlar sonucunda dar gelirli yurttaşlarımız için kontak çevirmek iyice imkânsız hâle gelmiştir. Son yapılan zamlarla benzinin litre fiyatı 20 TL'yi, motorinin litre fiyatı 23 TL'yi geçmiştir. Başta çiftçiler olmak üzere kamyon, otobüs, minibüs, taksi esnafı akaryakıt maliyetine isyan etmektedir; çiftçi tarlasını süremez, kamyoncu esnafı yük taşıyamaz hâldedir. İzlenen politikalar da göstermektedir ki fiyatlar bu seviyede de kalmayacak, hızla artmaya devam edecek. Bu da beraberinde gıda krizini getirerek ekonomik krizi çok daha fazla derinleştirecektir. Artan maliyetler ve yüksek vergilerle beraber kapanmakla yüz yüze kalacak olan akaryakıt istasyonlarında çalışan binlerce emekçi de işsiz kalacaktır.

Sayın milletvekilleri, akaryakıt zamları iğneden ipliğe bütün ürünlerin zamlanmasına neden olmaktadır. Akaryakıtta yapılan fahiş zamlar yurttaşlara yüksek enflasyon, düşük alım gücü olarak yansımaktadır. TÜİK'e göre bile yüzde 50'yi aşan enflasyon, zamlar geri alınmasa önümüzdeki aylarda kontrolden çıkacaktır. Bu duruma karşı Türkiye Büyük Millet Meclisi mutlaka acilen sorumluluk almalıdır. Akaryakıt üzerinden alınan vergiler adaletsiz bir vergileme yapısına neden olmaktadır. Bu vergilerin vergi gelirleri içindeki payının artması gelir dağılımını bozucu, vergi adaletine aykırı bir yapının oluşmasına zemin hazırlayacak ve ekonominin diğer dinamikleri üzerinde olumsuz etkilerde bulunmaya başlayacaktır. Akaryakıt bir enerji kaynağı olarak sanayinin de girdisidir. Bu girdi genelde lojistik ve kısmen de üretim birimlerinin enerji kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Sanayide lojistik maliyetlerinin artması ve özellikle tarım gibi üretim maliyetinde nakliyenin büyük pay tuttuğu sektörlerde, turizm, ulaştırma gibi sektörlerde akaryakıtın önemli bir maliyet unsuru olarak devreye girmesi, gerek yurt içi fiyat düzeyini olumsuz etkileyen gerekse yurt dışı ticaret açısından rekabet edilebilirliği azaltan bir etken olarak etki edecektir. Bu sebeple, ÖTV ve KDV'nin sıfırlanması son derece hayati bir öneme sahiptir. Yüksek düzeyde ithalata bağlı dış ticaret mantığı ve yanlış faiz politikaları sonucu yurttaşlar ezilmektedir. Yaşam maliyeti sürekli artmaktadır. Ülkede yüzde 75'lik bir dilim asgari ücret

almaktadır. Normal şartlarda asgari ücret istisnadır ancak AKP Türkiye'sinde bu ülkenin normal hâline gelmiştir. HDP olarak vergi düzenlemelerinin yarattığı kayıpların önüne geçerek ve israfa son vererek, savaş politikalarına son vererek yaşanılabilir bir ülke inşa edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Ahmet Çolakoğlu.

Buyurun Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda dünya genelinde yükselen enerji fiyatları bütün sektörlerin girdi maliyetlerinde artışa sebep olmuştur. Bu fiyat artışlarında Covid-19 salgınının ardından gelen ekonomik toparlanmanın oluşturduğu güçlü talep artışı, kısıtlı petrol üretim kapasitesi ve Rusya-Ukrayna savaşının etkisi olmuştur. Dünya genelinde enflasyonla mücadele etmek isteyen ülkeler akaryakıtta vergi indirimleri uygulamak suretiyle çözüm aramaktadırlar. Ülke olarak bizler de 2021 yılında akaryakıttan 65 milyar TL ÖTV almayarak vatandaşlarımıza destek olduk. Bunu uygularken amacımız halkımızı enflasyona ezdirmemektir. Petrol fiyatlarının son yedi yılın en yüksek seviyesine çıkması tüm dünyada tüketici harcamalarında enerji giderlerinin payını artırırken diğer ürün ve hizmetlere ayrılan kaynağı azaltıyor. Petrol fiyatlarındaki dengesizliğin yaşam koşullarını zorlaştırdığının bilinci içindeyiz. Rakamları tek tek saymayacağım ama şunu bilin ki tüm Avrupa'da en ucuz akaryakıt satışı ülkemizde yapılmaktadır. Avrupa ortalaması motorinde yüzde 38,54 olan vergi oranı ülkemizde yüzde 25,13'tür; benzinde ise yüzde 47,25 olan AB ortalama vergi oranı ülkemizde ise yüzde 28,58 olarak uygulanmaktadır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Attığınız imzayla 400 milyar gitti Çolakoğlu. Bir imza attın 400 milyar gitti.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, petrol piyasasında faaliyette bulunan dağıtıcı ve lisanslı bayilerin piyasa faaliyetlerine güvenli ve ekonomik olarak rekabet ortamı içerisinde eşitlikçi ve istikrarlı biçimde devam ettirmeleri temin edilmiştir. Toplam marj, dağıtıcı tarafından bayiye her bir benzin ve motorin türleri için tavsiye edilen veya tavan olarak belirlenen fiyattan ilgili bayiye en yakın rafineri çıkış fiyatı düşülerek tespit edilmektedir. Bayi marjı, ilgili bayiye harmanlama maliyeti dâhil en yakın rafineri çıkış fiyatı ile akaryakıt dağıtım fiyatı arasındaki farktan az olmayacak şekilde dağıtıcı ile bayi arasında serbestçe belirlenir. En düşük bayi marjı toplam marjın yarısından az değildir. Marjlar, dağıtıcı lisans sahipleri ile bayilik lisans sahipleri arasında özel hukuk anlaşmaları çerçevesinde belirlenerek yapılmaktadır; EPDK'nın herhangi bir dahli bulunmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2021 yılında iki aylık süre için tavan fiyat uygulaması EPDK tarafından yapılmış olup bu dönem zarfında dağıtıcı ve bayilerin toplam marjı 70 kuruş olarak belirlenmesine rağmen bu dönemde bayi marjının en düşük 39 kuruş olduğu görülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Günümüzde ise ortalama toplam marj yaklaşık 194 kuruşa ve en düşük bayi marjı ise 97 kuruş seviyesine yükselmiştir.

Dünya genelinde olan bu sıkıntıların petrol üretimindeki istikrarın sağlanmasıyla düzeleceğine inanıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkanım, satışma var.

ORHAN SÜMER (Adana) – Satışma var.

BAŞKAN – Pardon, anlayamadım.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Yanlış bilgi verildi, onunla ilgili ben bir...

BAŞKAN – O kendi doğrularını söyledi, size satışmadı.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Satışmadı ama biz bayi kârlarını konuşuyoruz.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, siz söyleyeceğinizi söylediniz.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Ama biz bayi kârlarını soruyoruz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Satışma yok, olabilir.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur, siz konuştunuz; size hakaret etmedi.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Hakaret değil Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sizin adınızı anmadı, sizi eleştirmede, kendi doğrularını söyledi; kabul edersin etmezsin.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Ama istasyonlar krizde, çözüm noktasını söylüyoruz. Biz istasyonların esas kârları...

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kaya...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon'daki emeklilerin ev sorununa ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Başkanım.

AKP iktidarı, 2015 yılında yaşadığı kentte evi olmayan emeklilerin TOKİ eliyle uygun taksitlerle ev sahibi yapılacağı vaadinde bulunmuştu. Bu söz üzerine, Trabzon Emekliler Derneğimiz Maçka ilçemizin Bakırcılar mevkisinde bulunan 40 dönüm hazine arazisi için başvuruda bulundu, başvuru kabul edildi. Hatta emeklilerimiz için 650 konut projesi Büyükşehir Belediye Meclisinde onaylandı, planlara dahi işlendi. 2.500 emeklimiz bu evler için müracaat etti. Aradan yıllar geçti ama emeklilerimizin evleri için kazma dahi vurulmadı. Verilen söz tutulmadığı gibi şu anda o projenin yapılacağı araziye el konuldu. Trabzon'da emeklilerimize büyük bir haksızlık yaparak onları bir kez daha hayal kırıklığına uğratan iktidara çağırımızdır: Açlığa, yoksulluğa mahkûm ettiğiniz, hep mağdur ettiğiniz emeklilerimize verdiğiniz sözü bir kez olsun tutun, emeklilerimiz bunu bekliyor.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Işık...

40.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, 11 Eylül 2020'de Van Çatak'ta yaşanan gözaltına alınma olayına ilişkin açıklaması

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

11 Eylül 2020'de Çatak'ta Servet Turgut ve Osman Şiban askerlerce köylülerin gözü önünde hiçbir açıklama yapılmadan sapaşğlam gözaltına alınmış, üç gün boyunca kendilerine ulaşılammış, daha

sonra 2'sinin de Van Bölge Hastanesinin yoğun bakım ünitesinde olduğu, ağır işkence yapıldıktan sonra helikopterden atıldıkları hastane tutanaklarıyla ortaya çıkmıştı. Servet Turgut gördüğü işkenceye dayanamadı, yaşamını yitirdi. Güvenlik güçleri taziyesine bile saldırdı. Ağır işkence gören Osman Şiban hâlen tedavi görmeye devam ediyor. Bu korkunç olay sonrası işkenceciler değil, işkenceyi haberleştirenler yargılandı. Turgut'un katilleri ve Şiban'ın işkencecilerini yargılaması gereken yargı sisteminin Şiban hakkında yargılama yaptığı, on beş yıla kadar ceza istediği geçen hafta kamuoyuna yansımıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) - İzahı olmayan bu yargılama, insanlık dışı bu işkence ve cinayetleri işleyenleri koruyan AKP'nin bu suça ortak olduğunun ispatıdır.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

41.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, iktidarın yolsuzluk ve rüşveti engelleme vaadine ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yirmi bir senedir iktidarda olan AK PARTİ 2023 seçimlerinde tekrar iktidara gelip yolsuzluğu ve rüşveti engelleyecekmiş. İnsana sormazlar mı “Yirmi bir senedir iktidarsınız ve kimseye nasip olmamış yetkilerle yolsuzluğu ve yoksulluğu çözmek için ne yaptınız? Rüşveti ortadan kaldırmak için ne yaptınız? Yirmi bir senedir yolsuzlukların kaçına müdahale ettiniz? Hangi yolsuzluğun üzerine gittiniz? Madem yapacaktınız, yirmi bir senedir neden yapmadınız? Bundan sonra da yapacak mısınız?” diye. “Yoksulluğu ve yolsuzluğu ortadan kaldıracamız.” dediniz, yirmi bir yılda halkı açlığa mahkûm ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMET TOKDEMİR (Hatay) - Siz giderayak bırakın bu yolsuzlukla ve rüşvetle mücadele laflarını, yirmi bir senelik iktidarınızda Türkiye'yi ne hâle getirdiniz bir ona bakın diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi kabul edilmişti.

2'nci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

(*) 403 S. Sayılı Basmayazı 01/02/2023 tarihli 57'nci Birleşim Tutanağı'na eklidir.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Murat Çepni

Abdullah Koç

Mahmut Toğrul

İzmir

Ağrı

Gaziantep

Kemal Peköz

Kemal Bülbül

Adana

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; YÖK Yasası'yla ilgili teklif üzerine söz aldım. Bu madde, sanırım, bu teklifteki en sorunlu madde. Açıkçası burada, AKP Grubunun, bu taslağı hazırlayan insanların “Üniversite nedir? Üniversite nasıl bir yerdir?” bu konuyu hiç bilmediklerini, örneğin, özerk ve demokratik üniversiteyle ilgili Lima Bildirgesi'nde ne anlatılıyor bir zahmet edip göz atmadıklarını görüyoruz. Bakın, bu taslağa göre üniversite bir okul gibi düşünülüyor; gidersin sınıfına girersin, dersi hoca anlatır, sen dinlersin, çıkarsın evine ya da yurduna gidersin. Sayın AKP milletvekilleri, bu taslağı hazırlayan milletvekilleri; üniversite böyle bir yer değil. Üniversiteye öğrenci sadece eğitim öğretim görmek üzere gitmez; üniversite aynı zamanda bir sosyalleşme, bir kültürlenme, hayata hazırlanma mekânıdır ve bilim ancak özgür bir ortamda üretilebilir ama burada öğrenci öyle bir hâlde düşünülmüş ki öğrenci ne yaparsa yapsın, hatta nefes alması dahi suç kapsamına alınmış, her şey suç ve ceza ikilemi üzerine düşünülmüş; üniversite böyle bir yer değil. Öğrenciler, bir konuyla ilgili düşüncelerini üniversitenin herhangi bir mekânında tartışabilirler, üniversite yönetimine karşı kendi taleplerini üniversite mekânlarında dile getirebilirler. Öğrenciler üniversitenin asli bir bileşenidir ama burada öğrenci asli bir bileşen değil, edilgen bir konumda, gelsin gitsin. Bakın, öğrenciler rektörden izin almadan herhangi bir konuda eğer tartışma yürütürlerse, toplantı yaparlarsa okuldan uzaklaştırmayla karşı karşıya kalıyorlar.

Şimdi, bir diğeri, AKP döneminde muğlak kavramlar üretildi. “İltisak” “kurum kanaati” “takdir hakkı” bunlar hukukta yeri olmayan kavramlardır. Sizler bu kavramları ürettiniz, üniversiteleri çoraklaştırdınız. 6 binin üzerinde öğretim üyesini hiçbir soruşturma yürütmeden kapının önüne koydunuz. Bakın, imzacı akademisyenlerle ilgili Anayasa Mahkemesi hak ihlali kararı verdi, yerel mahkemeler beraat ettirdi ama siz önce bir oyalama komisyonu kurdunuz, sonra da şu anda yerel mahkemeleriniz ret cevapları veriyorlar. Peki, bu sonunda nereye gidecek? Anayasa Mahkemesine. Anayasa Mahkemesi zaten kanaatini belirlemiş, zaten bu konuyla ilgili tutumunu ortaya koymuş. Dolayısıyla bu “iltisak” kavramlarıyla şimdi aynı şekilde öğrencileri de öğretim yaşamları dışına, o yaşamın dışına atmak istiyorsunuz; değerli arkadaşlar, bu kabul edilemez.

Bakın, bir madde var, size onu okumak istiyorum. Diyor ki: “Suç işlemek amacıyla kurulan bir örgüte üye olmamakla birlikte, örgüt adına faaliyette bulunmak...” Ya, bu nasıl bir suçtur ya! Hem örgüte üye değil hem örgüt adına faaliyette bulunduğu kim karar verecek? “Efendim, biz yargı yolunu açtık ama önce seni cezalandırıyoruz, sana cezayı veriyoruz, seni okuldan atıyoruz, sen git yargıya, sonra aklan gel.” Böyle bir şey hukuken Anayasa'ya aykırıdır.

Onun için değerli arkadaşlar, bir defa, öncelikle “Üniversite nedir?” gerçekten bu konuyla ilgili bir bilgilenebilirli sahip olmanız lazım. Üniversite düşündüğünüz gibi bir yer değil. Bakın -YÖK temsilcileri burada mı bilmiyorum- sayın YÖK temsilcileri, öğrencilerle uğraşacağınız üniversitelerde nepotizmin geldiği aşamayı bir görün. Üniversiteler aile mekânlarına dönmüş; enişte, yeğen, dayı, amca çocukları üniversitelerde görev alıyor. Adrese teslim ilanlar her gün boy boy gazetelerde çıkıyor. Bu konuyla ilgili tek bir sözünüz var mı? YÖK kendi derdinde, YÖK hiçbir şeyle ilgilenmiyor çünkü YÖK 12 Eylül darbesinde aldığı zihniyeti bugüne taşımaya çalışıyor; bu kabul edilebilir bir şey değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Geldiğimiz noktada, bakın, bizler HDP olarak şunu söylüyoruz: Üniversite öğrenme ikliminin yasaklar, suç, ceza ve disiplin mantığı üzerinden şekillendirilmesini asla kabul etmiyoruz. Üniversitelerin tüm bileşenlerince oluşturulan ortak yaşam ilkeleri ve üniversitenin demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü bir öğrenme iklimine kavuşturulması sizin birinci derecede göreviniz.

Eğitim hakkının kullanılmasını engelleyen, yasakçı, baskıcı, cezalandırıcı bir yöntem aklının üniversite fikrine yıkıcı bir etki yaptığını tekrar vurguluyoruz. İnsan, toplum ve doğa yararına bir üniversite istiyoruz. Türkiye’nin geleceği bunda yatar diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Latin Amerikan ve Karayipler Parlamentosu Başkanı Silvia Del Rosario Giacoppo ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Latin Amerikan ve Karayipler Parlamentosu Başkanı Silvia Giacoppo ve beraberindeki heyet Genel Kurulu teşrif etmiştir. Kendilerine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu adına hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesiyle değiştirilen 2547 sayılı Kanun’un 54’üncü maddesinin 1’inci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinin, aynı fıkranın (b) bendinin (1) ve (7) numaralı alt bentlerinin, aynı fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinin, 5’inci fıkrasının (a) bendinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Burcu Köksal

Lale Karabıyık

Manisa

Afyonkarahisar

Bursa

Serkan Topal

Yıldırım Kaya

Ömer Fethi Gürer

Hatay

Ankara

Niğde

Ayhan Barut

Suat Özcan

Abdurrahman Tutdere

Adana

Muğla

Adıyaman

Turan Aydoğan

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Serkan Topal.

Buyurun Sayın Topal. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinize saygılarımı sunuyorum.

Şimdi, eğitim, nedir eğitim? Biz evrensel eğitim diyoruz ama AK PARTİ “AKP’li eğitim” diyor; biz öğrencilerin özgür olmasından yanayız diyoruz AK PARTİ, AKP’li eğitim olması gerektiğini söylüyor. Şimdi, değerli arkadaşlar, üniversite nedir? Kürsüye her çıkan “Üniversite özgürlük demek, üniversite sorgulayan demek, araştıran demek.” diyor ama burada olduğu gibi, AK PARTİ muhalefeti susturduğu gibi maalesef üniversite öğrencilerini de susturmaya çalışıyor, öğrencileri zapturapt altına almaya çalışıyor. Üniversite gençleri ne yapıyor? Sorgulamak istiyor, eleştirmek istiyor, araştırmak istiyor, afiş asmak istiyor. Afiş asmayandan öğrenci olur mu arkadaşlar? Demokratik hakkını, demokratik eylemini yapmayandan öğrenci olur mu arkadaşlar? Olmaz tabii ki. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, işte biz Aziz Sancları neden Türkiye’de tutamadık biliyor musunuz? Biz Uğur Şahinleri neden Türkiye’de tutamadık biliyor musunuz? Yirmi yıldır bu zihniyet yüzünden, AK PARTİ zihniyeti yüzünden. Arkadaşlar, öğrenciler bırakın rahat olsunlar. Şimdi, diyorsunuz ya, sürekli afişler var “Yaparsa AK PARTİ yapar.” Ne yapar AK PARTİ? Yurt yerine cezaevi yapar, burs verme yerine cezaevi yapar; AK PARTİ ülkeyi çiçekler yerine, yurt yerine cezaevine döndürdü. Bunu söylediğimiz zaman kırılıyorlar, inciniyorlar; incinmeyen arkadaşlar, biz gerçekleri söylüyoruz.

Şimdi, Sayın Kaboğlu bunu defalarca dile getirdi. Anayasa’nın belirlilik ilkesine aykırı, öngörülebilirlik ilkesine aykırı arkadaşlar. Şimdi, “Cinsel davranışta bulunmak...” kime göre, neye göre? Burada nesnel bir şey yok arkadaşlar, objektiflik diye bir şey yok ama siz ısrar ediyorsunuz, getiriyorsunuz. Anayasa bunu reddetti ama siz diyorsunuz ki: “Öğrenci otursun, öğrenci sussun, öğrenci kalkmasın, öğrenci konuşmasın.” Öğrenci düşüncesini dile getirmesin istiyorsunuz. Yok arkadaşım, öğrenci 6’ncı Filonun önünde secde etmek istemiyor, öğrenci emperyalizme karşı dik durmak istiyor ama siz ne yapıyorsunuz? Diyorsunuz ki: “Eğer siz bizim tarafımızda olursanız...” Yarın mesela, Sayın Erdoğan’ın posterini, afişini asarsa alkışlayacaksınız; başka bir muhalif partinin genel başkanının posterini asarsa içeri alacaksınız. Neye göre? Neye göre arkadaşlar? Buna asla izin vermeyeceğiz, buna asla izin vermeyeceğiz. Bir de çıkıp diyorsunuz ki: “Ya Z kuşağı bize oy vermiyor.” Tabii ki size oy vermeyecek, tabii ki size oy vermeyecek.

Şimdi, ya, Allah aşkına, Boğaziçili öğrencilerden neden korkuyorsunuz? Üç yüz otuz dört yıl ceza vererek ne yapmaya çalışıyorsunuz? Üç yüz otuz dört yıl. Ya, Allah aşkına, sizin vicdanınız hiç mi sızlamıyor?

Şimdi, Sayın Akşener “Kahrolsun istibdat!” deyince yine kızılıyorsunuz. Biz de söylüyoruz “Kahrolsun istibdat!” “Kahrolsun istibdat, yaşasın özgürlük!” diyoruz.

Şimdi, çıkıp diyorlar ki: “Biz 150 tane üniversite yaptık.” Allah aşkına, 150 tane üniversiteden bir tane Boğaziçi kurabildiniz mi, bir tane ODTÜ kurabildiniz mi, bir tane İTÜ kurabildiniz mi? Buradaki diplomaların uluslararasıda geçerli olduğunu biliyor musunuz arkadaşlar, bunu biliyor musunuz? Bilmiyorsunuz. Ama işiniz sadece nedir? Üniversitelerin adını değiştirmek, öğrencileri içeri tıkmak. İzin vermeyeceğiz arkadaşlar. Hepimiz üniversitelerde öğrenci olduk. Elbette biliyoruz birilerinin diplomaları yok, elbette biliyoruz birilerinin üniversite arkadaşları yok, onları da biz biliyoruz çünkü onlar o günleri yaşamadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERKAN TOPAL (Devamla) – Sayın Başkanım, sözümü tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

SERKAN TOPAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Boğaziçili öğrencileri maalesef sindiremediniz; sindireceksiniz, sindireceksiniz. Öğrenciler özgürce düşüncelerini ifade edecek ve Millet İttifakı iktidarında bizler her türlü özgürlüğü onlara vereceğiz. Hani diyorsunuz ya “Mayıslar...” mayıslar bizim. Mayıslerde özgürlük var, mayıslarda mücadele var, mayıslarda istibdadı gönderebilecek Millet İttifakı var. Siz ne yaparsanız yapın güneşi zapt edemeyeceksiniz. Siz ne yaparsanız yapın öğrencilerin korkulu rüyası olamayacaksınız ve siz ne yaparsanız yapın “Geliyor gelmekte olan.”ı engelleyemeyeceksiniz. Bizler de size “Güle güle.” diyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 2547 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan “eylemler” ibaresinin “fiiller” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Ayhan Erel

Adana

Kayseri

Aksaray

İmam Hüseyin Filiz

Aydın Adnan Sezgin

İsmail Koncuk

Gaziantep

Aydın

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurun Sayın Koncuk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün aslında konuştum uzun uzadıya ama Sayın Komisyon Başkanımız -gerçi burada yok Emrullah İşler Bey- bizi yalanlayan bir açıklama yaptı bu denklik konusunda bilhassa, onun üzerine tekrar konuşma ihtiyacı hissettim. Şimdi, bu denklik problemini reddederek bu gençlerimizi de âdeta yalancı

ilan ediyorsunuz. Bu, doğru bir yaklaşım değil. Şimdi, problemi tespit etmemiz lazım. YÖK Başkanı Sayın Erol Özvar'ın Komisyondaki bir cümlesini hatırlıyorum ben; o cümle beni çok etkiledi -dün konuşmamda kullanmadım ama şimdi söylemek zorundayım- dedi ki: “Bu denklik meselesini yani bunların hepsini çözersek, kabul edersek Türk üniversitelerine büyük kötülük yapmış oluruz.”

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Dışarıdaki üniversitelerden alıyorlar, geliyorlar; hikâye üniversiteler ya!

İSMAİL KONCUK (Devamla) – YÖK Başkanının ifadesi, ben uydurmuyorum.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Geçerli olmasa zaten onay verilmez.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, nasıl bir kötülük yapmış olacağız, üniversitelere nasıl bir kötülük yapmış olacağız; bunun açıklanması gerekir.

Bakın, Sayın Başkanın verdiği rakamları bile değerlendirek, 2015 ila 2020'yi baz alsak, 2015 yılı öncesini hiç hesap etmiyoruz; bakın, toplam başvuru sayısı 49.167 kişi, denklik alanların toplamı 29.089 yani bir hesap yaptığımızda “49.167-29.089” dediğimizde geriye 20.078 kişi kalıyor. Yani bir “100 bin” rakamı var ya, işte, 2015'ten önce denklik talebi olanları da bu gençleri de ilave ediyor “100 bin denklik mağduru var.” diyor ama YÖK Başkanı bunu reddediyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, reddetmeyle mesele çözülmez. Mesela, çocuk yazmış, diyor ki: “2019'a kadar Azerbaycan'dan mezun olan dış hekimlerine denklik veriliyordu, 2019'dan sonra verilmez oldu.” Neden? Makedonya Vizyon...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Demek ki bir yanlışlık vardı.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Siz doğrusunuz, herkes yanlış; ne güzel vallahi ya! Ne güzel devlet yönetmek ya! Siz doğrusunuz, herkes yanlış; bu 100 bin genç yanlış, AK PARTİ doğru.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Genç yanlış değil.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Olmaz Sayın Vekilim ya, böyle kulak tıkayarak meseleyi çözemeyiz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ağabeyciğim, genç yanlış değil. Ben söylediğinizin doğru olmadığını belirtiyorum ya.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Şimdi, burada Vizyon Üniversitesine başvurmuş, bakın, tanınırlığı var bu üniversitelerin; YÖK tarafından öğrenciye tanınırlığına dair belge verilmiş. Öğrenci de YÖK'ün o kararına istinaden o üniversiteye gidiyor, “YÖK tanıyor.” diyor; ÖSYM kılavuzunu alıyor. Çocuk mezun oluyor, başka bir durumla karşılaşıyor. “Senin denkliğini tanıımıyorum.” Niye? “Vizyon Üniversitesi Türkçe eğitim öğretim yapıyormuş.” Ya, baştan niye demediniz bu çocuğa bunu? Devlet kredi de veriyor bunlara bakın; devlet kredi veriyor okurken, Türkiye Cumhuriyeti devleti. Kredi verdiğiniz çocuğun denkliğini kabul etmiyorsunuz.

3 tane karar var bakın, isimleri var burada belgelerin. Aynı üniversiteden mezun olmuş, Bulgaristan'dan, birisine “Fark dersleri vereceksiniz.” birisine “Seviye tespit sınavına gireceksiniz.” diye aynı yerden karar geliyor, neden ya? Aynı okul.

Sayın YÖK Başkanı bize şöyle bir açıklama yaptı Komisyonda: “Biz devamsızlığı şöyle tespit ediyoruz: Pasaport kontrolü yapıyoruz. İşte, ilgili birimlerden, Dışişleri Bakanlığından o ülkeye gidip gelmediğini teyit ediyoruz.” Ya, bu konuda yargı kararı var, yargı karar vermiş. “Bunu yapamazsınız.” diye kararı var yargının, Türk yargısının kararı var ama YÖK o kararı bile görmezden geliyor; değerli milletvekilleri, böyle olmaz.

Şimdi, bu gençlerin iddiasına göre 100 bin denklik mağduru var; işte, rakamı ben verdim. Haydi 20 bin olsun diyelim ya; 100 bin değil de 20 bin olduğunu kabul edelim, 30 bin olduğunu kabul edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ağabey, 100 binden 20 bine nasıl düştü ya!

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, gelin bunu araştıralım.

Sayın Vekilim, gülerек mesele çözülmüyor ya.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ağabey, onlara gülen yok, onlara gülen yok ağabey. Bu çocukların hepsi...

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Bu çocuklar gülmüyor, bu çocuklar hayatının en kötü günlerini yaşıyor, işsiz geziyor, elinde diploması var işe yaramıyor; buna nasıl güleriz? Bunlar ağlıyor, biz burada gülemeyiz. İYİ Parti olarak Meclis araştırma önergesi vereceğiz biz, gelin, kabul edelim; sizin söylediğiniz mi doğru, bu gençlerin söylediği mi doğru? Araştıralım ya; kaçmayın, gelin, araştıralım. Eğer bu gençler haklıysa bunların denklik problemini çözelim; bunlar Türk çocukları, bunlar bizim evlatlarımız. Suriyeli bir öğrenciye verdiğimiz hakkı Türk çocuklarına çok görmeyin diyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.31

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

3’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“MADDE 3 – 2547 sayılı Kanunun ek 42 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

‘Teminat hesabına aktarılacak tutar karşılığı için süresiz ve şartsız olmak kaydıyla bir kamu bankasından alınacak kesin teminat mektubu da kabul edilebilir.’”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Aksaray

Gaziantep

Dursun Ataş

Zeki Hakan Sıdalı

Aydın Adnan Sezgin

Kayseri

Mersin

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı.

Buyurun Sayın Sıdalı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilgi ve beceri çağını yaşadığımız günümüzde ülkeler ürettiği, yarattığı değerler kadar zengindir yani değer yaratmadan zenginlik olmuyor, anlaştık mı? Dolayısıyla bu çağda üniversitelerin sorumlulukları da hiç olmadığı kadar artıyor. Ülkemizdeki yükseköğretimi de toplumun geleceğini inşa edici bir vizyonla yarının dünyasına hazırlamak gerekiyor. Bunun dayanak noktası akademik özgürlük, kurumsal özerklik ve bilimsel bilgi üretme isteği olmalı. Bunu yapabildiğimiz ölçüde uluslararası itibarımız artar, bilim dünyasında saygın bir konum elde edebiliriz.

Sorsak, bunların hepsini bildiğinizi söyleyeceksiniz. Türk akademisine niceliksel bir büyüme yaşattığınız doğru. İktidarınızda 130’dan fazla yeni üniversite açıldı; profesör ve doçent sayısı arttı, üniversite öğrenci sayısı da katlanarak yükseldi ama beraberinde niteliksel bir çöküş olduğu da apaşıkâr çünkü siz bu artışı akademik liyakatten ödün vererek yapıyorsunuz. Sizin ödünlerinizin bedelini de maalesef ki gençlerimiz, geleceğimiz ödüyor. Öncelikle, yükseköğretimden ne beklediğimizi

sorgulamamız gerekiyor; istediğiniz, yalnızca öğrenci üniversiteye gitsin, işsizlik iki sene, dört sene ötelensin mi? Ülkemizin çeşitli yerlerindeki üniversiteler, bulundukları şehirlerde ekonomiyi canlandırma gibi bir görev üstlenmiş durumda. Üniversite açma kararı alırken öğrenciler gittiği muhite bilim değil, sadece para mı getirsin istiyorsunuz? Üniversiteler elbette ki ekonomiyi canlandırsın ama bunu öğrencilere ayaklı fiş gözüyle bakarak değil ürettiği bilimle, yaptığı araştırmayla, iyi yetişmiş insan gücüyle yapsın; bilgi ve beceri üreterek, yatırım ve istihdam yaratarak yapsın; bunu suni değil, gerçek bir canlanma olarak gerçekleştirsın. Üniversiteler kum, demir, çimentodan çok -şaşıracaksınız- akıl, bilim ve vizyonla inşa edilir. O binaların içerisini kalifiye öğretim üyeleri ve araştırmacılarla doldurabilmek, öğrencilere dünya görüşü ve mesleki beceri kazandırarak hayata ve iş dünyasına hazırlamak, öğrencilere eleştirel düşünce, iletişim, iş birliği, yaratıcılık kazandırmak, mezuniyet ile istihdam arasındaki ilişkileri doğru kurgulayabilmek ve değişen dünya taleplerine uyum sağlayacak esnekliğe sahip olabilmek, işte bir iktidarın atması gereken gerçek adımlar tam da bunlar.

Unutmayın, en büyük 10 ekonomiye girmenin yolu eğitimde ilk 10’da olmaktan geçiyor. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Asırlık üniversiteleri parçalama, gelenekleri yok etme yoluna gidiyorsunuz. Ülkemizin en değerli kurumlarından biri olan, mezun olmaktan gurur duyduğum Boğaziçi Üniversitesinin köklü gelenekleri ve nitelikli eğitim kalitesini yerle bir etmek istiyorsunuz. Dünya markası üniversitemi iki yıldır liyakatsiz atamalara, siyasi kadrolaşmaya kurban ettiniz; önce rektörle başladınız, sonrasında dekanlarla devam ettiniz, en son bölüm başkanlarına kadar geldiniz. Dekan önce ceza verip bölüm başkanını görevden alıyor, sonra kendisini göreve atıyor, yetmiyor bunu bir daha ve bir daha yapıyor; şu an dekan 3 bölüm, 1 fakülte olmak üzere 3+1 görev yapıyor. Bu yalnızca bir örnek ve Boğaziçi olmak üzere ülkenin dört bir yanında daha niceleri var. İşte, bu, yirmi yıllık hikâyenizde ülkemizi getirdiğiniz noktanın kısa bir özeti; liyakatle değil, yakınlıkla bir yerlere gelenlerin ülkemize layık gördüğü haksızlığın kısa bir öyküsü.

Yine, Boğaziçinde idari kadro, akademik kadro ve öğrencilerle uğraşmak bitti, şimdi sırada mezunlar var çünkü sizin derdiniz Boğaziçinin ruhuyla, bu ruhun her bileşeniyle ayrı bir kavganız var, biliyoruz. Şimdi mezunlar tarafından toplanan bağışlarla inşa edilen otuz yıllık sosyal tesisten “Çıkın.” diyorsunuz. 30 Ocak itibarıyla da dernek binasından tahliye işlemini başlattınız, ardından mahkeme tahliyei durdurma kararı verdi Allah’tan. Buna rağmen BÜMED üyelerini de tesis çalışanlarını da kampüse alıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ZEKİ HAKAN SIDALI (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Rektörlük mahkeme kararını uygulamama cesaretini, kanunu uygulamama cesaretini nereden alıyor? Tabii ki mahkeme kararlarına uymadığını gururla söyleyen bir iktidardan, iktidarınızdan.

Bir Boğaziçili olarak öğrenci ve akademisyenlerimizin her zaman yanında olmaya, Boğaziçi değerlerinin ve ilkelerinin savunucusu olmaya devam edeceğim.

Genel Başkanım Sayın Meral Akşener’in de söylediği gibi yaşadığımız bu kâbus bitecek, Türkiye özgürleşecek ve iyileşecek.

Son söz olarak mezunlar yuvasından, Boğaziçi Üniversitesi kampüsünden çıkartılamaz. Ayakta kal Boğaziçi, yerinde kal BÜMED çünkü tüm yanlışların doğruya dönmesine çok az kaldı.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "olmak kaydıyla" ibaresinin "olma koşuluyla" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel	Burcu Köksal	Ömer Fethi Gürer
Manisa	Afyonkarahisar	Niğde
Yıldırım Kaya	Abdurrahman Tutdere	Turan Aydoğan
Ankara	Adıyaman	İstanbul
Lale Karabıyık	Serkan Topal	Suat Özcan
Bursa	Hatay	Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Muğla Milletvekili Sayın Suat Özcan.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2020 yılında Komisyona gelen bir kanunda Şehir Üniversitesi ve bu nakit süreçleriyle ilgili sıkıntılı bir durum vardı. Cumhuriyet Halk Partisi üyeleri olarak nakit para girişine karşı çıkmış, "Teminat mektubuyla süreç tamamlanmalıdır." eleştirimizi yapmıştık. O zaman reddedilen kanun maddesinin bugün bizim önerdiğimiz şekilde kabul ediliyor olması olumludur ancak o gün ne amaçla "hayır" denildiğini de unutmuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu teklifle yükseköğretim kurumlarını ve süreçlerini yeniden gözden geçirmeliyiz. Kapıları zincirlenen üniversiteler, atanan yandaş kayyum rektörler ve uluslararası tek bir makalesi olmayan 68, hiçbir makalesine atıf olmayan 71 rektörün olduğu bir tablo; rektörlerin keyfi uygulamalarıyla üniversiteyle bağı kesilen, koparılan nitelikli ve değerli akademisyenler; her öğretim yılı başında yurt ve barınma sorunuyla karşı karşıya kalan öğrenciler, mezun olup akademik kariyerlerini sürdürmek isteyen sahipsiz gençlerimiz; mezun olup atama bekleyen sınıf öğretmenlerine, branş öğretmenlerine, engellilere yine umut yok. Gençlerimize sahip çıkmayan, gözlerini kapatan yönetimle karşı karşıyayız.

Üniversiteler son yirmi yılda bilim ve bilgi üretmek yerine iktidarın arka bahçesi hâline getirilen kurumlar hâline gelmiştir. Ülkemizin en nitelikli üniversiteleri dünya sıralamalarındaki yerlerini çok hızlı bir şekilde terk etmiştir. Bugün ilk 500'de bilinen hiçbir üniversitemiz yoktur. AKP iktidarınca oldukça övülen, artan üniversite sayıları beraberinde, aynı oranda eğitim süreçlerinde niteliği getirmemiştir. Herkesin de bildiği üzere, günümüzde her açılan üniversite, istihdamı geciktiren yüksek liseler gibi konumdadır. AKP iktidarı boyunca gençlere nitelikli bilgi ve beceri gerektiren iş alanları açılmamıştır.

Ülkemizde resmî olarak her 5 gençten 1'i işsiz ancak gerçek genç işsizliği çok daha yüksektir çünkü istatistiksel olarak iş aramayı bırakanlar resmî verilerde temsil bile edilmiyor. Kadınlar ise erkeklere göre iş bulmakta daha da zorlanıyor. Çoğu üniversite mezunu gencimiz ya işsiz ya da hizmet sektöründe geçici personel olarak çalışıyor. Öğrenciler ya bu kısır döngüye terk ediliyor ya da yurt dışına gitme hayalleri kuruyorlar. Bugün dışarı çıktığınızda yoldan geçen hangi gençle konuşsanız bu ülkeden gitmenin yollarını araştırdığını duyarsınız, görürsünüz. Sizler, ülkemiz için fırsat penceresi olan gençlerimizi ülkemize küstürdünüz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bizim iktidarımızda YÖK kaldırılacak, gençlerimiz üniversitelerde niteliği sorgulayan bir eğitim alacak ve aldıkları eğitimle ülkemize katma değer katacaktır. Biz en kısa zamanda tersine beyin göçünü başlatacağız. Nitelikli ve başarılı bilim insanlarımızı ülkemize getireceğiz. Ülkemiz çok kısa sürede gençlerin sayesinde, gençler için yaşanılabilir bir ülke olacak. Millet İttifakı olarak gençlerimize hak ettiği çağdaş, bilimsel eğitimi vereceğiz. Gençlerimiz, AKP iktidarı tarafından kurulan bu kısır döngüden, gençleri ülkelerine küstüren bu tuzaktan kurtulacak.

Otuz üç yıl önce 31 Ocakta öldürülen aydın, bilim insanı Profesör Doktor Muammer Aksoy 1976 yılında yazdığı bir makalede “Eğer seçimle gelen bir iktidar, o gücünü sadece belirli bir azınlık için kullanmaya kalkarsa ve hukuk devletinin ilkelerini muhaliflerin aleyhine kullanırsa ne yapacaksınız?” demiştir. Bugünü tanımlamıyor mu Muammer Aksoy Hoca?

Baskılar, yasaklar, sansür, yoksulluk, yolsuzluk, ayrımcılık ve güven ortamının kaybolmasıyla ezilen bir halk... Ama az kaldı, sandık gelecek, iktidardan gideceksiniz. Bizim iktidarımızda ülkemizde her alanda meydana gelen erozyonu, bozulmuşluğu güçlendirilmiş parlamenter sistemle, rejimi demokrasiyle taçlandırırken yürütmeden yasamaya ve yargıya, eğitimden sağlığa, tarımdan sanayiye, ekonomi, ticaret, dış politika ve seçim sistemi, sosyal politikalara kadar her alanı yeniden düzenleyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul Belediyesine benzeteceksiniz.

SUAT ÖZCAN (Devamla) – Bunu, toplumun her kesimine katılımı, dernekler, sivil toplum örgütleri, meslek odaları, siyasi partiler, sendikalar ve bireylerin görüşlerini alarak yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SUAT ÖZCAN (Devamla) – Az kaldı, geliyor gelmekte olan!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – İstanbul'da ayağına diken mi batıyor Zülfü Bey? Yağ gibi asfalt var maşallah!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – İstanbul Belediyesinin...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ağabey, gel İstanbul'a, biz seni misafir edelim, biraz gezdirelim, fikrin değişir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Zülfü, siz Elâzığ'da bir halı saha bile yapamamışsınız ya! Plastikleri meydana sermişsiniz, gittik, gördük!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Başkanım, Burcu'ya söz verin, bir şey anlatacak herhâlde!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde geçen "tutar" ibaresinin "miktar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dersim Dağ

Murat Çepni

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

İzmir

Gaziantep

Kemal Peköz

Abdullah Koç

Kemal Bülbül

Adana

Ağrı

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılmıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halklarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu Yükseköğretim Kanunu Değişiklik Teklifi yani YÖK kanunu teklifi aynı zamanda şöyle bir gerçeği daha karşımıza çıkarıyor: Uzun yıllardır, neredeyse kırk senedir üzerinde tartışılan bir meselenin yani bu yükseköğretim kurumlarının üzerine, YÖK'ün üzerine bir mercək tutmamıza neden oluyor. Peki, bu ne demek? Bu, şu demek değerli arkadaşlar: Şimdi, özgür ortam olarak değerlendirilen üniversitelerin üniversite olabilmelerinin temel yolu ifade özgürlüğüdür. Şu anda Türkiye'de en temel sorun ifade özgürlüğü meselesidir.

Bakın, bu ülkede, yıllardır, bu Terörle Mücadele Yasası nedeniyle insanlar kendi düşüncelerini ifade edemiyor. Üniversitelerde özgür ortam olmadığı için üniversite olmaktan çıkmış olan kurumlardan bahsediyoruz.

Bakın, Anayasa'nın, bu cunta anayasasının 26'ncı maddesi neyi düzenliyor? Düşünce hürriyetini düzenliyor. Peki, bu düşünce hürriyeti Türkiye'de var mı? Maalesef yok; olmadığını hepimiz çok iyi biliyoruz.

Yine, bu Anayasa'nın 27'nci maddesi bilim ve sanat özgürlüğünü anlatıyor.

Bakın, bu AKP Hükûmeti, AKP iktidarı yirmi sene önce, iktidara geldiği aşamada özgürlükten bahsetti, düşünce hürriyetinden bahsetti ama yirmi yıllık sürecin sonunda ne oldu? Türkiye şu anda gerçek anlamda bir kısıkaç altında ve bu kısıkaçın içerisinde özgür üniversite ortamının kalmadığı bir aşamayla biz karşı karşıyayız.

Bakın, bu Anayasa'nın yani cunta anayasasının 130'uncu maddesi YÖK'ü düzenliyor. Bu ne demek? Bu mevcut olan Anayasa hükmüyle üniversitelerin özerkliğini ortadan kaldıran bir mesele. Bütün üniversitelerin üzerinde şu anda bir kâbus gibi duruyor ve şu andaki iktidar da bundan nemalanıyor ve bunun mevcut olan hâlini daha da ağırlaştırmış durumda.

Üniversiteler, merdiven altı üniversiteler hâline geldi Türkiye'de. Bu da bu iktidarın süresinde oldu ve bu iktidar döneminde oldu. Diploma ticaretini yapan kurumlar hâline geldi üniversiteler. Yani sürekli diploma veriyor ve bu diplomalar sonucunda da gençlerin büyük bir kısmı şu anda işsiz, iş bulamıyorlar. Çünkü bu meseleyi, bu kurumları ticarethaneye dökmüş olan bir hâle geldi bu üniversiteler.

Yine, bu AKP Hükûmeti fabrika kurar gibi üniversiteler kurdu, fabrika kurar gibi. Aynı zamanda ne yaptı bununla birlikte paralel olarak? Cezaevlerini üretti bu ülke. Bu iktidar bir taraftan üniversite kuruyor, yanı başında da aynı zamanda cezaevlerini kuruyor; paralel şekilde giden bir olaydan bahsediyoruz. Yani ezcümle, bu ülkede özgürlük kalmadı, bu ülkede üniversite özgürlüğü diye bir şeyin kalmadığını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bütün bu kısıtlamalar varsa akademik özgürlükten bahsetmek mümkün müdür? Asla mümkün değil. Bakın, Körfez ülkeleri yani bu Basra Körfezi'nden Fas'a kadar, Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgenin hiçbirinde düşünce hürriyeti yok, düşünce özgürlüğü yok. Düşünce özgürlüğünün olmadığı bir ortamda üniversitelerde özerklikten bahsetmek mümkün müdür? Asla mümkün değildir. Bir üniversitenin kapısına, bir üniversitenin tabelası olarak "üniversitedir, üniversite özerk kurumdur" diye yazmakla o kurum üniversite olamaz, özerklik statüsünü de elde edemez çünkü mevcut olan hâl, şu anda ülkede yüzlerce, binlerce insan cezaevinde özgürlükleri kısıtlanmış durumda. Bu insanların cezaevlerinde olmasının nedeni düşünce hürriyetinin olmayışıdır. Bakın, bu ülkede neler yapıldı? Bu ülkede son yıllarda çok ciddi bir şekilde kıyıma gidildi. Bakın, 6 bin öğretim görevlisi işinden edildi. Buna karşı duran, buna karşı ses çıkaran herhangi bir üniversite oldu mu? Olmuyor. Neden olmuyor? Çünkü olduğu zaman da ertesi gün cezaevinde buluyor kendisini. Dolayısıyla siz "özgür üniversite ortamı" diye, önünde özellikle "üniversite" yazıyor diye bunda bir özerklikten bahsedemezsiniz ve getirmiş olduğunuz tablo olarak da Türkiye'nin önünde çok karanlık bir tablo üretmiş durumdasınız.

Bir mesele daha var değerli arkadaşlar, bakın, dünyanın dört bir tarafında Türkiye'de yaşanan bir mesele var ve can yakıyor bu mesele; Kürt sorunu. Peki, bu üniversitelerin herhangi birinde bu Kürt sorunuyla ilgili bilimsel bir veriye rastlıyor musunuz? Rastlayamazsınız. Neden rastlayamazsınız? Çünkü rastladığınız andan itibaren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ABDULLAH KOÇ (Devamlı) – Kürt sorununu gündemine alan, Kürt sorunu üzerinde bilimsel olarak verilerle çalışma yapan 1 üniversite öğretim görevlisinden veya 1 tane üniversite kurumundan bahsedebilir miyiz? Asla bahsedemezsiniz. Ben size tarihî bir gerçeklikten bahsedeceğim. 1877'de Mülkiye yeniden yapılandırılıyor Osmanlı döneminde. Bakın, ilk 3 sınıfa idadi, son 2 sınıfa da ali yani yüksek bölümler deniliyor. Bakın, bu idadide ne var biliyor musunuz? Kürt tarihi var ve Kürdistan coğrafyası, Kürtlerin ekonomik ve toplumsal yaşamları var, bu okullarda okutuluyor. Mülkiye ve harp okullarında bu kitaplar basılarak dağıtılıyor. Bugün, bu koşullarda, Türkiye'de bu konuya değinen bir üniversiteden bahsetmek mümkün müdür? Asla. Neden? Çünkü istibdat dönemi var, çünkü mevcut olan bu iktidar Türkiye'de özgürlük ortamı bırakmadı. Ama yakındır, bunu halkımız bilsin. Bunların iktidarına da biz son vereceğiz.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 4- 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

'GEÇİCİ MADDE 84- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; 50'nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında istihdam edilenlerden tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık eğitimi yapmakta olanlar ve bu eğitimlerini tamamlamış olanlar hariç; tezli yüksek lisans

veya doktora/sanatta yeterlik eğitimine devam eden veya bu eğitimlerini tamamlamış araştırma görevlilerinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde talep etmeleri ve 7315 sayılı Kanunun 3'üncü maddesindeki şartları taşımaları kaydıyla, kadrolarının bulunduğu üniversite tarafından 33'üncü maddenin (a) fıkrası kapsamında atamaları yapılır.

2018-2022 yılları arasında 50'nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında istihdam edilerek araştırma görevlisi olarak çalışmış ve fakat azami süresi dolduğu ve/veya mezun olduğu gerekçesiyle kurumu ile ilişkisi kesilmiş kişilerin talep etmeleri hâlinde de bir defaya mahsus olmak üzere birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.”

Murat Çepni

Abdullah Koç

Erdal Aydemir

İzmir

Ağrı

Bingöl

Mahmut Toğrul

Kemal Bülbül

Kemal Peköz

Gaziantep

Antalya

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Bingöl Milletvekili Sayın Erdal Aydemir.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, çok Değerli Genel Kurul; tabii, hukuk dilinde kullanılan çok klasik bir söylem vardır: Zehirli ağacın meyvesi de zehirli olur.

1980 darbesiyle ihdas edilen Yükseköğretim Kurulu (YÖK), zaten varoluşuyla, yaşama geçirilmesiyle arkasındaki cuntanın, özellikle de cuntacı generallerin bir tasarrufu şeklinde yaşama geçirildi. Gelin görün ki şimdiye kadar, muhalefetteyken tüm partilerin, bütün iktidar partilerinin -vaatlerinden biri- iktidara gelmeleri hâlinde YÖK kurumunun tamamen bilimsel düşüncenin öğretildiği, bilimsel tartışmaların yapıldığı özerk bir kurum hâline getireceklerine ilişkin vaatleri vardı. Ancak, gelin görün ki bu vaatlerin hiçbir iktidar tarafından yerine getirilmediği gibi, son yirmi yıldır hükümet olan AKP iktidarı tarafından da âdeta üniversiteler AKP'nin, tek adamın Beştepe sarayının üniversiteler arası bir bürosu hâline getirildi, içi boşaltıldı, zehirlendi, zehirlenme ötesi, tamamen boş, hiçbir üretimde bulunmayan... AKP iktidarına kadar uluslararası alanda özellikle de Boğaziçi Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ankara Üniversitesi gibi ilk 500'e giren üniversitelerimiz varken, maalesef, YÖK sanki bazı tarikatlar arasında paylaşılmış hâle getirildi.

Bir de üniversitelerin olmazsa olmazı öğrenciler var. Öğrenciye bakış açınız, son dönemde Boğaziçi Üniversitesindeki etkinlerinden dolayı öğrencilere yönelik yapmış olduğunuz, yaklaşık 14 öğrenci hakkında üç buçuk yıldan yirmi beş yıla kadar hapis cezası istemiyle yargılanmalarına ve cezalandırılmalarına yönelik tutumunuz ortadayken üniversitelerin asli unsuru olan öğrencilerin görülmemesi de sizin en büyük eksikliklerinizden biri.

Bir de, ekonomide enflasyonu zaten tavan yaptırdınız, Türkiye'de de 81 ile üniversite kurmak suretiyle dünyada bir ilki gerçekleştirdiniz ve üniversite enflasyonuna sebep oldunuz. Özellikle taşra illerden mezun olmuş, üniversite bitirmiş olan öğrencilerin istihdamında çok ciddi sıkıntılar yaşanmakta, bu gençlerimizin yaşama beş yıl geriden katılmalarına da sebep olmaktadır. İşte bütün bu uygulamalar, AKP'nin bilime, özgür düşünceye bakış açısını net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Sayın Meclis, vekili bulunduğum Bingöl ilinde fırın işçisi olarak çalışan ustalar -yaklaşık 100 usta- günde on dört, on beş saat çalıştırılmalarına karşılık, bunun karşılığında -asgari ücret bile- ayda 8.500 lira bile kendilerine ücret verilmediği konusuyla ilgili dünden beri eylem ve etkinlik içerisinde. Özellikle, bu 100 fırın ustasının temsilcisi olan Murat Bulut'la yapmış olduğumuz görüşmelerde, kendilerinin en az 12 bin lira, artı, sigorta primiyle çalıştırılması taleplerinin olduğunu... Yine, Bingöl'de ekmek rayiç fiyatının belirlenmesi açısından, Bingöl yerel yönetimi olan vilayet ve belediyenin müdahalelerinden vazgeçmesi, fırıncı işletmelerin de fiyat belirlenirken kendi aralarında ve ilgili kurumlarla herhangi bir yerel idarenin, yönetimin baskısı olmadan, komşu şehirlerdeki -Elâzığ'da, Elâzığ ilçesi Karakoçan'da 200 gram olan bir ekmek 5 TL'den satılırken- uygulamaların Bingöl'de de yapılması, yaşama geçirilmesi talepleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ERDAL AYDEMİR (Devamla) – Biz, kendilerine, özellikle Murat Bulut'a vermiş olduğumuz sözden dolayı Mecliste bu sorunlarının çözüme kavuşturulması için beyanlarda bulunduk, umarız ilgili taraflar sorunu en kısa zamanda çözer.

Evet, Sayın AKP Grubu ve onun Genel Başkanı Tayyip Erdoğan, özellikle kronometreleri sıfırlamada çok mahirsiniz. Yine, banka para kasalarını sıfırlamada da tartışmasız üzerinize yok. Ama 14 Mayıs seçimlerinde 85 milyon insan, sandıklarda AKP'yi ve onun Genel Başkanı Erdoğan'ı sıfırlayacak. Rakamla anlamıyorsanız, size bir de yazıyla gösterelim. (HDP sıralarından alkışlar) Sıfırlanacak, tarihe "sıfır Erdoğan" olarak geçecek. (HDP sıralarından alkışlar)

Saygılar.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Romen rakamıyla göster, Romen rakamı.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 84'üncü maddenin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"01.01.2018 tarihinden sonra azami süresi dolması ya da mezun olması nedeniyle ve askerlik görevi nedeniyle ilişkisi kesilen araştırma görevlileri de birinci fıkra kapsamından yararlanır.

Birinci fıkrada belirtilen altı aylık başvuru süresi içerisinde askerlik görevinde ve doğum izninde olanların başvuru süresi bu engelin kalkmasından itibaren bir ay daha uzatılır."

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

Ayhan Erel

Adana

Kayseri

Aksaray

İmam Hüseyin Filiz

Aydın Adnan Sezgin

Gaziantep

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurun Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 403 sıra sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinde İYİ Parti grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 4’üncü maddesiyle 2547 sayılı Kanun’un 50/d maddesiyle atanan araştırma görevlilerinin statüsünün 33/a’ya göre dönüştürülmesi isteniyor. 1 Ocak 2018 tarihinden önce 50/d’den 33/a’ya geçiş şartları net bir şekilde tanımlandığı için 2018 öncesinde şartları sağlayıp 33/a yapılmayan araştırma görevlisi bulunmamaktadır. Ancak 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla 33/a kadrosu ve bu kadroya geçiş şartları tamamen kaldırıldığından 2018-2022 arası yüksek lisans, doktora mezunu olup görevine devam edebilmek imkânsız hâle gelmiştir. Dolayısıyla mağduriyet yaşayan araştırma görevlileri, bu süre içinde mevzuat gereği ilişkisi kesilen araştırma görevlileri olmuştur. 2018-2022 yılları arasında ilişkisi kesilen araştırma görevlilerinin -ki bunların sayısı çok azdır- mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla Komisyonda vermiş olduğumuz önergemiz alışılageldiği üzere AK PARTİ ve MHP milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Değerli arkadaşlar, iktidar bu kanun teklifini getirirken “2018-2022 arasında, an itibarıyla, 50/d’den 33/a’ya geçme şartlarını taşıyanların hepsi dâhil edilmiştir.” demeyerek büyük bir haksızlığa sebep oluyor. Millî Eğitim Komisyonundaki görüşmeler esnasında muhalefet partilerine mensup milletvekili arkadaşlarımız da yapılmakta olan işte bir adaletsizlik olduğunu defalarca belirterek yeni bir kanun teklifiyle bunun yeniden düzenlenerek getirilmesini istediler. Böylece, sayı azlığına bakılmaksızın, haksızlığa uğrayanların veya hakkı yenilenlerin haklarının teslim edilmesini istediler. Buradan sormak isterim: Hâlâ birileri 50/d’yle çalıştırılıyor iken birileri de neden 33/a’yla çalıştırılıyor? Onu da ben söyleyeyim isterseniz: AK PARTİ bunları uzun yıllardır yapıyor, yandaşlarını önce şirket üzerinden bir işe yerleştirip ondan sonra sözleşmeli yapıp sonra da kadro veriyor ve önlere açıyor; hakka, hukuka, liyakate gerek duymadan yapıyor bunları. Böyle bir mantık, böyle bir devlet idaresi olabilir mi değerli arkadaşlar?

Evet, değerli milletvekilleri; milletimiz, iktidarın kutuplaştırma, ötekileştirme ve kanunları eksik getirip sonra yeniden düzeltmeye çalışmasından bıktı usandı; bu madde de bunlardan biri olacaktır, buna şüphe yok. Seçimler yaklaştı, iktidar, oylarının oldukça düştüğünü gördüğü için bugüne kadar “Yapamayız.” “Etmeyiz.” “Kabul etmeyiz.” “Vermeyiz.” dediği ne varsa Meclisten çıkarma gayreti içinde, milletimiz de bunların gayet güzel farkında. Boş yere çabalamaya, kaybettiklerinizi kazanmaya çalışmayın. Yirmi bir yıllık iktidarınızda ülkemizi uluslararası bütün istatistiklerde geriye düşürdüğünüzün sadece bizim milletimiz değil tüm dünya artık farkında. Ben inanıyorum ki yapılacak ilk seçimde büyük milletimiz İYİ Partiyi iktidar yapacak ve eğitimdeki fırsat eşitsizliği ortadan kaldırılacaktır. Uzun zamandır söylüyoruz, doğudaki insanımız ile İç Anadolu’daki insanımız, batıdaki insanımız ile Karadeniz’deki insanımız bu iktidarın yanlış politikaları yüzünden cumhuriyetimizin sunduğu imkânlardan eşit şekilde faydalanamıyor. İyi ve dengeli beslenemeyen, eğitim seviyesi yeterli olmayan çocuklarımız fırsat eşitsizliğiyle daha ilköğretimdeyken tanıştılıyor. Biz İYİ Parti iktidarında, 21’inci yüzyılın gereksinimlerine ve zamanın ruhuna uygun olarak, bugün sadece bazı çocukların sahip olduğu fırsatlara tüm çocuklarımızın sahip olduğu adil bir Türkiye’yi inşa edeceğiz. Hangi alanda, hangi kurumda olursa olsun yapılan bütün yanlış işleri düzelterek ve ülke insanımıza hak ettiği değeri verecek, mutlu, huzurlu, müreffeh bir ülke inşa edeceğiz. Üretim içinde eğitim, eğitim içinde üretim anlayışımızla ülkemizi ithalatçı rejimden kurtaracak, tekrar üreten bir toplum hâline getireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayım lütfen.

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Milletimize verecek bir şeyi kalmayan iktidar, ne yapacağını bilemez hâlde sağa sola sataşmaya devam etsin. Hürriyete, adalete ve fazilete âşık vatan evlatlarıyla biz, en ücra köyden şehirlere kadar, ülkemizin dört bir yanında gözümüzü kırpmadan, durmadan, yılmadan, yorulmadan çalışacak, hakkın da sözün de devletin de sahibi yeniden milletimiz olana kadar vazgeçmeden milletimizden emanet aldığımız kutlu iradeyle cumhuriyetimizin yeni asrında tarih yazacağız diyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesiyle 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 84'üncü maddenin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesi arz ve teklif edilmiştir.

“2018-2022 yılları arasında 50. Maddenin (d) bendi kapsamında istihdam edilmiş ve azami süresi dolduğu ya da mezun olduğu gerekçesi ile ilişkisi kesilmiş geçmişte araştırma görevlisi olarak çalışmış kişilerin, talep etmeleri halinde, 6 ay içerisinde bir defaya mahsus şekilde ilişkilerinin kesildiği üniversitelerin ilgili birimlerine 33/a kapsamında atamaları yapılır.”

Burcu Köksal	Özgür Özel	Yıldırım Kaya
Afyonkarahisar	Manisa	Ankara
Serkan Topal	Turan Aydoğan	Ömer Fethi Gürer
Hatay	İstanbul	Niğde
Abdurrahman Tutdere	Suat Özcan	Lale Karabıyık
Adıyaman	Muğla	Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal, buyurun. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 4'üncü maddesi, Yükseköğretim Kanunu'nun 50'nci maddesinin (d) fıkrası kapsamında istihdam edilen bazı personelin statülerinin aynı kanunun 33'üncü maddesinin (a) fıkrasında belirtilen statüye dönüştürülmesini içeriyor; bunda bir sıkıntı yok fakat ilgili madde bu hâliyle, yıllardır 2547 sayılı Kanun'un 50/d maddesine göre istihdam edilmekle birlikte, 2018-2022 yılları arasında azami süre ve mezuniyet sebebiyle ilişkisi kesilmiş ve doğal olarak bu maddeye bağlı uygulamaların asıl mağduru olan araştırma görevlilerini kapsamıyor. Yıllarca üniversitelerde araştırma görevlisi olarak görev yapan öğretim elemanlarının kadrolarının üniversitelere dönüşünde kamu yararı olduğu açıkça ortada.

İlişkisi kesilen bu araştırma görevlilerinin bir bölümü konuyu yargıya taşıdı ancak Danıştayda davaları kaybettiler çünkü Danıştay da hâlâ 50/d maddesindeki istihdamı lisansüstü eğitimle sınırlı gören bir anlayışa sahip. 50/d kadrolarıyla üniversitelerde sözleşmeli olarak görev yapan akademisyenlerin 2018 sonrası çıkan yasayla daimî kadro olan 33/a'ya geçirilmesi istendi, bunu destekledik fakat bir kısım 50/d sözleşmeli, doktorasını tamamlamış araştırma görevlileri atanmış rektörlerin kişiye özel keyfi kadroları nedeniyle 33/a kadrolarına geçirilmedi ve sözleşmeleri feshedildi, üniversitelerle ilişkileri

kesildi. Şimdi, yasayla, mevcut araştırma görevlilerini kadroya geçiriyoruz ama bu yasadan önce bu haklarını kullanamayanlar ne olacak? Onların da muhakkak bu yasa kapsamına alınması gerekiyor. Bizlerin, bu Mecliste, yasal düzenlemeyle, araştırma görevlilerinin, tüm akademisyenlerin sorunlarını çözmemiz, mağduriyetlerini gidermemiz, lisansüstü eğitim almış, yetişmiş elemanların kaderlerine terk edilmesine izin vermememiz gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Öte yandan, ülkemizdeki mağduriyetler akademisyenlerle de sınırlı değil tabii. Mesela, KİT’lerde çalışan taşeron işçiler, kiralık araç şoförleri, bilgi işlem personelleri, yemekhane çalışanları, biyomedikal teknikerleri, sterilizasyon çalışanları, şehir hastanesi çalışanları, laboratuvar teknikerleri, il özel idare çalışanları, Karayolları çalışanları, diş protez çalışanları, PTT çalışanları, sosyal tesis çalışanları; radyoloji, MR çalışanları, aile sağlığı merkezi grup elemanları, 4 Aralık mağdurları, kamu çağrı merkezi çalışanları, HBYS çalışanları, Vakıfbank güvenlikleri, TELEKOM çalışanları, belediye şirket işçileri, Ziraat Bankası temizlik ve servis elemanları hâlâ kadro bekliyor. Söz veriyoruz, iktidarımızda, en geç dört ay sonra onların kadrolarını biz vereceğiz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

EYT yasası şu anda Komisyonda görüşülüyor. Aynı SGK çatısı altında resmen çifte standart uygulanıyor. SGK’li olanlar 5000 ile 5975 günlük prim arasında kademelendirilmiş; millet 5000 günle emekli olacağım diye borçlandı, şimdi süreyi 5975 güne kadar çıkardınız; burada bir mağduriyet. Öte yandan, BAĞ-KUR’lu kadınlarda 7200, erkeklerde 9000 günlük prim koydunuz, esnaf, çiftçi mağdur oldu. BAĞ-KUR’unun günahı ne? Böyle bir adaletsizlik, SGK çatısı altında 2 ayrı sosyal güvenlik sisteminde böyle bir adaletsizlik olur mu? Gelin, bu adaletsizliği Komisyon aşamasında, Genel Kurula inmeden çözelim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Ayrıca, staj ve çıraklık sigorta başlangıcı kabul edilmeli, emekliliğe dâhil edilmesi gerekiyor. Siz de biliyorsunuz, staj da çıraklık da bal gibi hizmettir ama bu mağduriyeti çözmiyorsunuz. Gelin, hazır bu EYT yasası gelmişken bu staj ve çıraklık mağdurlarının sorunlarını da çözelim, stajı, çıraklığı emekliliğe, sigorta başlangıcına dâhil edelim.

Önümüz bahar, yaz, çiftçi için ekim, dikim, üretim zamanı ama çiftçide üretecek mecal bırakmadınız. Hadi bir iyilik yapın giderayak, çiftçinin kullandığı mazottan ÖTV’yi kaldıralım, elektrik faturaları çok yüksek, yarı yarıya indirelim, hayvanlara yedirdiği yemin yarısını devlet tarafından verelim, kadın çiftçilerin ve 30 yaşa kadar olan çiftçilerin BAĞ-KUR primlerini biz karşılayalım devlet olarak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Gelin, 27’nci Yasama Döneminin şu son günlerinde giderayak bu iyiliği bu insanlara yapın, biz de destek verelim.

Güzel ülkemizin kıymetli vatandaşları, devletin kurumlarının padişaha en iyi yalakalık yapanlar tarafından değil de işin eğitimini almış olanlar tarafından yönetilmesini istiyorsan, okula, işe karanlıkta gitmek istemiyorsan, peyniri etten daha pahalı almak istemiyorsan, ucuz yağ ve şeker kuyruklarında saatlerce beklemek istemiyorsan, maaşının sürekli açlık sınırının altında kalmasını istemiyorsan, çocuklarının saraya sadakatle değil, liyakatle işe girmesini istiyorsan, kendi partilerinden olmayanları ötekileştiren ve ayırıştırarlardan kurtulmak istiyorsan, her gün gelen zamlardan illallah ettiysen bu seçimde bize oy vereceksin ve Millet İttifakı’nın Cumhurbaşkanı adayını Çankaya Köşkü’ne çıkaracaksın.

Genel Kurula saygılarımla. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan ek 146'ncı maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan "Nişantaşı Üniversitesi" ibareleri "İstanbul Nişantaşı Üniversitesi" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "Nişantaşı Meslek Yüksekokulundan" ibaresi "İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Meslek Yüksekokulundan" şeklinde ve ek 162'nci maddesinin başlığında ve birinci fıkrasında yer alan "Antalya AKEV Üniversitesi" ibareleri "Antalya Belek Üniversitesi" şeklinde ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel	Burcu Köksal	Serkan Topal
Manisa	Afyonkarahisar	Hatay
Yıldırım Kaya	Ömer Fethi Gürer	Okan Gaytancıoğlu
Ankara	Niğde	Edirne
Lale Karabıyık	Abdurrahman Tutdere	Turan Aydoğan
Bursa	Adıyaman	İstanbul
	Suat Özcan	
	Muğla	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Edirne Milletvekili Sayın Okan Gaytancıoğlu.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5'inci maddeyle üniversitelerin adını değiştiriyorsunuz. Ya, ne istiyorsunuz bu adlardan? Futbol sahalarının isimlerini değiştirdiniz, Atatürk stadyumlarının isimlerini değiştirdiniz, halk değiştirebildi mi? Hayır, halk yine biliyor.

Şimdi, Gazi Üniversitesini böldünüz, Hacı Bayram Veli Üniversitesi yaptınız; örneğin oradan mezun olanlar hâlâ Gazi Üniversitesinden mezun olduklarını biliyorlar mı? Biliyorlar. Yani bu isimleri değiştirmekle... Örneğin Atatürk Havalimanı'nı başka yere taşıdınız ama halkın kalbinden hiçbir şeyi sökemezsiniz, sökemeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, benim de anlayamadığım bir nokta -birçok arkadaşım da anlayamıyor- seçimlere üç ay kaldı, neden YÖK Yasası'nı değiştirmeye kalkıyorsunuz? Zaten gidicisiniz, biz geldiğimizde YÖK'ü komple kaldıracağız, Anayasa değişikliği yapacağız. Bunu neden yapıyorsunuz ki? Biz, dediğim gibi...

Gelelim yasaya: Tartışıyoruz, olumlu yönleri var, örneğin; 50/d olan, geçici kadroda olan araştırma görevlilerini 33/a'ya geçiriyorsunuz, bu gerçekten olumlu ama biz burada dedik ki: "İnsanlar kadrolu işlerde çalışmak isterler." Evet, üniversiteye giren, araştırma görevlisi olmak için sınavlara giren bir akademisyen birçok sınavdan geçer, diploma notuna bakılır, yabancı dil bilgisine bakılır; sınava girer, sınavdan başarılı olur ve o artık asistandır, araştırma görevlisidir. Bunun da bir sosyal güvencesi olması lazım, gelecek güvencesi olması lazım. Bir hocanın denetiminde akademik faaliyetleri yürütür yani bilime adımını atar. E, evlenirse, çoluğa çocuğa karışırsa bir gelecek kaygısı tabii ki olacaktır, o nedenle bunu olumlu buluyoruz ama olumsuz yanları var.

Şimdi, herkese af çıkardınız, her kesimle sözde barışıyorsunuz; peki, üniversitelerden atılan, 2018-2022 arası ilişkisi kesilmiş, bin de araştırma görevlisi var; bunları da affetsenize.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Niye atılmış?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Bir akademisyen kolay mı yetişiyor? Kitap alması lazım, uluslararası yayınlara erişmesi lazım, kütüphaneye gitmesi lazım, her şeyi takip etmesi lazım, bazen derse girmesi lazım, sınav kâğıtlarını okuması lazım. Dolayısıyla, burada bu akademisyenlerin de yeniden göreve döndürülmesi gerek.

Ayrıca, iki hafta önce yine bu Mecliste 500 bine yakın sözleşmeli elemanı kadroya geçirdik, biz de destek verdik Cumhuriyet Halk Partisi olarak. Peki, hazineye sıfır yük olacak bir şey daha yapın, bunu da yapmadınız. Nedir? 80 bine yakın öğretim görevlisi kadrosu var. Bunların iki yıllık, üç yıllık sözleşmeleri var, sözleşmeliler yani o iki yıllık, üç yıllık süre içerisinde yine aynı şekilde eski adı “yardımcı doçent” olan şimdi “doktor öğretim görevlisi” olan akademisyenler var; bunlar derse girer, laboratuvara gider yani bilimsel faaliyetlerde de bulunur, kongrelere gider, sempozyumlara gider, bunlar da kendilerini geliştirir. E, bunlara da bir güvence verin. İki yılda bir, üç yılda bir rektörlerin ya da onları denetleyen kurumların amirlerinin, dekanlarının, yüksekokul müdürlerinin inisiyatifine kalsın; bunların da bir güvencesi olsun.

En önemli olumsuz yan da 2’nci madde, disiplin cezaları. Üniversiteler özgür olmalı, özellikle gençler üniversite çağında daha da özgürlükçü oluyorlar, neden? E, çünkü kanları kaynıyor, bunlar 20’li yaşlarda tabii ki dernek kuracaklar, tabii ki toplantı yapacaklar, tabii ki yüksek sesle konuşacaklar. Siz onları sınavlarda aldığı notla değerlendirin, başarıyla değerlendirin. Bırakın; faaliyetler yapsınlar, sanatla uğraşsınlar, müzikle uğraşsınlar, kültürle uğraşsınlar, afiş assınlar. E, bunları yapmazlarsa zaten ileride çoluğuna çocuğuna ne anlatacak? “Ben üniversitedeyken şunları yaptım.” diyecek. Siz bunlarla uğraşıyorsunuz, yanlış.

Ben, Komisyonda “Akademik özgürlük yok.” dedim, bu konuda hakikaten de ısrarlıyım. Bana “Böyle demeyin.” demişti Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Hatta “Hangi akademisyen yaptığı çalışmadan dolayı, hangi bilimsel çalışmayı yaptığı için cezalandırıldı?” dediniz. Bizde bir tane örneği var zaten. Yani barış akademisyenleri, birçok konuda bilim adamı düşüncelerini söyleyemediği için üniversite yönetimleriyle ters oldu.

Peki, başka bir yere geçelim. 81 ile üniversite kurduk da ne oldu? Biz de destek verdik bazı konularda ama ciddi işsizlik var. Her fakülteyi açmak isteyen, üniversite kurullarından geçiren YÖK’e danıştınız, yaptınız ama bakın işsizlik var, beyin göçü var, bunlara çözüm var mı? Bina yapmakla üniversite olmuyor. Gerçi siz hep betondan anlıyorsunuz ama üniversitelerde bilgi vardır, atıf sayısı vardır, yayın sayısı vardır, patent vardır, buluşlar vardır; üniversiteler bunlarla değerlendirilir, başka bir şeyle değerlendirilmez.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinde geçen “yer alan” ibarelerinin “bulunan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Murat Çepni

Mahmut Toğrul

Şanlıurfa

İzmir

Gaziantep

Kemal Peköz

Abdullah Koç

Kemal Bülbül

Adana

Ağrı

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ayşe Sürücü.

Buyurun Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Genel Kurulu ve tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Buradan defalarca dile getirmemize rağmen hâlen çözüm bulunmayan cezaevlerinin durumunu bugün yeniden gündeme getirmek istiyorum. Cezaevlerinde insan hak ihlalleri her geçen gün devam ediyor. Cezaevleri bir ülkenin adalet vesikalarından biridir ancak iktidar, siyasi mahpuslar için cezaevlerini bir intikam aracına dönüştürmüş durumda.

Değerli halkımız, İnsan Hakları Derneğinin raporlarına göre Ekim 2022 tarihine kadar cezaevlerinde 69 mahpus yaşamını yitirdi, sadece temmuz, ağustos ve eylül aylarında yani bu üç ayda 23 mahpus yaşamını yitirdi; 10 mahpus ağır hastalık yüzünden, 11 mahpus ise şüpheli bir şekilde yaşamdan koştı. Bizleri her gün mahpus aileleri arıyor, “Evladlarımızın, eşlerimizin, sevdiklerimizin canından şüphe ediyoruz.” diyorlar.

Afyonkarahisar 1 No.lu T Tipi Cezaevinde mahpuslar 2 Ocaktan beri açlık grevindeler, aileleri aracılığıyla seslerini duyurmaya çalışıyorlar; ceza olarak soğukta bekletme, zorla ayakta sayım dayatma, şiddet, ölümle tehdit gibi uygulamalara maruz kalıyorlar.

Yine, Hilvan 1 No.lu T Tipi Cezaevinde de ağır içi uygulaması dayatılmakta, bunu kabul etmeyen mahpusların hastaneye sevkleri yapılmamaktadır; artık, bu keyfî uygulamalardan vazgeçin.

Değerli halkımız, şu an Türkiye cezaevlerinde 1.500’den fazla hasta mahpus var. Bunlardan biri de Besra Erol anne, 20 Temmuz 2015’te Suruç’ta patlatılan bomba sonrası yaşamını kaybeden 33 düş yolcusundan Evrim Deniz Erol’un annesi. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki Kobani’de kadınlar, Kürtler ve Kobani halkları barbar IŞİD’e karşı bir insanlık savaşı verdi. IŞİD’e karşı verilen savaşta binlerce can verilerek Kobani IŞİD’den özgürleştirildi ama geride yıkılmış bir şehir kaldı. 33 düş yolcusu, Türkiye’nin farklı kentlerinden, çantalarında şeker ve oyuncaklarla Kobanili çocuklara doğru yola çıkmışlardı; yıkılan kentin inşasına bir tuğla koymak, acıları, yaşananları paylaşmak istiyorlardı fakat hâlen arkasındaki faillerin açığa çıkarılmadığı bir bomba patladı ve Suruç’ta 33 canımızı yitirdik. Besra Erol, gencecik oğlunu toprağa verirken tabii ki öfkeliydi ve üzgündü. Oğlunun cenaze töreninde “Elini kolunu sallaya sallaya gelen bir katil var. Gereken güvenlik tedbirleri neden alınmadı? Devletin ihmâl ve sorumluluğu var.” dedi ama ne failler ne de sorumluluğu olan yetkililer tutuklandı, cezalandırıldı; oğlunun cenazesinde yaptığı konuşmadan dolayı cezalandırılan Besra anne oldu. Bir oğlu katledildi, bir oğlu yıllardır cezaevinde; kendisine de yedi buçuk yıl hapis cezası verildi, şu an Elâzığ Cezaevinde dört yıldır tutuklu ve ağır bir hasta.

O gün, meydanlarda “Kobani düştü, düşecek.” diyenlere inat IŞİD barbarlığına karşı direnenlerin yanında olmak istediler; insanlık onurunu, özgür, eşit bir yaşamını savundular diye 33 düş yolcusu katledildi; ölümlerine tepki gösteren anneleri hapsedildi. Peki, soruyoruz: Suçlular nerede? Bu katliamı planlayanlar nerede? Hepsisi tıpkı Roboski gibi Ankara’nın dehlizlerinde açıklığa kavuşmayı bekliyor. Bugün bir kumpas davası olarak önümüze getirdiğiniz ve baştan sona hukuksuzlukla dolu Kobani davası da Suruç katliamı da sürekli hedef alınan kuzeydoğu Suriye toprakları da bu coğrafyanın insanlık mücadelesinin bir parçasıdır; Besra annenin hikâyesi ise bu toprakların insanlık hikâyesidir.

Besra Erol anne bu yıl Suruç katliamının yıl dönümünde bir mektup gönderdi ve herkese aslında bir kez daha insanlık dersi verdi. Besra anne mektubunda diyor ki: “Sizler de biliyorsunuz, bizim çocuklarımıza kıyanlar dışarıda...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYŞE SÜRÜCÜ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“...ama ben oğluma, değerlerime sahip çıktığım için yedi buçuk yıl ceza aldım ve dört yıldır cezaevindeyim. Bu ülkede, adalet bizler için zaten yoktu; var olan da Suruç’ta, Diyarbakır’da, Ankara Garı’nda ve birçok yerde yok oldu. Benim alnım açık, başım diktir. Bizler evlatlarımızla gurur duyuyoruz, onlar da kendi karanlık zihniyetlerinde kaybolup gidecekler.”

Evet, bizler de buradan, hasta bir mahpus olan Besra Erol anneyi sevgiyle selamlıyor ve bir an önce tahliye olması gerektiğini belirtiyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinde yer alan “değiştirilmiştir” ibaresinin “yeniden düzenlenmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş

Feridun Bahşi

Ayhan Erel

Ankara

Antalya

Aksaray

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Dursun Ataş

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Kayseri

Gaziantep

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına 403 sıra sayılı yükseköğretime dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum

Bu maddeyle, bazı üniversitelerin isminin değiştirilmesi önerilmektedir. Soru: Üniversitelerin isimlerini değiştirmek iyi bir fikir midir? Cevap: “Üniversitelerin isimlerinin değiştirilip değiştirilmemesi duruma bağlıdır. Bazı isim değiştirme nedenleri şunlar olabilir: Misyon veya odak değişikliklerini yansıtmak, önceki ismin negatif ilişkilerinden uzaklaşmak, önemli bir kişiyi veya mirası onurlandırmak, değişen toplumsal normları yansıtmak. Ancak bir üniversitenin ismini değiştirmek uzun zamandır sürdürülen gelenek ve kültürel kimlikleri sorgulamaya neden olabilecek ve tartışmalı bir konu olabilir. Sonuç olarak üniversite isim değiştirme kararı, tüm faktörlerin dikkatli bir şekilde değerlendirilmesi ve şeffaf ve katılımcı bir süreçle alınmalıdır.”

Değerli arkadaşlar, az önceki soruyu ben sordum ancak cevap yapay zekâ yazılımı olan ChatGPT tarafından hazırlandı. Böylece, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilk defa yapay zekâ tarafından hazırlanan bir konuşma yapmış olduk. Bu, yapay zekânın ne kadar başarılı olduğunu göstermenin yanı sıra, yapay zekânın dahi bazı sorunların ve durumların farkında olduğunu gösteren bir örnek.

Bakın, üniversitelerde isim değişikliği meselesi yeni karşılaştığımız bir durum değil. 2018 yılında birçok üniversitenin adını bölerek ya da bulundukları ilin ismini eklemek suretiyle değiştirdiniz. İstanbul Üniversitesinden Cerrahpaşa Tıp Fakültesini alarak İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesini; iktisadi ilimler fakültesini, hukuk fakültesini, iletişim gibi birkaç bölümü Gazi Üniversitesinden alarak Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesini kurmanız gibi örnekler ve bunlarla “Üniversite kurduk.” diye övünmeniz üzerinde durmayacağım. Üniversitede geleneğin ve kültürel kimliğin önemini yapay zekâ ChatGPT bile biliyor ama iktidar henüz idrak edemiyor. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Yasa teklifinin temelini oluşturan Disiplin Yönetmeliği hakkında da görüşlerimi aktarmak istiyorum. Öncelikle, bu, toplumun gerisinde kalmış bir yönetmelik. Üniversitelerde afiş asmak, bildiri dağıtmak mı kaldı arkadaşlar? Bir bildiriyi örgüt adına çoğaltmak için kullanılan teksir makineleri mi kaldı ki bildiri dağıtmaktan bahsediyorsunuz? Sonra da “Z kuşağı neden bize oy vermiyor?” diye düşünüp duruyorsunuz. Okuldan uzaklaştırma cezasında da önemli olan bu cezanın uygulandığı zaman dilimidir. Bu cezayı derslerin olmadığı yaz döneminde de verebilirsiniz, böylesi bir hâlde pratik bir yaptırım olmaz ya da bir haftalık uzaklaştırmayı dönem sonu zamanında da uygulayabilirsiniz ve öğrencinin dönemde tamamen başarısız olmasına neden olabilirsiniz. Dolayısıyla bunları dikkatlice düşünmek gerek ama maalesef bu gibi teklifler paydaşlarla yeterince görüşülmeden TBMM’ye getiriliyor.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesi kararından sonra kanun hazırlanması için bir süre verilmiş, aylarca beklenip sürenin sonu yaklaşınca alelacele teklif hazırlanmış.

Tabii, bu konular da önemli ama daha önemlisi üniversitelerimizin temel sorunlarına yoğunlaşmak. Üniversitelerimizin temel sorunları nelerdir? Bunu da yine yapay zekâyı sordum. “Türkiye’deki üniversitelerin temel sorunları: Finansal destek eksikliği; üniversitelerin mali kaynakları sınırlıdır ve bu da eğitim kalitesini etkileyebilir. Yapısal eksiklikler; üniversitelerin binaları, donanımları ve teknolojik altyapıları güncel olmayabilir ve bu da eğitimi zorlaştırabilir. Akademik özgürlük eksikliği; üniversitelerde akademik özgürlük ve ifade özgürlüğü sınırlandırılabilir ve bu da akademik çalışma ve araştırma kalitesini etkileyebilir. Kontrol ve denetim eksikliği; üniversitelerin etkin denetim ve kontrol sistemleri olmayabilir, bu da eğitim kalitesini ve adaleti tehlikeye atabilir. Yetersiz personel; üniversitelerin yeterli sayıda ve kalifiye personeli bulunmayabilir, bu da eğitim kalitesini ve araştırma kapasitesini sınırlandırılabilir.” Yapay zekâ bu yanıtları verdi ve bunlar da çok önemli tespitler ama bence bugün üniversitelerimizin en büyük eksikliği mezunlarımızın iş bulamamalarıdır; YÖK’ün gece gündüz bu konuyu düşünmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – Mezunların kolaylıkla iş bulamadığı ya da TUS veya avukatlık sınavında yeterli başarıyı gösteremeyen bölümler hemen yakın izlemeye alınmalı, yeniden yapılandırmaya gitmeleri sağlanmalı, bu süreçte de öğrenci kontenjanı verilmemelidir. Öğrenci kontenjanı ancak başarılı bir yapılandırma sonrasında tekrar açılmalıdır.

Daha çok konuşulacak husus var ama süremin sonuna geldim. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 6 ila 11'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurun Sayın Filiz. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 403 sıra sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkelerin bağımsızlığı ekonomik güce, ekonomik güç ise bilim ve teknolojiye yapılan gelişmelere bağlıdır. Bu açıdan üniversitemize büyük görevler düştüğünü defalarca tekrarlamış olsak da üniversitemiz sorunlar yumağının içinde bocalayıp durmaktadır.

Değerli milletvekilleri, sorunların başında öğrenci kontenjanlarının fazlalığı gelmektedir; öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı gelişmiş ülkelerin yaklaşık 3 katıdır. Öğretim elemanlarının ders yükleri alabildiğine fazladır, özellikle taşrada inanılmaz bir ders yükü altında ezilmektedirler. Birçok üniversitedeki eğitimin lise düzeyini bile aşamadığını biliyoruz.

Vakıf üniversitelerinin büyük bölümü bir binaya sıkışık şekilde eğitim vermekte; maalesef, eğitimi ticarileştirmekte, sadece para kazanmayı hedeflemektedirler.

Üniversitelerdeki pek çok öğretim üyesi ve görevlisi yeterli nitelikleri taşımamaktadır. Üniversitelerdeki personel ve akademik kadro ilanları sanki adrese teslim olarak hazırlanmaktadır. Yandaşlıktan başka bir özelliği olmayan kişilerin öğretim görevlisi olarak atanması ciddi sorunlar yaratmaktadır. Üniversitelerdeki bilimsel ve teknolojik çalışmaları yönlendirmesi beklenen rektörlerin yarından fazlasının uluslararası yayını ve atıf alan eserleri yoktur. “Liyakat” diye bir şey kalmadığı gibi, AK PARTİ'nin siyasi vesayeti altında bulunmaktadırlar. Televizyonlarda boy gösteren, üniversitesine arada sırada uğrayan, bazı siyasetçilerle birlikte saha çalışması yapan ya da “bilim insanı” sıfatını taşıdığı tartışmalı rektörler var ve herkesin bilmesine rağmen YÖK'ün sesi çıkmıyor.

Eğitimin kalitesi sadece ön lisans ve lisansla değil, yüksek lisans ve doktora eğitiminde de düşmüştür. Dersler doğru düzgün yapılmamaktadır, tezlerde aranması gereken niteliklere bakılmadan ahab çavuş ilişkileriyle jüriler kurulmaktadır. Ayrıca, tezlerin, geçme garantisi veren tez yazma şirketleri tarafından hazırlandığı bilinmektedir.

Nature Dergisi tarafından dünyadaki üniversiteler arasında 82 ciddi bilim ve teknoloji platformunda yayınlanan bilimsel bildiri ve bu bildirilere yapılan atıflar dikkate alınarak yapılan sıralamada ilk 10 üniversite arasında Çin 6 üniversiteyle 1'inci sırada yer alırken Amerika Birleşik Devletleri 2'nci sıradadır, Türkiye 38'inci sırada yer almış, İran ise 30'uncu sırada. Times Higher Education'ın yayınladığı 2022 yılı dünya üniversiteler sıralamasındaki ilk 500'ün içerisinde sadece Çankaya Üniversitesi vardır. 1.600'den fazla üniversitenin yer aldığı listenin ilk 1.000 üniversitesine bakıldığında Türkiye'nin 209 üniversitesinden sadece 11'i ilk 1.000'de kendisine yer bulabilmektedir. Bu durumda, Türkiye, yükseköğretimde dünyadaki gerçek yerini görerek kendine çekidüzen vermeli ve eğitim sistemini tekrar tekrar gözden geçirmelidir.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifi, bu kadar sorundan sadece 50/d'ye göre atanmış araştırma görevlilerinin 33/a kadrosuna geçme imkânıyla geçici bir çözüm sunmaktadır. Yanlış anlaşılmasın, 50/d maddesi kaldırılmıyor, yeni atanacaklar için 50/d uygulaması devam edecek.

Değerli milletvekilleri, sizlerle bir sözü paylaşmak istiyorum. Bir ulusun yok edilmesi için sadece eğitimin kalitesini düşürmek ve sınavlarda kopya çekilmesine izin vermek yeterlidir. Bu durumda, hastalar bu tür doktorların ellerinde ölür, binalar bu tür mühendislerin, müteahhitlerin ellerinde çöker, para bu tür ekonomistlerin ve muhasebecilerin elinde kaybolur, insanlık bu tür din görevlilerinin elinde ölür, adalet bu tür yargıçların elinde kaybolur. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Devlet bu tür yöneticilerin elinde çöker. Atatürk ne güzel ifade etmiş: “Eğitimidir ki bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı yüksek bir topluluk hâlinde yaşatır ya da esaret ve sefaletle terk eder.”

Değerli milletvekilleri, üzerinde konuştuğumuz YÖK Yasası'nın disiplin maddesinde kopyanın disiplin suçu olarak kabul edilmesi ve ceza önerilmesi, bize aslında okul öncesi eğitimden başlamak üzere değerler eğitimi verilmesinin gereğini ortaya koymaktadır. Yalan söylemeyen, çalmayan çırpmayan, aldatmayan doğru dürüst nesiller yetiştirmek önemlidir ancak değerler eğitimi lafla olmamalıdır eğer çocuklarımız, gençlerimiz örnek aldıkları anne-babalarının, öğretmenlerinin, büyüklerinin bu değerlere sahip olduğunu görürse o zaman kopya çekmek, yalan söylemek sözlüğümüzden bile çıkacaktır ancak bugünkü pratiklere bakıldığında bu hedefe ulaşmanın ne kadar zor olduğunu görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, şimdi de kanun teklifinin ikinci bölümündeki maddelere değinmek istiyorum. TOBB Kanunu'ndaki konuşmamda da bahsetmiştim, vakıf üniversitelerinde isim değiştirme furyası devam ediyor. Usulüne uydurularak vakıf mütevellilerinin değiştirilmesi sonucu yapılan isim değişiklikleri, Türkiye'de istikrarsızlık ve programsızlığın en güzel örneğini teşkil etmektedir. Yolsuzluk sonucu isim değiştirmeler de var ki bunlara hiçbir şekilde müsaade edilmemelidir. İsim değişikliklerinde o üniversitelerde okuyan öğrencilerin psikolojileri de göz önüne alınmalıdır. Girdiği üniversitenin adıyla bile mezun olamayacak ya da adı tarihe karışmış bir üniversitenin mezunu olacak; hele birtakım yolsuzluklar sonucu değişiklikler yapıldıysa gençlerin geleceğe olan inançları sarsılacaktır. Gençleri bu hâle getirmeye kimsenin hakkı yoktur.

Değerli milletvekilleri, az sayıda vakıf üniversitesini de bir kenara koyarsak, vakıf üniversitelerinin pek çoğu uluslararası alanda hiç bilinmemekte ve büyük çoğunluğunun ismi uluslararası üniversite sıralamalarında hiç geçmemektedir. Bu konu YÖK tarafından dikkatle takip edilmeli ve eğitimde standardı sağlayamayanlar garantör üniversiteye devredilmelidir.

Değerli milletvekilleri, 7'nci maddeyle, MİT bünyesinde “Millî İstihbarat Akademisi” adıyla, istihbarat ve millî güvenlik alanlarında lisansüstü eğitim öğretim, bilimsel araştırma yapmak üzere, özel hükümlere tabi olacağı anlaşılan bir yükseköğretim kurumu kurulmaktadır. MİT'in statüsünün, faaliyet alanı itibarıyla, Anayasa'nın 132'nci maddesinde adı geçen Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet teşkilatı gibi kurumlara benzer olduğu Komisyonunda değerlendirilerek 132'nci maddenin lafzına aykırı ancak ruhuna uygun olduğu kabul edilse bile MİT Akademisinin Anayasa'nın 130'uncu maddesi gereği bir kanunla kurulması gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Nitekim, MİT Akademisinde lisansüstü çalışmalarından sonra yüksek lisans ya da doktora unvanları verilecekse ve bu unvanlar dışarıda ya da başka kurumlarda kullanılacaksa o takdirde YÖK'ün denklik vermesi gerekecektir; kısacası, Polis Akademisi gibi bir kuruluş kanunu olması gerekir.

Madde 8'de ise Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin Kuruluşu Hakkında 7034 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi başlığıyla birlikte yeniden düzenlenmiştir. Harcama planlarının nasıl yapılacağı, denetleme kurulunun nasıl teşekkül ettirileceği, denetleme kurulu üyelikleriyle ilgili kurallar ve ücretlerinin nasıl hesaplanacağı düzenlenmektedir.

Üniversitenin hesapları ve bunlarla ilgili işlemleri de dâhil olmak üzere, idari ve mali denetimin üniversite organları yerine 1 YÖK üyesinin de dâhil olduğu 5 kişilik denetleme kurulu tarafından yapılacağı hususu Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini karşılıyor görünmektedir. Ayrıca, 7'nci maddeye bir fıkra eklenerek “Üniversiteye, 6831 sayılı Orman Kanunu’na göre izin verilenlerden kira dâhil bir bedel alınmaz.” hükmüyle Anayasa Mahkemesi kararı baypas edilmiştir.

Madde 9’da ise “Tahsis edilen bu taşınmazların kiraya verilmesi ve kira gelirleri üniversiteye aittir.” ifadesi yer almaktadır. Bu konunun tamamen üniversitenin insafına bırakıldığı görülmekte ve yanlış yapılacağı düşüncesiyle rahatsızlık yaratmaktadır.

7034 sayılı Kuruluş Kanunu incelendiğinde, üniversitenin kendi ihtiyaçlarını karşılayacak kaynakları büyük ölçüde kendisinin yaratması dikkate alınınca ve tahsisi yapılan sahaların sadece imara açık olan alanlarında faaliyet gelirleri olacaksa makul karşılanabilir ama hiçbir şekilde yeni alanlar imara açılmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Bu eleştirileri sunduktan sonra belirtmeliyim ki bu üniversitenin hedefleri incelendiğinde, böyle bir üniversitenin kurulmasının isabetli olduğuna ve uluslararası arenada Türkiye’yi iyi bir şekilde temsil edeceğine inanmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bir kere daha söylemek istiyorum, liyakat esas alınmadığından üniversitelerimiz fonksiyonlarını yerine getirememekte hatta bulundukları bölgelerin sorunlarına bile çözüm bulamamaktadırlar. İYİ Parti iktidarında, AK PARTİ’nin yirmi yıldan beri yükseköğretimi geriye götüren, konuşmamın başında bahsettiğim tüm yanlış uygulamalarını ortadan kaldıracak, üniversitelerimizi gerçekten bilim ve teknoloji merkezleri hâline getirecek, uygulamalı eğitim vererek nitelikli mezunlarımızla Endüstri 5.0, Tarım 5.0 hedeflerine hızla ulaşacağız, az kaldı diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Sefer Aycan.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

İkinci bölümün 6’ncı maddesinde üniversitelerin bazılarının adlarının değiştirilmesiyle ilgili düzenlemeler vardır. 7’nci maddede Millî İstihbarat Teşkilatına bağlı bir akademi kurulmasıyla ilgili düzenleme vardır. 8’inci maddede Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin kuruluş kanunuyla ilgili düzenlemeler vardır. Bu düzenlemeleri ve kanunun tümünde var olan düzenlemeleri uygun buluyor ve destekliyoruz.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak üniversitelerimize çok önem veriyoruz. Üniversiteleri, insan gücü yetiştirmek açısından, insan gücünün kaliteli yetişmesi açısından ve burada yapılan araştırmalarla ülkemizin sorunlarını çözen, bunlara çözüm önerileri getiren, aynı zamanda yaptığı araştırmalarla bilime ve teknolojiye katkıda bulunan merkezler olarak görüyoruz ve üniversitelerimizle ilgili yapılacak her düzenlemeyi destekleyeceğimizi de önceden belirtiyoruz. Bu zamana kadar desteklediğimiz gibi, bundan sonra da üniversitelerimizle ilgili her türlü düzenlemeyi destekleyeceğimizi açık olarak beyan ediyoruz.

Evvet, ülkemizde 207 tane üniversite vardır; bu 207 üniversitenin içinde tabii ki çok kaliteli de var, standartları çok yüksek olanları da var ama bazı üniversitelerin ise vasatın altında olduğu da bir gerçektir. Bu 207 üniversitemizi ele aldığımızda, o zaman daha önemli bir şekilde üniversite eğitiminin niteliğini artırmaya yönelik düzenlemeler yapmak gerektiğini inanıyoruz.

Tabii, ciddi bir şekilde üniversite eğitimi yapan öğrencilerimiz vardır. Şu an Türkiye’de hiçbir alanda insan gücü açığımızın olmadığını düşünüyoruz. Onun için Türkiye’de sorun nicelik değil, niteliktir; niteliği artırıcı düzenlemeler yapmak gerekir. Bu konuda Yükseköğretim Kurulumuzun daha çok standart koyan, bu standartları takip eden, bu standartları geliştiren ve bunu zorlayan bir kurum olması gerektiğine inanıyorum. Türkiye’de ciddi bir şekilde insan gücü planlamasına ihtiyacımız vardır çünkü bunu yapmadığımız zaman kaynakları da doğru kullanmamış oluruz. İnsan gücü planlaması, bildiğiniz gibi, ne zaman, nerede, ne nitelikte ve hangi görevleri yapmak için nasıl bir eleman istediğimizin belirlenmesi ve bunun sayısının öngörülerek bununla ilgili kontenjanların ve planlanmaların ortaya çıkması demektir. Buna uygun olarak da insan gücü yetiştirmemiz lazım. Şu an Türkiye’de, aslında, bazı üniversitelerimizin, altyapıları çok uygun olmadığı hâlde ciddi bir şekilde öğrenci aldıklarını görüyoruz. Buna bir standart getirmek lazım. En kabul edilen ve hoşgörülen bir standart vardır, o da 1 öğretim üyesine en fazla 10 öğrenci düşecek şekilde yükseköğretim kurumlarımızı planlamak gerekir ve tabii ki yükseköğretim kurumu açmakla ilgili kararları destekliyoruz ama yükseköğretim kurumunun yetişmesi, olgunlaşması ve öğrenci alır hâle gelmesi için bir süreç gerekmektedir. Sadece bir baraka yetmiyor; aslında üniversite bir kültürdür, kampüs kültürü aslında üniversite açısından çok önemlidir. Üniversite sadece amfilerde ders yapılan yerler değildir; bir kültür, kültürlenme yeridir. Onun için, buna uygun ortamların da olması lazım. Kampüs geleneğini, üniversitelerde kampüs kültürünü çok önemsiyoruz ve öğretim üyesinin buna göre tanımlanması, altyapısı uygun olmayan ya da öğretim üyesi sayısı yeterli olmayan üniversitelerin öğrenci alırlarıyla ilgili askıya alma girişimi yapması gerektiğini düşünüyoruz.

Bazen de üniversite açılıyor, sonradan nitelikleri bozuluyor veya altyapısında bozulmalar oluyor; bunu da değerlendirmek ve denetlemek yine YÖK’ün işidir. YÖK’ün böyle bir durum gördüğünde üniversitedeki eğitimi askıya alması lazım ve kontenjan planlarken insan gücü planlaması yapıp buna göre de kontenjan dağıtmamız lazım. Bazı üniversiteler var, özellikle öğretim üyesi sayısı 1-2 kişilik göstermelik sayılardan ibarettir ve -özellikle de İstanbul’daki üniversiteleri kast ediyorum, vakıf üniversitelerini kast ediyorum, tamamen ticari kaygılarla kurulmuş vakıf üniversitelerini- bir apartman dairesinden, bir apartman binasından ibaret fakültelerle bu işin eğitimi olmaz. Bu iş çok ciddi bir şekilde sulandırılmıştır. En çok sulandırılan eğitim alanları da tıp ve hukuktur. Şu an 104 tane hukuk fakültesinin olması hakikaten neye göre belirlenmiştir ve buradaki mezun sayısını düşündüğünüzde her yıl 15 bin hukuk fakültesi mezununun oluşturduğu israfı dikkate almak gerekir. Onun için ciddi bir şekilde planlama sorununuz vardır ve bu planlamaya uymak gerekliliği acil ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır; yoksa bu gençleri israf ediyoruz, gençlerin zamanını, emeğini israf ediyoruz.

Anayasa’mıza göre, üniversitelerin kurulma şekli ciddi bir şekilde belirlenmiştir. Anayasa’mızda deniliyor ki: “Üniversiteler devlet tarafından ya da kâr amacı gütmeyen vakıflar tarafından kurulur.” Ve burada nitelik belirtilmiştir. Üniversite vakıf tarafından kuruluyorsa bu üniversite ticari amaç gütmeyecektir. Ama bugün, 50 öğrenci okutma kapasitesi olmayan vakıf üniversitelerinin 500 öğrenci aldığını görüyoruz ve bu şekilde bir üniversitede yetişmenin de sağlıklı olacağı pek beklenemez. Onun için ciddi bir şekilde, üniversitelerde kontenjan planlaması, insan gücü planlaması yapmak, nitelik belirtmek gerekir; hatta YÖK’ün bitirme sınavlarında, merkezî sınav getirip standartları yükseltmesi lazım.

Tabii ki üniversiteler aynı zamanda araştırma merkezidir ve bu araştırmaların da bilime katkısının olması gerekir fakat burada da çok ciddi eksikliklerimiz var. Örneğin, bazı yanlışlarımız var. Mesela, yüksek lisansta, tezsiz yüksek lisans uygulamasını çok doğru bulmuyorum. Bilimsel çalışmaya meylettirmek, teşvik etmek için yüksek lisansa mutlaka tez zorunluluğu getirmemiz gerekir. Uzmanlıkta, tıpta, yan dal uzmanlığında tez zorunluluğu kaldırıldı; mutlaka tez zorunluluğunu getirmemiz lazım çünkü tez yapmak, en azından bir bilimsel değerlendirme yapmayı, veri analizi yapmayı, bunu raporlamayı getirir. Bunun sonrasında, doktoraların mutlaka bilime katkısının olması gerekir ve bu doktora tezlerinin orijinallik taşıması zorunludur, en azından yenilik içermesi gerekir. Hiçbir şey yapılamazsa, ülkemizin sorunlarını ele alan tezler yapmamız lazım ve bunlarla ilgili çözüm üretmemiz lazım. Özellikle bilimsel araştırmalarda, kaynaklarımız da elimizde var ama bu kaynakları doğru kullanmak lazım. Belki her üniversitenin bilimsel araştırma yapma kapasitesi oluşturması zordur. Onun için, bazı merkezlerde teknolojik merkezler kurup, araştırma üniversiteleri kurup ya da teknoloji enstitüleri kurup bu tür araştırmaları teşvik etmek lazım.

Üniversitenin bir diğer görevi ise uygulamadır. Aynı zamanda, mutlaka uygulama merkezleri olmasını sağlamak gerekir. O şehrin sektörleriyle iletişim hâlinde olan, iş birliği içerisinde olan, endüstrinin içerisinde olan üniversitelere ihtiyacımız vardır ve burada öğrencilerin staj yapmasını sağlamamız lazım. Staj yapmak, maalesef, ülkemizde “yasak savma” şeklinde olmaktadır. Bir öğretim üyesinin başında olması lazım; bir öğrenciyi rastgele bir yere gönderip staj yaptığını dair belge almak hiç de doğru bir çözüm değil, hiç de katkısı olan bir yaklaşım değildir. Staja gönderdiğimiz öğrencinin başında mutlaka öğretim üyesinin de gitmesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SEFER AYCAN (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Evet, sürem bitiyor.

Bir de öğretim üyeleriyle ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Öğretim üyeliği, bir yaşam tarzıdır. Hakikaten öğrenmeye ve öğretmeye gönüllü olan insanların yapacağı bir iştir ve tam gün yapılması gereken bir iştir. Eğer bir öğretim üyesi mesaisini tam gün üniversitede geçirmiyorsa o zaman üniversitedeki kadroları da işgal etmemesi gerekir. Orada derse girmemeyi ya da derse girip sadece iki saatlik vakit geçirmeyi öğretim üyeliği olarak görmek yanlış bir uygulamadır. Elbette öğretim üyelerinin sorunları vardır, bu sorunların da çözülmesi lazım; daha iyi yaşam standartlarına kavuşması lazım ve tüm mesaisini de eğitime, öğretime ayırması lazım. Bununla ilgili sorunların veya yükseköğrenimle ilgili tüm sorunların çözümünde Milliyetçi Hareket Partisi olarak varız ve destek olmaya devam edeceğiz diyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Üniversiteler hiçbir zaman bugünkü kadar özerk olmadı.” diyen YÖK’ün kurucusu merhum İhsan Doğramacı ve bu karikatürü çizen merhum Bedri Koraman... Şimdi, biraz önce İbrahim Kaboğlu Hocam bunu gördü, “Ben Doğramacı Bey’le beraber çalıştım, bu iktidardan daha objektif ve daha tarafsız bir yönetim yürütüyordu, onu arar olduk.” dedi Sayın İbrahim Kaboğlu Hocam, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan ve Değerli Divan; tabii, öncelikle, YÖK'ün varlığı, YÖK'ün kendisi, tıpkı Diyanet İşleri Başkanlığı gibi, tıpkı Millî Güvenlik Kurulu gibi, tıpkı RTÜK gibi, tıpkı OHAL Yasası gibi, tıpkı seçim barajı gibi, tıpkı JİTEM gibi, tıpkı EMASYA gibi, sivil, demokratik yaşamın üzerinde bir tahakküm, bir baskı aracıdır, bir vesayet aracıdır; bunu özellikle belirtiyim. YÖK'ün üniversitelere kazandırdığı bir şey yoktur; YÖK'ün özerk, demokratik üniversite hakkına müdahalesi vardır.

Bakınız, 1968'li yıllarda Millî İstihbarat Teşkilatında çalışan Mahir Kaynak ne demişti? “Üniversitelerde yaklaşık 30-40 kişi tespit ettik, bunları tasfiye edersek Türkiye’de siyaset sorununu çözeceğimizi...” Yani devrimci, demokrat, sosyalist başkaldırı ve siyaset sorununu çözeceklerini söylemiş ve Deniz Gezmişlerin, Mahir Çayanların, İbrahim Kaypakkayaların ismini saymıştı Mahir Kaynak ve daha sonra zaten bir MİT ajanı olduğu da, bir MİT çalışanı olduğu da ortaya çıkmıştı. Bunu şunun için söyledim: Üniversitelere bakış, üniversiteleri ideolojik, siyasi ve entelektüel olarak iğdiş edip, ketumlaştırıp bir devlet kurumu hâline getirmektir. YÖK'ün görevi de budur ve bu anlamda, YÖK demokratik bir kurum değildir. AK PARTİ iktidarı, muhalefetteyken “YÖK’ü kaldıracacağız.” demiş, iktidara geldiğinde bu vaadinden şaşmıştır; birçok şeyi böyle söyledi ve iktidara geldiğinde bundan şaştlar.

Şimdi, bakınız, İsmail Beşikçi, Haluk Gerger, Fikret Başkaya gibi bilim insanları, İbrahim Kaboğlu gibi bilim insanları, KHK'yle ihraç edilen bilim insanları, barış akademisyenleri, Şebnem Korur Fincancı gibi bilim insanları şu esnada siyasal kovuşturmaya tabi tutuluyor. Özellikle, Fikret Hocam “Paradigmanın İflası” kitabı nedeniyle yıllarca yargılanmış, İsmail Beşikçi Kürt sorununu sosyolojik olarak tahlil ettiğinden dolayı on dokuz yıl hapiste yatmıştı, on dokuz yıl; Erzurum Üniversitesinde doçentken yapıyordu bunu ve bu nedenle hapiste yatmıştı.

Şimdi, bugün, bakın, yaklaşık on-on beş gün içerisinde çıkmış, “Taşra Üniversiteleri AK Parti’nin Arka Kampüsü” Tuğba Tekerek... Lütfen, herkes bu kitabı alsın, okusun. Tekrar söylüyorum: Tuğba Tekerek “Taşra Üniversiteleri AK Parti’nin Arka Kampüsü”.

Şimdi, bu üniversitelerde ne oluyor? Bakın, Giresun Üniversitesinden Kilis Üniversitesine, Munzur Üniversitesinden İstanbul’daki, Ankara’daki üniversitelere kadar hepsini araştırmış ve burada ilginç diyaloglar, öğretim üyelerine dair ilginç saptamalar var. Mesela, Munzur Üniversitesine Diyanet İşleri Başkanı gitti, Hazreti Ali Camisi açtı yani Dersimlilere, âdeta oradaki Alevi toplumuna inat olsun “Bakın, sizin buradaki üniversiteye Hazreti Ali Camisi açıyorum...” Bir de karikatürize ediyor Hazreti Ali Camisi diye. Bu, bir hizmet değildir; bu, toplumla zıtlasmaktır, bu, toplumu aşağılamaktır. Munzur Üniversitesine olsa olsa cemevi açılır. Bir Diyanet İşleri Başkanı cemevi açmaktan niye imtina eder? Madem sen bu ülkenin Diyanet İşleri Başkanısın, madem İslam inancı gereği eşit yaklaşıyorsun, madem adilsin -yani inanca göre söylüyorum, kendisi öyle değil ama- niye oraya bir cemevi açılmıyor da cami açılıyor; bir.

İki: Bakın, şimdi bu teklife göre Türk-Japon Üniversitesi açılıyor. Ya, Japonya’ya kadar niye yoruluyorsunuz arkadaşlar? Türk-Kürt üniversitesi açın, Türk-Arap üniversitesi açın, Türk-Ermeni üniversitesi açın, Türk-Çerkez üniversitesi açın; buradaki halklara bir saygı duyun ki Japonlar desin ki: “Sahiden bizi de dikkate alıyorlar.” Ta Japonya’ya kadar gidiyor; buradaki Kürt’ü, Laz’ı, Çerkez’i, Arap’ı, Ermeni’yi görmüyor. İşte, o zaman size “inkârcı” deriz, “tekçi” deriz, o zaman size “asimilasyoncu” deriz.

Bakın, burada Ağrı Üniversitesinde bir muhterem zattan söz ediliyor -ismini vermeyeyim-Rektör Yardımcısı; Tuğba Tekerek Hanım bununla konuşmuş. Bu Rektör Yardımcısı diyor ki: “Ağrı Üniversitesindeki öğrencilerin büyük bir çoğunluğu Kürt ama bunlar ırkçı.” Soruyor: “Niye ırkçı?” “Ya, sürekli Kürtlerin haklarından söz ediyorlar.” diyor. Bakar mısın, aslında ırkçı kendisi -ismini

söylemeyeceğim- Rektör Yardımcısı ve bu Rektör Yardımcısı diyor ki: “Buradaki dağlara ‘Ne mutlu Türk’üm diyene.’ yazılıyor, ayıptır; bunun silinmesi lazım.” Tuğba Hanım diyor ki: “Peki, ne yazılsın?” “Ya, ‘Ne mutlu Müslüman’ım diyene.’ yazılsın.” diyor. Bakar mısın, heybeyi bozuyor, torba yapıyor; bir suç u giderirken başka bir suç işliyor. Ya, ne mutlu... Herkes kendi inancıyla, diliyle, kültürüyle, tarihiyle, cinsiyetiyle mutlu olsun; Türk de, Kürt de, Arap da, kadın da, erkek de, çocuk da, farklı cinsel tercihi olan da herkes mutlu olsun. Niye bir tek Türk mutlu olsun? Bu bir egemenlik, bu bir tekçi yaklaşım değil midir? Sevgili vekiller, lütfen, bu konuda görüş üretin. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, bakın, burası “Türk’ün Büyük Millet Meclisi” değil, “Türkiye’nin Büyük Millet Meclisi” ve burada Türkler ve burada Kürtler ve burada Araplar ve burada Ermeniler ve burada çok farklı çoğul kimlikler var; bunun aynıyla üniversiteye yansması lazım ama o olmuyor.

Kilis Üniversitesinden bir öğrenci diyor ki: “Biz siyaset konuşurken kısık sesle konuşuyoruz ancak herkes uyuduktan sonra konuşabiliyoruz.” Tuğba Hanım da diyor ki: “Bu, böyle dediğine göre ya solcu, ya Kürt, ya Alevi.” Soruyor. Diyor ki: “Ben 3’ü de değilim. Ben Müslüman’ım ama muhalif bir Müslüman’ım yani dindarım ama muhalif bir dindarım.”

Şimdi, biz bu eleştirileri yaptığımızda kimileri dinsizlikle suçlayacak, kimileri bozgunculukla suçlayacak; hayır. Üniversite kampüslerine kocaman kocaman camiler yapıyorsunuz. Bu kadar büyük camilere gerek yok, bu israftır, israf haramdır; küçük camiler yapın ihtiyaç varsa, bir. İki; bakın, cami değil sadece, üniversitelerde farklı inançlara mensup öğrenciler var, onların da ihtiyacını karşılayın.

Bakın, Ahmed-i Hani’yle ilgili Ağrı Üniversitesinde sempozyum yapmışlar, şimdi başlıklarını söyleyeyim size, utanç verici bir şey. Bakın, Ahmed-i Hani bir Kürt filozoftur, Mem u Zin eserini Kürtçe yazmıştır, Kürtlerin hasretlerini, özlemlerini Mem u Zin üzerinden anlatmaktadır Sayın İşler. Fakat burada yapılan sempozyumlarda Ahmed-i Hani’nin Kürt kimliğinden hiç söz edilmiyor sevgili Murat Çepni; bir Türkmen olarak bunu dikkate al kurban. Bakın, ne diyor? “Ahmed-i Hani’nin İslam Düşüncesi ve Tasavvuf Yönü” “İslam Düşüncesinde İnsan” “İlim ve Kültür Tarihçesi Açısından Ahmed-i Hani” “İslam’da Sağlık ve Korumacı Hekimlik” Ahmed-i Hani adına düzenlenmiş. Yine, Ahmed-i Hani Sempozyumu’nda “Mehmet Akif ve İstiklal Marşı” ve yine, Ahmed-i Hani Üniversitesinde “Ahlaki İnşa Sempozyumu” Hay kurban olayım size! Bu kadar ahlaka, erdeme düşkündünüz de Ahmed-i Hani’nin etnik kimliğini göremeyecek kadar görmekten yoksun, bakar kör mü oldunuz? Ayıptır, günahtır, yazıktır. Sadece Ahmed-i Hani değil, Faki-yi Teyran var o bölgede, Melaye Ciziri var, Melaye Bate var, bunların hiçbirini görmüyorsunuz. Şimdi, Kültür Bakanlığı tek tek kitaplarını yayınlamış ama maalesef ne ayıp, ne günah, ne yazık ki görmüyorsunuz. Oysa, bakın, Türkiye’nin şuna ihtiyacı var: Bir gün bu kürsüden söylemiştim, yine söyleyeyim. Ahmed-i Hani’yi, Dede Korkut’u, Hacı Bektaş’ı, Sarı Saltuk’u -aklıma gelenleri söylüyorum- bakın, bunların bir arada ortak değerlerinin ifade edildiği, bunlar üzerinden halkların buluşturulduğu, bunlar üzerinden bir ortak vatan, bir Türkiye projesinin, bir barış projesinin yapıldığı şeye ihtiyaç var. Bunun yapılacağı yer de üniversite. Üniversiteler, öğrenciler korkularından Kürt sorununu tez konusu yapamıyor. Düşünsenize, bir üniversitede Türkiye’yi sarsan Kürt sorunu tez konusu olamıyor!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Yapanlar da varsa Pınar Selek gibi -Pınar Selek de tez konusu yapıyor- yıllarca kovuşturmaya, cezaya ve benzerine tabi tutuluyor. Bir de Hüseyin Yayman yapıyor. Bütün AK PARTİ’li, AKP’li vekiller, Hüseyin Yayman’ın tezini okuyun lütfen -kendisi de okusun- bugünlerde onu okumanıza ihtiyaç var, Hüseyin Yayman’ın Kürt sorunuyla ilgili tezi.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, biz üniversiteden söz edeceksek, üniversite bu ülkenin çoğullarını; sanatını, kültürünü, tarihini, dilini, ortak yaşamını, laik, demokratik Türkiye'yi, demokratik cumhuriyeti kapsamıyor ve ifade etmiyorsa o üniversite tekçidir ve kabul edilemez; bu yasa da ona hizmet ediyor, o nedenle kabul edilemez.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, ben de kanun teklifinin ikinci bölümü üzerinde grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, genel olarak yükseköğretimle ilgili bir kanun teklifi ancak burada bizim en çok dikkatimizi çeken, önemli bir kanun metnindeki maddelerin gerçekten gerekçelerini bulamadık yani kanun teklifinde gerekçelerle ilgili herhangi bir açıklama yapılmadı. Bu kanunun en önemli özelliği, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı verdiği düzenlemelerin tekrar düzeltilerek kanun teklifiyle getirilmesi. Yaklaşık 9 madde vardı, birinci bölümde benden önceki söz alan bütün hatipler, çok önemli değerlendirmeler yaptılar; ben de bu bölümdeki bazı değerlendirmeler sonrası ikinci bölümün önemli konularına değineceğim.

Şimdi, değerli milletvekilleri, benden önceki söz alan hatipler de özellikle değindiler, üniversitelerin çok önemli sorunları var. Yukarıdan başlayan, kişisel, keyfi, liyakatsiz, özensiz ve sorumsuz yeni yönetim sistemindeki bu yapıda Cumhurbaşkanının şeffaf olmayan, gerekçesi, kriterleri belirtilmeyen süreçler sonucunda üniversitelere keyfi rektör atamalarının yarattığı kurumsal bir çöküşe şahitlik ediyoruz.

Atanan rektörlerle birlikte akademik ve idari özerkliğin yok sayıldığı keyfi ve hukuksuz uygulamaları bizler her fırsatta gündeme getiriyoruz ancak işte bu yönetim sisteminin sirayet ettiği başta Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK olmak üzere üniversitelerdeki akademik ve idari en küçük birimlere kadar bu kişisel ve keyfi yönetim anlayışının yansımaları karşımıza çıkmaktadır. İşte, yukarıdan aşağıya doğru oluşan bu yönetim anlayışı nedeniyle üniversitelerimizde nitelik, liyakat, araştırma, geliştirme, özgün çalışmalar ve yenilikler üretme motivasyonunun oluşmadığı bir süreçten geçmekteyiz. Üniversitelerimiz nicelik odaklı, nitelikten, kaliteden uzaklaşmanın, akademik ve bilimsel özgürlüklerin baskı altına alındığı ve kişiye özel kadrolaşmanın yaşandığı süreci yaşıyor.

Birçok üniversitenin yaşadığı gibi Boğaziçi Üniversitesi'nin de yerleşik kurum kültürü, ulusal ve uluslararası başarıya giden, nitelikli eğitim ve araştırma ortamını yaratan yapısı her gün yerle bir edilirken YÖK ne yapıyor? Millî Eğitim Komisyonu, Meclis ne yapıyor? Bu süreci sadece izlemiyor, aynı zamanda görev ihmalleri yaparak bu kurumsal çöküşe seyirci kalıyorlar. İşte, bu görev ihmalleri nedeniyle son iki yılda Boğaziçi Üniversitesi dünya sıralamalarında 200 basamak daha geriye düştü. İşte Sayın Hocam, Sayın İmam Hüseyin Filiz'in belirttiği sıralamalarda üniversitelerimizin gerilemeleri ortada.

Üniversitelerimizdeki tüm bu yapısal sorunlar, bu kurumsal çöküşler ve tüm bu gerilemeler yaşanırken değerli milletvekilleri, bizim bu görüştüğümüz kanun teklifi bu yapısal sorunları çözmekten çok uzak. İşte, bu kanun teklifinin gündeme getirilmesinin belki temel gerekçesi ve bu kanun metninin en önemli maddesi, disiplin maddesi. Haziran 2023'e kadar kabul edilmesi gereken, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği üniversite öğrencilerine yönelik disiplin cezaları maddesi çok

önemli. Anayasa Mahkemesinin uyarılarında, iptal kararlarının gerekçesinde ve bizim de bu kanun kabul edilirken uyardığımız, Meclis tutanaklarında yer alan eleştirilerimizi burada görebilirsiniz. Şimdi ne yapıyorsunuz? Şimdi bu yönetmeliği topyekûn bir kanun maddesine ekleyerek getirmişsiniz.

Disiplin maddesiyle değerli milletvekilleri, eylem ve ceza arasındaki özellikle de Anayasa Mahkemesinin uyardığı ama hâlâ uymadığınız açıklık ve netlik; kişiler ve idare açısından ölçülülük, belirlilik; muhatapları yani öğrenciler açısından hukuki güvenceden hâlâ yoksun olan bir düzenlemeyi getirdiniz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakın, değerli milletvekilleri, ben de bir akademisyenim ve soruşturma komisyonlarında çok görev yaptım. Bu madde bu hâliyle çok sorunlu. Bir defa en alt sınır olan uyarma cezasını kaldırıyorsunuz. Bu son karar, öğrenci açısından önemli bir fırsat; uyarma cezasına dönüştürülebilir cezası. Kınama, uzaklaştırma, ihraç arasında soruşturma ve karar birimine maalesef yine keyfi, kişisel yetki sınırı veren bir düzenleme yapıyorsunuz. Şimdi, mahkeme kararları var, Ceza Kanunu'nun alanlarını gerektiren alanlar var bu kanun maddesinde. Üniversite soruşturma komisyonlarına taşıyorsunuz siz bunları, üstelik cezanın niteliği, kapsamının ne olabileceği yetkisi de yine keyfiliğe bırakılıyor. Değerli milletvekilleri, bu disiplin maddesi üniversitedeki özgürlük ortamı, güvenlik ve sağlıklı eğitim açısından o dengeyi maalesef gözetmiyor. Ben uygulamada büyük sorunlar yaşanacağını tekrar dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Şimdi, 50/d araştırma görevlileri var, önemli bir düzenleme, kısmi bir düzenleme ama değerli milletvekilleri, bugün üniversitelerin en büyük sorunu kadrolaşma sorunu, en yapısal sorunu üniversitelerin. Siz, döneminizde bu sorunu çözmek yerine maalesef keyfi atama, kişiye özel kadrolaşmalarla bu alanı en çok tahrif eden iktidar oldunuz. Atanan rektörlerin, idarecilerin keyfi kararlarıyla üniversite kurallarının işlevsizleşip üniversiteden üniversiteye değişen, keyfi, kişiye özel kadro ilanları verdiniz. Elbette 50/d'lerin 33/a'ya geçmesi doğru, olumlu ama yetersiz. Yapısal sorunları çözmeyecek yeni mağduriyetler yaratacak. Eğer biz kadrolaşma sorununu çözmek istiyorsak gerçekten liyakat, objektif performans kriterleri, özgür, güvenceli araştırma, çalışma ve eğitim ortamı tesis etmedikçe bu sorunu çözemeyiz.

Vakıf üniversitelerine değinmek istiyorum. Önemli, benden önceki bütün hatipler çok önemli değerlendirmeler yaptılar ancak iktidar, Millî Eğitim Komisyonu, YÖK bu üniversiteleri sadece güçlü sermaye lobileri ve isim değişikliğinden ibaret görüyor. Bakın, bu vakıf üniversitelerinin çok önemli muafiyetleri, istisnaları var ancak bu üniversiteler ciddi kâr amaçlı faaliyetler yapan kurumlara dönüştüler; reklam, tanıtım harcamaları, AR-GE faaliyetleri ciddi sorun alanı olarak görünüyor. Şimdi, YÖK'ün denetlediği hukuksuzlukları, usulsüzlükleri olan bu üniversitelerin isimlerini değiştiriyorsunuz siz, bu isim değiştirme taleplerini bu kanun teklifine eklediniz. Bakın, burada Nişantaşı Üniversitesi var. Antalya'daki AKEV Üniversitesi ciddi sorunlu bir üniversite; yönetim yapısı değişmiş; kurucu vakıf sahibi, yöneticisi çok ciddi sorunlardan bahsediyor; yönetim değişmiş bu üniversitede, mal varlıklarına el konulmuş. Yeni yönetim neden bu vakfın ismini değiştirmek istiyor? Neden Meclis bu yolsuzluğa alet ediliyor? Bunu dikkatinize sunmak istiyorum, bu konuda tekrar uyarımı yapmak istiyorum.

Şimdi, ikinci bölümde çok önemli iki tane düzenleme var değerli milletvekilleri. Biri, Türk-Japon Üniversitesi ki Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği bir düzenleme çünkü biz bu üniversite kurulurken yine uyarıttık, dedik ki: Bu üniversite, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi değil yani bu üniversite denetim dışı. Hesaplarını, bütçesini, ihale usullerini denetim dışı bıraktınız; biz Anayasa Mahkemesine başvurduk ve reddetti Anayasa Mahkemesi. Peki, beş yıl boyunca ne oldu bu hesaplar? Kim denetledi bu üniversiteyi? Şimdi, siz burada getirip bir denetim kurulu kuruyorsunuz. İşte, orman vasıflı taşınmazların üniversiteye tahsis edilmesi... Ne oldu beş yıl boyunca, hangi alanlar

kullanıldı? Biz tekrar uyarımızı yapmak istiyoruz ama getirdiğiniz alanlar da yine sorunlu. 9’uncu maddeyi çektiğinizi söylüyorsunuz ama sorunlu, uyarılarımıza rağmen denetim mekanizmasında da tekrar sorunlar görüyoruz.

Şimdi, Millî İstihbarat Teşkilatı bünyesinde “Millî İstihbarat Akademisi” adında bir yükseköğretim kurumu kurduğunuzu söylüyorsunuz. Şimdi, bu, çok ciddi Anayasa’ya aykırılıklar içeriyor çünkü Anayasa’nın 131’inci maddesi ve 132’nci maddesi yükseköğretimle ilgili alanları, istisnai yükseköğretim kurumlarını sıralamış. Bu kapsamın içinde olup olmadığının tartışmasını açıklayamadınız, gerekçesini açıklayamadınız ne gerekçe sahipleri ne Komisyon Başkanı görüşmeler esnasında detaylı bir açıklama yapamadı, ta ki geç saatte MİT temsilcisinin açıklamasına kadar. Hatırlıyorsanız Sayın Başkan, geç vakitte MİT temsilcisi çıktı, dedi ki: “Bunu YÖK mutlaka onaylayacak.” Şimdi, siz kanun maddesine bakar mısınız. “MİT bir yükseköğretim kurumu kuruyor.” diyor. Şimdi, bu, özel hukuka tabi bir kurum mu olacak, YÖK’ün bünyesinde mi olacak? Şimdi Anayasa’mıza göre sadece YÖK, uluslararası akredite kurumu ve uluslararası tanınırlık verebilir. Siz, burada, bu yetki paylaşımını MİT’le mi yapacaksınız? YÖK’ün kapsamında mı olacak? Nasıl yapacaksınız, açıklayamadınız.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – YÖK kalkacağı için öyle düşünmüşler.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Kanun teklifinde 2547’ye, YÖK Kanunu’na da bir atıf yok. Nasıl olacak? Şimdi diyorsunuz ki: “Tüm usul ve esaslar MİT ve Cumhurbaşkanı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenecek.” Biz Mecliste bu yetkiyi vereceğiz ama bu yetkiyi kim kullanacak, nasıl kullanacak, hangi usul ve esaslarla kullanacak? Kime eğitim verilecek? Çok ucu açık. Hangi diplomaları vereceksiniz? Bunları nasıl usul, esasla belirleyeceksiniz? Bu, çok sakıncalı bir durum. Ben bir akademisyen olarak bunları paylaşmak istiyorum sizlerle.

Şimdi, değerli milletvekilleri, neticede üniversite ve yükseköğretim alanı çok ciddi sorunları olan bir alan. Üniversitelerin, akademisyenlerin çok ciddi sorunları var, bunlar yapısal sorunlar ve belirttiğim üzere özellikle kadrolar, kadrolaşma, atanan rektör ve idarecilerin keyfi uygulamaları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Şimdi, ben sonuç olarak şunu söylemek istiyorum değerli milletvekilleri sizlere: Çok az bir süre kaldı artık ve bu süre sonunda ben inanıyorum ki bu ülkenin sorunlarını çözmek isteyen siyasi partiler, Millet İttifakı ve bu Millet İttifakı’nın iktidarında ve özellikle de en önemlisi Meclis çoğunluğunda, Cumhurbaşkanının keyfi rektör atama yetkisi başta olmak üzere, YÖK’ün işlevsizliği, üniversitenin liyakatsiz kadroları ve Boğaziçi Üniversitesi başta olmak üzere, akademisyenlerin ve üniversiteler için yükseköğretim alanındaki tüm sorun alanlarını bu eleştirilerimizi haklı bulan -ben biliyorum ki bu salonda bu eleştirilerimizi haklı bulan milletvekillerimiz var- gruplarla birlikte, bu Mecliste ortak akılla çözeceğimize inanıyorum.

Sabrınız için teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum Başkanım. (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Boğaziçi Üniversitesinde yaşanan olaylarda tutuklanan Doğu Demirtaş’a ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hatibimiz Boğaziçi Üniversitesinden, yaşananlardan bahsetti. Boğaziçiyle ilgili geçmişte yaşadığımız bir olayı hatırlatıp sonucunu söyleyeceğim; bence çok kıymetli.

Boğaziçi Üniversitesinde ilk tutuklanan 2 öğrenciden biri Doğu Demirtaş'tı. Ben kendisini Silivri Cezaevi'nde ziyaret ettim. Boğaziçi Fizikte okuyan, çift ana dal yapan, hayatımda karşılaştığım en zeki gençlerden biriydi. Annesi Gamze Demirtaş, AK PARTİ Sarıyer Kadın Kolları Başkanı ve AK PARTİ'den Sarıyer Belediye Meclis üyesiydi; babası Sertaç Bey "İlk günden beri Tayyip Bey'in yanındayız." diyordu. O günkü ziyaretime kadar da hiçbir iletişimimiz yoktu. Doğu'dan öğrendikten sonra beni aradılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben Doğu'nun ziyaretine gittiğim gibi -burada da dile getirdim-mahkemesini takip ettim; önce tutuksuz yargılanmaya başladı, sonra Doğu beraat etti. O sırada Gamze Hanım hem belediye meclisi üyeliğinden hem de AK PARTİ'den istifa etti; Sertaç Bey de "Biz bu gençlere bu kadar kötülüğü nasıl yapmışız, kendi oğlumuzun başına gelince anladık." dedi. Doğu, artık Boğaziçi'nde değil, Berlin'de okuyor ve örneğin Kaan Bozgül gibi Türkiye'nin en dahi fizikçilerinden biri şimdi Cern'e gitti ve -ara ara yazışıyoruz, çizişiyoruz- Türkiye'yle ilgili umutlarını dile getiriyorlar ama maalesef "Bu şartlarda Türkiye'de kendilerine yaşam alanı kalmadığını." söylüyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Doğu Demirtaş, bizim mahallenin çocuğu değildi; annesi, sizin siyaset arkadaşınız; babası, partinizin kurucularından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözünüzü alayım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Doğu'ya ne yaptığınıza, bir sürü çocuğa ne yaptığınıza eğer Özgür Özel'in ağzından, Sibel Özdemir'in ağzından ikna olmuyorsanız eski dava arkadaşınız Gamze Hanım'ın bir çayını için, Gamze Hanım'dan dinleyin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.39

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rûmeysa KADAK (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) (Devam)*

BAŞKAN – 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Söz sırası şahıslara geldi.

İlk söz Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs’e aittir.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Yükseköğretim Kanunu Teklifi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer milletimizi, aziz milletimizi, vatandaşlarımızı saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ülke olarak sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz. İçinde bulunduğumuz bu sıkıntılı dönemin mağduru olan kesimlerin başında da gençler geliyor. Bugün gençlerimiz mutsuz, gençler çaresiz, gençler endişeli ve en önemlisi gelecek kaygısı içerisinde. Bunun temelinde ise “Ne kadar çalışırsak çalışalım ne kadar emek verirek verelim ne kadar didinirsek didinelim hayallerimizi gerçekleştiremeyeceğiz, isteklerimize kavuşamayacağız.” düşüncesi var; gençler böyle düşünüyorlar.

Peki, gençler niçin böyle düşünüyorlar? Gençler niçin umutlarını kaybettiler? Gençler niçin endişeliler? Bunu sorguladığımızda karşımıza en önemli etken olarak, Türkiye’nin en hayati öneme sahip alanlarından biri olan eğitimde düşürüldüğü acı durumu görüyoruz. Maalesef, bugün gençlerimizde doktor olma, mühendis olma, avukat olma, öğretmen olma hayallerinin yerine “Üniversiteye gitsem ne olacak? Bitirince iş bulamam ki.” inancı almıştır; bu çok kötü bir durumdur.

Değerli arkadaşlar, gençler yükseköğretimde aldıkları eğitimin kalitesine güvenmiyorlar. Eğitimdeki vizyonu bina dikmekten öteye geçemeyen bu iktidarın “Her yere üniversite açtık.” hamasetinin karşısında, gittikleri üniversitelerde gençler, bırakın profesör, çoğu zaman doçent unvanına sahip bir akademisyen bile bulmakta zorlanıyorlar.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de yükseköğretileri konuşurken Yükseköğretim Kurulunun (YÖK) merkeziyetçi yönetim anlayışını, üniversitelerin plansız büyümesini, üniversitelerimizin dünya sıralamasındaki yerinin yıllar içerisinde nasıl aşağıya çekildiğini, üniversitelerin eğitim, araştırma ve yayın kalitesinin düşmesini ve diplomalı işsiz sayısının her geçen gün artmasını da konuşmalıyız.

Değerli arkadaşlar, bugün üniversitelerimizde akademik özgürlük ortadan kaldırılmıştır. Akademisyenlerin eğitim öğretim, araştırma ve topluma hizmet faaliyetlerinde akademik özgürlük

ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde çalışabilecekleri, bilgiyi üretebilecekleri ve paylaşabilecekleri bir üniversite ortamı, maalesef, ortadan kaldırılmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Sadece akademisyenler mi? Hayır, öğrenciler de fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklerin düzenlenmesinde söz sahibi olacakları ve bunlara aktif olarak katılabilecekleri ortamlardan mahrum bırakılmışlardır.

Değerli arkadaşlar, son olarak güncel bir hadise üzerinde bir iki şey söylemek isterim: Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü, 4 bin küsur mezununun katkı ve bağışlarıyla inşa edilen ve otuz sekiz yıldır hizmet veren mezunlar derneğinin, BÜMED'in, kira sözleşmesini yenilemeyerek mezunları kampüsten uzaklaştırma kararı almıştır; Üniversite Rektörünün böyle bir kararı vardır. Oysaki BÜMED, mezunların katkılarıyla okula öğrenci yurtları kazandırmış, akademisyenlere lojman desteği vermiş, 4 binin üzerinde öğrenciye, gencimize burs vermiş, öğrenciler ve mezunlar arasında kariyer, kültürel, sosyal anlamda öncü etkinlikler gerçekleştiren bir dernek. Derneğin kampüsteki tesisleri sadece mezunların bulunduğu bir mekân da değil, aynı zamanda akademisyen ve öğrencilerin de kullanımına açık bir mekân.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin en önde gelen eğitim kurumlarından olan Boğaziçi Üniversitesini bugünlere getiren faktörlerden biri de mezunların aynı kampüste öğrenci ve akademisyenlerle birlikte olması, aralarındaki iş birliği ve bağlıdır. Bu bağdan neden rahatsız olunur? Bu iş birliği kimleri rahatsız eder? Öyle anlaşıyor ki mevcut yönetim akademisyen ve öğrenciler üzerindeki baskıcı tutum ve uygulamalarından hızını alamamış, mezunlar da -tırnak içerisinde söylüyorum- bundan nasiplendirilmek istenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Karadeniz Teknik Üniversitesi mezunu bir kardeşiniz olarak Boğaziçi mezunu arkadaşlarıma sesleniyorum, onlar için diyorum ki: “Ayakta kal Boğaziçi, yerinde kal BÜMED.”

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son konuşmacı Bitlis Milletvekili Sayın Cemal Taşar.

Buyurun Sayın Taşar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMAL TAŞAR (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şahsım adına, Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, şahsınızı, hazırunu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İçinde bulunduğumuz bu mübarek günlerin, üç ayların hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, bütün insanlığa sağlık, barış ve huzur getirmesini diliyorum.

Sözlerime başlamadan, 2 milyon 500 bin çalışanı doğrudan ilgilendiren, bugün Komisyonunda ele alınan EYT kanun teklifinin de şimdiden hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Kıymetli milletvekilleri, bugün huzurlarınızda görüştüğümüz kanun teklifi, hem yükseköğretim sistemimizin artan ihtiyaçlarına yönelik düzenlemeler yapmayı hem de yargı kararları gereği ortaya çıkan sorunlara çözüm getirmeyi amaçlamaktadır.

En çok hassasiyet gösterdiğimiz alanlardan biri de eğitim ve öğretimdir. Hayatın kendisi gibi eğitim öğretim alanı da dinamik bir süreçtir; zamana göre, ihtiyaçlara göre, haklı taleplere göre değişim şarttır. Yükseköğretim kurumlarımız sürekli gelişmekte ve bu anlamda en iyi ülkelerin standartlarına yaklaşmaktadır. Hâl böyleyken şüphesiz eğitim öğretimle alakalı yeni düzenlemelere ve genişleyen ihtiyaçlar çerçevesinde yeni yasalara ihtiyaç duyulmakta, yeni kanuni düzenlemelerin de ele alınması gerekmektedir. Kendini yenilemeyen mazide kalmaya mahkûmdur. Biz, AK PARTİ olarak, maziden atıye sapasağlam bir köprü kurma gayreti içerisindeyiz.

Kıymetli milletvekilleri, Komisyon tutanaklarında da yer aldığı üzere, biz teklif üzerinde saatlerce istişarede bulunduk, teklif Komisyona gelmeden önce de bu işin uzmanları tarafından çok detaylı bir çalışmadan geçti, her bir maddesi ayrı ayrı incelendi, irdelendi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Vallahi “üniversite” kavramını bile kavramamışsınız.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Yükseköğretim Kalite Kurulunda uzman ve uzman yardımcısı istihdamı şart ve önemliydi. Yükseköğretim kurumlarındaki disiplin cezaları ve disiplin cezalarını gerektiren disiplin suçlarının ayrıntılı olarak yeniden düzenlenmesi şarttı; ihtiyaçtı. 50/d’li araştırma görevlilerinin 33/a kapsamına alınması yani kadroya geçmesi çok değerli, gerekli ve motive edici bir değişiklik oldu. Üniversitelerin isimlerindeki değişiklik ise talepler doğrultusunda düzenlendi, yaygara gerektirmeyen bir değişiklikti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Yaygara gerektirmeyen...” Yaygara yapmakla itham ediyor.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Üniversite isimlerinin başlarında, bulunduğu şehir isimlerinin olmasında...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ya, çocukları disiplin cezalarıyla üniversiteden atmaya kalkıyorsunuz, ne yaygarası!

CEMAL TAŞAR (Devamla) – ...ne gibi bir sakınca var, anlamakta zorlanıyorum doğrusu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çek 2’nci maddeyi o zaman.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Milli İstihbarat Teşkilatı bünyesinde...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Zorlanmanız normal çünkü üniversite nedir bilmiyorsunuz, okul sanıyorsunuz üniversiteyi.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – ...Milli İstihbarat Akademisi adıyla, istihbarat ve millî güvenlikle ilgili alanlarda lisansüstü eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapmak üzere yükseköğretim kurulması gerekli ve çok kıymetli bir düzenleme oldu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 2’nci maddeyi çek o zaman. İlkokul çocuğu gibi okuldan atmaya kalkıyorsunuz öğrencileri.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin yıllık harcama planları ve tahsis edilen taşınmazlarla ilgili düzenlemeler gerekli olan düzenlemelerdi. Her konuda söyleyecek sözü olan herkese gönlümüz ve kulağımız açıktır, yeter ki amaç, sadece muhalefet için muhalefet olmasın. Nerede olursa olsun ilmi aramayı emreden bir medeniyetin mensupları olarak ancak haklı eleştirilerle hedeflerimize ulaşabileceğimize inanıyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Üniversite öğrencilerini düşman gibi görüyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Üniversitedeki hedefiniz nedir? Zapturapt altına almak. 12 Eylülcüler onu yaptı!

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Eğitimden sağlığa, güvenlikten adalete, ulaşımdan enerjiye, tarımdan sanayiye, spordan sosyal yardımlara, her alanda Türkiye’nin nereden nereye geldiğini akıl, vicdan ve ızan sahibi herkes görüyor, kabul ediyor.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tabii, tabii!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

CEMAL TAŞAR (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, kanunun hayırlı uğurlu olmasını diliyor, meği geçenlere teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Bitlis Milletvekili Cemal Taşar'ın 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın hatip grubu tarafından ilgiyle karşılanan, yoğun bir katılımı dinlenen konuşmasının sonlarına doğru üniversitelerle ilgili yaptığımız eleştiriye “Yaygara yapmak.” dedi. [CHP ve HDP sıralarından gülüşmeler (!)] Çok uzatmadan şu kadarını söyleyelim, ne kadar farkında bilmiyoruz: AKEV Üniversitesi bir vakıf üniversitesiydi ve o vakıf üniversitesine -deyim yerindeyse- birileri çıktı. Nasıl çıktı? Aynen şu şekilde çıktı: “Biz iktidara yakınız, biz onları ikna ederiz, seni kurtarız.” dediler ama daha sonra kendisine, üniversiteye gelen tebligatları bile yollamadılar, borçtan dolayı büyük sıkıntılarda, hiçbir malı mülkü kalmamış, ricası şu: “Çocuklarıma üniversitemin, vakfımın adını miras bırakmak istiyorum.” diyor. O üniversiteye çöken zihniyet şimdi bu ismin... Yani işin maddi unsurunu hallettiniz, manevi unsuruna da çöküyorsunuz.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Meclisi alet ediyorsunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ve bu da hedefiniz, ulvi hedefleriniz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz de bizim buna söz söylememize “yaygara” diyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

6'ncı madde üzerinde 3 önerge vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan “; Nişantaşı Üniversitesine yapılan atıflar İstanbul Nişantaşı Üniversitesine; Nişantaşı Meslek Yüksekokuluna yapılan atıflar İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Meslek Yüksekokuluna; Antalya AKEV Üniversitesine yapılan atıflar Antalya Belek Üniversitesine” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel	Abdurrahman Tutdere	Turan Aydoğan
Manisa	Adıyaman	İstanbul
Ömer Fethi Gürer	Burcu Köksal	Yıldırım Kaya
Niğde	Afyonkarahisar	Ankara
Serkan Topal	Lale Karabıyık	Suat Özcan
Hatay	Bursa	Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kibir ordusu! Siz kimsiniz de çocuklara göz kulak açıyorsunuz, bu memleketin gerçek sahiplerine müstemleke valisi gibi davranıyorsunuz, siz kimsiniz? O gençler bu memleketin sahibidir, herkes haddini bilecek, herkes haddini bilecek. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çok üst perdeden gidiyor Sayın Turan.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Size ikinci ihtar da buradan bir daha çekeyim. “Binalarına kayyumun çıktığı Boğaziçi Üniversitesi mezunlarına sesleniyorum: Rektör görünümlü kayyumun birkaç ay sonra Boğaziçililerle birlikte tahliye edeceğiz ve öyle evine falan da gitmeyecek, suçlarıyla yüzleşecek. Türkiye’de kayyum düzenine son vereceğiz, az kaldı.” Kemal Kılıçdaroğlu. Bay Kemal olmak böyle bir şey işte.

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Bay bay Kemal!

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Bay bay Kemal!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – YÖK Başkan Vekili burada, telefonu acı acı çalacak biliyorsunuz...

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – “Adam yine kazandı.” diyecek telefondaki o ses.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – ...kaldıracaksınız ahizeyi, “Ben Kemal, geliyorum.” diyecek; herkes buna hazır olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – Hazır ol bir yenilgiye daha, az kaldı!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bir başka yiğitlik daha göstereceğim ben size şimdi. Bir belediye başkanı nasıl olur, onu da göreceksiniz. Sizin gibi, gençleri buldozer gibi ezip yerinden yurdundan edenlere karşı “Beşiktaş’ın tüm kamusal alanları, kültür merkezleri ve parkları Boğaziçi’nin değerli mezun ve öğrencilerine her zaman açık olacak.” Rıza Akpolat, Beşiktaş Belediye Başkanı. (CHP sıralarından alkışlar) Sosyal belediyeciliğin görünür figürleri bunlar, görmediklerinizi de göstereceğiz.

Kanun yapıyorsunuz, yaptığınız kanunlarla sadece Anayasa’ya saldırıyorsunuz, sadece insan haklarına saldırıyorsunuz. Bulunduğunuz yer itibarıyla kibirler ordusu, saldırganlar ordusu oldunuz. Bu kanun bu Anayasa’nın kaç maddesine aykırı, hiç baktınız mı?

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Hiçbir maddesine.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Anayasa’nın 13’üncü maddesinde hak ve özgürlüklerin nasıl sınırlandıracağı yazıyor. Kafanıza göre işler yapıyorsunuz. O 13’üncü madde, ölçülülüğü, kanuniliği, bu hak ve özgürlüklerin özüne dokunmamayı tarif ediyor. Getirdiğiniz maddelere hiç baktınız mı? Pankart asan çocuğu okuldan uzaklaştıracaksınız, öyle mi? Üniversite yerleşkesinde toplantı ve gösteri yapacak olan çocuklar izin almaz iseler okuldan uzaklaştıracaksınız, öyle mi? Mesela, kimya bölümünde okuyan bir çocuk alkolü koklasa, yanınıza gelse, “Alkol kokladı.” diye onu da uzaklaştıracaksınız, öyle mi?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Aynen öyle!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bu dayatmacı, faşizan anlayışınızla beraber inovasyonun merkezi olacak, özgür düşüncenin merkezi olacak yerlere çekidüzen vereceksiniz, öyle mi? Bu yasa

teklifini geçirirsiniz, en fazla üç ay sürer, geçirenler hesabını verecek. Bu ülkenin ayağına kurşun sıkıyorsunuz. Özgür düşüncenin ayağına kurşun sıkıyorsunuz. İnovasyonun, genç geleceğimizin ayağına kurşun sıkıyorsunuz ve sizin yüzünüzden 31 bin Türk genci ABD Göç İdaresinin kayıtlarına girmiş vaziyette, bir o kadar da Almanya’da göç idaresinin kayıtlarına girmiş; buna müsaade edeceğimizi mi zannediyorsunuz? Hukuk cahilleri, getirdiğiniz kanun teklifine bir daha bakın. O kanun teklifinde savunma almayla ilgili düzenleme yapıyorsunuz, “E-postayla savunma alacağız.” diyorsunuz. Hiç baktınız mı Anayasa’nın 36’ncı maddesine? Hiç baktınız mı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 176’ncı maddesine? Bu Anayasa’nın 42’nci maddesine hiç baktınız mı bunları düzenlerken? Diyor ki: Eğitim ve öğretim hakkı hiçbir şekilde engellenemez. Burada henüz cezası kesinleşmemiş insanları okulundan uzaklaştıracaksınız tedbiren, öyle mi? Ve bu Anayasa’ya uyduğunuzu düşüneceksiniz. Bazı suçlardan yargılanmış olanları, henüz yargılamaları kesinleşmemiş olsa bile, yine bu getirdiğiniz kanun teklifiyle beraber eğitim hakkından yoksun bırakacaksınız, öyle mi? Buna da siz “disiplin hükümleri” diyeceksiniz. Anlattık size Komisyonunda ya, anlamıyorsanız cahillik var demektir, anlayıp tekrar bunu yapıyorsanız ayıp ediyorsunuz demektir; tercihi siz yapın.

Efendim, cehalet de sizin dün savunduğunuz kavram gibi...

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Turan Bey, konuşmalarına dikkat et, üslubuna dikkat et.

BAŞKAN – Sayın Çilez...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Üslubuma dikkat ediyorum. Üslubuma dikkat ediyorum.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Ekranları başında...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Siz devam edin... Siz devam edin...

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Sen bilgiyi...

BAŞKAN – Sayın Çilez, bağırmayın, Komisyonunda oturun, o zaman söz istersiniz.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Sayın Başkanım, terbiyesizlik yapmasın.

BAŞKAN – Söz istersiniz...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Burada kullandığınız kavramlara hiç baktınız mı? “İşgal ve benzeri fiillerle...” Kim tayin edecek bu işgal ve benzeri fiilleri? Ya, bu özgürlükler ancak kanunilik ve kesinlik ilkesiyle sınırlanabilir, belirliliği olması lazım, öngörülebilirliği olması lazım, bilinebilirliği olması lazım. Bütün bu kavramlardan haberiniz yok mu, bu Komisyonunda anlatmadık mı size? Niye ısrarcı oluyorsunuz kardeşim? Sizin bu gençlerle ne alıp veremediğiniz var, neden korkuyorsunuz? Bilgiden niye korkuyorsunuz, niye korkuyorsunuz bilgiden?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Sen bilgiyi mi savunuyorsun? Bilgiyi mi savunduğunu sanıyorsun?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – İnovasyondan niye korkuyorsunuz? Gencecik üretken beyinlerden niye korkuyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Siz, üniversiteleri toplumun tüm kesimleri gibi yarı açık cezaevine çevirmeye kalkıyorsunuz bu kanunla beraber. Teslim alamazsınız, yanlış yerdesiniz; böyle abuk sabuk, disiplin hukukuna aykırı, ceza hukukuna aykırı, bütün ilkelere aykırı, faşizan bir kanunla beraber üniversite gençlerinin kapısına dikilirseniz -sizi silkeleyecekler zaten- sağlam silkelerler, haberiniz olsun. Ama bu kanunu buradan geçiriyorsanız, yanlış alkışlıyorsunuz demektir; yanlış alkışlıyorsanız fikriniz yoktur, eğri ile doğruyu ayıramıyorsanız akıl sorunu vardır.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Akıl sorunu sizde var, ayıp, ayıp! Ayıp söylediğin ya!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sizi kendinize çekidüzen vermeye, bir daha bu Meclise bu kanunları getirmemeye davet ediyorum.

Ve size son söyleyeceğim şudur: Mutabakat metnimizde yazdığı gibi, Millî Eğitimle çatışmayı öldüreceğiz, ortadan kaldıracacağız; yarattığınız bu tabloyu ortadan kaldıracacağız, akıllı, vicdanlı, irfanlı hür bir gençlikle bu ülke tanışacak.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

NECİP NASIR (İzmir) – Yaşınıza uygun bir konuşma mı oldu bu? Böyle jönler gibi, artistler gibi...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hakkınız var, hakkınız var; hukukçularınızla inceleyin, tazminat hakkınız olacak.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde geçen "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erol Katırcıoğlu

Kemal Peköz

Abdullah Koç

İstanbul

Adana

Ağrı

Mahmut Toğrul

Murat Çepni

Kemal Bülbül

Gaziantep

İzmir

Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Ümit Beyaz

Adana

Gaziantep

İstanbul

Dursun Ataş

Arslan Kabukcuoğlu

Ayhan Erel

Kayseri

Eskişehir

Aksaray

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, bir zamanlar “İktidara gelirse YÖK’ü kaldıracağız.” demiş olan bir partinin mensubu olsaydım şu anda bu kanun teklifinin maddelerini konuşmakta gerçekten sıkıntı çekerdim ama galiba, AK PARTİ’li arkadaşlar da benim gibi düşünüyor olsa gerek ki çok ilgi göstermiyorlar, bu da iyi bir şey sonuç olarak.

Arkadaşlar, şöyle: Madde 6 üzerinde konuşacağım. Madde 6 içerik olarak çok önemli bir madde değil ama bu vesileyle bu kanun teklifiyle ilgili olarak söylenecek çok şeyden bir tanesini sizlere söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçeklerle bağınızın koptuğuna dair -eğitimle ilgili konuşuyorum- 2 tane referans noktası var. Bunlardan bir tanesi Boğaziçi Üniversitesine yaptıklarınızdır çünkü Boğaziçi Üniversitesi siz istesenez de istemesenez de evrenselliği temsil eder. Dolayısıyla da sizin bu evrensellekle olan kavganız esasında, gerçek anlamda eğitimi ne kadar anladığınızın dair bir ipucu verir. İkinci olarak da bu vakıf üniversiteleri meselesi.

Değerli arkadaşlar, ben Adalet ve Kalkınma Partisini gerçekten anlamakta zorlanıyorum çünkü benim bildiğim kadarıyla, geçmişte, mesela Ömer Dinçer bakan olmuştu ve kendisiyle yaptığımız çeşitli konuşmalarda vakıf üniversiteleri meselesinin ciddi bir sorun olduğunu söylemişti; daha sonra Nabi Bey geldiğinde Nabi Bey de benzer şeyler söylüyordu. Değerli arkadaşlar, bir, ikisi hariç vakıf üniversiteleri birer ticarethanedir ve dolayısıyla da esasında, eğitim alanında haksız bir kazancın elde edildiği kurumlardır bunlar. Dolayısıyla da bu kurumların zapturapta alınması gerekirken, düzenlenmesi, regüle edilmesi gerekirken şaşırarak öğrendim ki mesela YÖK Başkanımız “Vakıf üniversitelerini desteklemek üzere yeni projeler getireceğiz.” diyor. Dün konuşan Özdemir Bey de “Vakıf üniversitelerine mali olarak yardım etmemiz lazım.” dedi. Değerli arkadaşlar, vakıf üniversiteleri kâr amaçlı kurumlardır. Size bir örnek vereyim, niçin böyle söylüyorumu belki anlatabilirim.

Değerli arkadaşlar, bu vakıf üniversitelerinin çeşitli örgütleri var. Bunlardan bir tanesi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin altında oluşmuş olan Yükseköğretim Meclisidir. Vakıf üniversitelerinin sahipleri, mütevelli heyeti başkanları burada çeşitli toplantılar yaparlar; meclistir, toplantılar yaparlar ve özellikle YÖK’ten birilerinin katıldığı toplantılarla bir tür lobi yaparlar. Arkadaşlar, Odalar Birliği kâr amaçlı kuruluşların örgütüdür; vakıf üniversiteleri kâr amaçlı değil. Nasıl oluyor da kâr amaçlı olmadığı açık olan -kanunda yazılı olan biçimiyle söylüyorum- bu kurumlar yani vakıf üniversiteleri kâr amaçlı kuruluşların organizasyonu olan TOBB’un içinde bir meclis olarak çalışıyor? Değerli arkadaşlar, o kadar açık ki bu mesele, başında da Okan Holdingin sahibi Bekir Okan Bey var biliyorsunuz; bu komisyonun başkanıdır kendisi, aynı zamanda üniversitenin de başkanıdır, aynı zamanda yanılmıyorsa holdingin de başkanıdır. Diğer arkadaşlar da -ben de hasbelkader, onlarla birlikte çeşitli toplantılarda olduğum için söyleyebilirim ki- gerçekten de eğitimle hiçbir ilgisi olmayan, tamamen iş adamı niteliğiyle oraya gelmiş olan insanlar. Bu insanlar ne arıyorlar, biliyor musunuz arkadaşlar? Söyleyeyim size: Bir, kontenjan artırmak dertleri var. YÖK’e sürekli baskı yapıyorlar oradan, kontenjan artışı için çünkü “kontenjanın artması” demek, biliyorsunuz “satışların artması” demek bir anlamıyla bakarsanız.

İkincisi, daha da önemlisi, biliyorsunuz, yanılmıyorsa 2020 yılında çıkan bir yasada şu vardı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – “Vakıf üniversitesinde çalışanlara verilecek ücret, devlette çalışanlara verileden daha az olamaz.”

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Uygulamıyorlar Hocam.

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Uygulamıyorlar ki.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Uygulamıyorlar başka. Fakat en son toplantıda -benim okuduğum kadarıyla- Bekir Bey buna itiraz ediyor “Bu bizi rekabette önlüyor. Dolayısıyla da bu maddenin kalkması gerekir.” diyor. Başka şeyler de söylüyorlar doğrusu; mesela, bu vakıf üniversitelerinin öğrencilerin yüzde 15’ini parasız okutması lazım, bunun da yüzde 10’a çekilmesi gerektiğini söylüyorlar.

Kısacası, vakıf üniversiteleri, bir anlamda, eğitim sistemimizin en önemli yaralarından biridir ve siz, YÖK olarak ve bu Komisyon olarak bunları göreceğinize tuhaf tuhaf işler yapıyorsunuz. Bu maddeler nedir Allah’ın aşkınıza ya? Anlamakta zorlanıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerge üzerinde son konuşmacı Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Dünya üzerinde yükseköğretim kurumları, içerisinde yaşadıkları toplumların bir parçası olarak kabul edilir. Yükseköğretim kurumları toplumu hem etkileyen hem de toplumdan etkilenen kurumlardır. Bu yapıları sayesinde toplumsal değişimi ve gelişimi sağlayarak onu ileriye taşıyabilen kurumlardır. Bu nedenle modern toplumlar yaşanan değişimlere zamanında cevap verebilmek amacıyla yükseköğrenime erişim ve geçiş fırsatı sunar.

Bizim üniversiteler görevini yerine getirmesin diye AK PARTİ elinden geleni ardına koymuyor. AK PARTİ, üniversiteleri bilim adamlarına karşı açılmış savaş alanları olarak kullanmaktadır. Bir ülkenin en değerli varlığı yetişmiş insan gücüdür. Akademik personelin görevi ülkeye insan yetiştirmek, daha da özü “Nasıl öğrenilir? Nasıl sorun çözülür? Bunlardan nasıl çıkarım yapılır ve ülkenin geleceğine nasıl yön verilebilir?” diyen insanları yetiştirmektir. İnsan yetiştiren akademik personel ne kadar kalifiye ise yetişen insan da hâliyle o derece kalifiye olacaktır. Üniversitelerde asistanlar uzman olmanın çözümünü buldu, tez hazırlamak için uğraşmıyorlar; ülkemizde bir tez endüstrisi kuruldu, parası olan gidiyor, oraya yazdırıyor ve böylelikle uzman olmanın çaresini buluyor. Doçentlikte ise işin sırrı yabancı dergilerde yayın yapabilmektir. Bunun sorun olduğunu gören bazıları yurt dışında değişik dergiler kurmuşlar, yayın yapıyorlar ve doçent olmak isteyenler yayınlanmasını istedikleri makalesini buraya gönderiyor, para mukabilinde bu da o şekilde yayınlanmış oluyor ve böylece formal olarak sorun çözülüyor. Sizi sınav yapmayacak bir üniversite bulursanız, onları kafaladınız mı doçent olmak çantada keklik. YÖK jürisi doçentliği verdikten sonra bazı üniversiteler kendi bünyelerinde tekrardan bu insanları sınava tabi tutuyor, eğer bu sınavda o insanlar başarılı olabilirse o üniversiteler bunlara kadro veriyor, başarılı olmazsa kadro vermiyor.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde şöyle bir gariplik oldu, orada bir ana bilim dalı başkanlığı şöyle bir ilanda bulundu: “Bölümümüze doçent alınacağını medyadan öğrendik. Bizim böyle bir talebimiz yok. Aksi davranışlar hakkında yasal işlemler yapılacaktır.” Bir tıp fakültesinin bölümü ile dekanlığı arasındaki farkı görünüz. Marmara Üniversitesi ise bu gibi sorunlara daha pratik bir çözüm buldu. 10 Ocak 2023 tarihli 447233 sayılı bir Karar’da -bu, üniversite senatosunun aldığı bir karardır- deniyor ki: “30 Haziran 2023 tarihine kadar doçentlik sınavını kaldırdık.” Yani YÖK’ten doçentliklerini aldı mı, artık bunlar kendilerinin koydukları kalifiye kuralarını da ortadan kaldırmış oluyorlar.

Akademik personel alımı çok basitleştirilmiştir “vasıfsız” diye nitelendirilen personelin işe alınmasından daha kolaydır. Marmara Üniversitesi kendisini sınav vesaire diye yormasın, ilan vermeye de gerek yok, desin ki: “Ben falanı alacağım, o benim yandaşımdır.” Böylece bu iş bitsin. Aslında bakarsanız böyle bir kolaylık da yapıyor. Rektör olmak için kurallar konulmuştu, üç yıldan az profesörlük yapmış birisi rektör olamıyordu. 9 Temmuz 2018 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanı bir kararnameyle bunu kaldırdı. Bunu kaldırdıktan bir gün sonra, bir yıllık profesör olan Nuri Aydın’ı Cerrahpaşa Üniversitesi Rektörlüğüne atadı. Atadıktan bir gün sonra tekrar bu kuralı üç yıla çıkardı. Yine, aynı şekilde, Sayın Cumhurbaşkanı, Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörlüğü için Yusuf Tekin’in üç yıllık profesör olmadığından şartı tutmuyordu, bu şartı kaldırdı, bunu Rektör olarak atadı. Ama artık Sayın Cumhurbaşkanı da rahatladı, bundan sonra kimsede üç yıllık profesörlük şartı aranmıyor, böylece basit bir çözüm bulundu.

Üniversitelerimiz ülkelerimizin çözüm bekleyen sosyal sorunlarına, eğitim sorunlarına, yönetim sorunlarına ve ekonomik sorunlarına çözüm üretmekten men edilmiştir. Üretilmiyor çünkü Hükümet, daha doğrusu Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Siz susun, ben ne söylersem odur, benim söylediğimi yapın yeter.” Üniversitelerimiz ülkenin önünü açacak, ona yön verecek kurumlar olmaktan çıkarılmıştır. Hükümet onlardan 8,5 milyon gence hoş vakit geçirtmesini bekliyor. Bu kurumlar işsizlik parkı hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Buna katlanmak istemeyen akademik kadro veya öğrenciler kendi çözümlerini buldular, kapağı yurt dışına atıyorlar.

İYİ Parti iktidarında üniversitelerimiz, AK PARTİ hükümetleri döneminde kaybettikleri bilimsel, akademik ve idari özerkliğe kavuşacak, topluma yol gösterici ve gelişen Türkiye’nin lokomotifine olmaya devam edecektir.

Hepinizi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk 2 önerge aynı mahiyette olup, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Gürer

Abdurrahman Tutdere

Lale Karabıyık

Niğde

Adıyaman

Bursa

Özgür Özel

Burcu Köksal

Yüksel Mansur Kılınç

Manisa

Afyonkarahisar

İstanbul

Suat Özcan

Turan Aydoğan

Serkan Topal

Muğla

İstanbul

Hatay

Yıldırım Kaya

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Murat Çepni

Abdullah Koç

Muazzez Orhan Işık

İzmir

Ağrı

Van

Kemal Bülbül

Mahmut Toğrul

Kemal Peköz

Antalya

Gaziantep

Adana

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ
(Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Yüksel Mansur Kılınç.

Buyurun Sayın Kılınç. (CHP sıralarından alkışlar)

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YÖK kanunuyla ilgili, Millî İstihbarat Akademisi kurulmasını düzenleyen 7’nci maddeyle ilgili söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti’nin ülkemizin ve halkımızın güvenliğini sağlamak için güvenlik ve istihbarat kadrolarımızın dünyayı daha iyi takip etmesi, küresel gelişmeleri daha yakından izlemesi, ülkemize yönelik risk ve tehditleri en üst düzeyde analiz edebilmesi için nitelikli yükseköğretim olması son derece önemlidir. Bu bakımdan Millî İstihbarat Akademisinin kurulmasını olumlu görmekteyiz ancak teklif sahiplerinin bu düzenlemeyi Meclisimize getirme şekli, teklifinizin Komisyonunda ele alınış biçimi, düzenleme yapmaktan çok, kurumlarımızı tartışma arzusu içinde olduklarını göstermektedir. İhtiyaca uygun bir düzenleme yapmak mümkünken sakat, eksik bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Öncelikle, Millî İstihbarat Akademisi kurulmasını düzenleyen 7’nci maddenin gerekçesi hem teklif metninde hem teklif sahiplerinin Komisyondaki görüşmelerinde yeterince anlatılmamıştır. Maddenin Komisyondaki görüşmelerinde bilgi talebi ısrarımız üzerine MİT temsilcisinin madde gerekçelerini anlatması sağlanabilmiştir. Çok daha önemli bir eksiklik ise bu teklif Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunda görüşülmemiş, Komisyonun görüşleri alınmamıştır, tali komisyonlarda görüşülmesi de engellenmiştir. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonumuza yasayla verilen en önemli görevlerden biri de millî güvenliğe ilişkin konularda görüş ve öneriler sunmaktır. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonunun denetlediği bir kurumun akademi kurma düzenlemesinin Komisyondan böylece kaçırılmaya çalışıldığını görüyoruz.

Bir başka nokta, millî güvenliğimizi yakından ilgilendiren bu düzenleme torba kanun içine sıkıştırılmıştır. Anayasa’mızın 132’nci maddesine aykırılıklar taşıdığı da belirtilmiştir. Teklifin Komisyondaki görüşmelerinde Anayasa’ya aykırılıkla ilgili tartışmalarda Komisyon Başkanının milletvekillerinin yerine MİT temsilcisinden Anayasa’ya aykırılıkla ilgili görüş belirtmesini istemesi ise özensizlik ve önemli bir tartışma konusudur. (CHP sıralarından alkışlar) Komisyon Başkanının bu tutumuyla MİT Başkanlığı siyasal tartışma zeminine çekilmeye çalışılmış, AKP’nin güvenlik kurumlarımıza ilişkin siyasallaştırma tutumunun bir örneği daha sergilenmiştir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sonuç olarak, MİT Başkanlığının Millî İstihbarat Akademisine ihtiyacının olduğu anlaşılmaktadır. Kurumu siyasal tartışma zeminine çekmeden düzenleme yapma olanağımız bulunmaktadır. 7’nci maddeyi tekliften çıkaralım; daha doğru, kapsamlı ve kalıcı bir düzenlemeyi ayrı bir kanun teklifi olarak, hep birlikte Genel Kurulun gündemine getirelim.

Değerli milletvekilleri, bu teklifi Meclise sunan AKP ve saray, yirmi yıllık iktidarında güvenlik alanında büyük tahribatlar yarattı. Terör örgütleri devletin kozmik odasına sokuldu; devletin istihbaratı, Emniyeti, Jandarması, yargısı paralel yapılara teslim edildi. Fetullahçı terör örgütünün elemanları MİT Elektronik ve Teknik İstihbarat Başkanı olabildi, MİT Başkanını alkoymayı akıllarından geçirebildiler. Şimdiyse sarayda yuvalanan paramiliter yapılar, mafyaya teslim olmuş siyasetçiler, çürüyen bir güvenlik yönetimi var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayıp ifadeler bunlar!

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (Devamla) – Saray iktidarı geride böyle bir yapı bırakarak gidiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (Devamla) – Millet iktidarında, güvenlik kurumlarımızı Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenebilen, cumhuriyetimizin 2’nci yüzyılının gereklerine göre yeniden yapılandıracağız; güvenlik ve istihbarat kurumlarımızı siyasi kadrolaşmalardan tamamen arındıracağız, yarattığımız partili ve tarikatlara bağlı istihbarat ağlarından tamamen arındıracağız. Az kaldı, çok az kaldı.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Sayın Başkanım, bir söz talebim var...

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinde çalışırken haksız yere ihraç edilen emekçilerden biri olarak konu hakkında söz söyleyeceğim.

Üniversiteler, ait olduğu ülkenin siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik alanlarda olduğu gibi fen ve teknolojik gelişmesine öncülük eden, topyekûn kalkınmasını sağlamak amacıyla inşa edilmiş üst düzey eğitim kurumlarıdır. En temel amacı, eğitim ve bilim hayatına katkı sunmak, toplumun ilerlemesinin önünde engel oluşturan nedenleri ortadan kaldırarak toplumsal sorunlara çözüm üretmektir. Üniversiteler bütün dünyada öğrenci merkezli olmak üzere yerel, bölgesel ve küresel kalkınmaya da uygun eğitim vermek amacıyla kurulmuştur. Üniversitelerde akademik kadro ve öğrencilerin her türlü siyasi ve ideolojilerüstü bir bilinçle bilime odaklanması, idari kadroların da yine bu duyarlılıkla oluşturulması esastır. Bağlılık ve bağımlılık duygusundan azade, hür ve özgür düşünme anlayışının üniversitelerde hâkim olması ve bu çerçevede bilim ve hizmet üretmesi, ülke ve toplum yararındır. Özgür, nitelikli bireyler yetiştirmek için kurulan üniversiteler 12 Eylül faşizminin ürünü olan YÖK eliyle son yirmi yıldır da AKP-MHP faşist zihniyetiyle amacından saptırılmıştır. Günümüzde ikame edilen tekçi, siyasi ve keyfi anlayış ülkeyi bir yıkılışın eşiğine sürüklemektedir. Hiçbir konuda güven telkin etmeyen bu istikrarsız iktidar ekmek ve su kadar ihtiyaç duyulan toplumsal barışı, birlikte yaşama iradesini ve geleceğe umudu baltalamıştır. Bu durum bütün kurumsal alanlarda görüldüğü gibi her yönüyle siyasallaştırılan üniversitelerde daha da bariz yaşanmaktadır. AKP sadece üniversitelerde 7 bini akademisyen olmak üzere 10 bine yakın üniversite personelini KHK’lerle hukuksuzca işlerinden çıkarttı. Ülkede adalet mekanizması çökmüş, sağlık ve eğitim başta olmak üzere tüm kurumlar işlemez hâle gelmiştir. Görevi aydın, entelektüel insan kaynağını üretmek olan üniversitelerimizde bilimden söz edilemez olmuş, akademik başarı unutulmuş, dolayısıyla liyakatten eser kalmamıştır.

Değerli milletvekilleri, bu yasa teklifinin 7'nci maddesiyle kurulması teklif edilen Millî İstihbarat Akademisi açıkça Anayasa'ya aykırıdır. Hangi ihtiyaç ve gerekçelerle kurulması teklif ediliyor belli değil. Bugün, üniversitelerdeki idari mekanizma iktidarın akıl ve bilim karşıtı, çağ dışı ilkesel yöntemleriyle yürütülüyor. Üniversite rektörleri bilim insanı kimliğinden, görev ve sorumluluğundan uzaklaşarak mevcut siyasi iktidarın emrinde hizmet eden gönüllü birer siyasetçi kimliğine bürünmüş durumdadır. Üniversite rektörleri iktidarın il, ilçe başkanlarıyla iş birliği hâlinde çalışarak emekten, liyakatten, düşünce ve ifade özgürlüğünden, evrensel hukuk ve bilim kriterlerinden uzaklaşmış, görevlerini kötüye kullanmaktadır. Üniversitelerin ihtiyaçları bilimsel verilere göre değil, yukarıdan gelen emir ve talimatlara göre uygulanıyor, liyakatin yerine kayıtsız şartsız itaat ikame ediliyor. Üniversiteler iktidarın aile şirketi gibi işletiliyor. Rektör yeni alınacak idari ve akademik personeli siyasi iktidara yakınlık derecesine göre değerlendiriyor ve seçiyor. Hemen her üniversitede almak istedikleri kendilerine yakın kişilerin özel şartlarına göre hiç ihtiyaç olmayan ve öğrenci almayan bölümler açılıyor. Mevcut bölümlerde ise ilan şartları da alacakları kişilere göre düzenleniyor. Hatta, sınav jürileri çoğu zaman ilgili bölümün dışındaki yönetime yakın öğretim elemanlarından oluşturuluyor. Sadece bir örnek vereyim: Hakkâri Üniversitesinin mevcut Rektörü araştırma görevlisi başvuru sıralamasında 29'uncu sırada olan oğlunu özel jüri oluşturup 1'inci sıraya çıkartarak göreve başlatıyor. Mahkemenin konuyla ilgili verdiği iptal kararı ve cezayı uygulamıyor. Üstelik oğluna bu kıyağı geçen Rektör Ömer Pakiş 2'nci kez Rektör olarak atanıyor ve şu anda görevde.

Üniversitelerimiz giderek sayısı artan akıl ve bilim karşıtı cemaat ve tarikatlara, bunların dinci ve kinci mensuplarına terk edilen kurumlara dönüştürülüyor, bu yüzden bilim yuvası kimliğini kaybediyor. Taşeron işçilik, sözleşmeli personel uygulaması, idari personelin özlük haklarının yetersizliği, araştırma görevlilerinin iş güvencesinin olmayışı, siyasi baskılar, atanmış rektörlerin kadrolaşma baskıları üniversiteleri bir sorun yumağına dönüştürmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Aynı zamanda, ülkenin geleceği olan gençlerin geleceği de niteliği tartışılır bu üniversitelerde çalınmakta, üniversite mezunu işsizler ordusu büyümektedir.

Sonuç, bir beyin göçüne mahkûm edilmiş ülke ve ülkesini terk etmek zorunda kalan milyonlarca genç. Yaşanan bütün bu olumsuzluğa rağmen, ülkede aydınlık bir geleceği inşa edecek, adil, özgürlükçü, insana ve hukuka saygılı, akli ve bilimi rehber edinmiş, dinî değerleri siyasete alet etmeyen, toplumun her kesimini kucaklayabilen bir yönetimin inşa olacağına inanan yüz binlerce akademisyen ve öğrenci var. Biz de bu inançla özgür ve özerk üniversiteleri ve aydınlık geleceği kuracağız diyor, tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – 60'a göre bir dakika söz veriyorum Sayın İşler.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler'in, İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Biraz önce konuşma yapan Sayın Yüksel Mansur Kılınç Komisyonumuzdaki toplantının akışıyla ilgili yanlış bir bilgi verdi ve şahsımı itham etti. Anayasa'ya aykırılık konusu ele alınınca önce teklif sahibi Hacı Ahmet Özdemir Bey Komisyonu bilgilendirdi, sonra önerge verildi -İbrahim Kaboğlu burada- İbrahim Kaboğlu Anayasa'ya aykırılık konusunda yaklaşık yirmi dakika konuştu ve görüşlerini açıkladı. Ondan sonra da bütün vekillere “Anayasaya aykırılık hakkında konuşmak isteyen var mı?” diye sordum -Sayın Yıldırım Kaya burada- hepsi “Artık konuşmayacağız.” dedi. Ben de sonra Millî İstihbarat temsilcisi arkadaşımıza da Komisyonu bilgilendirmesi için söz verdim. O da Anayasa'ya aykırılık olmadığını bir hukukçu olarak anlattı ki Anayasa'nın 132'nci maddesinde bir istisna vardır, orada Türk Silahlı Kuvvetlerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Lütfen.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – ...baş harfleri büyük yazılmıştır ama Emniyet teşkilatı küçük yazılarak daha önce bu konuda Anayasa Mahkemesinin ve Yargıtayın Emniyet teşkilatı içerisine Millî İstihbarat Teşkilatını aldığından dolayı bunun da bir istisna olduğunu, Millî İstihbarat Teşkilatının bu şekilde izahını yaptı ama buna rağmen yok “Milletvekillerine söz vermedi, Millî İstihbarat Teşkilatı temsilcisine söz verdi.” diyerek şahsımı itham etmesini sizlerin takdirine bırakıyorum.

Bir diğer husus Sayın Başkanım, burada tekrar tekrar ifade edildi “100 bin denklik mağduru var.” diye; son rakamları aldım, lütfen, Genel Kurulun takdirine sunuyorum ve nasıl bir propaganda yapıldığını sizlere sunacağım. 20.789 seviye belirleme sınavında bekleyen var ki bunlardan 9.680'i Türk vatandaşı, 11.109'u da yabancı uyruklu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirin.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Ama maalesef muhalefet tarafından çoğu vekil çıkıp “100 bin mağdur var.” diye bu kürsüden sürekli tekrar ediyorlar. Bunu da Genel Kurulun takdirine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kılınç...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kısa bir açıklama imkânı verir misiniz çünkü ismi geçerek...

BAŞKAN – 60'a göre, buyurun.

45.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İşler'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sayın Başkanım, Komisyonunda Anayasa'ya aykırılıkla ilgili tartışmalar sırasında Komisyon Başkanının özensiz ve doğru olmayan biçimde MİT temsilcisinden görüş istemesini kürsüden ifade ettim. Ancak “Milletvekillerine söz verilmedi.” gibi bir ifade kesinlikle ifade edilmedi benim tarafımdan. Dolayısıyla, Komisyon Başkanının, benim hatalı bilgi verdiğim, yanlış bilgi verdiğim yönündeki ifadeleri yanlıştır.

Teşekkür ediyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Hepimiz konuştuk zaten.

BAŞKAN – Evet, bu tartışmayı daha fazla uzatmayacağım, gerekirse tutanakları isteyeceğim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

İmam Hüseyin Filiz

Adana

Aksaray

Gaziantep

Ümit Beyaz

Dursun Ataş

İstanbul

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, kanun teklifinin görüşülen maddesiyle Millî İstihbarat Teşkilatı bünyesinde “Millî İstihbarat Akademisi” adı altında bir yükseköğretim kurumu kurulması ve söz konusu yükseköğretim kurumunun istihbarat ve millî güvenlikle ilgili alanlarda lisansüstü eğitim, öğretim, bilimsel araştırma ve yayım yapabilmesi amaçlanmaktadır. Millî İstihbarat Teşkilatı bünyesinde bir akademi kurulması, farklı alanlarda uzman ve yetenekli kişilerin MİT'e insan kaynağı olarak kazandırılması tabii ki olumludur. Nitekim, ülkemizin güvenliği açısından nitelikli personel yetiştirilmesi önemlidir ancak AKP iktidarında karşılaştığımız pek çok kanun teklifi gibi söz konusu madde de özensizce hazırlanmış eksik ve hatalı bir maddedir. Görüşülen madde başta Anayasa'ya aykırıdır; her ne kadar Komisyon Başkanımız “Aykırı değil.” dese de 132'nci madde açıkça göstermektedir. Nitekim, Anayasa'nın 132'nci maddesi özel hükümlere tabi yükseköğretim kurumlarını açıkça saymıştır. Anayasa'nın bu hükmüne göre Türk Silahlı Kuvvetleri, Millî Savunma Üniversitesi ve Polis Akademisi dışında bir yükseköğretim kurumunun kurulmasının sadece Yükseköğretim Kurulu bünyesinde mümkündür. Anayasa'nın bu açık hükmü ortadayken hukuki altyapısı sağlanmadan getirilen bu teklifin hatalı olduğu da ortadadır.

Yine, teklife göre, Millî İstihbarat Akademisinin akademik ve idari teşkilatlanmasının ve çalışma usul ve esaslarının MİT tarafından hazırlanıp Cumhurbaşkanı tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüştür. Anayasa'ya göre bu hususların yasayla düzenlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, görüşülen madde Anayasa hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Millî İstihbarat Akademisi kurulması sonuç olarak olumlu bir düşünce olsa da AK PARTİ iktidarı hukuki altyapısını hazırlamadan; eğitim alacak öğrencilerin niteliği, akademisyenlerin niteliği, YÖK'le olan ilişkisi,

bölgülerin mahiyeti gibi konuları düzenlemeden torba kanunun içine bir madde atarak böyle bir düzenleme getirmiştir. AK PARTİ iktidarı “ben yaptım oldu” anlayışıyla Anayasa’yı, kanunları, hukuku hiçe saymaya devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, AKP’nin bu hukuk tanımazlığına yüce Türk milleti mayıs ayında artık “Durl!” diyecektir. Millet İttifakı olarak açıkladığımız Ortak Politikalar Mutabakat Metni’nde milletimize söz verdiğimiz gibi hukuksuzlukların önüne geçecek, bu hukuk tanımaz düzenin asıl sebebi olan başkanlık sistemine son vereceğiz. YÖK’ü kaldırarak, millî güvenliğimizle alakalı kurumları kanuna ve Anayasa’ya uygun şekilde güncelleyeceğiz. AKP’nin millî güvenliğimize verdiği zararları telafi etmek için askerî liseleri, harp akademilerini, GATA’yı ve diğer askerî hastaneleri yeniden açacağız. AKP’nin özelleştirdiği Tank Palet Fabrikası millileştirilecek; Muharip Uçak, ALTAY tankı, fırkateyn gibi millî üretimleri hayata geçireceğiz. Savunma sanayisi alanında özel sektörün önünü açıp rekabeti sağlayacak, yerli motor ve yüzde 100 yerli tank üretimi projesini başlatacak, ASELSAN, HAVELSAN, TEI, TAI, Makine ve Kimya Endüstrisi, TUSAŞ gibi kamu şirketlerine her türlü desteği sağlayacağız, destek veriyormuş gibi yapmayacağız. Kritik askerî kurumları asla özelleştirmeyecek, AKP’nin özelleştirdiklerini de yeniden millileştireceğiz. Kuvvet komutanlıklarını yeniden Genelkurmayla bağlayacak “Güçlü ordu, güçlü Türkiye” anlayışıyla hareket edeceğiz. Terörle mücadeleyi kesin şekilde sürdüreceğiz, sınırları koruyacak ve kaçakları engelleyeceğiz. Bizim iktidarımızda parayla vatandaşlık satılmayacak, bu devir bitecek. Sığınmacılar gönderilecek. Dış politikada İhvançılık bırakılacak “Yurtta sulh, cihanda sulh” devri başlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bunlar yüce Türk milletine sözümüzdür. Milletimiz emin olsun, AKP’nin yirmi yılda ülkemizde millî güvenlikten ekonomiye, adaletten dış politikaya, özgürlüklerden eğitime, sağlıktan tarım ve hayvancılığa açtığı tüm yaraları saracak, güçlü Türkiye’yi hep birlikte yeniden inşa edeceğiz.

Çok az kaldı diyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8’inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olup, okutup birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin (5)’inci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul

Kemal Peköz

Abdullah Koç

Gaziantep

Adana

Ağrı

Kemal Bülbül

Murat Çepni

Antalya

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ömer Fethi Güner	Yıldırım Kaya	Özgür Özel
Niğde	Ankara	Manisa
Turan Aydoğan	Burcu Köksal	Ayhan Barut
İstanbul	Afyonkarahisar	Adana
Abdurrahman Tutdere	Serkan Topal	Suat Özcan
Adıyaman	Hatay	Muğla
Neslihan Hancıoğlu	Lale Karabıyık	
Samsun	Bursa	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (AMASYA) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk söz İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni'ye aittir.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; YÖK, eğitimin kelepçesidir, özgür düşüncenin kelepçesidir, aynı zamanda da cezaevidir. Bakın, Türkiye’de büyüyenlere bir bakalım. Yüzde 1’in zenginliği büyüyor, tarikat-mafya sermayesi büyüyor, tarikat-çete örgütlenmesi büyüyor, şirketler büyüyor, bir de tabela üniversiteleri büyüyor ve bir de cezaevi sayıları artıyor. Bu, işte, Türkiye’nin tablosudur. Kimin ne zaman suçlu olacağı, kimin ne zaman terörist olacağı hiç belli değil bu ülkede. Erken kalkanın darbe yaptığı, kendisinden olmayanın terörist ilan edildiği bir coğrafyada, bir ülkede yaşıyoruz. Dolayısıyla, cezaevleri “Kral çıplak.” diyenlerin, itaat etmeyenlerin, mücadele edenlerin, özgürlük, demokrasi ve adalet taleplerini yükseltenlerin uğrak yeri hâline geliyor, sorgulayanlar cezalandırılmaya çalışılıyor. Yani bir taraftan YÖK’ün eliyle itaat eden “Padişahım çok yaşa.” diyen bir nesil inşa edilmeye çalışılıyor ve emir verenlere itaat eden bir akademi nesli yaratılmaya çalışılıyor; cezaevleriyle de susmayan, itiraz edenler cezalandırılmaya çalışılıyor. Toplumun büyük bir çoğunluğu devletle davalı; siyasi, adli, ekonomik çok sayıda dava devletle yürütülüyor. Yalanla ikna edilemeyenler cezaevlerine dolduruluyor, yalan imparatorluğuna “hayır” diyenler cezaevlerine dolduruluyor ve YÖK eliyle yaratılan üniversiteler de bu yalan imparatorluğunun teorisini üretmekle meşgul. Yani bugün burada üniversiteleri tartışmış olmuyoruz, bugün burada bu yalan imparatorluğunun aparatlarını konuşmuş oluyoruz.

Üniversiteler ve cezaevleri ülkenin aynası. Kayyumla, mafya kurallarıyla yönetilmeye çalışılan bir ülkeyle karşı karşıyayız fakat bu da yetmedi; şimdi mafyanın, tarikatların bizzat kendisi siyasetin merkezine oturmuş durumda, bizzat siyaseti dizayn etmeye çalışıyorlar. Uyuşturucu baronları, mafyalar, tarikat reisleri, bakın, bunlar için ülkenin tamamı bir dinlenme tesisine ama cezaevleri, açık cezaevleri yani hayatın kendisi açık cezaevine dönüştürülmüş; buralarsa itaat etmeyenlerin, devrimcilerin susturulmaya çalışıldığı işkencehaneye dönüşmüş durumda. İHD verilerine göre 651’i ağır olmak üzere 1.517 hasta tutsak var ve hastane raporlarına rağmen ATK raporları esas alınarak tahliyeleri engelleniyor.

Çıplak arama, ayakta sayım, tecrit, sosyal faaliyetlerden faydalandırmama, iletişim hakkının gasbedilmesi, infaz yakmalar ve ölümler... İnfaz yakmalar bir politikaya dönüşmüş durumda; yirmi yıl yatmış, otuz yıl yatmış insanlar fikirlerinden vazgeçemediler diye, teslim olmadılar diye, pişman

olmadılar diye bir altı ay daha, bir altı ay daha cezaevlerinde tutuluyorlar oysa şunu bilmiyorlar, ben bir kez daha söyleyeyim bu mukiyledirle: Cezaevlerindeki devrimciler, sosyalistler ve yurtseverler bulundukları her yeri özgürleştirirler ve bırakın sizin tehditlerinize boyun eğmeyi, ölümü göze alarak bu yola çıktılar. Dolayısıyla çabalarının nafiledir. Açlık grevleri bu yüzden sürdürölüyor. Şakran Kadın Cezaevinde, Afyon Cezaevinde, Giresun Espiye’de ve Trabzon Beşikdüzü’nde arkadaşlarımız, yoldaşlarımız bahsettiğim hak ihlallerine karşı açlık grevindeler. Açlık grevleri öyle tercihen yapılmış bir eylem biçimi değil, arkadaşlarımız son çare olarak, topluma bir çağrı olarak bunu yapmak zorunda kalıyorlar. Ve dolayısıyla tüm toplumun, tüm halkımızın bu açlık grevlerine sahip çıkması, bu taleplerin mücadelesini esasen kendilerinin yani hepimizin vermesi gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Cezaevleri işkencehaneye dönmüş durumda. İşkence varsa, zulüm varsa, sömürü ve soygun varsa direniş her yerde haktır, direniş her yerde meşrudur. Açlık grevleri talepleri bir an önce karşılanmalıdır.

Son olarak, özerk, demokratik üniversite mücadelesi yürüten “YÖK’e hayır, YÖK kapatılsın.” diyen tüm öğrenci arkadaşlarımızın mücadelesini selamlıyorum. Cezaevlerinde eşitlik, özgürlük, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi yürüten yoldaşlarımızın da mücadelesini selamlıyorum, saygılarla önlerrinde eğiliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yükseköğretim Kanunu’yla ilgili değişiklikle bugün son kez YÖK konusunu konuştuğumuzu düşünüyorum çünkü mayıs ayında, Millet İttifakı’nın iktidarında artık “YÖK” diye bir kurum olmayacak. (CHP sıralarından alkışlar) Özerk, bağımsız, bilime dayalı ve ülkemizin dünya markası olacak üniversitelerinin yolunu açacak kurul oluşturulacak ve üniversitelerin yapısı bugünkü gibi başvurusu dahi olmayan bölümlerin olduğu, o anlamda da dünyada üniversitelerin arasında statü olarak geriye düşen bir noktadan bilimle buluşan noktaya taşınacak. AR-GE’nin, inovasyonun, ülkemizin çağdaşlığa açılan kapılarının olduğu üniversitelerimizin olması sağlanacak.

Bakınız, Niğde’ye tıp fakültesi açıldı. Biz de yıllardır bunun için mücadele ettik, mutlu olduk ama açılan tıp fakültesi, eğitim ve araştırma hastanesiyle birlikte işlev görüyor. Oysa “üniversite” dediğinizde eğer tıp fakültesi varsa markalaşmış hastaneleriyle bütünleşir ve toplum oralardan fazlasıyla fayda sağlardı. Bugün kalp, beyin hastalığı, kanser ve bunun gibi hastalıklara tıp fakültesinin olduğu Niğde’de değil, ya Kayseri’de ya Ankara’da ya Adana’da ya da farklı illerde çare aranıyor. Fakültenin adı var, işlevi sınırlı, olsun diye yapılmış iş. Oysa üniversite, bulunduğu bölgenin gelişiminin ötesinde, bilgiyi, bilimsel araştırmaları ve gelişmişliği de topluma nakşedecek, onların o anlamda önünü açacak değerlerin bulunduğu önemli merkezler olarak da gelişmişliğe açılan bir kapı olmalıydı. Bazı üniversitelerde açılmış bölümlere başvuruların olmaması ya da mezun olanların mezun olduktan sonra bir yüksek lise bilgisiyle üniversitelerden diploma alması ülkemizde acı bir gerçeği ortaya çıkardı. Bugün yüzlerce mezunu olan ama kamunun dışında iş bulabilme olanağı sınırlı üniversite mezunlarımız var. Esasında, eğer o bilgiyle donanmış olsalardı hem özel sektörde hem de kendi oluşturacakları alanlarda başarılı olurlardı ve geleceğe dönük çalışmaları da kendileri organize edebilirlerdi ama bilginin ve bilimselliğin sınırlı ölçüde olduğu, donanımlı olarak mezun

olunmayan okullar nedeniyle gençlerin önemli bir bölümünde diploma var ama bir iş yerine gittikleri zaman kendilerini mezun oldukları konuda yeterlilik arz etmedikleri için öne taşıyamıyor. Bütünüyle baktığımız zaman, üniversitelerimizin Türkiye’de gelişime, değerlendirmeye ve yeniden Türkiye’nin dünyaya açılan kapısı olmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bakınız, bugün Yükseköğretim Kuruluyla ilgili gelen bu düzenlemede neyi konuşuyoruz? Öğrenci, disiplin cezaları ve bunlarla ilgili uygulamalar. Yani YÖK tanımının içinde, kurulduğu günden beri en çok konuştuğumuz konu, oradaki baskılar, yönetimdeki anlayış olarak, bilgi ve bilimsel çalışmaya kapalı, yandaş, kayırmacı bir anlayışın varlığı. Bunu disiplin cezalarıyla buraya getireceğimize, farklı konulardaki üniversitelerin sorunlarını buraya kanun teklifi olarak getirip onları değerlendirmemiz ülkemizin daha hayrına olurdu.

Bakınız, denklikle ilgili, bu kanun teklifi geldiğinden beri Komisyon Başkanı açıklamalar yapıyor. Yurt dışında eğitim almış, YÖK’e başvurmuş, denklikten yararlanamayan öğrencilerin varlığını ya da mezunların varlığını yok sayabilir misiniz? Sayısı kaç olursa olsun, ortada bir mağduriyet var. Yine YÖK tarafından “100/2000 Projesi” adı altında, 6 bin genç bilim insanına bir kapı aralanıyor; diyorlar ki: “Sizlere bu proje kapsamında iş garantili burs vereceğiz.” Sonra ne oluyor? Bu gençlerin ihtiyaçları sınırlı sayıda karşılandığı hâlde önemli bölümü bu projenin dışında bırakılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Eğer bir projeyi getiriyorsanız bu projeye katılan herkese de bu bağlamda olanak tanınmalı ve 100/2000 Projesi’nde yer alanların mağduriyeti de ortadan kaldırılmalıydı.

Genel olarak yükseköğrenimin bugün çok iyi yerde, konumda, bilgiyle donanmış, bilimselliğe açılmış, bu anlamda da ülkeye artı değer yaratan bir konumu var diyebileceğimiz bir noktada olmadığı gerçek. Onun için, YÖK’le ilgili konuştuğumuz son kanun teklifinin bu olduğunu düşünüyorum. Bundan sonra, Millet İttifakı’nın iktidarında yeni oluşacak yapıyla üniversitelerimiz de, ülkemiz de güzelliklere erecek diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Niğdelilerin sana verdiği oylar helal olsun, bravo.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Niğde’nin gururu.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “başlığıyla” ibaresinin “başlığı ile” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

İmam Hüseyin Filiz

Ayhan Erel

Adana

Gaziantep

Aksaray

Dursun Atas

Ümit Beyaz

Aydın Adnan Sezgin

Kayseri

İstanbul

Aydın

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Sayın Aydın Adnan Sezgin.

Buyurun Sayın Sezgin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYDIN ADNAN SEZGİN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 8’inci maddesi Türk-Japon Bilim ve Teknoloji Üniversitesinin denetlenmesiyle ilgilidir. Tüm devlet ve vakıf üniversitelerinin denetlenmesiyle ilgili usul ve esaslar vardır ve denetim bu usul ve esaslar çerçevesinde sürdürülmektedir. Eğer, üniversite YÖK’e bağlı ise diğerleri gibi YÖK denetlemelidir. Türk-Japon Üniversitesi için neden yeni bir denetleme mekanizması kuruluyor? Bunun açıklanmasını talep ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, yükseköğretimde iki uluslu, çok uluslu üniversite modeli gayet yararlı bir modeldir. Galatasaray Üniversitesi, Türk-Alman Üniversitesi, Türk-Japon Üniversitesi ve henüz doğru dürüst bir adım atılmamış olmasına rağmen Türk-İtalyan Üniversitesi Projesi önemli örneklerdir. Bu kurumlar genç nesillerimizin, ülkemizin bugününü ve özellikle geleceğini dünyayla daha entegre hâle getirme projeleridir, verimli alışveriş, iş birliği zeminleridir. Bu, on yıllar öncesinden geliştirilmiş olan önemli bir vizyondur. Bu sistemi dünyada uygulayan tek ülke Türkiye değildir, yurt dışında da ülkemizin benzer iş birliklerine katılmasıyla kurulmuş olan üniversiteler vardır. Bu yapıların daha da geliştirilmesi, bu ülkelerin kültürüne ve akademik hayatına, ayrıca ülkemizin yükseköğretim yaşamına getiri sağlayacaktır.

Uluslararası iş birlikleri eğitim sistemimizi güçlendirmek ve geliştirmek için oldukça faydalıdır. Üniversitelerin nefes alması gerekir ki bu örnekler çoğalsın. Maalesef, bugünkü akademik uyuklama dönemi bu alanda ümitvar bir duruş sergilememizi önlemektedir. AK PARTİ döneminde bu tür üniversiteler iktidarın kaprislerine ve iç siyaset hamlelerine maruz bırakılmıştır. Akademisyenlere ve öğrencilere yapılan bu yanlış ülkemize ve insan kaynağımıza da zarar vermiştir, benzer yeni projelerin ilerlemesini veya geliştirilmesini önlemiştir.

Pek çok saygın üniversitemizdeki akademisyenlerimiz üniversitelerinden hatta ülkeden ayrılmak zorunda kalmıştır. İktidar, üniversitelerdeki akademik özgürlüğü ortadan kaldırma ve özgür düşüncüyü boğma girişimlerini her fırsatta yinelemeye devam etmektedir. Boğaziçi Üniversitesinde yaşananlar bunun en canlı örneğidir. Boğaziçi Üniversitesinin onurlu akademisyenleri ve öğrencileri maruz kaldıkları hukuksuzluk karşısında iki yılı aşkın süredir haklarını aramaktan vazgeçmemişlerdir. Her gün nöbetler tutarak bu çürümüşlüğe itiraz eden, demokratik, özerk ve özgür bir üniversite amacından vazgeçmeyen tüm Boğaziçilileri bu vesileyle bir defa daha saygıyla selamlıyorum.

Boğaziçi Üniversitesindeki onurlu direniş, Türkiye’de de tek adam rejimine karşı direniş ve demokrasiye sahip çıkma mücadelesinin muhtelif ifadelerinden biridir. AK PARTİ iktidarı sandık yoluyla sona erdirildiğinde Türkiye çok kuvvetli bir şekilde akademik sağlığına kavuşacak ve yeni dönemde akademik başarılarını arttıracaktır. Yaklaşan seçimlerden hemen sonra başlatacağımız süreç “academia”mız için bir diriliş süreci olacaktır. Yükseköğretimde süratle önemli bir reform hareketi başlatacağız. Seçimlerin hemen ardından YÖK’ü kaldırarak, üniversitelerin akademik, idari ve mali özerkliğine müdahaleleri önleyen mekanizmaları oluşturacak, üniversiteleri gerçekten bağımsız hâle getireceğiz. Huzursuzluktan dolayı başka ülkelere giden değerli hocalarımız, bilim insanlarımız yeni dönemde ülkelerine keyifle döneceklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYDIN ADNAN SEZGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Türkiye’deki üniversitelerin dünyanın en yüksek standartlarına ulaşması mümkündür. Bu potansiyel AK PARTİ sonrasına aittir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Fethi Güner

Yıldırım Kaya

Lale Karabıyık

Niğde

Ankara

Bursa

Turan Aydoğan

Abdurrahman Tutdere

Burcu Köksal

İstanbul

Adıyaman

Afyonkarahisar

Suat Özcan

Özgür Özel

Serkan Topal

Muğla

Manisa

Hatay

Aynı mahiyetteki 2’nci önergenin imza sahipleri:

Murat Çepni

Abdullah Koç

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Ağrı

İzmir

Kemal Bülbül

Mahmut Toğrul

Kemal Peköz

Antalya

Gaziantep

Adana

Aynı mahiyetteki 3’üncü önergenin imza sahipleri:

Mustafa Elitaş

Metin Gündoğdu

Bahar Ayvazoğlu

Kayseri

Ordu

Trabzon

Ramazan Can

Hakan Çavuşoğlu

Fehmi Alpay Özalan

Kırıkkale

Bursa

İzmir

Yusuf Ziya Yılmaz

Sabahat Özgürsoy

Cengiz Demirkaya

Samsun

Hatay

Mardin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle kanun teklifinin 9’uncu maddesi daha sonra değerlendirilmek üzere teklif metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay’ın söz talebi bulunuyor.

Buyurun Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Boğaziçi Üniversitesinde yedi yüz elli dokuz gündür kayyuma sırtını dönerek her türlü baskıya rağmen protestolarına devam eden Boğaziçi Üniversitesindeki değerli hocalarımızı ve KHK'yle bir gecede kürsüsü elinden alınan, işini kaybeden, buna rağmen barışı savunmaktan vazgeçmeyeceğini diyen barış akademisyenlerini, hocalarımızı saygıyla selamlıyorum.

YÖK, 80 önceki devrimci mücadeleyi yükselten üniversiteli gençlik üzerinde baskı kurmak ve 24 Ocak Kararlarına uygun olarak üniversiteleri sermayenin hizmetine daha fazla sokmak amacıyla kurulan 12 Eylül faşist cuntasından günümüze kadar varlığını koruyan kurumlardan biridir. Askerî darbe ürünü bu kurum şimdiye kadar çoktan lağvedilmeli, kaldırılmalıydı. İktidara gelmeden önce kaldırma sözünü verenler yani sizler iktidara geldiğinizde YÖK'ü üniversiteleri hizaya getirmek için kullandınız ve bir sopaya çevirdiniz. Erdoğan her fırsatta askerî vesayeti bitirmekle övündü ama yaptığı aslında askerî vesayetin yerine kendi vesayetini, sarayın vesayetini geçirmek oldu. O nedenle 12 Eylül askerî darbesinin mirasına dört elle sarıldınız. Erdoğan rejimi 12 Eylül askerî darbesinin devamıdır.

Tekrar YÖK'e dönersek, YÖK tüm üniversitelerin yetkilerini tek elde toplayarak üniversitenin kendi içindeki demokratikliğini bütünüyle yok etmiştir. Medya, polis ve idare iş birliğiyle gençliğin haklı talepleri bastırılmaya çalışılmış, faşistler devrimci üniversite gençliğinin üzerine salınmıştır. Parasız, demokratik, ana dilinde bilimsel üniversite talebi kriminalize edilmiştir. Bugüne kadar binlerce öğrenci bu taleplerden ötürü soruşturmalara maruz kaldı, üniversitelerden uzaklaştırıldı, atıldı, işkence gördü ve hapishanelere atıldı. Dolayısıyla YÖK üniversiteye yönelik darbe sürecine kadar olan tüm saldırıların niteliğini artırdı ve iktidarın üniversiteleri sermaye lehine dönüştürme süreçlerinin özel yetkili kurumu hâline geldi. Avrupa üniversitelerinin ticarileşmesi ve piyasa ile bütünleşmesini sağlamayı amaçlayan neoliberal Bologna Süreci de Türkiye'de YÖK eliyle yürütülerek şirketlere ucuz ve nitelikli kadro yetiştirme etapları için devreye sokuldu. Öte yandan üniversitelerin kontenjanı yeterli yatırım yapılmadan artırılarak apartmankondu üniversiteler açıldı. Akademinin içi boşaltıldı, üniversiteler işsizler ordusunun bekletildiği istasyonlara dönüştürüldü, işsizler havuzu yaratıldı.

Ayrıca, merkezlerde de en ücra köşelerdeki üniversitelerde de üniversite adı altında kurulan kampüslerde de ekonomik sorunlar altında öğrenciler ezilmeye devam ettiler. Yoksulluk, yurtsuzluk, faizleri silinecek denilip silinmeyen KYK bursları, yemekhane zamları gibi temel ihtiyaçlara yapılan zamlarla öğrenciler ekonomik krizin bedelini de ödemektedirler.

Ayrıca, aynı şekilde yurtlarda cinsiyetçi uygulamalar devam etmektedir. Örneğin bazı yurtlarda erkeklerin dışarıdaki kütüphaneye gitme izni varken kadın öğrencilerin 23.00'dan sonra bu hakkı yoktur. Ayrımcılığın her türü dokunduğunuz her kurumda maalesef kendini gösteriyor ancak bilin ki kadın öğrenciler cinsiyetçi politikalarınız karşısında susmuyor, ayrımcı politikalarınızı teşhir etmeye ve mücadele etmeye devam ediyor, devam edecek.

Bir taraftan da dindar ve kindar gençlik yaratmak uğruna izlediğiniz politikalar nedeniyle 1 milyondan fazla öğrenciyi cemaat, tarikat yurtlarına mahkûm ettiniz. Bu yurtlar gerçek anlamda denetlenmedi, gençler bu yurtlarda intiharlara sürüklendi ve istismara maruz kaldı.

Üniversitelerde öğrenme ikliminin yasaklar, suç, ceza ve disiplin mantığı üzerinden şekillendirilmeye çalışılmasında YÖK sadece başvurduğunuz araçlardan bir tanesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Demokratik halk üniversiteleri isteyen öğrenciler; polis, özel güvenlik biriminin kuşatması ve kayyum rektörlerle sindirilmeye çalışılıyor. Eğitim hakkının kullanılmasını engelleyen yasakçı, baskıcı ve cezalandırıcı bir yönetim aklına

sahipsiniz ve bu anlayış üniversite fikriyatıyla bağdaşmıyor. Bizler, üniversitelerin, tüm bileşenlerin ortak katkısıyla demokratik, eşitlikçi ve özgürlükçü bir öğrenme iklimine kavuşturulmasını savunmaya devam edeceğiz. Üniversitelerin ticarileştirilmesine son vereceğiz. Akademik iflasa ve baskılara karşı “Kampüslerden geliyoruz.” diyen üniversite öğrencileriyle omuz omuza mücadele edeceğiz ve 12 Eylül faşizminin mimarısı YÖK’ü kaldıracağız. Söz, yetki, karar üniversite bileşenlerinde olacak diyoruz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki son önerenin de gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle kanun teklifinin 9’uncu maddesi daha sonra değerlendirilmek üzere teklif metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen önergeyle teklifin 9’uncu maddesi teklif metninden çıkarılmıştır. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonraki maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecektir. Kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

10’uncu madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinde geçen “yayımlı tarihinde” ibaresinin “yayımlandığı tarihte” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Kaçmaz

Sait Dede

Murat Çepni

Şırnak

Hakkâri

İzmir

Mahmut Toğrul

Kemal Peköz

Abdullah Koç

Gaziantep

Adana

Ağrı

Kemal Bülbül

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurun Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Anayasa’dan başlamak üzere birçok metinde Türkiye’nin bir hukuk devleti olduğu vurgusu sürekli tekrar edilmekte. Televizyonlarımızı açtığımızda yetkililerin bu ifadeyi ağızlarından hiç düşürmediğini görmekteyiz. Hani derler ya “İnsan en çok kendisinde olmayandan bahseder.” Kim neden çok bahsediyorsa o onda yoktur, o onun fukarasıdır.

Bakın, AKP Genel Başkanı son adli yıl açılışında “Türkiye, Anayasası’nda da belirtildiği şekilde demokratik, laik, sosyal bir hukuk devletidir.” dedi ama maalesef bunun uygulamada böyle olmadığını hepimiz görüyor, hepimiz yaşıyoruz. Bunu sadece muhalefet olduğumuz için de söylemiyoruz. Dünya genelinde saygınlığı olan birçok hukuk kuruluşu Türkiye’nin hukuk sıralamasında nerelerde olduğunu belli aralıklarla yayımladıkları raporlarla duyuruyorlar. Herkes açık bakabilir, internet sitelerinde durumu

tüm dünyayla paylaşıyorlar. Dünya Adalet Projesi yani DAP'ın her yıl düzenli olarak yayınladığı bir sıralama var. Türkiye 139 ülke arasında 116'ncı sırada; Mali'den, Kenya'dan, Angola'dan bile sonra. Değerlendirmeye esas alınan noktalar ise şunlardır:

1) Hükûmet yetkilileri üzerindeki kısıtlamalara bakılıyor. Hükûmet yetkililerinin kanun tanımazlığı ayyuka çıkmış durumda.

2) Yolsuzluğun olmamasına bakılıyor. Ülke kaynakları baştan aşağı resmen yağmalanıyor. Yetmemiş olacak ki Rojava'nın zeytinlikleri, Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nin ormanları bundan nasibini alıyor.

3) Hükûmetin açıklığına bakılıyor. Kim Türkiye'de iktidarın şeffaf olduğunu iddia edebilir? Verdiğimiz önergelere dahi cevap vermeyen, Meclise karşı sıfır sorumluluğu olduğunu zanneden bir iktidarla karşı karşıyayız. Kanun teklifleri sarayda hazırlanıyor, vekillere imzalar atırılıyor, torba torba yasalar geliyor. Tek bir cümlesi komisyonda değiştirilemeden sanki ilahi bir emirmiş gibi geçiriliyor.

4) Temel haklara bakılıyor. Bizler milletvekilleri olarak dahi haklarımızı kullanamıyoruz. Bir basın açıklaması dahi yapmamıza -izne tabi olmadığı hâlde- izin verilmiyor.

5) Düzen ve güvenliğe bakılıyor. Mafya ve çeteler, organize suç örgütleri ülkede cirit atıyor. Kimsenin kendini güvende hissetmediği bir ülke hâline gelmiş durumdayız.

6) Yasal yaptırıma bakılıyor. Burada da kararlar hoşunuza gitmezse “Mahkemeleri ve kararları tanımıyoruz.” diyorsunuz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini geçtik, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesini tanımayan bir Cumhurbaşkanı var. Ne demişti Erdoğan? “Ben Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara sadece sessiz kalırım o kadar ama onu kabul etmek durumunda değilim. Karara uymuyorum, saygı da duymuyorum.” Kabul etmiyor, saygı duymuyor, karara da uymuyor.

7) Sivil adalete bakılıyor. Hukuk mahkemeleri on yıllardır yargılaması yapılan dosyalarla dolup taşıyor.

8) En önemlisi ceza adaletine bakılıyor. Türkiye'de yargının iktidarın bir sopası gibi çalıştığı herkesçe malum, hele hele seçim dönemlerinde bir seçim ofisi gibi çalışan adliyeler hukuk adına bir utançtır. Siyasi meseleler yargının tasarrufuna bırakılarak siyasi alan muhalifler için daraltılıyor, yargı âdeta bir siyasi karar mercisi hâline dönüşüyor. Gelineen noktada, AKP'nin yarattığı derin kriz ortamında yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı kalmamıştır.

Bakın Hakkâri Belediye Eş Başkanları Sayın Dilek Hatipoğlu ve Nurullah Çiftçi'ye; 2015 yılında yaptıkları bir basın açıklamasından dolayı on bir yıl üç ay ceza verildi, sadece bir basın açıklamasına on bir yıl. Anayasa Mahkemesi yakın zamanda “Adil yargılanma ilkesi ihlal edilmiştir.” diyerek dosyanın yeniden görülmesi için Hakkâri 2. Ağır Ceza Mahkemesine gönderdi. Mahkeme tahliye kararı vermedi, “Anayasa Mahkemesi kararını uygulamıyorum.” dedi. Yine aynı mahkeme, geçen hafta, Dilek Hatipoğlu ve Nurullah Çiftçi'den sonra 2019'da seçilen Belediye Eş Başkanımız Sayın Cihan Karaman'a on yıl beş ay hapis cezası vererek tutukladı, hem de kendi verdiği iki yıl sekiz aylık ceza istinafta bozulmasına rağmen aynı mahkeme bu sefer on yıl ceza verdi ve mesaj verir gibi hükümle beraber tutuklama yaptı. Yıllardır duruşmalara girip çıkan, her celsede hazır olan Cihan Karaman'ı verdiği hükmün kesinleşmesini beklemeden cezaevine gönderdi.

Peki, Cihan Karaman kimdir? Cihan Karaman, 2019 yerel seçimlerinde AKP tarafından aday gösterilen vali yardımcısını yani kayyumunu sandığa gömen kişiydi. Hani tutuklama bir tedbirdi? Peki, neden yargılamaya devam ederken bu tercih edildi? Bunun nedeni çok açık, seçim atmosferine girilmiştir ve bu tutuklama bir seçim çalışmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, mahkemeler, iktidarın duruşuna göre karar vermemelidir. Suç ve cezalar siyasi konjonktüre göre değil, evrensel ilkelere göre olmalıdır. Yargının içine düştüğü bu durum toplumun adalet duygusunu onarılmaz bir biçimde yaralamaktadır. Adalet sarayları mezbahalara dönüşmüş, hukuk, adalet, kanunlar kör bıçaklarla kesilip biçilmektedir.

Bakın, bu fotoğrafta gösterdiğim genç, Ferhat Atılğan; artık aramızda değil, kendi canına kıydı. 20 Ocak 2023 tarihinde Yüksekova Adliyesine giden 26 yaşındaki Ferhat Atılğan savcının odasında gözetim altındayken, fiili olarak devletin gözetimindeyken 3'üncü kattan atlayarak hayatına son verdi. 26 yaşındaki bir gencin hayalleri, umutları, geleceğe dair planları adliye binasında sona erdi. Karar verilmişti, sulh ceza sadece formaliteydi. Yazıklar olsun insanların adalet duygusunu katledenlere! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinde geçen “Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.” ibaresinin “Bu kanun hükümleri Cumhurbaşkanı tarafından yürütülür.” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz

Murat Çepni

Mahmut Toğrul

Adana

İzmir

Gaziantep

Abdullah Koç

Kemal Bülbül

Ağrı

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talep eden Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 11'inci maddesi üzerine söz aldım.

12 Eylül faşist darbesinin kurumlarından olan ve yükseköğrenim gençliğini bastırmak üzere oluşturulan YÖK, akademik özgürlüklerin önündeki en büyük engel olmaya bugün de devam ediyor.

12 Eylül rejimi Türkiye’de yükselen devrimci mücadelenin ana unsurlarından bir tanesi olan üniversite öğrencilerinin kontrole alınması ve mücadeleden uzaklaştırılması için planlanmış ama daha sonra aynı zamanda öğretim üyeleri dâhil olmak üzere üniversitede görev yapan her kademe üzerinde Demokles’in kılıcı gibi sallanmaya başlamıştır.

Öncelikle, 686 no.lu KHK’yle Ocak 2017’de, önce 2.012 kişiden oluşan barış imzacıları öğretim üyeleri üniversiteden uzaklaştırıldı, daha sonra da 15 Temmuz darbesiyle birlikte de 4 binin üzerinde tekrar değişik kademelerdeki üniversite öğretim üyesi üniversitelerden uzaklaştırıldı ve büyük bir çoğunluğu yurt dışına gitti, başka ülkelerde bilgi üretmeye başladı fakat Türkiye’de aynı zamanda görevlerine iade edildiklerileri için çoğu da farklı işlerde yaşamını sürdürmek zorunda kaldı.

YÖK kurulduğu günden beri iktidarların, sermayenin eliyle yönetilmekte, her daim öğrencilerin ve akademisyenlerin baskılanması aracı olarak da kullanılmaktadır. AKP iktidarı, kurulduğu zaman, iktidara gelmeden önceki yaptığı açıklamalarda ilk başlarda YÖK'ü kaldıracağı kurumlar arasında saydı ama iktidara geldikten sonra tam tersi bir uygulamayla YÖK'ten daha fazla nasıl yararlanabilirim, üniversiteleri nasıl zaptırap altına alabilirim, nasıl daha kendi istediğim doğrultuda bilgi ürettirebilirim ya da bilgisizlik ürettirebilirim diye bir çabanın içerisine girdi ve dolayısıyla da üniversiteleri her gün olandan bir miktar daha geri götürdü, daha önceki konumlarından çok daha geri bir noktaya taşıdı.

Ülkenin her yerinde olduğu gibi üniversitelerde de YÖK eliyle kendilerinden olmayanı yok sayan, tek kutuplu bir siyaset anlayışı var. Örneğin Kürt gençlerinin ana dilinde eğitim istemeleri nedeniyle yüzlerce öğrenci üniversitelerden uzaklaştırıldı, bir kısmı da ihraç edildiği için tekrar, bir daha okuma hakkı elde edemedi. Oysaki bunlar sadece ana dillerinde eğitim talebiyle ortaya çıkmış ve onu istemiş bulunmuşlardı.

Tabii, üniversitelerin kontenjanı sürekli arttırılıyor ama üniversitelerin niteliği aynı zamanda düşüyor. Daha önce dünyada sıralamada olan üniversitemizin hiçbir tanesi artık belirli bir sıralamada maalesef yer alacak durumda değil. Yayınlanan makalelerde, yapılan atıflarda da yine üniversiteler en geride, tabiri caizse nal toplamaya devam ediyor. Oysaki daha önce az da olsa üniversitemiz dünya sıralamasında yer alırdı, makalelerimize, bilimsel makalelerimize atıflar yapılırdı ama şu anda böyle bir durum da söz konusu değil.

Öğrencilerin yine aynı zamanda geçim sıkıntısı yaşıyor olmaları da ayrı bir problem. Çünkü geçen gün Adalet Bakanlığından yapılan bir açıklamada 20 tane daha cezaevi yapılacağı müjdesi veriliyordu. Oysaki 400 binin üzerinde öğrenci yersizlikten yurtsuzluktan orada burada kalıyor ve 5-6 kişi bir odada kalmak zorunda kalıyorlar, kiralarda da pahalı olması nedeniyle. 20 tane cezaevi yapılacağına 20 tane yurt yapılabilirdi ve 40-50 bin civarında öğrenci de bu yurtlarda barınma şansı elde ederdi.

Ne kadar üniversitelerde eğitim kalitesi düşerse, ne kadar gerileme olursa bilimden ve teknolojiye ne kadar uzaklaşırsak Türkiye'de demokrasinin gerilemesiyle birlikte aynı zamanda cezaevlerinin de sayısı o oranda artar. Çünkü cezaevleri ne kadar çoksa eğitim o kadar azdır, eğitim ne kadar yetersizse cezaevlerinin sayısı da o kadar çoktur. O nedenle önümüzdeki bu kanun teklifini bırakın kabul etmeyi, tartışmayı, biz toplam olarak bu kanun teklifinin tamamen geri çekilmesini ve bir daha da gündeme getirilmemesini, YÖK'ün de en kısa zamanda lağvedilip yerine çok daha demokratik üniversite işletebilecek olan, bilimsel eğitimi, bağımsız eğitimi ve demokratik üniversite yaratacak olan bir kurumun oluşturulmasını istiyoruz ve YÖK'ün de bir an önce kaldırılmasını istiyoruz.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

İç Tüzük 86'ya göre aleyhte söz talebi İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – 6'lı masanın adayı gibi alkış aldı Sayın Başkanım, çok alkış aldı.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Divan üyeleri, milletvekilleri, sevgili gençler; Eğitim Komisyonunda 11 öneri görüşüldü; Topkapı Üniversitesi, Kapadokya, sinema, Diyanet, öğretmenlik, spor ve YÖK. Yükseköğretim Kanunu'nda 8 kez değişiklik yapıldı bizim dönemimizde, Teşkilat

Kanunu'nda ise 7 kez. Biz bir kısmına olumlu oy verdik. Ölçütümüz; kamu yararı, Anayasa, ülkenin çıkarları, gelecek kuşakların refahı, nitelikli yasa gibi ölçütler oldu. Komisyondan başladık, Genel Kurulda, Anayasa Mahkemesine kadar hep bu yönde bu temel ölçütleri dikkate alarak görüşmekte olduğumuz yasaların iyileştirilmesi için çaba gösterdik. Bu yasa önerisine Anayasa'nın konuyla ilgili kurumlarının, kurallarının ve ilkelerinin ayrı ayrı ve zincirleme bir biçimde yok sayılması, ihlal edilmesi ve daha geriye götürülmesi nedeniyle karşı çıkıyoruz.

Anayasa maddeleri olarak 2 ve 153'üncü maddeleri içerisinde kalan konuyla ilgili maddelerin en az 15-20'sine aykırılık teşkil etmektedir. Geniş anlamda baktığımız zaman demokratik devlet, madde 2, üniversiteleri de kapsamına alır ama tabii ki demokrasi sıfırlandığı için üniversitelerden söz ederken demokrasiden söz edemiyoruz.

Yargı kararlarının gereklerini yasal düzenlemeye yansıtılmamak bir yana, konulan hükümlerin mantığı bir bakıma “Yıkın, hukuk arkadan gelsin.” mantığını yansıtıyor. Ne demek bu? Üniversite öğrencilerinin fikrî bakımdan kendilerini ifade etmeleri, toplu bir biçimde ifade özgürlüğünü kullanmaları, eylemde bulunmaları kamu düzenini ihlal etmemeleri kaydıyla, şiddet kullanmamaları kaydıyla, suç oluşturan eylemler olmaması kaydıyla, bunlar yaptırıma tabi tutuluyor ve öğrenci okuldan uzaklaştırıldıktan sonra “Git, mahkemeden kararı getir.” deniyor. Hayır, böyle bir hukuk düzeni olamaz; bu, Anayasa'ya kesinlikle aykırıdır.

Akademik ifade özgürlüğü bakımından üniversiteden atılan öğretim üyelerinin acaba kaç tane intihal yaptığı için, kaç derste yetersiz olduğu için, kaç suç işlediği için atıldı? Bunların çok büyük bir kısmı akademik ifade özgürlükleri nedeniyle atıldılar. Bu bakımdan, yetersizlik değil, liyakat değil, bilimsel özgürlüklerini kullandıkları için atıldılar. Bu bakımdan, öneri; bilim, özgürlük ve hukuk üçlüsünü yansıtmadığı için, bunları teker teker ihlal ettiği için... Zira bilim, özgürlük ortamında yapılır. Hukuk, bilimin güvencesidir yoksa bilimi katletme aracı değildir. Bilim ve özgürlük ortamının güvencesidir kurumsallaşma. Oysa bu, nitelik ve nicelik ilişkisinde niteliğe değil, niceliğe öncelik taşıyan ve tamamen üniversiteleri kimliklerinden uzaklaştırmaya dönük bir yasal düzenlemedir.

Kısaca, üniversitelerin bilim, hizmet ve teknoloji üretiminde yarışan kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlar olarak kendi içinde denetim düzeneğini kuran ve çalıştıran özerk yapılara dönüşmesine izin verilmediği için karşıyız. Üniversitelerin yönetim ve karar organları ile kurulları cinsiyetler arası eşitlik, eşit temsil esasına uygun olarak kendileri tarafından belirlenmediği için karşıyız. Yasayla düzenlenmesi gereken hususların yönetmelikle düzenlenmesine karşıyız. Üniversite reformu gereksinimini örtbas ettiği için karşıyız. Yürürlükteki mevzuatın asgari gereklerini yerine getirmesi bir yana, bunu Boğaziçi Üniversitesi örneğinde olduğu gibi tamamen yadsıyan uygulamalara karşıyız. (CHP sıralarından alkışlar) Anayasa'nın açıkça ihlal edilmesini meşrulaştırmamak için bu yasaya “hayır” diyeceğiz. Birçok Afrika üniversitesinde görev yapan bir kişi olarak -Avrupa üniversitelerini karıştırmıyorum- Afrika üniversitelerinin bir kısmından da daha geri düzenlemeye götüreceği için buna karşıyız çünkü kurumsuzlaştırma üniversitelerin düşmanıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bu bakımdan, bizim esasen öngördüğümüz yükseköğretim reformu bilimsel, idari ve mali özerkliği yansıtan üniversite reformuna giden yolu daha sağlam hedefler ve temellerde yürütebilmemiz için buna karşı çıkıyoruz. Üniversiteler liyakat, bilimsellik, nesnellik ve yeterlilik esasına dayanmalıdır, bu da akademik ifade özgürlüğünü beraberinde getirmektedir. Akademik ifade özgürlüğü ise ancak demokratik hukuk devletinde tesis edilebilir. Demokratik hukuk devleti, demokrasi, esasen üniversitelerin kendi yönetimlerini kendilerinin

belirlediği bir ortamda gerçekleşebilir. İşte bu nedenle, parti başkanlığı yoluyla devlet başkanlığı ve yürütme yerine demokratik hukuk devletini kurmamız doğrultusunda üniversiteler bunun temel taşı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Bilimsel ve özerk üniversiteler, unutulmamalıdır ki akademik özerklik demokratik toplumun temel yapısıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oyumuzun rengi ret.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ikinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Sayın Beştaş, söz talebiniz var; konuyla ilgili mi, yoksa başka bir konu mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Konuyla ilgili.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 403 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne "hayır" oyu vereceklerine ve Van-Özalp yolunda polis tarafından yapılan silahlı saldırıya ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, evet, sonuna geldik, birkaç cümle sarf etmek isterim.

Doğrusu, bu, YÖK kanun teklifinde yaptığımız bütün eleştiriler tabii ki baki. 12 Eylül askerî darbesinin kurumu olan YÖK bu yasayla tekrar tahkim ediliyor, bir kez daha bunu görüyoruz. Öğrencilerin en basit tutumlarının ve fiillerinin “suç” kavramına alındığını ve bu konuda, muhalif olan öğrencilerin aslında üniversitelerden uzaklaştırılmasını, tek tip öğrenci modelini hedeflediğini görüyoruz. Tek adam rejimini aslında YÖK eliyle yine üniversitelere de yerleştirmek istiyorlar. Özgür, özerk, bilimsel üniversiteye dair ne varsa sonuna kadar bitirilme amacıyla bu yasa getirilmiş. Bu yasayla aslında -bir cümleyle söyleyecek olursak- üniversiteler kışlaya çevrilmek isteniyor. Kindar ve dindar neslin yetişmesinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu hedefle üniversiteler araçsallaştırılıyor.

Daha önce yönetmelik Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi ama iptal edilen yönetmelik yasayla getiriliyor. Bu da yine kanuna karşı hile ve anayasasızlık hâlinin son noktası; tabii ki baştan sona Anayasa'ya aykırı. Bu disiplin maddeleri üniversitedeki öğrencilerin her konuda izin almasını gerektiriyor ve en basit davranışını cezalandırmak istiyor. Şunu söyleyeyim Sayın Başkan: Bu yasayla Anayasa lağvediliyor. Toplantı, gösteri yapmak, açıklama yapmak “izinsiz” diye yasaklanamaz yani böyle bir şey yok. Diyor ki: “Üniversitede, üniversite yönetiminden izin alacaksınız.” Anayasa'yı da tanımayan bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız.

Bitireceğim Başkan.

Ayrıca, Türk Ceza Kanunu'nda olan bir düzenleme, örgüt üyesi olmamakla beraber, örgüt adına suç işlemek fiilini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim.

BAŞKAN – Son sözünüzü alıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 314/2’de düzenlenen bu fiil disiplin suçu hâline getiriliyor, böyle bir garabet yoktur; hukuk da bilmiyorlar ya! Zaten o suçu işlemişse tutuklanacak, cezaevine girecek. Öyle bir iddiayı ileri sürmenin tek yolu var: Savcı iddianame hazırlar. Üniversite yönetimi kendisini savcı yerine koyuyor, üniversite kurulu da yargı olacak yani mahkeme heyeti. Buna tabii ki “hayır” diyoruz.

Sayın Başkan, sonra da söyleyebilirim ama bir yaralama olayı var.

BAŞKAN – Son otuz saniyeniz, başka uzatmayacağım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Van Özalp yolunda 23 yaşında Azmi Yıldız polisler tarafından silahla tarandı ve şu anda ağır yaralı. Bu konuda iktidar grubunun derhâl olaya müdahale etmesini, bu silahlı saldırıda bulunan polisler hakkında işlem yapılmasını istiyoruz, Azmi Yıldız.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Kaya...

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Yeter Başkanım! Böyle bir şey var mı?

47.- *Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya’nın, diploma denkliği konusundaki rakamlara ilişkin açıklaması*

YILDIRIM KAYA (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, Komisyon Başkanımız Sayın Emrullah İşler hem dün hem bugün özellikle denklik konusunda rakamların yanlış olduğunu, eksik olduğunu söyledi. Sorun şu: 1 kişi mağdur edilmişse 1.000 kişiyi mi bekleyeceğiz; 1.000 kişi mağdur edilmişse 10 bin kişi mi, 100 bin kişi mi? Ama önemli olan şu: 2003-2007 Erdoğan Teziç, 2007-2011 Yusuf Ziya Özcan, 2011-2014 Gökhan Çetinsaya, 2014-2021 Yekta Saraç. Bunların döneminin tamamını reddimiras kabul ediyorlar, sayılar bir türlü verilmiyor. Gerçek sayıların verilmesi, konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir araştırma önergesiyle açığa çıkarılması gerekir. Adalet ve Kalkınma Partisi bir araştırma önergesi getirsin, bunu konuşalım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kaya.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 403) (Devam)*

BAŞKAN - Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı : 327

Kabul : 256

Ret : 71 (*)

Kâtip Üye
Rümeysa Kadak
İstanbul

Kâtip Üye
Bayram Özçelik
Burdur”

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.52

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.59

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rûmeysa KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söz talebim var efendim.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç’ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ve Akhisar Balkan Göçmenleri Derneğinin taleplerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iki hususu kısa kısa dile getireceğim.

Bir tanesi Sayın Komisyon Başkanının biraz önce ifade ettiği husus vardı. Milletvekilimiz Sayın Mansur Kılınç “Komisyon Başkanının milletvekillerinin yerine MİT temsilcisinden Anayasa’ya aykırılıkla ilgili görüş belirtmesini istemesi ise özensizlik ve önemli bir tartışma konusudur.” ifadesini kullandı. “Buradaki ‘yerine’ kelimesi milletvekillerine söz vermedi gibi anlaşılır.” diyor, bu hassasiyetinde haklıdır. Bizim hatibimizin buradaki kastı, Anayasa’ya aykırılığı tartışmak milletvekillerinin işidir, MİT’in kendi konusunda görüş vermesi doğru ama Anayasa’ya aykırılık konusunda MİT’ten gelen arkadaşla söz verilmemesini söylemiştir. Yoksa “Komisyon Başkanı milletvekillerine söz vermedi.” kastımız yoktur, onu açıklığa kavuşturalım.

İkinci husus, Sayın Başkanım, şöyle bir talep var: Akhisar Balkan Göçmenleri Derneği bugün geldi, tüm partilerdeki Manisa Milletvekillerimize ulaştılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Buna hiçbir milletvekilimizin bir itirazı yok, hepimiz bu haklı talebin dile getirilmesini istiyoruz. 30 Temmuz 2021 tarihinde, Kuzey Makedonya’daki Resmi Gazete’de yayımlanan bir kanunla, Makedonya göçmeni Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına çifte vatandaşlık hakkı tanınmış. Çok sayıda soydaşımız bu yasadan yararlanmak için başvurmuş, bir buçuk yıl geçmesine rağmen hiçbir müracaata olumlu, olumsuz yanıt verilmemiş. Süre üç yıl, yarısı geçmiş. Bu konuda, dernek, mağduriyetin oluşmaması için girişim istiyor. Aynı kapsamda bulunan Makedonya göçmeni, örneğin, Kosovalıların başvuruları olumlu sonuçlanıyormuş. Kendisi Kuzey Makedonya kökenli olan Meclis Başkanı Sayın Şentop’tan -ki ben saydım, 7 kez Kuzey Makedonya’ya gitmiş görevi boyunca bu konuda girişimde bulunmasını ve bu mağduriyetin doğmaması için gerekli girişimlerin yapılmasını Akhisar Balkan Göçmenleri Derneği istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz de bu haklı talebi Sayın Şentop’un duymasını ve gerekli girişimlerde bulunmasını talep ediyoruz kendisinden.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

2.- Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 393) (*)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 2’nci sırada yer alan, Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 393 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Ali Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ŞAHİN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyor, Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu’muzun görüşmelerinin arkeoloji geleceğimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Öncelikle bir teşekkürümü arz etmek isterim tüm partilerin Grup Başkan Vekillerine. Arkeoloji Vakfı Kanunu’muzun bugün gündeme alınması noktasında göstermiş oldukları teveccüh ve jest için Gaziantep’li her bir hemşehrîmiz adına sizlere teşekkürlerimi sunuyorum. (Alkışlar)

Ayrıca, günün bu son saatlerine rağmen buradan ayrılmayıp Gaziantep için burada bekleyen tüm gruplardan tüm vekil arkadaşlarıma da selam, saygılarımı, hürmetlerimi yine Gaziantep’li hemşehrîlerimiz adına arz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz, doğu ile batı, kuzey ile güneyin kesiştiği; Asya, Avrupa ve Afrika’nın bir araya geldiği, birbirine kavuştuğu; semavi bütün dinlerin doğup bütün bir yeryüzüne dağıldığı, bütün kadim ve antik uygarlıkların doğduğu ve yeryüzünde uzun yıllar hüküm sürdüğü âdetâ bir medeniyetler vadisinin tam merkezinde yer alıyor. Bu medeniyetler vadisinin tam merkezinde dünyanın en zengin arkeolojik yatakları üzerinde ise bugün bizim yaşam sürdürdüğümüz Anadolu’muz mevcut. Anadolu milattan önce Paleolitik Çağ dediğimiz, Yontma Taş Çağı’ndan Mezolitik Çağ, Neolitik Çağ, Kalkolitik Çağ’dan Tunç Çağı’na kadar; Asur, Hitit, İyonya uygarlıklarından Roma ve Bizans’a, Roma ve Bizans’tan Selçuklu ve Osmanlı’ya kadar birçok medeniyetin neşvünema bulduğu, yeryüzünün en zengin medeniyet coğrafyasının merkezinde yer almakta.

Yeryüzünün en zengin arkeolojik yatak ve kaynaklarına sahip bir ülke olarak gelecek yüzyılımızı inşa ederken, gelecek yüzyıl rotalarımızı belirlerken yeryüzünün en zengin yataklarına sahip olduğumuz bu arkeolojik miraslarımızı açığa çıkararak, koruyarak ve yeryüzünün arkeoloji zenginliklerine sunarak devam etmek durumundayız. Diğer bir deyişle, atalarımız nasıl gelecek rotalarını, gelecek yönlerini gökyüzünün kadim yıldızlarına bakarak tayin ettilerse biz de önümüzdeki yüzyıllarımızı topraklarımızın

(*) 393 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

altındaki o zengin arkeolojik yataklarımıza, arkeolojik zenginliklerimize ve miraslarımıza bakarak yönlerimizi tayin etmek durumundayız. Diğer açıdan baktığımızda da bugün yer altındaki petrol gibi, doğal gaz gibi zenginlikler bir ülkenin geleceği için ne kadar değer ve önem arz ediyor ise kültürel mirasımız, arkeolojik değerlerimiz de yine geleceğimiz için doğal gaz kadar, enerji yatakları kadar, petrol kadar önemli bir stratejik değer.

Arkeolojik kurumsal kimliklerini tamamlamış, müktesebatlarını derinleştirmiş kimi ülkeler bu noktada çok mesafeler katettiler geçtiğimiz yüzyılda ama bu alanda arkeolojik kimliklerini, bütünlüklerini tamamlayamamış, bu konuda derinlik müktesebatlarını tamamlayamamış kimi ülkeler ise veya kimi bölgeler ise bu yönde mesafe katetmiş ülkelerin maalesef ki istilasına ve istismarlarına maruz kaldılar. Coğrafyamızın bütün zenginliklerine baktığımızda, maalesef ki birçoğumuz Avrupa ziyaretlerinde, Louvre Müzesi ziyaretlerinde, British Museum veya Berlin Müzesini ziyaret ettiğimizde sadece Anadolu'nun zenginliklerine değil bütün bir coğrafyamızın zenginliklerinin kalıntılarına maalesef Avrupa'nın bu kadim müzelerinde rastlıyoruz.

Batılılar arkeolojik müktesebat ve kimliklerine 1900'lü yıllarda büründüler. Sadece kendileri bürünmekle kalmayıp, o zenginliğe varmakla kalmayıp bizim coğrafyamızda da arkeolojik enstitüler kurdular. Bugün ülkemizde maalesef ki kendi millî arkeoloji enstitümüzü kuramamış olmamıza rağmen İngiltere gibi, İtalya gibi. Avusturya gibi, Almanya gibi, Hollanda gibi ülkelerin -tam 8 tane ülkemizde- arkeoloji enstitüleri var.

Aslına bakarsanız, geçmişimize baktığımızda, 1869'lu yıllarda başlayan bir süreç var tarihimizde. Nedir o? Asar-ı Atika Nizamnamesi'yle birlikte Osmanlı döneminde kendi coğrafyamızdaki o zenginlikleri açığa çıkarmak adına bir teşebbüs olmuş ama zayıflayan Osmanlı hegemonyasının üzerinden cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte 1930'lu yıllara baktığımızda, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde Etnografya Müzesi kurulmuş. Etnografya Müzesiyle birlikte Ahlatlıbel kazısı, Remzi Arık Başkanlığında, Atatürk'ün emriyle, talimatlarıyla ilk başlatılan kazı süreci olmuş. Yine Mustafa Kemal Atatürk arkeoloji konusunu derinleştirmek ve kurumsallaştırmak adına üniversitelerde arkeoloji bölümünün kurulması yönünde çalışmalar ve talimatlar vermiş. Üniversitelerdeki akademisyenleri Avrupa'ya göndererek bu noktadaki müktesebatın daha da derinleşmesi noktasında birtakım çabaları cumhuriyet tarihimizde, dönemimizde görüyoruz. Ancak, içinden geçtiğimiz süreçler, coğrafyamızdaki kırılmalar, coğrafyamızda varoluş reflekslerimizin öncelenmesi ve coğrafyamızdaki istikrarsızlıklar bu yönde derinleşmemizin önünde engel teşkil etmiş maalesef.

1910'lu yıllara baktığımızda, işte, Lawrence gibi birtakım farklı niyetlerle bu coğrafyada var olmuş kişilerin "arkeoloji" adı altında coğrafyamızın zenginliklerini nasıl Avrupa'nın kadim şehirlerine taşıdıklarına şahitlik ediyoruz. Lawrence'ın mektuplarını okuduğumuzda, Gaziantep'in Karkamış kentindeki, o antik kentteki çalışmaları, orada bulunan kimi zenginlikleri nasıl Avrupa'ya taşıdıklarını, Orta Doğu'daki kimi zenginlikleri nasıl Avrupa'nın müzelerine taşıdıklarını Lawrence'ın o hatıra mektuplarından okuyoruz maalesef ki. Bu Arkeoloji Enstitüsümüz bugün değil de belki bundan yüzyıl önce veya daha önce kurulmuş olsaydı, bugün Avrupa'nın "British Museum"ı gibi, Berlin Müzesi gibi veya Louvre Müzesi gibi, o müzelerini süsleyen Anadolu'nun ve coğrafyamızın zenginlikleri, bugün kendi müzelerimizi ve coğrafyamızı süslüyor olacaktı. Arkeoloji, devrimizde, dönemimizde sadece bir kültürel miras olarak kullanılmıyor. Birçok ülke arkeoloji konusunu, aynı zamanda bir "soft power" yani yumuşak bir güç alanı olarak da kullanıyor. Özellikle Japonya gibi, Avusturya gibi, İngiltere gibi birçok ülke, arkeoloji alanını bir "soft power" yumuşak güç veya işte, birtakım kültür, sanat faaliyetleri şeklinde yürüterek farklı ülkelerde sempatiler, farklı coğrafyalarda sempatiler elde edebiliyorlar.

Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitümüzü doğru -ilk millî enstitümüz olacak bu- ilk adımı aslında 2014 yılında Gaziantep’te düzenlenen 36’ncı Kazı Sempozyumu’nda atmış olduk. Gaziantep’te düzenlenen o Sempozyum esnasında birçok arkeolog arkadaşımız, böyle bir millî enstitünün kurulması noktasında görüş beyan ettiler. Bunun üzerine Gaziantep Büyükşehir Belediyemiz, 2014 yılında Kültür Bakanlığımıza bu yönde bir enstitü kurulması adına bir çağrıda bulundu. Bakanlığımızın Türkiye Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı Çerçevesi (IPA II) içerisinde “Kültür ve Sivil Toplum Diyalogu” başlığı altında açılmış o hibe programına başvuru gerçekleştirmesiyle, Avrupa Birliğinin sağlamış olduğu hibe programlarıyla bu süreç başlatılmış oldu. O sırada ben, Avrupa Birliği Bakan Yardımcısıydım ve ülkemize böyle bir projeyi kazandırmak, ülkemizin ilk millî arkeoloji enstitüsünü kurmak adına o hibe programlarını takip ettik. 2018 yılında sözleşme imzalandı ve 2022’nin ortalarına geldiğimizde Arkeoloji Enstitümüzü Gaziantep’te kurmuş olduk. Kısaca, kurulmuş olan enstitümüz hakkında da size bilgi vermek isterim.

Sayın Başkanım, sürem sona erecek ama çok fazla uzatmayacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ŞAHİN (Devamla) – Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün fiziki tüm aşamaları tamamlanmış ve kuruluş süreçleri projenin öngördüğü çerçevede tamamlanmış durumda ve toplam maliyeti 7,5 milyon euro şeklinde tezahür etmiştir. Projenin hayata geçmesiyle yerli ve yabancı toplam 430 bilim adamı rol almıştır. Proje kapsamında mülkiyeti hazineye ait olup Gaziantep Büyükşehir Belediyesine tahsis edilen Kendirli Gazi Kültür Merkezi restore edilmiş, arkeoloji laboratuvarı, bir arkeoloji ve kültürel miras kütüphanesi yapıları oluşturulmuştur. Gerekli cihaz, kitap ve dokümantasyon, mobilya, mefruşat temin edilerek faaliyete hazır hâle getirilmiştir. 27 uluslararası yayın yapılmış, 1 milyonu aşkın belge taranarak Türkiye’nin ilk dijital arkeoloji arşivi oluşturulmuştur. Yine, dijitalleştirme çalışmaları çerçevesinde Türk arkeoloji tarihinde bir ilk gerçekleştirilerek korumak, araştırmacılara ve topluma nitelikli bir veri tabanı sunmak amacıyla Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü arşivlerinden tam 1 milyon 400 bin belge taranmış, 1 milyon adet belge arşivlenmiştir. Devlet ve Osmanlı arşivlerinden 50 bin belge, 2.100 fotoğraf derlenmiş, Türk Tarih Kurumu, Dışişleri Bakanlığı ve Ankara Üniversitesi arşivlerini tarama çalışmaları tamamlanmıştır. Türk arkeolojisinin tüm dönemlerini kapsayan ilk yayın serisi başlatılmış, bu kapsamda, 12 çeviri, 15 yeni baskı olacak şekilde 27 kitap basımı tamamlanmıştır. Bu kitapları bugün de hem muhalefet hem de iktidar kulisimizde sizlere sunmuş olduk. Yayın kurulu tarafından belirlenen çeviri kitaplar Türk ve İslam arkeolojisi için oldukça önemli ve daha önce Türkçeye çevirisi yapılmamış kitaplardan oluşmaktadır.

Yine, Enstitü tarafından ilk Millî Arkeoloji Şûrası gerçekleştirilmiştir. Arkeolojinin bilim, meslek, eğitim gibi konularda, teori ve uygulama alanlarında geldiği düzeyi tanımlamak, ideal gelecek için yol haritası çizmek amacıyla devlet, yerel yönetimler, STK’ler gibi paydaşları bir araya getiren 1’inci Millî Arkeoloji Şûrası tamamlandı. 15-17 Haziran 2022’de gerçekleştirilen Şûra’da bilim ve araştırma, arkeometri, eğitim, sanat, turizm gibi konularda tam 11 adet komisyon kuruldu. Enstitü için gerçekleştirilen en önemli çalışmalardan biri ihtisas kütüphanesi ve Türkoloji kütüphanesi oldu. Türkoloji kütüphanesi için 50 binin üzerinde dijital kaynak değerlendirildi. İhtisas kütüphanesi için ise iş birlikleri ve kaynak tarama çalışmaları devam etmektedir.

Kısaca, uzun yıllar hayalini kurduğumuz, Mustafa Kemal'in bu uğurda çok çaba gösterdiği, bölgemizin zenginliklerini korumak adına, arkeolojik zenginliklerini korumak adına, bu kadar zengin varlıklarımızı, arkeoloji dünyasının öngörülerine sunmak adına, bunu bir “soft power” olarak ülkemizin, ülke diplomasimizin yararına sunmak adına, Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü kurulmuştur ve bugün de sizlerin teveccühüyle Vakfının kurulma aşamasına geçmiş oluyoruz.

Ben, burada hem Enstitünün hem de Vakfın kurulması çalışmasında emeği geçen Gaziantep Büyükşehir Belediyemize, Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Fatma Şahin Hanımefendi'ye, Kültür Bakanlığımıza, yine kanun çalışmalarını yürüten Gaziantep Milletvekillerimize, Komisyon çalışmalarını yürüten Millî Eğitim Komisyonu ve saygıdeğer üyelerine, yine kanunumuzu bugün bu saatlere kadar taşıyan, bir kez daha, Grup Başkan Vekillerimize ve siz saygıdeğer milletvekillerimize teşekkürlerimi sunuyor, kanunumuzun hayırlara vesile olmasını diliyorum. (AK PARTİ, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.16

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.17

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Rümeysa KADAK (İstanbul), Bayram ÖZÇELİK (Burdur)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58’inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

393 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, 375 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı “Guvernörler Kurulu Kararı”nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 375)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 7 Şubat 2023 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.18

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 403) Yükseköğretim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 403
 Oylama Saati : 21:48
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 256
 Reddedenler : 70
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 2
 Toplam : 328
 Açık Üyelikler : 21
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Ret
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Ret
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Kabul
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Ret
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Katılmadı
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Ret
Ankara	Akdoğan	Yakın	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Anslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Baş	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Ret
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Dumaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Ret
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Ret
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Ret
Ankara	İşler	Enrullah	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Ret
Ankara	Kerestecioglu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Kabul
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Taşcier	Gamze	CHP	Ret
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Dumaş	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	An	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Ret
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertuğ Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Ruza	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Ret
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Ret
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Katılmadı
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Katılmadı
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Katılmadı
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Tathoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Katılmadı
Bursa	Yavuz Gözgeç	Ermine	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Ret
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivitcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Ret
Diyarbakır	Taşçier	İnam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Kabul
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Ret
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Sermin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karanan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Sülli	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Ret
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhitin	MHP	Katılmadı
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Ret
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Ret
Gaziantep	Yüksel	Müslim	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tıghı	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Ret
Hakkari	Diñç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Ret
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mengüllüoğlu	Baş Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Özgürsoy	Sabahat	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Tokdenir	İsmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Ret
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İsparta	Gökğöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Katılmadı
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Ret
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Ret
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı
Mersin	Kılavuz	Olca	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdali	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Turan	Radvan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezi	Gançe	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Ret
İstanbul	Aydın	Şamil	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dişat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Kabul
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Dungut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Ret
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Katılmadı
İstanbul	Erdoğan	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Ret
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Ret
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadigil Sütü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Ret
İstanbul	Kavakçı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Ret
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Ret
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAHER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Ret
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Ret
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tannıkulu	Mustafa Sezin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Serah	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı
İzmir	Böllünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Ret
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Ret/Mük.
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kemalbay Pekgözegü	Serpil	HDP	Ret
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmangaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atilla	CHP	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arsan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Ret
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Ank	Çetin	CHP	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülây	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Ret
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Ret
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Ret
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvırcık	Senra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Ret
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Ret
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Ret
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	İşık	Mensur	HDP	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Ret
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Nevşehir	Sarasan	Faruk	CHP	Ret
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Ret
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Ret
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Ret
Samsun	Karasan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Ret
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Ret
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Ret
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sidik	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Başı	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Ekinci	Semraha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Suluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Ret
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Tokat	Arsılan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoglu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Ret
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Açanal	Zenzem Gülander	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Ret
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdogmus	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpinar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Ret
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Ret
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzaz	HDP	Ret
Van	Sarsaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Ret
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Ret
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 403
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Ret
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı
Batman	Özdenir	Ziver	AK PARTİ	Kabul
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İnir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdır	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı
İğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Ret
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

58'İNCİ BİRLEŞİM

2 ŞUBAT 2023 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 393 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İÇTÜZÜĞÜ 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 5 inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil 6 ila 11 inci maddelerden oluşması, önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.01.2023 tarihli 51'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

2, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23 ve 28 Şubat 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 7, 8, 9, 14, 15, 16, 21, 22, 23 ve 28 Şubat 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar;

2 Şubat 2023 Perşembe günkü Birleşiminde 375 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

403 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İÇTÜZÜĞÜ 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 5 inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 11 inci maddelerden oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 01.02.2023 tarihli 57'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***Plan ve Bütçe Komisyonu**

02.02.2023 Perşembe - Saat:11.00

***İçişleri Komisyonu**

02.02.2023 Perşembe - Saat:14.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

58'İNCİ BİRLEŞİM

2 ŞUBAT 2023 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 403) Konya Milletvekilleri Hacı Ahmet Özdemir ve Orhan Erdem ile 104 Milletvekilinin Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4884) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.01.2023) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 393) Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.01.2023) (**) (X)

3.- (S. Sayısı: 375) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Milletlerarası Finansman Kurumu Ana Anlaşmasının Tadil Edilmesine İlişkin 16/4/2020 Tarihli ve 273 Sayılı "Guvernörler Kurulu Kararı"nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Milletlerarası Finansman Kurumuna Katılmak İçin Hükümete Salâhiyet Verilmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3746) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

4.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

5.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

6.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 373) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2984) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

8.- (S. Sayısı: 371) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4243) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

9.- (S. Sayısı: 376) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

10.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

11.- (S. Sayısı: 378) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4692) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

12.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

13.- (S. Sayısı: 377) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4689) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

14.- (S. Sayısı: 379) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

15.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

16.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

18.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

19.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

20.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

21.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

22.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

34.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

35.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

36.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

37.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

38.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binalı Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

39.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

40.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

41.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

45.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

50.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

51.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

52.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

53.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

55.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

56.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

57.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

58.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

59.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajaraa Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

60.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

61.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

62.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

63.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

64.- (S. Sayısı: 372) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4649) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

65.- (S. Sayısı: 374) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürcü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.12.2022) (X)

66.- (S. Sayısı: 382) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4291) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

67.- (S. Sayısı: 383) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

68.- (S. Sayısı: 384) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2030) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

69.- (S. Sayısı: 385) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1776) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

70.- (S. Sayısı: 386) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

71.- (S. Sayısı: 387) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

72.- (S. Sayısı: 388) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

73.- (S. Sayısı: 389) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

74.- (S. Sayısı: 390) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3909) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022) (X)

75.- (S. Sayısı: 391) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.12.2022)

76.- (S. Sayısı: 397) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/ Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

77.- (S. Sayısı: 398) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

78.- (S. Sayısı: 399) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4856) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

79.- (S. Sayısı: 400) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

80.- (S. Sayısı: 401) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3718) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

81.- (S. Sayısı: 402) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4097) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.01.2023) (X)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 393

Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi (2/4811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4811 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi5

- Madde Gerekçeleri.....6

• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu.....7

• Muhalefet Şerhleri18

• Teklif Metni.....34

• Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin.....34

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Ali Şahin</i> Gaziantep	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i> Gaziantep	<i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep
<i>Ahmet Uzer</i> Gaziantep	<i>Derya Bakbak</i> Gaziantep	<i>Mehmet Erdoğan</i> Gaziantep
<i>Müslüm Yüksel</i> Gaziantep	<i>Sermet Atay</i> Gaziantep	<i>Ali Muhittin Taşdoğan</i> Gaziantep
<i>Ali Cumhur Taşkın</i> Mersin	<i>Atilla Ödünç</i> Bursa	<i>Mustafa Esgin</i> Bursa
<i>Belgin Uygur</i> Balıkesir	<i>Fatma Aksal</i> Edirne	<i>Yücel Menekşe</i> Nevşehir
<i>Jülide İskenderoğlu</i> Çanakkale	<i>Semiha Ekinci</i> Sivas	<i>Emine Zeybek</i> Kocaeli
<i>Yakup Taş</i> Adıyaman	<i>Hasan Çilez</i> Amasya	<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara
<i>Tülay Kaynarca</i> İstanbul	<i>Orhan Kırçalı</i> Samsun	<i>İbrahim Yurdunuseven</i> Afyonkarahisar
<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale	<i>Emrullah İşler</i> Ankara	<i>Ali Özkaya</i> Afyonkarahisar
<i>Sabahat Özgürsoy</i> Hatay	<i>Bahar Ayvazoğlu</i> Trabzon	<i>Fehmi Alpay Özalan</i> İzmir
<i>Mücahit Durmuşoğlu</i> Osmaniye	<i>Mehmet Habib Soluk</i> Sivas	<i>Recep Uncuoğlu</i> Sakarya
<i>Vildan Yılmaz Gürel</i> Bursa	<i>Mustafa Kendirli</i> Kırşehir	<i>Selim Gültekin</i> Niğde
<i>Şahin Tin</i> Denizli	<i>İsmail Bilen</i> Manisa	<i>Tamer Akkal</i> Manisa
<i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	<i>Osman Aşkın Bak</i> Rize	<i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul

<i>İffet Polat</i> İstanbul	<i>Eyüp Özsoy</i> İstanbul	<i>Emine Sare Aydın</i> İstanbul
<i>Şirin Ünal</i> İstanbul	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul	<i>Semra Kaplan Kıvırcık</i> Manisa
<i>Asuman Erdoğan</i> Ankara	<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i> Sakarya	<i>Ahmet Arslan</i> Kars
<i>Abdullah Güler</i> İstanbul	<i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	<i>Hasan Turan</i> İstanbul
<i>Metin Çelik</i> Kastamonu	<i>Refik Özen</i> Bursa	<i>Yavuz Ergun</i> Niğde
<i>Mustafa Demir</i> İstanbul	<i>Habibe Öçal</i> Kahramanmaraş	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i> Kocaeli

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/4811)	
ESAS	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Eşsiz kültürel ve doğal güzellikleri bir arada barındıran, tarihi süreç içerisinde insanlığın gelişimine tanıklık eden Türkiye; arkeoloji çalışmalarında ve kültürel mirasa ev sahipliği yapma anlamında önemli bir merkezdir. Bu çerçevede Türkiye’de, arkeoloji ve kültürel mirasa yönelik bilimsel araştırmaların himaye edilmesi ve geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Arkeolojik keşifler sadece yer altında kalmış insanlığa ait birikimin gün yüzüne çıkarılması değil insanlık tarihinin yeniden yorumlanması anlamına da gelmektedir.

Türk arkeolojisinin dünyaya açılabilmesi, kültürel ve tarihi bağlarının olduğu coğrafyalarla yakınlaşabilmesi, dünya arkeoloji çalışmalarına da katkı ve yön verebilmesi ile edilgen değil etken bir arkeoloji ve kültürel miras aktörüne dönüşmesi milli menfaatler bakımından da önemlidir.

Anayasanın 63 üncü maddesine göre Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlamakla yükümlüdür. Bu çerçevede, Kültür ve Turizm Bakanlığı ülkemizde kültür varlıklarının arkeolojik araştırma ve kazılarla açığa çıkarılmasını sağlamakla ve kültürel mirasın korunması ile görevlidir. Bu görevlerin yerine getirilmesinde “vakıf” statüsünün sahip olduğu iletişim ve hareket kabiliyeti gibi avantajlarla destek sağlanması, arkeoloji ve kültürel miras alanlarının ülke sınırlarını aşan niteliğini karşılar biçimde gerçekleştirilebilmesi için Kanun Teklifimizle Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı kurulmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile Kanunun amacı açıklanmıştır. Bu kapsamda Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı kurulması, faaliyetleri ve işleyişine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacını taşıdığı hususu belirtilmiştir.

Madde 2- Madde ile Kanunda geçen terimlerin tanımları yapılmıştır.

Madde 3- Madde ile Vakfın faaliyet alanı belirlenmiş olup Vakfın amaçları doğrultusunda faaliyet yürüten kişi ve kurumlarla iş birliği ve ortak çalışmalar yapabileceği düzenlenmiştir. Ayrıca, Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsüne de bu maddede yer verilmiş olup maddede sayılan faaliyetlerden Vakıf Yönetim Kurulu tarafından belirlenenlerin Vakıf bünyesinde oluşturulan bu Enstitü tarafından yürütüleceği hükme bağlanmıştır.

Madde 4- Madde ile Vakfın organları düzenlenmiş ve organlarının oluşumu ile üyelerinin mali haklarına ilişkin hükümler getirilmiştir.

Madde 5- Madde ile Vakfın personel rejimi ve istihdam usulleri düzenlenmiştir.

Madde 6- Madde ile Vakfın bütçe ve gelirleri düzenlenmiştir. Vakfın faaliyetlerinin getireceği kamu yararı dikkate alınarak mali bakımdan sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 7- Madde ile Vakfa tanınan muafiyet, istisna, indirim ve diğer teşvikler düzenlenmiştir.

Madde 8- Madde ile, Kanunda hüküm bulunmayan hallerde vakıf tüzel kişiliğine ilişkin tamamlayıcı hükümleri de içeren mevzuata atıf yapılmıştır.

Geçici Madde 1- Madde ile, Vakfın kuruluş işlemlerine yönelik gerekli hususlara ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Madde 9- Yürürlük maddesidir.

Madde 10- Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

13/01/2023

Esas No: 2/4811

Karar No: 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4811 esas numaralı “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi”, Komisyonumuzun 11/01/2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Gaziantep Milletvekili Ali Şahin, Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu ve 58 milletvekili tarafından 05/01/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/4811 esas numaralı “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu Teklifi”, Komisyonumuzun 11/01/2023 tarihli toplantısında; Kanun Teklifi’nin ilk imza sahiplerinin, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türk Tarih Kurumu Başkanlığı ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Kanun Teklifi, Plan ve Bütçe Komisyonuna tali komisyon sıfatıyla havale edilmiştir. Plan ve Bütçe Komisyonu, Teklif’in süresi içinde görüşülmesinin öngörülmediğini, 06/01/2023 tarihli ve Komisyon Başkanı Bingöl Milletvekili Cevdet YILMAZ imzalı yazısı ile Komisyonumuza bildirmiştir.

Komisyonumuzun söz konusu Teklif ile ilgili görüşmeleri 5 saat 36 dakika sürmüştür. Çok sayıda milletvekilinin görüş ifade ettiği müzakerelerde tam tutanak tutulmuştur.¹

2. Teklif’in İçeriği

2/4811 esas numaralı Kanun Teklifi ile;

- Yurt içinde ve yurt dışında Türk ve İslam arkeolojisi ve ilgili bilim alanlarında bilimsel çalışmalar yapmak üzere Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının kurulması,
- Vakfın merkezinin Ankara’da bulunması,
- Vakfın başta Türk ve İslam arkeolojisi ve kültürel mirası olmak üzere antropoloji, sanat tarihi, tarih, epigrafi, nümistmatik gibi tüm ilgili alanlarda yurt içinde ve yurt dışında tarihi çağlar boyunca var olmuş kültürlerin ve sanatların Türk bilim insanları ve öğrenciler tarafından her yönüyle çalışılmasını teşvik etmesi ve bu alanlarda yapılan bilimsel çalışmaları desteklemesi,
- Vakfın görev alanına giren bilim dallarında uluslararası düzeyde iş birliklerini teşvik etmesi ve ortak çalışmaları desteklemesi,
- Vakfın yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve incelemeler yapması ve bu kazılar kapsamındaki eserlerin restorasyonu ve konservasyonu hususunda çalışmalarda bulunması,
- Vakfın faaliyet ve amaçlarına uygun yayınların hazırlanması, basılması ve dağıtılmasına yönelik çalışmalar yapması,
- Vakfın arkeoloji ve bağlantılı bilim alanlarında arşiv çalışmaları yapması, veri tabanı geliştirmesi, kütüphane ve özel müzeler açması,
- Vakfın faaliyet alanları çerçevesinde arkeolojik kazı, araştırma, restorasyon ve konservasyon çalışmalarında bulunan kişilere proje bazlı teşvik, destek, hibe ve burs sağlaması,
- Vakfın kongre, sempozyum, konferans, sergi, çalışma gezisi gibi bilimsel, kültürel ve sanatsal etkinlikler gerçekleştirmesi ve desteklemesi,
- Vakfın arkeoloji ve kültürel miras alanlarında alınması gereken tedbirleri ve ulusal politika önerilerini raporlayarak ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşması,

⁽¹⁾ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari_goruntule?pTutanakId=3087

- Vakfın faaliyetlerini gerçekleştirmek için taşınır, taşınmaz her türlü hak ve imtiyazı satın alma, kiralama veya kiraya verme işlemlerinde bulunabilmesi,
- Vakfın kamu kurum ve kuruluşları, gerçek veya tüzel kişilerle iş birlikleri yapabilmesi,
- Vakfın bünyesinde ayrı bir tüzel kişiliği olmayan ve merkezi Gaziantep’te bulunan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün kurulması,
- Vakfın; Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve danışma organı olan Bilim Kurulundan oluşması,
- Yönetim kurulunca belirlenen Vakıf faaliyetlerinin Enstitü tarafından yürütülmesi,
- Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ile Bilim Kurulunun görev ve yetkileri ile çalışma, toplanma ve karar alma usul ve esaslarının Vakıf senedinde gösterilmesi,
- Vakfın personel istihdamına ve Vakıfta yapılacak geçici görevlendirmelere ilişkin hususların düzenlenmesi,
- Vakfın bütçesi, gelir ve giderlerine ilişkin hususların belirlenmesi,
- Vakfın kuruluş kanununda sayılan faaliyetleriyle ilgili olarak harçlardan, damga vergisinden ve emlak vergisinden muaf olması,
- Vakfın Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara diğer kanunlarla sağlanan tüm hükümlerden yararlanması,
- Kanunda hüküm bulunmayan hâllerde 22/11/2001 tarihli Türk Medeni Kanunu ile 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu hükümlerinin uygulanması,
- Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden Vakıf adına açılacak hesaba beş milyon Türk lirası aktarılması, bir yıl içinde Vakfın kuruluş ve tesciline ilişkin işlemlerin sonuçlandırılması

öngörülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon Başkanı Prof. Dr. Emrullah İŞLER tarafından;

- Tarihî süreçte birçok medeniyetin beşiği olma konumundaki coğrafyamızın, arkeoloji çalışmaları bakımından dünyadaki önemli merkezlerden olduğu,
- Çeşitli uygarlıkların kültürel mirasına ev sahipliği yapan ülkemizde, arkeolojik kazıların ve araştırmaların en verimli bilimsel yöntemlerle yapılmasının ve kamu imkânları ile desteklenmesinin çok önemli olduğu,
- Bu görevlerin yerine getirilmesinde “vakıf” statüsünün sahip olduğu iletişim ve hareket kabiliyeti gibi hususların da, arkeoloji ve kültürel miras alanlarının ülke sınırlarını aşan niteliğini karşılar biçimde gerçekleştirilebilmesi için avantaj sağlayacak ihtiyaçlar olduğu,
- Bu kapsamda Teklif ile; ülkemizde ve kültürel-tarihi bağlarımızın olduğu dünyanın diğer bölgelerinde, Türk ve İslam arkeolojisi ve ilgili bilim alanlarında insanlığın ortak birikimlerini esas alarak bilimsel araştırmalar yapmak, bu araştırmaları teşvik etmek, yapılan araştırmaları yayımlamak, arşivleme çalışmaları gerçekleştirmek, araştırmacıların erişebileceği kütüphaneler oluşturmak, özel müzeler açmak, dünya arkeoloji ve kültürel miras camiasındaki bilim toplulukları ile kültürel miras alanında iş birlikleri gerçekleştirmek, yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve inceleme faaliyetlerinde bulunmak üzere Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının kurulacağı,

- Teklif ile, kurulacak Vakfın kurulmasına ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasların belirlendiği,
- Vakıf bünyesinde oluşturulan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün yürüteceği faaliyetlerin düzenlendiği,
- Vakfın organlarının oluşumu, üyelerinin mali hakları, personel rejimi ve istihdam usullerinin hüküm altına alındığı,
- Vakfın mali bakımdan sürdürülebilirliğinin sağlanması için gereken bütçe ve gelirler ile Vakfa tanınan muafiyet, istisna, indirim ve diğer teşviklerin düzenlendiği,
- Yapılacak bu düzenlemelerin ve çalışmaların ülkemiz için faydalı olması temennisi ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi'nin ilk imza sahiplerinden Gaziantep Milletvekili Ali ŞAHİN tarafından yapılan açıklamalarda;

- Anadolu coğrafyasının arkeolojik zenginliklerin merkezinde, Yontma Taş Devri'nden Tunç Çağı'na; Hititler, Asurlar, İyonlar, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluklarına kadar birçok kadim uygarlığın neşvünema bulduğu son derece zengin ve mümbit bir bölge olduğu,
- Arkeolojik zenginliklerimizi keşfetmenin, korumanın ve dünyayla buluşturmanın, geleceğe dair yön tayinimizi yapmak için de önemli olduğu,
- Arkeoloji alanında birçok Batılı ülkenin 1900'lü yılların başlarından itibaren köklü kurumsallaşma süreçleri yaşadıkları, bugün ülkemizde hâlen 8 farklı ülkenin 8 arkeoloji enstitüsü ve temsilciliklerinin mevcut olduğu, belki de dünyanın en zengin arkeolojik coğrafyasına ev sahipliği yapan ülkemizde de artık bu alanda kurumsallaşmayı derinleştirecek adımlara odaklanılmasının elzem olduğu,
- Arkeolojinin artık tarihsel veya kültürel miras meselesi olmaktan çıkıp bir kültürel diplomasi aracına dönüştüğü ve birçok ülke için bir yumuşak güç unsuru olarak değerlendirildiği,
- Tarihimize bakıldığında arkeolojik zenginliklerimizin çok farklı ülkelerin istismarına uğradığı, Avrupa'nın en kadim müzelerinin ziyaret edildiğinde coğrafyamıza ait birçok tarihi zenginliklerin bu müzeleri süslerken görüldüğü,
- Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü sürecinin ilk olarak Gaziantep'te 2014 yılında gerçekleştirilen 36'ncı Kazı Sempozyumu'nda gündeme geldiği, böyle bir milli arkeoloji enstitüsünün kurulmasının artık gerekli olduğunun gündeme getirilmesinin ardından Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin, Kültür ve Turizm Bakanlığına başvuru yaparak bu yönde bir çalışmanın başladığı,
- 2014 yılında Avrupa Birliğinin IPA 2 Hibe Programı çerçevesinde “Kültür ve Sivil Toplum” alt başlığı altında Kültür Bakanlığının, Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün kurulması yönündeki Projeye hibe başvurusunun olumlu karşılanması ile bu sürecin başladığı, maliyeti 7,8 milyon avro olan ve hayata geçmesinde yerli ve yabancı 430 bilim insanının rol aldığı Proje ile Enstitünün 2022 baharında faaliyete hazır hâle getirildiği,
- Enstitünün, Gaziantep'te Hazine ve Maliye Bakanlığına ait ama Gaziantep Büyükşehir Belediyesine tahsis edilmiş ve duvarlarında hala Fransız işgal girişiminin kurşun yaraları bulunan Kendirli Gazi Kültür Merkezi binasında yer aldığı,
- Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün fiziki tüm aşamalarının tamamlandığı, bu kapsamda gerekli cihaz, kitap, dokümantasyon, mobilya, mefruşat ve diğer ihtiyaçların temin edilerek bir arkeoloji laboratuvarı ile bir arkeoloji ve kültürel miras kütüphanesi oluşturulduğu,

➤ Enstitüde yayın çalışmalarına başlanarak; 27 uluslararası yayın yapıldığı, 1 milyonu aşkın belgenin taranarak Türkiye'nin ilk dijital arkeoloji arşivinin oluşturulduğu, dijitalleştirme çalışmaları ile Türk arkeoloji tarihinde ilk kez nitelikli bir veri tabanı sunmak için Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü arşivlerinden tam 1 milyon 400 bin belgenin tarandığı ve bunlardan 1 milyonunun arşivlendiği, Devlet ve Osmanlı arşivlerinden 50.000 belge ile 2.100 fotoğrafın değerlendirildiği, Türk Tarih Kurumu, Dışişleri Bakanlığı ve Ankara Üniversitesi arşivlerinin tarama çalışmalarının tamamlandığı, Türk arkeolojisinin tüm dönemlerini kapsayan ilk yayın serisi kapsamında, 12 çeviri, 15 yeni baskı olacak şekilde 27 kitabın basımının tamamlandığı ve hakemli bir dergi çıkarılmaya başlandığı,

➤ Enstitü çalışmaları kapsamında; ilk Millî Arkeoloji Şûrasının gerçekleştirildiği, Türkoloji Kütüphanesi ve İhtisas Kütüphanesi kurularak çok sayıda dijital kaynak derlendiği ve kaynak derleme çalışmalarının devam ettiği, eğitim çalışmaları kapsamında farklı gruplara yönelik yürütülen eğitim programlarının bulunduğu ve tüm eğitim programlarının yayın kayıtlarının enstitü internet sitesi üzerinden kullanıma sunulduğu, halkta kültürel miras ve tarihe ilgiyi arttırmak ve bu konularda bilinci yükseltmek için Anadolu, Balkanlar ve Orta Asya'yı kapsayan 3'lü paket olmak üzere 43 arkeolojik tur rotasının belirlendiği,

➤ Anayasa'mızın 63'üncü maddesinin Devlete tarih, kültür ve tabiat varlıklarını koruma ile bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alma görevini yüklediği, Vakfın böyle bir anayasal zemin üzerinde hayata geçirildiği,

➤ Türkiye'nin geliştiği, büyüdüğü, nüfus coğrafyasının genişlediği, bölgesel bir güç hâline geldiği süreçte dış politikamıza arkeoloji konusunu da bir kültürel diplomasi aracı olarak eklememiz ve ülkemizin farklı coğrafyalarda arkeolojik çalışmaları yürütmesi adına böyle bir Vakfın ve Enstitünün kurulmasının son derece elzem olduğu

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi'nin ilk imza sahiplerinden Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait KİRAZOĞLU tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Neredeyse on yıla varan bir geçmişi olan bu sürecin Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin de ciddi katkılarıyla ilerlediği, bu oluşuma ev sahipliği yapabilmek adına şehir olarak ciddi bir çaba gösterdikleri ve gereken altyapıyı oluşturdukları,

➤ Gaziantep Kalesi veya diğer adıyla Yüzük Kalesi, Dülük Kaya Mezarları, Zeugma, Rumkale, Yesemek Açık Hava Müzesi, Karkamış Antik Kenti gibi çok sayıda tarihi mirasa ev sahipliği yapan Gaziantep'in Anadolu'nun pek çok şehri gibi adeta bir açık hava müzesi olduğu,

➤ Medeniyetlerin beşiği olan ülkemizin arkeolojik anlamdaki zenginliğiyle birçok ülkeye göre çok avantajlı olduğu,

➤ Ülkemizin tarihten bugüne bir göç merkezi ve göçlerin geçiş noktası olduğu, ayrıca İpek Yolu ve Baharat Yolu gibi uygarlık tarihi için önem taşıyan pek çok rotanın da üzerinde bulunduğumuz,

➤ Dünyanın diğer coğrafyalarıyla da arkeolojik ve kültürel miras anlamında pek çok ortak değerlerimizin olduğu ve Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının ve bu kapsamdaki Enstitünün kuruluşunun bu bakımdan çok önemli olduğu

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde milletvekilleri tarafından aleyhte yapılan değerlendirmelerde;

➤ Özel kanunla ilk olarak 1987 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfının, daha sonra 2007’de Yunus Emre Vakfının, 2016’da Türkiye Maarif Vakfının, 2023’te Antalya Diploması Forumu Vakfının kurulduğu,

➤ Bu vakıflara verilen görevlerin, Devletin devredilemez asli görevleri olduğu,

➤ Özel kanunla kurulan vakıfların Anayasa’ya aykırı olduğu,

➤ Anayasa’nın dernek kurma hürriyetini düzenleyen 33’üncü maddesinin son fıkrasında madde hükümlerinin vakıflarla ilgili olarak da uygulanacağını belirtildiği, maddede derneklerin hakim tarafından kapatılması ve gecikmede sakınca bulunan bazı hâllerde kanunla bir merciinin derneği faaliyetten men etmekle yetkilendirilebileceğine dair hüküm bulunduğu, özel kanunla kurulmuş vakıf veya vakıflara söz konusu Anayasa maddesinin uygulanamayacağı,

➤ Kamuya yararlı vakıf ile doğrudan kamu görevi üstlenen ve kamu idaresinin yapacağı işleri yapan vakıf anlayışının farklılık arz ettiği,

➤ Anayasa’nın dernek, vakıf, sendika, parti gibi örgütlenmeleri sivil özgürlük alanı içinde değerlendirdiği,

➤ Devletin dernek, sendika, parti kurmadığı gibi vakıf da kuramayacağı,

➤ Kamu idaresinin yapacağı işleri dernek yoluyla yapamadığı gibi vakıf yoluyla da yapamayacağı,

➤ Teklif ile Anayasa’dan kaynaklanmayan bir yetkinin kanun yapmak yoluyla kullanılmak istendiği,

➤ Özel kanunla kurulan vakıfların Türk Medeni Kanunu’nun 101’inci maddesine ve Vakıflar Kanunu’nun vakıfları özel hukuk tüzel kişiliği olarak tanımlayan 4’üncü maddesine uymadığı, Anayasa’nın 123’üncü maddesinde kamu tüzel kişiliğinin kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulduğu hükmünün bulunduğu, Teklif ile kurulmakta olan Vakfın tüzel kişiliğinin tartışmalı olduğu,

➤ Vakfın önce kanunla kurulup sonra Medeni Kanun’a göre tescil edilmesinin çelişki yarattığı,

➤ Vakfın bir malın gelirinin belli bir amaca tahsisıyla kurulabildiği, Vakfın hangi mülklere sahip olduğunun bilinmediği, Vakfın senedinde mal varlığı olmayacağından Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden özel tüzel kişiliğe sahip bir kuruluşa kaynak aktarılmış olacağı, genel bütçeden Vakfa aktarılacak kaynakların Bakanlık kazalarına, müzelerine ve laboratuvarlarına da aktarılabilceği,

➤ Anayasa’nın başlangıç kısmının üçüncü paragrafı, 2’nci, 4’üncü ve 176’nci maddeleri gereği hukuk devleti niteliğinden vazgeçilemeyeceği ve Anayasa’ya aykırı düzenleme yapılamayacağı,

➤ Daha önce kanun yoluyla vakıf kurulmuş olmasının bu düzenleme için bir gerekçe oluşturmayacağı,

➤ 1987 yılında kurulan Vakıf ile ilgili Anayasa Mahkemesi kararında söz konusu düzenlemenin 6’ya 5 oy ile Anayasa’ya uygun görüldüğü ancak ve o dönemdeki muhalefet şerhlerinde de Anayasa’ya aykırılığın altının çizildiği,

➤ Anayasa’nın 63’üncü maddesinde “Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.” hükmünün bulunduğu, bu görevlerin Kültür ve Turizm Bakanlığınca üstlenildiği ve Bakanlığın kamu tüzel kişiliği kuruluşu olarak hareket etmek zorunda olduğu, vakıflar kurularak özel kişilik oluşturulması suretiyle bu alanlarda kamusal faaliyetlerde bulunmanın kamu yönetimi anlayışıyla bağdaşmayacağı,

- Vakıf ve Bakanlık arasında zamanla yetki karmaşası doğabileceği,
- Teklif'in 1'inci ve 3'üncü maddelerinde belirtilen amaç ve faaliyetlerin Türk Tarih Kurumu, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve TİKA tarafından hâlihazırda yürütüldüğü düşünülüyorsa, aynı faaliyetler için Vakıf ve Enstitü kurulmasına duyulan ihtiyacın anlaşılacağı,
- Vakıf veya Enstitü kurulmasından ziyade kuruluş şekline karşı çıktığı, Vakfın kültür varlıklarının yönetimi açısından denetimsiz bir alan yaratacağı ve kültür mirasının kaybına yol açabileceği,
- Vakfın Bakanlıkla ilişkisinin tanımsız bırakıldığı,
- Bakanlık yetkilerinin Vakıf üzerinden Enstitüye, hatta özel kuruluşlara havalesinin söz konusu olabileceği,
- Vakfın Bilim Kurulu üyeleriyle ilgili koşulların belirlenmediği, Denetim Kurulunun Mütevelli Heyeti tarafından atanmasının sakıncaları bulunduğu,
- Teklif'in tarihçesinin Gaziantep Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünün kuruluş hikayesiyle başladığı, Enstitü için Avrupa Birliğinden alınan fonların kullanımıyla ilgili çeşitli iddialar bulunduğu,
- Enstitüyü yasal bir çerçeveye oturtmak için Vakfın kurulmak istendiğinin anlaşıldığı, böyle bir ihtiyacın Enstitünün Dışişleri Bakanlığına, Türkiye Bilimler Akademisine veya Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlanmasıyla da karşılanabileceği,
- Teklif'te Enstitü yapılanmasının net olarak belirlenmediği, ulusal ölçekte faaliyet göstereceği ve merkezinin Gaziantep yerine Ankara'da olması gerektiği, talep eden illerde temsilcilikler açılabileceği,
- Vakfın ve Enstitünün bir belediye ile ilişkilendirilmesinin siyasetle ilişkilendirilmesi anlamına geleceği ve sakıncalar doğuracağı, Enstitünün Gaziantep Büyükşehir Belediyesi yerine Gaziantep Üniversitesi bünyesinde kurulabileceği,
- Vakfın Mütevelli Heyetinin belirli bir siyasi görüşün çerçevesinde oluştuğu, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanı'nın üyeliğinin de bunu gösterdiği, Mütevelli Heyetin başka belediyeleri de kapsayıcı şekilde oluşturulabileceği,
- Teklif'in mevcut bilimsel ve bürokratik yapılanmayı yok saydığı, alandaki çok sesliliği ve pozitif rekabeti olumsuz etkileyeceği,
- Enstitünün oluşumuyla ilgili arkeologlardan, akademisyenlerden ve sivil toplumdan gelen eleştiriler bulunduğu,
- Enstitünün çalışma alanının Türk ve İslam arkeolojisiyle sınırlandırılmasının arkeoloji gibi evrensel bir alan için uygulamada sıkıntılar doğurabileceği,
- Teklif'teki Türk ve İslam arkeolojisi vurgularının Anadolu'daki etnik, inançsal ve kültürel çeşitliliği yansıtmadığı ve çoğulculuktan uzak bir yaklaşım gösterdiği,
- Teklif'in tarihi eser kaçakçılığıyla mücadele, müze ve ören yerlerindeki bilgilendirme eksiklikleri gibi sorunları da içeren bir bakış açısına sahip olmasının uygun olacağı,
- Vakfın bütçesi, personel istihdamı, Yönetim Kurulu üyelerinin tekrar atanabilmeleri, Enstitünün işlevi ve Teklif'in hazırlık sürecindeki katılımcılık ile ilgili de cevaplanması gereken sorular bulunduğu

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde milletvekilleri tarafından lehte yapılan değerlendirmelerde;

➤ Vakfın kuruluşunun Anayasa'nın 63'üncü maddesi ile devlete yüklenen arkeolojik zenginliklerimizi ve kültürel mirasımızı koruma misyonu ile uyumlu olduğu,

➤ Teklif'in hazırlık çalışmalarında Anayasa'ya uygunluğun değerlendirildiği,

➤ Vakfın mülk edinebileceği, gayrimenkul ve menkul bağış kabul edebileceği,

➤ Vakfın kamu vakfı olması itibarıyla personel istihdamında, ihtiyaç duyulduğu takdirde kamu personelinen görevlendirmelerin de Vakfın talebi ile kurumların ve ilgili personelin muvafakati ile gerçekleştirilebileceği,

➤ Enstitünün kuruluşunda yararlanılan Avrupa Birliği fonlarına ilişkin harcamaların Avrupa Birliği denetiminde olduğu ve tüm ihalelerin Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından açık usulle gerçekleştirildiği,

➤ Hem söz konusu proje kapsamında hem de projenin bitiminden sonra yurt içinden ve yurt dışından çok sayıda bilim insanıyla çalışıldığı, sivil toplumun görüşlerinin alındığı,

➤ Kültür ve Turizm Bakanlığının yetki devrinin söz konusu olmadığı, Bakanlığın yurt dışında kazı çalışmaları yürütmesiyle ilgili sıkıntılar nedeniyle bir kamu vakfı üzerinden farklı ülkelerde kazı faaliyetleri ve iş birliği çalışmaları yürütülmesine imkân sağlanmış olacağı, Vakfın Başkanlığını Kültür ve Turizm Bakanının yapacağı,

➤ Türk ve İslam araştırmalarını ön plana almanın bir sakıncası bulunmadığı, Vakfın görev alanının Türk ve İslam arkeolojisi ile sınırlandırılmadığı, Teklif'in 3'üncü maddesinde bu hususun açıklandığı,

➤ Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin Kültür ve Turizm Bakanlığı ile birlikte proje ortağı olduğu, şehrin tarihi ve kültürel zenginlikleri ile turizm, ulaşım ve ekonomik koşullarının Enstitünün merkezi olmak için uygun olduğu,

➤ Vakfın veya Enstitünün belediye bünyesinde kurulmasının söz konusu olmadığı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Başkanı'nın Vakfın Mütevelli Heyetindeki on bir üyeden biri olduğu, Vakfın ve Enstitünün Bakanlık uhdesinde olacağı, belediyenin Enstitüye yerelde bir gelir aktarımı yapacağı,

➤ Vakfın denetiminin bağımsız denetçiler tarafından da yapılabileceği,

➤ Vakfın Mütevelli Heyetini düzenleyen 4'üncü maddesinde kişilerin değil kurumların zikredildiği, tanımların apolitik olduğu ve kişilerin zamanla değişebileceği,

➤ Türkiye'de yıllarca yabancı kazı ekipleri tarafından kazılar yapıldığı, artık kazı sürelerinin uzadığı, kendi bilim insanlarımızın başkanlığında ekipler kurulduğu,

➤ Arkeolojik kazıların ülkelere uluslararası saygınlık ve güç kazandırdığı,

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Nadir ALPASLAN tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Türk arkeoloji dünyasının ciddi bir birikime sahip olduğu, dünya çapında söz sahibi arkeologlarımızın bulunduğu, söz konusu çalışmanın arkeoloji camiası tarafından talep edilen kurumsallaşmayı sağlayacağı,

- Bakanlığın ve özellikle Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün görevlerinin Vakfa devredilmesinin söz konusu olmadığı,
- Vakıf aracılığıyla başta Türk-İslam coğrafyası olmak üzere tüm dünyada arkeolojik çalışmalar yapılabilceği,
- Bu durumun Almanya, İngiltere veya Japonya gibi ülkelerin başka ülkelerde yaptıkları çalışmalardan farklı olmayacağı,
- Yurt içi arkeolojik kazılar yapma ve yaptırmanın Bakanlık uhdesinde olduğu ve bu durumda bir değişikliğin söz konusu olmadığı,
- TİKA, Yunus Emre Enstitüsü, Vakıflar Genel Müdürlüğünün yurt dışı faaliyetlerinin arkeolojik kazıları kapsamadığı,
- Vakfın yurt dışında arkeolojik kazı faaliyetlerinde bulunacağı ve bunlara yönelik restorasyon, bilimsel çalışma, yayın, laboratuvar, kütüphane gibi ikincil hizmetleri sağlayacağı,
- Yurt dışı faaliyetlerin kamu kurumu üzerinden yapılmasının çok etkin ve verimli olmayacağı, yabancı örneklerde de bu şekilde yarı kamusal sivil toplum kuruluşlarının görüldüğü,
- Yurt içindeki kazıların etkin bir şekilde ve süratle sürdürüldüğü,
- Vakıf merkezinin Ankara, Enstitü merkezinin Gaziantep olduğu,
- Vakfın Müttevelli Heyetinin Vakıf senedini mevzuata uygun olarak hazırlayacağı,
- Teklif’e göre hem Bakan hem de ilgili genel müdürlük yetkililerinin Vakıf yapılanmasında yer aldığı ve sorumluluk üstlendiği,
- Teklif’in titizlikle çalışıldığı, Anayasa maddelerine aykırı bir husus içermediği, Anayasa Mahkemesinin kanunla kurulan diğer vakıfların Anayasa’ya aykırılığına dair bir kararı bulunmadığı,
- Bilim Kurulunun danışma organı görevi üstlendiği, ülkemizden ve dünyadan bilim insanlarından oluşacağı ve karar alıcı olmadığı,
- Vakfın on bir kişilik Müttevelli Heyetinde kamunun ağırlıklı olduğu, özel sektör ve akademisyen temsilcilerinin de yer aldığı,
- Vakfın İş Kanunu’na göre yapacağı personel istihdamı ve kamudan yapılacak görevlendirmelerin 5’inci maddede açıklandığı,
- Proje kapsamında Avrupa Birliğinden alınan kaynakların Enstitünün de merkezi olarak Kendirli Kültür Merkezi’nin restorasyonu, kütüphane ve laboratuvar kurulması gibi alanlarda harcandığı, ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde yapılan görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifi’nin;

- 1’inci maddesi kabul edilen önerge doğrultusunda; maddedeki “kurulması ve işleyişine” ibaresinin “kurulmasına ve faaliyetlerine” şeklinde değiştirilmesi ile benzeri kanunla kurulan vakıfların mevzuatıyla ifade birliği sağlayacak şekilde değiştirilerek kabul edilmiştir.
- 2’nci maddesi görüşülerek aynen kabul edilmiştir.

➤ 3'üncü maddesi kabul edilen önerge doğrultusunda; maddenin üçüncü fıkrasının son cümlesinin madde metninden çıkarılması ile Enstitü personeli istihdamına ilişkin hükmü “Personel istihdamı” başlıklı 5'inci maddede düzenleyecek şekilde değiştirilmiştir.

➤ 4'üncü maddesi kabul edilen önerge doğrultusunda; maddenin ikinci fıkrasının sonuna “Mütevelli Heyet, Vakıf resmî senedinde değişiklik yapmaya yetkilidir.” cümlesinin eklenmesi ile benzeri kanunla kurulan vakıfların mevzuatıyla paralel olacak şekilde değiştirilerek kabul edilmiştir.

➤ 5'inci maddesi kabul edilen önerge doğrultusunda; maddenin sonuna fıkra eklenmesi ile Enstitü personeli istihdamına ilişkin hükmü düzenleyecek şekilde değiştirilmiştir.

➤ 6, 7 ve 8'inci maddeleri görüşülerek aynen kabul edilmiştir.

➤ Mevcut 8'inci maddesinden sonra gelmek üzere, kabul edilen önerge doğrultusunda ihdas edilen yeni madde ile; Vakıf organlarında görevli kişilerden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanların bu aylıklarının kesilmemesi düzenlenmiştir.

➤ Geçici 1'inci maddesi görüşülerek aynen kabul edilmiştir.

➤ Mevcut 8'inci maddesinden sonra gelmek üzere yeni bir madde ihdas edildiğinden mevcut 9 ve 10'uncu maddeler, teselsül ettirilerek 10 ve 11'inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde Teklif'te anlatımın açıklığa kavuşturulması, atıflar ve kanun tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesi hususu oya sunulmuş ve kabul edilmiştir. Kanun Teklifi'nin tamamı, tereddütleri gidermek ve anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler, imla kuralları, kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45' inci maddesi uyarınca, Kanun Teklifi'nin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla Konya Milletvekili Orhan ERDEM, Sinop Milletvekili Nazım MAVİŞ, Amasya Milletvekili Hasan ÇİLEZ ve Bitlis Milletvekili Cemal TAŞAR özel sözcüler olarak seçilmişlerdir.

Başkan <i>Emrullah İşler</i> Ankara	Başkanvekili <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Sözcü <i>Orhan Erdem</i> Konya (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Nazım Maviş</i> Sinop (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Koncu</i> Adana (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Hasan Çilez</i> Amasya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Yıldırım Kaya</i> Ankara (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Zeynep Yıldız</i> Ankara	Üye <i>Kemal Bülbül</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)

Üye <i>Mehmet Ruştu Tiryaki</i> Batman (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Cemal Taşar</i> Bitlis (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i> Erzurum
Üye <i>Serkan Topal</i> Hatay (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Yaşar Karadağ</i> İğdır	Üye <i>Ahmet Mücahit Arınç</i> İstanbul
Üye <i>Habibe Öçal</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Mehmet Akif Yılmaz</i> Kocaeli	Üye <i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya
Üye <i>Suat Özcan</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mustafa Adıgüzel</i> Ordu (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Osman Ören</i> Siirt
	Üye <i>Ali Keven</i> Yozgat (Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4811) esas numaralı Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanun Teklifi, başta Anayasamızın vakıflar, kamu tüzel kişilikleri ve tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasıyla ilgili hükümleri bakımından açıkça aykırılıklar taşıdığı gibi kanun teklifinde yer alan vakfın amacı, faaliyetleri, organları ve çalışanlarıyla ilgili hükümler de çelişkiler içermektedir. Bu konularla ilgili düşüncelerimizi komisyon görüşmelerinde dile getirmiş olmakla birlikte, hukuk gözetmeyen çoğunluk iradesiyle dikkate alınmamıştır. Bu konudaki düşüncelerimizi muhalefet şerhimizde bir kez daha tekrarlamak istiyoruz.

ANAYASAYA UYGUNLUK İNCELEMESİ YAPILMAMIŞTIR

(2/4811) esas sayılı Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanun Teklifi, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu görüşmelerinde İçtüzük madde 38 uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Komisyon, 11 Ocak 2022 tarihinde teklifin görüşmelerine geçmeden öncelikli olarak Anayasaya uygunluk denetimi yapılmasına ilişkin talebimizi ve önerilerimizi dikkate almadan, söz hakkımızı engelleyerek görüşmelere geçerek Anayasaya aykırı olan teklifin görüşmelerinde İçtüzük kapsamında üzerine düşen yükümlülüğü yerine getirmemiştir.

Komisyon Başkanlığı tarafından, Anayasaya aykırılık itirazımız ve bu itirazımıza ilişkin söz talebimiz, -İçtüzük hükümleri ihlal edilerek- değerlendirilmediği gibi, İçtüzük'ten kaynaklanan haklarımızı Genel Kurul ve Komisyonlar aşamasında kullanıyor olmamız, terörizm olarak itham edilmiştir. Komisyon gündemine hakim olmadığı gibi, İçtüzük hükümleri açıkça çığnenerek 'sayısal üstünlük, haklılık ölçütüdür' anlayışı ile demokratik muhalefet temsilcileri baskılanarak bir tür 'yasak savma' şeklinde teklif görüşmelerine başlanmış ve birkaç saat içinde bitirilmiştir.

- İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmemiştir:

"Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder." (İçtüzük, md.38).

İlk fıkranın komisyon için öngördüğü inceleme yükümlülüğü, teklif maddelerinin görüşülmesine geçilmeden ele alınması gereken bir ön koşul olarak düzenlenmiştir. Bu ön sorun çözülmeden komisyon, görüşmelere başlayamaz. Bu yükümlülük, komisyona ait münhasır yetki olup, komisyon dışından kişi ve uzmanlar bu yetkiyi kullanamazlar. Komisyon, teklif metnini, Anayasanın sözüne ve özüne uygunluk açısından inceledikten sonra devam veya red kararını verir. Bu ise, teklif maddelerini görüşmeden önce bir ön karar şeklinde verilmelidir. Ön koşul ve ön karar, komisyon için çifte yükümlülük ve gerekliliktir.

Komisyonun bir diğer yükümlülüğü ise, inceleme alanına ilişkindir: Anayasaya uygunluk, hem sözü hem de özü açısından yapılmalıdır. Özellikle öze uygunluk, anayasal yorum yöntemlerini beraberinde getirir. Gerekçe, sadece ret hali için değil, uygunluk durumu için de yazılması ölçüsünde, anılan yükümlülük ve gereklilik anlam ifade eder. Uygulama ise, tam tersi yönde olmuştur: Komisyon, İçtüzük md.38’de öngörülen ve dört aşamadan oluşan yükümlülüğü yerine getirmek bir yana, Anayasaya uygunluk, gündem maddesi yapılmadan ve oylama yapılmadan teklif metni bütünü ve madde görüşmelerine geçilmiş bulunmaktadır.

Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, İçtüzük 38 kapsamındaki Anayasaya aykırılık itirazlarımızı ve itirazlarımız kapsamında Anayasaya uygunluk incelemesi gerekliliğini yerine getirmeden yasayı, değerlendirmeye başlamış ve tartışmalar, esas itibariyle maddelere ilişkin olarak yapılmıştır. Komisyon Başkanı, söz hakkımızı ya geneli üzerine konuşma ya da Anayasa’ya aykırılık itirazı arasında bir tercih yapma baskısı altında engellemiştir. İçtüzük 38 iddiamızı ileri sürmek ve bu kapsam hakkında söz kullanma hakkımızın, yine teklifin geneli üzerine konuşma hakkımızla çatışan ve yarışan haklar olmadığı açıktır. Komisyon Başkanı ve Başkanvekili, “Anayasaya uygunluk incelemesi” gündemini engelleyerek İçtüzük ve Anayasa hükümlerini ısrarlı uyarılarımıza karşın, bilerek ve isteyerek ihlal etmiştir.

Hatırlatmak gerekir ki, Anayasanın üstünlüğünü düzenleyen madde 11/2’deki “*Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz*” kuralı, İçtüzük madde 38 gereklerine saygı gösterilmesi ölçüsünde anlam ifade eder. Bu nedenle, Anayasa’ya uygunluk incelemesi bakımından İçtüzük madde 38 gerekleri yerine getirilmeden Komisyon tarafından kabul edilen teklif metni, yasa yapım usulüne açıkça aykırı olup, şekil yönünden sakatlık söz konusudur. Anayasa madde 7 ise “yasama yetkisinin TBMM’ye ait olduğunu ve devredilemezliğini” düzenler. Bakanlık ve belediye koridorlarında yazılan bir teklifin Anayasa’ya uygunluk müzakeresine dahi izin vermeyen dayatma, TBMM Komisyonlarının mutfak işlevini de ortadan kaldırmaktadır.

Daha da vahim olanı, milletvekilliği görevine başlama ve bu görevi sürdürme koşulu olan Anayasa andı gereklerinin hiçe sayılmış olmasıdır. Zira, Anayasa'ya uygunluk tetkiki ile dalga geçmek, aslında Anayasa andını yok saymaktır. "...Anayasaya sadakatten ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine ant içerim" sözleriyle göreve başlayan vekilin, bu kuralı yok sayması, bu üstün Anayasa normunun ihlali olduğu gibi, ciddi bir ahlaki ve etik soruna da işaret eder.

Kanun Teklifinin Anayasa Aykırılığı

Türkiye Cumhuriyeti, tarihsel olarak güçlü bir vakıf geleneğine sahiptir. Bu gelenek doğal olarak yerleşik, güçlü bir vakıf hukuku da doğurmuştur.

Belirtmek gerekir ki daha önce özel kanunla vakıf kurulmuş olması bu teklifin de anayasaya uygun olduğu anlamına gelmez. Ayrıca yasama organı her kanun teklifinde anayasaya uygunluk denetimi yapmak zorundadır. Komisyon görüşmelerinde de belirttiğimiz üzere yasa teklifinde açıkça anayasaya aykırılıklar bulunmaktadır.

1. Anayasanın 33. maddesinin son fıkrasında vakıflar, derneklerle bir tutulmuş ve derneklerle ilgili hükümlerin vakıflar için de geçerli olduğu belirtilmiştir. Anayasanın 108. maddesinde Devlet Denetleme Kurulunun görevleri sayılırken "vakıf" ifadesi "kamuya yararlı derneklerle vakıflarda" biçiminde kullanılmıştır. Anayasanın Yükseköğretim kurumlarını düzenleyen 130. maddesinde vakıf sözcüğü iki yerde geçmektedir ve "kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla vakıflar" "vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları" biçiminde kullanılmaktadır.

Anayasanın bu maddeleri gereği devlet namına, özel kanunla vakıf kurulamaz. Çünkü vakıflar, Anayasamızda tıpkı dernekler, sendikalar ve siyasi partiler gibi sivil alanla ilgili kuruluşlar olarak tanımlanmıştır. Vakıfların (doğal olarak dernek vb kuruluşların) kamu yararına faaliyet yürütmesi, kamu organları tarafından teşvik edilmesi, doğrudan desteklenmesi Anayasanın amir hükmüdür. Kurulmak istenen vakfın amaçları bakımından Anayasanın 63. maddesi birinci fıkrası açıktır: "Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır."

Konuya kurulmak istenen "vakfın amaçları", "organlarının oluşumu" ve "personel istihdam biçimi" açısından baktığımızda devlet bir vakfı teşvik etmiyor, doğrudan kuruyor, kurmakla kalmıyor, kurduğu, yönettiği vakfı, "Medeni Kanunu"nun ve "Vakıflar Kanunu"nun amir hükümleri doğrultusunda vakıf kuruluş senedi yoluyla "özel hukuk tüzel kişisi" haline getirmektedir. Bir bakıma devlet, kendini özel hukuk alanına taşıyarak Anayasanın 123. maddesinin düzenlediği "idarenin bütünlüğü" ve "kamu tüzel kişiliği" ilkesini ortadan kaldırmaktadır. Böylece devlet ile özel alan arasındaki ayırım silikleştirilmektedir.

Bu kanun teklifinin kurulmasını istediği vakıf, eğer 5737 sayılı Vakıflar Kanunun 4. maddesinde (Vakıflar, özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir) yer aldığı biçimde özel hukuk tüzel kişiliğine mi yoksa “kamu tüzel kişiliği”ne mi sahiptir? Bunun açıklığa kavuşturulması gerekir.

Anayasa hukuku açısından bir başka problem ise vakıf kanunla kurulmakta, ancak vakfın vakıf olabilmesi için “vakıf senedi” belirleyici olmaktadır. Bu durumda şu sorunun cevabı verilmelidir: Kanun teklifinin kurulmasını öngördüğü vakıf, bu kanunla mı kurulmaktadır yoksa Vakıflar Genel Müdürlüğüne sunulacak olan vakıf senediyle mi?

Vakıf hukukumuz açısından bakıldığında kamu yöneticilerinin vakıf kurmalarının önünde hiçbir engel yoktur. Kamu yöneticileri yan yana gelerek, kanun teklifinin birinci maddesinde yer alan amaçlar doğrultusunda bir vakıf kurabilirler. Ayrıca bu şekilde kurulmuş çok sayıda vakıf da bulunmaktadır. Bu şekilde kurulmuş vakıflara, ilgili Bakanlıkların, Büyükşehir Belediyelerinin yardımda bulunmasında da hukukumuz açısından bir engel bulunmamaktadır. O halde neden özel kanuna ihtiyaç duyulmaktadır? Bu sorunun cevabı kanun teklifinin gerekçesinde yer almamaktadır. Özel kanunla kurulmak istenen böyle bir vakıf için Anayasanın 63. maddesi gerekçe gösterilemez. 63. madde de yer alan “devletin destekleyici ve teşvik edici” rolü, devletin dışında olmakla ilgili bir durumdur. Oysa bu kanun teklifiyle kurulmak istenen vakıf, devletin kendisidir. Çünkü kanunla kurulmakta, kurucuları devlet görevlisi, kuruluş koşullarından biri olan vakfın amacı için kullanacak olduğu gelir ve mallar da devlete aittir. Haklı olarak soruyoruz devlet kendini mütevellî heyeti haline getirebilir mi?

Devlet, kamu yararına hizmet eden bir kurum değil kamu hizmetini yerine getiren kuruluştur. Bütçesi ise bu hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla esas olarak vergilerden oluşturulur. Oysa bu kanun teklifiyle devlet kendisini kamu hizmetini yapan kuruluş olmaktan “kamu yararına çalışan” bir kuruluş haline getirmekte, kendisinin yapacağı hizmetler için ayrılan bütçeden de bu vakfa gelir aktarımında bulunmaktadır. Devletin, kuruluş ve sonraki hizmetleri için gelir aktarımında bulunduğu bir vakıf, “Medeni Kanunu”nun tanımladığı vakıf olamaz. Çünkü Medeni Kanunu’nun 101. maddesinin birinci fıkrası aynen şöyledir: *“Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.”*

Konumuz açısından Medeni Kanunu’nun 102. maddesinin vakıfların nasıl kurulacağını açıklayan ilk iki fıkrası şöyledir:

“Madde 102- Vakıf kurma iradesi, resmî senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır.

Resmî senetle vakıf kurma işleminin temsilci aracılığıyla yapılması, temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olmasına ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların belirlenmiş bulunmasına bağlıdır.”

Bu noktada Şu soruyu sormak zorundayız: Kanun teklifiyle kurulmak istenen vakıf için kurma iradesini kim temsil etmektedir? Kanun koyucu sıfatıyla Türkiye Büyük Meclisi midir, yoksa kuruluş senesinde ismi geçenlerin iradesi midir? Vakıflar zgr irade sahiplerince kurulacağına göre vakıf senesinde geçenlerin iradesi “zgr irade” midir?

4962 Sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanunu”nun 20. maddesi Şöyledir:

“Gelirlerinin en az üçte ikisini nev’i itibarıyla genel, katma ve özel beli idarelerin beleri içinde yer alan bir hizmetin veya hizmetlerin yerine getirilmesini amaç edinmek üzere kurulan vakıflara, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınabilir.

Bunların vergi muafiyetinden yararlanması ve muafiyetlerinin kaybedilmesine ilişkin Şartlar, usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Olağan denetimler sırasında veya yaptırılacak özel denetimler sonucunda vergi muafiyeti tanınmasına ilişkin Şartları kaybettikleri tespit edilen vakıfların vergi muafiyetleri, birinci fıkrada öngörülen yöntemle kaldırılabilir.”

Bu kanun hükmünden anlıyoruz ki uygulamada vakıflar kamu kuruluşlarının yükünü azaltıcı faaliyetlerde bulunabilmektedir ve bunun içindir ki vergiden muaf tutulabilmektedirler. Kanun koyucu bu madde ile gelirin en az üçte ikisini kamu hizmetleri alanına ayırdığında bir vakfa “kamuya yararlı vakıf” statüsü vermektedir.

Kamu görevlilerinin vakıf kurmalarında sakınca bulunmadığına göre neden ısrarla özel kanunla vakıf kurma yoluna gidilmektedir? Devlet gözetir, korur, teşvik eder ama kendine ait malı, geliri vakfa vererek görevini ona bırakamaz. Çünkü yukarıdaki anlatımlarımızdan da anlaşılacağı üzere vakıfların kuruluşundaki senet (buna biz vakfın kendi yasası da diyebiliriz) devletin karşısında özel bir niteliğe sahiptir. Devletin kendi kurumları dururken özel hukuk tüzel kişiliğine bürünerek kamu hizmeti yapması kamu hukuku açısından anlaşılır bir durum değildir. Çağdaş bir devlet, bir amaca bir gelir ve mal varlığı ayırarak, vererek özel tüzel kişilik oluŐturamaz.

Kamu tüzel kişilerinin belli bir amaca mal ve gelir ayırması yönetsel bir iŐlemdir, öyle olduğu içindir ki kamu iktisadi teŐekkülleri bir vakıf haline gelemez. Çünkü vakıf sayılmak için Medeni Kanun kapsamında bir vakıf senedi gereklidir.

Nihayetinde vakıf kurma Medeni Kanun ve Vakıflar Kanunu’na tabidir. Medeni Kanun ve Vakıflar Kanunu deđiŐtirilmeden Anayasanın yukarıda belirtilen maddeleri yok sayılarak vakıf kurmak en hafif deyimle Türkiye Büyük Millet Meclisi kullanılarak vakıflar hukukuna ve kamu hizmeti sistemimizle ilgili temel kuralların iğnenmesidir.

Bu teklif ayrıca Anayasanın “Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması” başlıklı 63’üncü maddesine, ülkesel tarih ve kültürün yadsınması açısından da aykırıdır. Coğrafyamız, ilk tarımın yapıldığı, insanlığın bilinen ilk ibadethanesinin bulunduğu birçok medeniyete ve inanca ev sahipliği yapmış ve yapmaya devam eden bir coğrafyadır. Devletin etnik ve dini ayırım yapmadan bu coğrafyadaki kültürel ve tarihi mirası koruması önem taşımaktadır. Bu teklif metni, lafzı itibarıyla yalnızca Türk ve Sünni İslam’a dair bir arkeoloji yaklaşımını yansıtmaktadır. Tarihsel mirası sadece etnik kökene ve bir inanca indirgeyen yaklaşım, Anadolu coğrafyasındaki binlerce yıla yayılan bir tarihi, soy ve mezhep temelinde çerçevesi belirsiz kimlikler tanımına indirgemek anlamına gelmektedir. Arkeoloji bilimine de aykırı olan bu tutum ve bu yönde yapılan bir düzenleme, Anayasa madde 63 hükmüne de aykırı olduğu gibi, Cumhuriyet’in nitelikleri (md.2) bakımından da sorunludur. Bir örnek olarak belirtecek olursak, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Türkiye Cumhuriyeti kurucularının kapsayıcı ve kucaklayıcı iradelerinin bir sembolü olup, kültürel mirasın bir soya ve mezhebe indirgenemeyeceğinin açık bir göstergesidir.

“Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü”

Kanun teklifiyle kurulmak istenen vakfın hikayesi, kanun teklifindeki çelişkileri anlamak bakımından gereklidir. Komisyon görüşmelerinde kanun teklifinin sahibi üyeler ile Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkililerinin yaptığı konuşmalarda ve kanun teklifinin merkezinde “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü” yer almaktadır. Bugüne kadar yasal bir statüsü bulunmayan Enstitü, Kültür Bakanlığı, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile gerçekleştirilen bir AB projesinin kağıt üzerinde yürütücü organı var edilmiştir. Tüzel kişiliği olmayan bu kuruluşun AB projesinin muhatabı olması ise ayrıca açıklanmaya muhtaçtır.

Gaziantep’te bulunan Enstitünün tüzel kişilik kazanmasının önünde yasal bir engel yoktur. Ayrıca bu kanun teklifinde yer alan amaçları içerecek biçimde Enstitüyü kuranlar bir vakıf da kurabilirlerdi. Enstitüyü bu yolla güçlendirme, yasal dayanaklara kavuşturma imkânı varken neden özel bir kanunla kurulması yoluna gidilmiştir? Komisyon görüşmelerinde de dile getirdiğimiz üzere özel kanunla vakıf kurma yoluyla Gaziantep’te Enstitü adıyla yapılan bazı faaliyetlere yönelik iddiaların üzerinin örtülmesi yoluna gidildiği şüphesi bizde oluşmuştur. Kanun teklifi bu şüphelerimizi gidermek yerine tersine güçlendirici hükümler içermektedir.

Kanun teklifinin gerekçesinde belirtildiği üzere Enstitünün vakıf bünyesine alınması yoluyla Bakanlığın hareket kabiliyetinin artacağı ileri sürülmektedir. Bizce bunun tam tersi söz konusu olacaktır. Çünkü Enstitünün vakıf bünyesine alınarak Bakanlığın asli işleriyle ilgili açıklık, hesap verebilirlik, kanunilik ilkeleri gri alana taşınmaktadır. Örneğin vakıf, şirketler kuracak, alım satım yapacak ama bunların her an denetlenmesi mümkün olmayacaktır. Bir yerde vakıf satın alma, ortak olma yoluna gidecek ama bunu nasıl yaptığına dair bir denetim söz konusu olmayacaktır. Çünkü vakıfların denetimi

ile kamu tüzel kişilerinin denetimi farklı bir işleyişe sahiptir. Vakıflar, kanun teklifinde yer aldığı gibi kendi denetimini kendileri yapan kuruluşlardır. Bunun dışında Anayasanın 108. maddesinde yer aldığı gibi Cumhurbaşkanın isteğine bağlı biçimde Devlet Denetleme Kurulu tarafından denetlenebilir. Kanun teklifiyle devlet gelir aktaracak, mülk verecek, personel verecek ama vakıf statüsü nedeniyle faaliyetlerinden dolayı doğrudan denetleyemeyecektir. Özel kanunla kurulan vakıfla Kültür ve Turizm Bakanlığı kendi görevini sözde hareket kabiliyeti gerekçesiyle vakfa havale ederek, denetlenemez bir alan ortaya çıkarmaktadır. Böyle bir durum bundan sonra bu vakfa dair iddiaların daha fazla gündeme gelmesine yol açacaktır.

Maddelere İlişkin Görüşlerimiz

1. Vakfın amaç ve kapsamını belirlenirken vakfın görev alanı “ülkemiz” ve “kültürel tarihi bağlarımızın ve ilişkilerimizin olduğu dünyanın diğer bölgeleri” biçiminde belirlenmiştir. Oysa söz konusu olan arkeoloji ve kültür ise bunun için “kültürel ve tarihi bağlarımız” ya da “ilişki içinde olmak” biçiminde bir koşul konulamaz. Araştırma yapmak, yapılan araştırmaları yayınlamak asıl olarak üniversitelerimizin ilgili fakültelerinin görevidir. Bir vakfın kendi bünyesinde oluşturduğu bir enstitü yoluyla, üstelik akademik özgürlüğe sahip olmayan yapısıyla yapacağı araştırmanın dünya ölçeğinde de ülkemiz genelinde de bilim adına bir anlamı olmayacaktır. O nedenle kurulacak olan vakfın arkeoloji ve kültürel miras ile ilgili desteklemek, teşvik etmek, arşivlemek gibi görevlerin dışında görev üstlenmesini doğru ve yararlı bulmamaktayız. Ayrıca vakfın görev alanını ülke dışı olarak belirlenmesi daha doğru olurdu. Çünkü bu çalışmaları yapan başta Kültür Bakanlığının ilgili birimleri, Üniversiteler, Belediyeler, vakıf ve dernek statüsünde sivil toplum kuruluşları da bulunmaktadır. Kanun teklifinin, bütün bu kuruluşlar yokmuş gibi kurulacak vakfa bir amaç ve görev alanı belirlemesi hatta onların üzerinde bir gölge bakanlık gibi konumlandırılması doğru ve gerçekçi değildir. Oysa yurtdışında bilim insanlarımızın yapacağı çalışmalar için zemin oluşturma, imkân sunma anlamında faaliyetler yürütecek bir kuruluşa acil ihtiyaç vardır. Bu nedenle kurulacak olan vakfın görev alanının yurt dışı ile sınırlandırılması daha doğru olurdu.
2. Kanun teklifinin kurulmasını öngördüğü Vakfın faaliyetlerinin yürütücüsü olarak Gaziantep’te kurulmuş yasal dayanağı bugüne kadar oluşturulmamış “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü”nün belirlenmesi birçok açıdan sakıncalıdır. Birincisi vakfın merkezi olarak Ankara belirlenmekte ama faaliyetler için merkez Enstitünün bulunduğu Gaziantep ilimizdir. Bunun karşılığında da Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı vakfın doğal mütevelli üyelerinden biri olarak teklifte yer almaktadır. Gaziantep ilimizin kültürel

mirasımızı korumak ve arkeoloji çalışmaları için merkez haline getirilmesine kimsenin bir itirazı olamaz. Komisyonunda Bakan Yardımcısının açıkladığı biçimde eğer Gaziantep Büyük Şehir Belediyemiz bütçe gelirlerinden bu vakıf için özel pay ayırması nedeniyle mütevellî heyetinin doğal üyesi sayılmış ise diğer Büyükşehir Belediyelerimize de böyle bir teklif götürülmeliydi. Bunun yapılmadığını biliyoruz. Bu nedenle bu vakfın faaliyetleri için Gaziantep'in seçilmesi Gaziantep ilimizden bağımsız sadece Belediye Başkanının kendisiyle ilgili bir durumdur ve bu da Enstitü adıyla yapılan faaliyetlerin doğurduğu şaibelerin örtülmesinden başka bir şey değildir. Belediye Başkanları doğrudan bir parti adayı olarak seçilirler. O nedenle de aktif politik kişilerdir. Bu kadar aktif bir politik bir kişinin ulusal ve uluslararası alanda çalışma yapacak bir vakfın doğal mütevellî heyeti sayılması doğru değildir. Gelecekte Belediye Başkanı bir başka partiden olabilir. Onun bu konulara bakışı farklı olabilir. Kendi gelir kaynağından il sınırları dışında kullanılacak çalışmalara kaynak ayırmayabilir. Bu nedenle Enstitünün de merkezi vakfın merkezi ile aynı ilde olmalıdır. Kanun koyucu Gaziantep ilimiz için kültürel miras çalışmaları çok önemli görüyorsa (ki görmelidir) bu ilimizde ve başka illerimizde vakfın ya da enstitünün temsilcilikleri açılarak bu amaçlar daha iyi gerçekleştirebilir.

3. Dünya'daki benzer kurumlar, Almanya, Avusturya ve İngiltere'de de bulunmaktadır. Bu kurumlar, Alman Arkeoloji, Avusturya Arkeoloji ve İngiliz Enstitüleridir. Bu enstitüler, yaklaşık 200 yıllık kurumsallaşmış yapısıyla dikkat çekmektedirler. Alman Arkeoloji Enstitüsü, Alman Dışişleri Bakanlığı bünyesinde faaliyet yürütmektedir. Avusturya Arkeoloji Enstitüsü, Avusturya Bilimler Akademisi altında faaliyet yürütmektedir. İngiliz Enstitüsü ise İngiliz Akademisi'nin desteği ve Akademi aracılığıyla Birleşik Krallık İş, Enerji ve Sanayi Stratejisi Departmanından sağlanan çekirdek finansmanla çalışan sekiz İngiliz Uluslararası Araştırma Enstitüsünden (BIRI) biridir. Bunların tümü tüzel kişilikleri olan kuruluşlardır. Bu kurumların karşısına bir Vakıfla çıkıyoruz ve kurmakta olduğumuz vakfın yöneticileri ise Kültür ve Turizm Bakanı, Bakan yardımcıları, Belediye başkanı vb kişiler olmaktadır. Belirttiğimiz ülkelerdeki Enstitülerde ve ilgili kuruluşlarda yöneticiler alanlarının uzmanları kişilerden oluşmaktadır. Buna dikkat çekmek isteriz.
4. Vakfın amaçları ve faaliyetleri, Vakfı gölge bir bakanlık haline getirecek kadar geniş olmanın ötesinde kültürel miras yönetimini özelleştiren bir yapı ortaya çıkarmaktadır. Vakfın faaliyetleri bölümünde sıralanan kültür varlıklarının korunması, bu alanda araştırma yapılması ve planlama faaliyetleri Kültür ve Turizm Bakanlığının görevleri arasındadır. Bu kanun ile Bakanlığın görevleri önce Vakfa, sonra da Vakıf Yönetim Kurulu kararıyla Madde

3'te belirtildiği üzere Gaziantep'teki Enstitüye aktarılmaktadır. Bir kamu görevi, önce bir vakfa sonra da kamu tüzel kişiliği olmayan bir enstitüye devredilmektedir.

5. Kanun teklifi, kurulması öngörülen Vakfın bünyesine alınan Enstitü için bir tüzel kişilik öngörmemektedir. Kanun teklifi TBMM'de kabul edilip yürürlüğe girdiğinde Enstitü kurulmuş sayılmaktadır. Kanun teklifi Enstitünün çalışma usul ve esaslarının belirlenmesini Mütevelli heyetine bırakmaktadır. Kanun teklifi Enstitüye bütçe ayırmakta, personel istihdam etmekte ama “tüzel kişiliği yoktur” biçimde bir ifade kullanılmaktadır.
6. Vakfın organlarını düzenleyen dördüncü madde de öngörülen mütevelli heyeti, yönetim kurulu, denetim kurulu ve bilim kurulu üyelikleri sorunludur. Tamamen siyasal atama olan bakan yardımcılarının ve Gaziantep Belediye Başkanı doğrudan aktif, güncel siyasal gelişmeler karşısında taraf siyasal kişiliklerdir. Yönetim kuruluna atanacak kişilerde aranan koşullar için kişilerin lisans eğitimini hangi alanda yaptığına dair bir koşul bulunmamaktadır. Oysa vakfın görev alanı ve amaçları bakımından yönetim kuruluna seçilenlerin uzmanlık alanlarının kanun teklifinde yer alması doğru olurdu. Bu koşul bakıma yönetim kuruluna atanacak kişiler için bir liyakat arayışı imkanı doğurabilirdi. Denetim kurulu ise, “sen beni ata, ben seni denetleyim” mantığına göre düzenlenmiştir. Ayrıca denetim raporlarının yayınlanması zorunlu kılınarak, Vakfın faaliyetleri herkesin denetimine açık hale getirilebilirdi. Bilim kurulu üyelerinin sayısı 50 kişi olarak belirlenmiştir. Bu kadar kalabalık bir bilim kurulunun danışma organı olarak çalışması yaşamın olağan akışına aykırıdır. Ayrıca Bilim Kurulu üyelerinin ülkemiz üniversitelerinde görev yapan bilim insanlarından olması daha doğru olurdu.
7. Kanun teklifi ile kurulacak olan vakıf, her ne kadar kanunla kurulsada sonuç olarak “Medeni Kanun” ve “Vakıflar Kanunu” kapsamında çalışacak olan özel tüzel kişilik niteliğindedir. Böyle bir kuruluşun Devlet kurumlarından görevlendirme yoluyla personel çalıştırması hem Devlet Memurları Kanunu açısından hem de Vakıf hukukumuz açısından doğru değildir. Bu nedenle Vakıf, kendi personelini kendi bütçesine göre iş hukukunun gerekleri doğrultusunda karşılamalıdır.

8. Vakfın iktisadi teşekküller kurması, yurt içinde dışında alma, satma ve ortak olma gibi işlemlerde bulunması ve bunların nasıl olacağının kanun teklifinde açıkça belirtilmemiş olması sorunlu bir durumdur. Vakfın bu tür işleri yapacak olması vakfın kuruluşundaki temel motivasyonun akçeli işler olduğunu akla getirmektedir. Eğer kanun teklifi bu şekilde yürürlüğe girse gelecekte bu vakfın faaliyetlerindeki yolsuzluk, usulsüzlük haberlerine hazır olmalıyız.
9. 4962 sayılı “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanunu”nun 20. maddesi gereğince hangi vakıflara vergi muafiyetinin sağlanacağıyla ilgili yetki Cumhurbaşkanınca kullanılan bir yetkidir. Oysa bu teklifin 7 maddesinin ikinci fıkrasıyla Cumhurbaşkanı baypas edilmektedir. Bunu olumlu bulmaktayız.

Yukarıda belirttiğimiz gerekçeler doğrultusunda söz konusu kanun teklifine muhalif olduğumuzu belirtiriz.

13.01.2023

Yıldırım Kaya
Ankara

Mustafa Adıgüzel
Ordu

Suat Özcan
Muğla

Serkan Topal
Hatay

Ali Keven
Yozgat

MUHALEFET ŞERHİ

Kanun taslağının gerekçesinde Türkiye için “eşsiz kültürel ve doğal güzellikleri bir arada barındıran” ifadesi kullanıldığı halde taslağın diğer tüm bölümlerinde tek vurgu “Türk ve İslam arkeolojisi” üzerine yoğunlaşmıştır. Elbette bu vurgu 100 yıllık tekçi bir kültür politikasının ürünüdür. Türkiye’de de Osmanlı İmparatorluğu’nun sonları ve Cumhuriyet’in ilk yıllarından itibaren modern ulus devlet inşa edilirken birçok halk, inanç ve topluluk hafızasının unutturulması, buna karşı Türkiye’deki ulus inşasına uygun egemen bir tarih ve hafıza düzeninin hegemonik kılınması politikası uzun yıllardır sürdürülmektedir.

Bu amaçla birçok kurum, dernek, ocak kurulmuş; bunlar kamu hazinesiyle desteklenmiş ve sayısız sempozyum, toplantı, seminer düzenlenmiştir. Türkiye’deki ulus inşa sürecinin tarihsel anlatısını kurma görevinin verildiği başat kurum bugün adı Türk Tarih Kurumu olan, 1931 yılında kurulan Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti’dir. 1930 yılındaki 6. Türk Ocakları Kurultayında Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti’nin temelini oluşturan, sonrasında kurulmasını sağlayan ve yeni ulus devlet kurgusunun tarih ve hafıza politikalarının oluşturulması sürecinin temel şahsiyetlerinden olan Afet İnan 28 Nisan 1930’da Türk Ocakları kurultayında hâlâ sürdürülen mefkûreyi şu şekilde açıklamaktadır:

“Milli şuurun kuvvetlenmesi... Türk’ün, Türklüğün ne olduğunu anlamak ve bu anlayışı kuvvetlendirmeye çalışmaktır. Bence bu gayenin aydınlatılması için en nurlu güneş Türk’ün menşeyini, medeniyetini, azametini tanıtan tarihtir. Türk milletini, Türk çocuklarını, yeni bir nurlu tarih yolundan yürüterek, atının parlak ufuklarına erdirmek mühimdir. Beşeriyetin en yüksek ve ilk medeni kavmi vatani Orta Asya olan Türklerdir”

Aynı kurultayda Prof. Sadri Maksudi, Sümer, Hitit, Roma gibi birçok farklı medeniyetin Türkler tarafından kurulduğunu coşku içinde duyurmaktaydı. Özellikle 1930’lu yıllarla birlikte hem Anadolu’nun hem de o dönem bilinen dünyanın çoğu kültür ve dil yapısının Türk kökenli olduğu tezleri resmî kabul görmüş ve okullarda okutulmaya başlanmıştır. Söz konusu tezler o kadar aşırı bir hal almıştır ki Hitit, Sümer, Grek ve birçok eski uygarlığın Türk kökenli olduğunu resmi kayıtlara işleyen, dönemin önemli bürokrat ve milletvekillerinden ve aynı zamanda Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti kurucu üyesi Yusuf Ziya Bey’in Darülfünunda bu iddiaları sunmak istemesine kendisi de milliyetçi fikirlere sahip olmasına karşın Fuat Köprülü “Yusuf Ziya Bey Darülfünün haricinde, istediği dilediği nazariyeyi ortaya atabilir, Âdem

babamızın Türk olduğunu, Mısır Firavunlarının kanında Türk küreyveleri bulunduğunu, Sfenksin bir Türk mimarı tarafından imal edildiğini söyleyebilir; fakat Darülfünun ilmi şahsiyetini temsil edemez”¹ şeklinde cevap vermiştir.

Türkiye’de yeni ulus inşa sürecinde kurumlar, bölümler, dernekler, ocaklar vs. aracılığıyla yürütülen Türklük dışında kalan diğer hafıza, kültür ve tarih meseleleriyle ilgili ikili bir politika günümüze kadar süregelmıştır. İlk amaçlanan politik hedef, öteki geçmiş öğelerin baskı ve zor aygıtlarına dayanarak silinmesi, yasaklanması, unutturulması, yıkılması vs. şeklinde belirirken, ikinci olarak bu öğelerin dönüştürülerek hâkim ulus kurgusunun içine ezelden beridir onlara aitmiş gibi dâhil edilmesidir. İlki zor ve tahribata dayalıyken ikincisi içinde şiddet barındırsa da esas itibarıyla unutturmaya, hatırlamak istememeyi amaçlar, karşı bilinci parçalayıp kendi kültürel değerlerine, hafıza figürlerine yabancılaşmasını hedef edinir. “{Kurumlarca}geri dönüşsüz şekilde ilga edilen (tarihsel) mümkünler vardır ve düşünülemez kılınmış olmalarından ötürü, bu durum yasaklamadan daha beterdur.”² Dünyadaki birçok ulus devletin, ulus inşa sürecinde etnik, dini ve kültürel kesimlere dayattığı bu politikalar farklı hafıza mekânları, geçmiş figürleri, kültürel öğeleri dönüştürmesini, ardındaki geçmişi silip “ulusal hafızaya” uygun hale getirmesini diğer bir deyişle asimilasyonu amaç edinir. “*Ulus inşası projesi etnik azınlıklara acımasız bir tercih sunmuştur: asimile olmak yahut yok olmak yani aslında kültürel kimlik farklılıklarından gönüllüce feragat etmek yahut zorla ellerinden alınmak. Her iki alternatif de aynı sonuca çıkıyor: kültürel farklılıklar bertaraf edilirken aynı zamanda şu ya da bu nedenle farklı olmak isteyenlerden de kurtulmak... Asimilasyon için yapılan baskıların amacı 'diğerlerini, 'farklılıklarından' mahrum bırakmaktır milletin geri kalanından farksız kılmak için, ulusal kimliğinin tekil yapısında onları sınıflandırmak, hazmetmek ve çözmek. Öyleyse, nüfusun sindirilemez ve ayrıştırılmaz parçalarını açıkça dışlama ve/veya asimile etme stratejisi çift yönlü bir işleve sahiptir.*”³

Osmanlıdan başlayarak, Cumhuriyet tarihinin ilk yıllarından itibaren artan şekilde yukarıda bahsedilen ikili politika devreye konmuş, “ulusal hafızaya” aykırı geçmiş öğelerin, silinmesi, dönüştürülmesi ya da ulusal hafızaya mal edilmesi uygulamaları günümüze kadar neredeyse

¹ Tunçay, Mete, Türkiye Cumhuriyeti’nde Tek-Parti, S.311.

² Bourdieu, Pierre, Devlet Üzerine, 2015, İletişim, S,146

³Bauman, Zygmunt, Akışkan Modern Dünyada Kültür, Atıf Yay, 2015, S 87-88

kesintisiz bir şekilde devam etmiştir. Sadece resmi kayıtlara göre 1957 yılında kurulan “Ad Değiştirme İhtisas Kurulu” 28 bin yer adı değiştirilmiştir.⁴

Türkiye’de hâkim inanç ve kültürün dışındaki çok sayıda ibadethane ve kültürel yapı ya korunmayarak dolaylı bir şekilde yıkılmaya bırakılmış ya da direk yıkılmıştır. Aynı zamanda hafıza mekânları olan bu yerler coğrafyanın yeniden dizaynı aşamasında, modern ulus devletin bir alameti olarak, yabani otlar misali “*ayrılmalı, kısıtlanmalı, yayılmaları önlenmeli, yerinden çıkarılmalı*”ydı.⁵ Hrant Dink Vakfı’nın yıllar süren envanter çalışmalarına göre yok edilen ya da yok olmak üzere olan bu mekanların sayısı on bin civarındadır.⁶

Hal böyleyken ortak kültürel mirasın korunması ve görünür kılınmasını değil de tekçi kültür politikalarında ısrar eden bir anlayışa uygun kurumlar oluşturma çabasına girmek eski tekçi, inkârcı düşüncenin hâlâ devlet katında etkili olduğunu göstermektedir. Ülkede binlerce arkeolojik alan rant projelerinin, mezar soyguncularının, defincilerin insafına bırakılırken 1930’lardan kalma bütün dünyanın Türk olduğunu öne süren ırkçı Türk Tarih Tezini esas alan kurumlara bir yenisini eklemek ülkede yaşanan kültürel çoraklaşmayı sürdürmek anlamına gelmektedir.

2/4811 esas numaralı “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanun Teklifi’nin komisyondaki görüşmeleri kanun teklifinin anayasaya uygunluk tartışmalarının gölgesinde başladı. AB sürecinde kamu kurumları bünyesinde yer alan vakıflar sivil toplum alanında benzer çalışmalar yapan diğer vakıflarla haksız rekabete yol açmasından dolayı sivil alana terkedilmişti. AB sürecinden her geçen gün uzaklaşan AKP/MHP iktidarı daha önce “Maarif Vakfı” ve yakın zamanda kanunlaşan “Antalya Diplomasi Forumu Vakfı” gibi “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı”nı da muhalefetin bütün uyarılarına rağmen noktasına ve virgülüne dahi dokunmadan alelacele komisyondan geçirdi.

Kanun teklifinin en fazla eleştiri alan bölümlerinden biri egemen anlayışın bir ifadesi olan ve Teklifin, Amaç ve Kapsam başlıklı 1. Maddesi ile Vakfın Faaliyetleri başlıklı 3. Maddesinin 1.fıkrası a) bendinde yer alan “...**Türk ve İslam Arkeolojisi**...” ibaresi oldu. Her fırsatta farklı uygarlıklara evsahipliği yaptığı iddia edilen Anadolu coğrafyasının bütün kadim uygarlıkları ve

⁴ Harun Tunçel, Türkiye’de İsmi Değiştirilen Köyler, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 10, Sayı:2, Sayfa: 27, Elazığ-2000

⁵ Bauman, Zygmunt, Modernite ve Holocaust, Sarmal Yay. 1997, S. 126.

⁶ <https://www.agos.com.tr/tr/yazi/14270/yok-edilen-uygarligin-kultur-envanteri-gun-yuzune-cikti>

halihazırdaki etnik, inançsal ve kültürel çeşitliliği yok sayılarak bütün arkeolojik çalışmalarda temel düsturun “Türk etnik kimliğine ve sadece İslam inancına” atıfta bulunularak ifade edilmesi aslında hem Türk etnik kimliğini hem de İslam inancını cendereye alan “Türk İslam” sentezinin dışavurumuydu.

Oysa arkeoloji insanının yeryüzünde görüldüğü andan itibaren insanlığın geçmişini herhangi bir ırk ve köken geçmişi aramadan araştıran evrensel bir bilim dalıdır. Teklif bu haliyle Anadolu coğrafyasının etnik, inançsal ve kültürel çeşitliliğini yansıtmamaktadır.

Komisyon görüşmelerinde öne çıkan bir diğer nokta ise Vakıf faaliyetlerinin bir tür yetki devri ile kanun teklifinde yer alan ve tüzel bir nitelik taşımayan Enstitüye devri ile ilgiliydi.

Teklifin “Vakfın Organları” başlıklı 4. Maddesinin 2. Fıkrasında Mütevelli Heyeti oluşumunda “**Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı**” ibaresinin yer alması, ulusal ölçekte kurulan bir vakfın mütevelli heyetinde bir ilin belediye başkanının yer alması da uzun süren tartışmalara yol açtı. Kanun teklifi bu yapıyla diğer iller için ayrımcılık teşkil edecek bir nitelik taşımaktadır.

Alelacele komisyona getirilen kanun teklifi diğer pek çok kanun teklifine olduğu gibi konu ile ilgili bütün paydaşların katılımı gözetilmeden ve muhalefetin verdiği çok sayıdaki değişiklik önerileri yok sayılarak komisyondan geçirilmiştir.

Kemal Bülbül
Antalya

Mehmet Ruştu Tiryaki
Batman

MUHALEFET ŞERHİ

Bu kanun, kültürel mirasın korunmasında mevcut rejime bir istisna getirip, kamu yönetimini ve Kültür ve Turizm Bakanlığı’nı paranteze alıp, özel işletmecilikle kamu mallarının yönetiminin mümkün olacağı yaklaşımını ortaya koymaktadır. Kamu malları rejimi öncelikle kamu yönetimi açısından esaslı bir konudur. Kültür ve Turizm Bakanlığı bu görevlerin tamamını yapabilecek güçtedir. Kültür ve Turizm Bakanlığına ait yetkilerin neredeyse tamamı vakfa verilmiştir. Vakıf, paralel bir bakanlık görevi yürütecektir.

Merkezi Ankara’da olacağı öngörülen Vakfın bazı faaliyetlerinin merkezi Gaziantep’te bulunan Türk Arkeoloji Kültürel Miras Enstitüsü tarafından yürütülmesi ve Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanının mütevelli heyetinde olması abesle iştigaldir.

Bu bağlamda İYİ Parti olarak, komisyon görüşmeleri esnasında “Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı” ibaresinin çıkarılmasını “siyasi bir yapılanma oluşmaması için Vakıf mütevelli heyetinde yer alacak kişilerin bir siyasi partinin temsilcisi olarak seçilen mahalli idari temsilcilerinden oluşmamasının elzem” olacağı gerekçesi ile verdiğimiz önerge Cumhur İttifakı üyeleri tarafından reddedilmiştir.

Belirli bir bölgede kurulan yapılanmanın ulusal ve uluslararası düzeyde yetkili kılınması, Türk arkeolojisini ve bu çerçevede yürütülen bilimsel çalışmaları olumsuz etkileyecektir.

Denetim Kurulunun, Mütevelli Heyeti tarafından üç yıllığına atanacak olması kabul edilebilir bir durum değildir. Mütevelli heyeti tarafından atanacak görevlilerin objektif değerlendirme ve denetleme yapması olası değildir. Çünkü Bakanlığı bünyesinde kurulan bir vakfın, Bakanlık bünyesinde bulunan bir başka müdürlük tarafından denetlenmesi doğru değildir, hukuksuzluğa açık bir durum teşkil etmektedir.

Burada kamu malı niteliğinde kültürel mirasın yönetimiyle ilgili vakfın kuruluş amacının, tüm kültürel miras alanını ele geçirmesi söz konusudur. Bu vakfın kurulması yirmi yıllık AK Parti iktidarının vakıflar aracılığıyla geçmişte uyguladığı çıkarıcı politikalar sebebiyle iyi niyetten yoksun ve uzaktır. Örneğin, Maarif Vakfı’na 2016-2023 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden aktarılan 8.1 milyar TL’nin Türk Eğitimi’ne katkı sağlayıp sağlamadığı günümüzde tartışma konusudur. Bu deneyimle, Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı’nın Türk Arkeolojisinden çok belirli bir zümreye hizmet edip etmeyeceği şüphe konusudur. Bu Kanun teklifinin kabul edilmesi halinde, Türk arkeolojisinin önemli isimlerine göre Türkiye’nin arkeolojik hafızası yok edilecektir.

Vakfa kuruluşunda kullanılmak üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden 5 milyon lira aktarılabacağı öngörülmektedir. Vakfın, genel bütçeden alacağı miktarın ne kadar olacağı belli değildir.

Kamu malları için vakıf yönetimi bir araç olacağı ihtimali üzerinde durulmalıdır. Kanun dili, kültürel mirasın korunmasında bir odak kayması yaşanacağını göstermektedir.

Kanunda kültür varlıklarının devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğuna yönelik düzenlemeye açıkça aykırılık söz konusudur. Bu varlıkların korunması ve kullanılması herkese açıktır. Bu kural açıkça ihlal edilecek bir yasa düzenlenmiş, bir anlamda kültürel miras özelleştirilmiştir.

Kültürel mirası bir vakfın temellük etmesine yönelik düzenleme yapılması açıkça görülmektedir. Devletin işletmesi perspektifinin başka bir biçimi aslında devlet gücünün şirket yönetimi olarak yeniden yapılandırılmasıdır. Burada kilit nokta, halkın özel hukuk tüzel kişiliğini denetleyecek bir hakkının olmadığı gibi bu, kendi kendini denetleyen abes bir sistemin oluşuma yol açacak olması anayasal olarak aykırılıklar içermektedir.

Türk kültüründe, Türk-İslam kültüründe son derece önemli bir yeri olan vakıflara "Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı" adı altında yeni bir vakıf oluşurken, kurulacak vakıf yönetiminde ülkemizde her kesiminden temsilcilerin bulunacağı bir yapı ile kurulabilirdi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, vakfın gerçekleştireceği öngörülen bütün faaliyetleri hali hazırda üstlenme ve ifa etme kudretine ve erkine sahiptir. Bu da Anayasamızın 63.maddesi ile sabittir. Bu alandaki yetki ve sorumluluklar Kültür ve Turizm Bakanlığındadır.

Bu Kanun İktidar tarafından dayatma bir Kanun Teklifidir. İYİ Parti Grubu olarak Milletimizin menfaatine ters düşecek bu Kanun Teklifine olumlu bakmadığımızı belirtiyoruz. Genel Kurul Görüşmelerinde red oyu vereceğimizi ifade ediyoruz.

İsmail Koncuk

Adana

GAZİANTEP MİLLETVEKİLLERİ
ALİ ŞAHİN VE MEHMET SAİT KİRAZOĞLU
İLE 58 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**TÜRK ARKEOLOJİ VE KÜLTÜREL
MİRAS VAKFI KANUNU TEKLİFİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, ülkemizde ve kültürel, tarihi bağlarımızın ve ilişkilerimizin olduğu dünyanın diğer bölgelerinde Türk ve İslam arkeolojisi ve ilgili bilim alanlarında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak tarih öncesinden günümüze arkeoloji ve kültürel miras konusunda tarih ve kültüre odaklanmış bilimsel araştırmalar yapmak, bu araştırmaları teşvik etmek, yapılan araştırmaları yayımlamak, arşivleme çalışmaları gerçekleştirmek, araştırmacıların erişebileceği kütüphaneler oluşturmak, özel müzeler açmak, dünya arkeoloji ve kültürel miras camiasındaki bilim toplulukları ile kültürel miras alanında iş birlikleri gerçekleştirmek, yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve inceleme faaliyetlerinde bulunmak üzere, merkezi Ankara’da bulunan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı’nın kurulması ve işleyişine ilişkin usûl ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
 - b) Bilim Kurulu: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının danışma organını,
 - c) Denetim Kurulu: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Denetim Kurulunu,
 - ç) Enstitü: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfına bağlı olarak kurulan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünü,
 - d) Mütevelli Heyeti: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Mütevelli Heyetini,
 - e) Vakıf: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfını,
 - f) Yönetim Kurulu: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRK ARKEOLOJİ VE KÜLTÜREL
MİRAS VAKFI KANUNU TEKLİFİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı, ülkemizde ve kültürel, tarihi bağlarımızın ve ilişkilerimizin olduğu dünyanın diğer bölgelerinde Türk ve İslam arkeolojisi ve ilgili bilim alanlarında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak tarih öncesinden günümüze arkeoloji ve kültürel miras konusunda tarih ve kültüre odaklanmış bilimsel araştırmalar yapmak, bu araştırmaları teşvik etmek, yapılan araştırmaları yayımlamak, arşivleme çalışmaları gerçekleştirmek, araştırmacıların erişebileceği kütüphaneler oluşturmak, özel müzeler açmak, dünya arkeoloji ve kültürel miras camiasındaki bilim toplulukları ile kültürel miras alanında iş birlikleri gerçekleştirmek, yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve inceleme faaliyetlerinde bulunmak üzere, merkezi Ankara’da bulunan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının kurulmasına ve faaliyetlerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda geçen;

- a) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,
 - b) Bilim Kurulu: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfının danışma organını,
 - c) Denetim Kurulu: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Denetim Kurulunu,
 - ç) Enstitü: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfına bağlı olarak kurulan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsünü,
 - d) Mütevelli Heyeti: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Mütevelli Heyetini,
 - e) Vakıf: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfını,
 - f) Yönetim Kurulu: Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Yönetim Kurulunu,
- ifade eder.

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ BÖLÜM

Vakfın Faaliyetleri, Organları ve Personel İstihdamı

Vakfın faaliyetleri

MADDE 3- (1) Vakfın amaçlarını gerçekleştirmek için yapacağı faaliyetler şunlardır:

a) Öncelikle Türk ve İslam arkeolojisi ile kültürel mirası olmak üzere antropoloji, sanat tarihi, tarih, epigrafi, nümismatik gibi tüm ilgili alanlarda Türkiye, Avrupa, Orta Doğu, Balkanlar, Akdeniz, Ege, Karadeniz, Kafkasya, Orta Asya, Güney Asya ve dünyanın diğer bölgelerinde tarihi çağlar boyunca var olmuş kültürlerin ve sanatların Türk bilim insanları ve öğrenciler tarafından her yönüyle çalışılmasını teşvik etmek ve bu alanlarda yapılan bilimsel araştırma ve çalışmaları desteklemek.

b) Vakfın görev alanına giren bilim dallarında çalışan bilim insanları arasında uluslararası düzeyde iş birliğini teşvik etmek, ortak çalışmaları desteklemek, ilgili mevzuat çerçevesinde Vakfın amaçlarına uygun her türlü ulusal ve uluslararası iş birliği çalışmalarını yürütmek; bu bağlamda ilgili proje, hibe ve fonları takip ederek başvurularla bulunmak, Türk veya yabancı üniversiteler, enstitüler ve araştırma merkezleriyle ortak projeler gerçekleştirmek.

c) Mütevelli Heyetinin onayıyla ve ilgili mevzuat çerçevesinde yetkili mercilerden gerekli izinleri alarak yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve incelemeler yapmak, bu arkeolojik kazılar kapsamındaki eserlerin restorasyonu ve konservasyonu hususunda proje ve programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamak.

ç) Kültürel miras, arkeoloji ve bağlantılı diğer bilim alanlarında Vakfın faaliyet ve amaçlarına uygun her türlü yayının hazırlanması, basılması ve dağıtılması çalışmalarını gerçekleştirmek, desteklemek ve teşvik etmek.

d) Arkeoloji ve bağlantılı diğer bilim alanlarında kütüphane ve dokümantasyon arşivi kurarak fotoğraf, harita, belge ve benzeri arşivleri oluşturmak ve devamlılığını sağlamak; kitap, tablo, fotoğraf, nüsha ve diğer materyal

İKİNCİ BÖLÜM

Vakfın Faaliyetleri, Organları ve Personel İstihdamı

Vakfın faaliyetleri

MADDE 3- (1) Vakfın amaçlarını gerçekleştirmek için yapacağı faaliyetler şunlardır:

a) Öncelikle Türk ve İslam arkeolojisi ile kültürel mirası olmak üzere antropoloji, sanat tarihi, tarih, epigrafi, nümismatik gibi tüm ilgili alanlarda Türkiye, Avrupa, Orta Doğu, Balkanlar, Akdeniz, Ege, Karadeniz, Kafkasya, Orta Asya, Güney Asya ve dünyanın diğer bölgelerinde tarihi çağlar boyunca var olmuş kültürlerin ve sanatların Türk bilim insanları ve öğrenciler tarafından her yönüyle çalışılmasını teşvik etmek ve bu alanlarda yapılan bilimsel araştırma ve çalışmaları desteklemek.

b) Vakfın görev alanına giren bilim dallarında çalışan bilim insanları arasında uluslararası düzeyde iş birliğini teşvik etmek, ortak çalışmaları desteklemek, ilgili mevzuat çerçevesinde Vakfın amaçlarına uygun her türlü ulusal ve uluslararası iş birliği çalışmalarını yürütmek; bu bağlamda ilgili proje, hibe ve fonları takip ederek başvurularla bulunmak, Türk veya yabancı üniversiteler, enstitüler ve araştırma merkezleriyle ortak projeler gerçekleştirmek.

c) Mütevelli Heyetinin onayıyla ve ilgili mevzuat çerçevesinde yetkili mercilerden gerekli izinleri alarak yurt dışında arkeolojik kazı, araştırma ve incelemeler yapmak, bu arkeolojik kazılar kapsamındaki eserlerin restorasyonu ve konservasyonu hususunda proje ve programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamak.

ç) Kültürel miras, arkeoloji ve bağlantılı diğer bilim alanlarında Vakfın faaliyet ve amaçlarına uygun her türlü yayının hazırlanması, basılması ve dağıtılması çalışmalarını gerçekleştirmek, desteklemek ve teşvik etmek.

d) Arkeoloji ve bağlantılı diğer bilim alanlarında kütüphane ve dokümantasyon arşivi kurarak fotoğraf, harita, belge ve benzeri arşivleri oluşturmak ve devamlılığını sağlamak; kitap, tablo, fotoğraf, nüsha ve diğer materyal

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ve ekipmanlar ile objeleri bağış, satın alma veya kiralama yoluyla temin etmek; 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli izinleri alarak özel müze açmak.

e) Vakfın faaliyet alanları çerçevesinde arkeolojik kazı ve araştırmalar ile restorasyon ve konservasyon konularında çalışmalar yürüten kişilere proje bazlı teşvik, destek, hibe ve burslar sağlamak.

f) Vakfın amaçları ve faaliyet alanları doğrultusunda kongre, sempozyum, konferans, toplantı, seminer, söyleşi, panel, sergi, çalışma gezileri ve diğer ilgili bilimsel, kültürel ve sanatsal etkinlikleri gerçekleştirmek ve desteklemek, arkeoloji ve kültürel miras alanlarında faaliyet gösteren Türk bilim insanları, kamu ve özel sektör personeli ile öğrenciler için, alanda yeni bilimsel, kültürel ve sanatsal gelişmeleri de kapsayıcı eğitim, kurs, staj ve etkinlik programları düzenlemek.

g) Vakıf faaliyetlerini gerçekleştirebilmek amacıyla gerekli veya yararlı gördüğü takdirde taşınır, taşınmaz ve her türlü hak veya imtiyazı satın almak, kiralamak veya kiraya vermek, Vakfın çalışmaları için gerekli veya uygun her türlü bina veya yapıyı inşa etmek, yenilemek, işletmek veya işlettiirmek.

ğ) Türkiye, Avrupa, Orta Doğu, Balkanlar, Akdeniz, Ege, Karadeniz, Kafkasya, Orta Asya, Güney Asya ve dünyanın diğer bölgelerinde; ilgili mevzuatı doğrultusunda Türkiye’de Bakanlığın, yurt dışında ilgili ülkenin yetkili makamlarının izniyle arkeolojik mirasın korunmasına ilişkin bilgileri toplamak, veri tabanlarını, mevcut kaynakları araştırmak ve arşivlemek, arkeolojik ve kültürel mirasa dair verilerin yayınlanmış arşivlerini ve henüz arşivlenmemiş verileri, yeni çıkacak verileri eklemeye imkân verecek şekilde bir araya getirerek ulusal arkeoloji bilgi sistemi aktif veri tabanı geliştirmek ve bu veri tabanını Bakanlık erişimine açık tutmak.

h) Türkiye ile doğrudan komşu ve coğrafi ve kültürel açıdan ilişkili ülkeler yanında üçüncü ülkelere arkeoloji, sanat tarihi, kültürel miras,

ve ekipmanlar ile objeleri bağış, satın alma veya kiralama yoluyla temin etmek; 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli izinleri alarak özel müze açmak.

e) Vakfın faaliyet alanları çerçevesinde arkeolojik kazı ve araştırmalar ile restorasyon ve konservasyon konularında çalışmalar yürüten kişilere proje bazlı teşvik, destek, hibe ve burslar sağlamak.

f) Vakfın amaçları ve faaliyet alanları doğrultusunda kongre, sempozyum, konferans, toplantı, seminer, söyleşi, panel, sergi, çalışma gezileri ve diğer ilgili bilimsel, kültürel ve sanatsal etkinlikleri gerçekleştirmek ve desteklemek, arkeoloji ve kültürel miras alanlarında faaliyet gösteren Türk bilim insanları, kamu ve özel sektör personeli ile öğrenciler için, alanda yeni bilimsel, kültürel ve sanatsal gelişmeleri de kapsayıcı eğitim, kurs, staj ve etkinlik programları düzenlemek.

g) Vakıf faaliyetlerini gerçekleştirebilmek amacıyla gerekli veya yararlı gördüğü takdirde taşınır, taşınmaz ve her türlü hak veya imtiyazı satın almak, kiralamak veya kiraya vermek, Vakfın çalışmaları için gerekli veya uygun her türlü bina veya yapıyı inşa etmek, yenilemek, işletmek veya işlettiirmek.

ğ) Türkiye, Avrupa, Orta Doğu, Balkanlar, Akdeniz, Ege, Karadeniz, Kafkasya, Orta Asya, Güney Asya ve dünyanın diğer bölgelerinde; ilgili mevzuatı doğrultusunda Türkiye’de Bakanlığın, yurt dışında ilgili ülkenin yetkili makamlarının izniyle arkeolojik mirasın korunmasına ilişkin bilgileri toplamak, veri tabanlarını, mevcut kaynakları araştırmak ve arşivlemek, arkeolojik ve kültürel mirasa dair verilerin yayınlanmış arşivlerini ve henüz arşivlenmemiş verileri, yeni çıkacak verileri eklemeye imkân verecek şekilde bir araya getirerek ulusal arkeoloji bilgi sistemi aktif veri tabanı geliştirmek ve bu veri tabanını Bakanlık erişimine açık tutmak.

h) Türkiye ile doğrudan komşu ve coğrafi ve kültürel açıdan ilişkili ülkeler yanında üçüncü ülkelere arkeoloji, sanat tarihi, kültürel miras,

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kültür endüstrileri ve bağlantılı diğer bilim alanlarında teknik ve bilimsel danışmanlık ve destek sağlamak.

ı) Arkeoloji kapsamında bilim, eğitim, koruma ve tanıtım gibi çalışmaların ve araştırmaların geliştirilmesini sağlamaya yönelik kılavuzlar ve standartlar hazırlamak; arkeoloji ve arkeometri alanlarında koordinasyon önlemlerinin hazırlanması ve uygulanmasına olanak sağlamak için faydalı olabilecek girişimlerde bulunmak.

i) İlgili mevzuatı doğrultusunda Bakanlık ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının izin ve gözetiminde; her ölçekte gerçekleştirilen kartografi çalışmaları, jeofizik ve jeomorfolojik araştırmaları, uzaktan algılama, görüntü işleme, kazı ve bölge tanıma dokümanları, havadan ve yerden fotoğraflama, arkeometrik tarihleme ve benzeri yöntemlerle anıtların araştırılması yoluyla dokümanların standartlaştırılması için çalışmak ve bu amaçla önleyici arkeoloji çalışmalarını teşvik etmek, planlamak, muhtemel uygulamalarını izlemek, arkeolojik kazılarda ortaya çıkan eserlerin analiz ve korunması için Bakanlık bünyesinde kurulmuş olan laboratuvarlarla iş birliği yapmak.

j) Arkeoloji ve kültürel miras alanlarında uygulamada karşılaşılan durumlardan hareketle alınması gereken tedbirleri ve ülke ölçekli politika önerilerini raporlaştırarak Bakanlığa ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına sunmak, gerçekleştireceği faaliyetleri ve bu faaliyetler sonucunda elde edeceği ve oluşturacağı bilgi, belge, görüntü, veri ve bilimsel raporları, arşivine dahil edilmek üzere Bakanlık ile paylaşmak.

(2) Vakıf, faaliyetlerini tek başına gerçekleştirebileceği gibi kültürel mirasın korunması, yönetimi ve geliştirilmesi için kamu kurum ve kuruluşları ve gerçek ve tüzel kişiler ile iş birliği yapabilir. Vakıf, benzer amaçlar doğrultusunda faaliyet yürüten kişi, kurum ve oluşumlarla ortak çalışmalar yürütebilir, ortaklıklar kurabilir. Vakıf, kamu kurum ve kuruluşlarına, özel kuruluşlara, uluslararası kuruluşlara proje teklifleri sunabilir; ulusal ve uluslararası yarışmalara katılabilir, ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenleyebilir.

kültür endüstrileri ve bağlantılı diğer bilim alanlarında teknik ve bilimsel danışmanlık ve destek sağlamak.

ı) Arkeoloji kapsamında bilim, eğitim, koruma ve tanıtım gibi çalışmaların ve araştırmaların geliştirilmesini sağlamaya yönelik kılavuzlar ve standartlar hazırlamak; arkeoloji ve arkeometri alanlarında koordinasyon önlemlerinin hazırlanması ve uygulanmasına olanak sağlamak için faydalı olabilecek girişimlerde bulunmak.

i) İlgili mevzuatı doğrultusunda Bakanlık ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının izin ve gözetiminde; her ölçekte gerçekleştirilen kartografi çalışmaları, jeofizik ve jeomorfolojik araştırmaları, uzaktan algılama, görüntü işleme, kazı ve bölge tanıma dokümanları, havadan ve yerden fotoğraflama, arkeometrik tarihleme ve benzeri yöntemlerle anıtların araştırılması yoluyla dokümanların standartlaştırılması için çalışmak ve bu amaçla önleyici arkeoloji çalışmalarını teşvik etmek, planlamak, muhtemel uygulamalarını izlemek, arkeolojik kazılarda ortaya çıkan eserlerin analiz ve korunması için Bakanlık bünyesinde kurulmuş olan laboratuvarlarla iş birliği yapmak.

j) Arkeoloji ve kültürel miras alanlarında uygulamada karşılaşılan durumlardan hareketle alınması gereken tedbirleri ve ülke ölçekli politika önerilerini raporlaştırarak Bakanlığa ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına sunmak, gerçekleştireceği faaliyetleri ve bu faaliyetler sonucunda elde edeceği ve oluşturacağı bilgi, belge, görüntü, veri ve bilimsel raporları, arşivine dahil edilmek üzere Bakanlık ile paylaşmak.

(2) Vakıf, faaliyetlerini tek başına gerçekleştirebileceği gibi kültürel mirasın korunması, yönetimi ve geliştirilmesi için kamu kurum ve kuruluşları ve gerçek ve tüzel kişiler ile iş birliği yapabilir. Vakıf, benzer amaçlar doğrultusunda faaliyet yürüten kişi, kurum ve oluşumlarla ortak çalışmalar yürütebilir, ortaklıklar kurabilir. Vakıf, kamu kurum ve kuruluşlarına, özel kuruluşlara, uluslararası kuruluşlara proje teklifleri sunabilir; ulusal ve uluslararası yarışmalara katılabilir, ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenleyebilir.

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Bu maddede sayılan faaliyetlerden Yönetim Kurulu tarafından belirlenenler, Vakıf bünyesinde oluşturulan ve merkezi Gaziantep’te bulunan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü tarafından yürütülür. Enstitünün ayrı bir tüzel kişiliği yoktur. Enstitüde görevlendirilmek üzere personel ve araştırmacı istihdam edilebilir.

Vakfın organları

MADDE 4- (1) Vakfın organları Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu ile danışma organı olan Bilim Kuruludur.

(2) Mütevelli Heyeti Vakfın karar organıdır ve on bir üyeden oluşur. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı, Dışişleri Bakanlığının Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İşler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı, Türk Tarih Kurumu Başkanı, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı ve Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü, Mütevelli Heyetinin tabii üyeleridir. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu üyeleri arasından Kurul tarafından belirlenen bir üye, arkeoloji ve kültür alanlarında yatırım ve faaliyetleriyle öne çıkmış gerçek ve tüzel kişilerden iki üye ile Vakfın faaliyet alanlarındaki çalışmalarıyla temayüz etmiş iki öğretim üyesi Bakanlık tarafından üç yıllığına üye olarak atanır. Mütevelli Heyeti Başkanı Kültür ve Turizm Bakanı olup katılmadığı toplantılara Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı başkanlık eder. Süresi dolan üye tekrar atanabilir. Bakanlık tarafından belirlenen üyelerden toplantılara katılmadığı gerekçesiyle Mütevelli Heyeti kararı ile üyelikleri sonlandırılan veya ölüm, istifa, sürenin dolması veya başka sebeple üyeliği sona erenlerin yerine, kalan görev süresi için Bakanlık tarafından bir ay içerisinde yeni üye atanır.

(3) Yönetim Kurulu, Vakfın icra organı olup Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfını temsil yetkisini haizdir ve yedi üyeden oluşur. Yönetim Kurulu Başkanı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan

(3) Bu maddede sayılan faaliyetlerden Yönetim Kurulu tarafından belirlenenler, Vakıf bünyesinde oluşturulan ve merkezi Gaziantep’te bulunan Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Enstitüsü tarafından yürütülür. Enstitünün ayrı bir tüzel kişiliği yoktur.

Vakfın organları

MADDE 4- (1) Vakfın organları Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu ile danışma organı olan Bilim Kuruludur.

(2) Mütevelli Heyeti Vakfın karar organıdır ve on bir üyeden oluşur. Kültür ve Turizm Bakanı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı, Dışişleri Bakanlığının Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İşler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı, Türk Tarih Kurumu Başkanı, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı ve Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü, Mütevelli Heyetinin tabii üyeleridir. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu üyeleri arasından Kurul tarafından belirlenen bir üye, arkeoloji ve kültür alanlarında yatırım ve faaliyetleriyle öne çıkmış gerçek ve tüzel kişilerden iki üye ile Vakfın faaliyet alanlarındaki çalışmalarıyla temayüz etmiş iki öğretim üyesi Bakanlık tarafından üç yıllığına üye olarak atanır. Mütevelli Heyeti Başkanı Kültür ve Turizm Bakanı olup katılmadığı toplantılara Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı başkanlık eder. Süresi dolan üye tekrar atanabilir. Bakanlık tarafından belirlenen üyelerden toplantılara katılmadığı gerekçesiyle Mütevelli Heyeti kararı ile üyelikleri sonlandırılan veya ölüm, istifa, sürenin dolması veya başka sebeple üyeliği sona erenlerin yerine, kalan görev süresi için Bakanlık tarafından bir ay içerisinde yeni üye atanır. Mütevelli Heyet, Vakıf resmî senedinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

(3) Yönetim Kurulu, Vakfın icra organı olup Vakfı temsil yetkisini haizdir ve yedi üyeden oluşur. Yönetim Kurulu Başkanı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan Yardımcısı olup; diğer üyeleri, Vakfın

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yardımcısı olup; diğer üyeleri, Vakfın faaliyet alanlarında en az on yıllık deneyime sahip en az dört yıllık fakülte mezunlarından Mütevelli Heyetince üç yıllığına atanacak beş üye ile tabii üye olarak Enstitü Başkanından oluşur. Süresi dolan üye yeniden atanabilir. Mütevelli Heyetince atanan üyelere toplantılara katılmayan veya ölüm, istifa, sürenin dolması ya da başka sebeple Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerine, kalan görev süresi için Mütevelli Heyeti tarafından bir ay içerisinde yeni üye atanır. Yönetim Kurulu ayda en az bir kere toplanır.

(4)Yükseköğretim kurumlarının akademik kadrolarından Yönetim Kurulu üyeliğine seçilenler hakkında 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(5)Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti tarafından üç yıllığına atanan üç asıl ve iki yedek üyeden oluşur. Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti adına Vakfın faaliyet ve hesaplarını denetler. Vakıf Mütevelli Heyeti gerekli gördüğü hallerde Yönetim Kurulu tarafından önerilen üç bağımsız denetim kuruluşundan birine denetim yaptırılmasına karar verebilir.

(6)Bilim Kurulu, Vakfın danışma organıdır. Bilim Kurulu üyeleri, arkeoloji ve kültürel miras alanında ve ilişkili diğer bilim alanlarında temayüz etmiş, Vakfın amaçları doğrultusunda çalışmalar gerçekleştirmiş Türk ve yabancı bilim insanları arasından Yönetim Kurulunca beş yıllığına seçilir. En fazla elli kişiden oluşacak Bilim Kurulunda yabancı üyelerin sayısı toplam üye sayısının beşte birinden fazla olamaz.

(7)Vakıf tarafından yurt dışında arkeolojik kazıların yapıldığı yerlerde, kazı süresiyle sınırlı olmak üzere Mütevelli Heyeti kararı ile geçici temsilcilikler açılabilir.

(8)Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu ile Bilim Kurulunun görev ve yetkileri ile çalışma, toplanma ve karar alma usul ve esasları Vakıf Senedinde gösterilir. Enstitünün çalışma usul ve esasları Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Mütevelli Heyeti tarafından belirlenir, Enstitü Başkanı Mütevelli Heyeti tarafından atanır.

faaliyet alanlarında en az on yıllık deneyime sahip en az dört yıllık fakülte mezunlarından Mütevelli Heyetince üç yıllığına atanacak beş üye ile tabii üye olarak Enstitü Başkanından oluşur. Süresi dolan üye yeniden atanabilir. Mütevelli Heyetince atanan üyelere toplantılara katılmayan veya ölüm, istifa, sürenin dolması ya da başka sebeple Yönetim Kurulu üyeliği sona erenlerin yerine, kalan görev süresi için Mütevelli Heyeti tarafından bir ay içerisinde yeni üye atanır. Yönetim Kurulu ayda en az bir kere toplanır.

(4)Yükseköğretim kurumlarının akademik kadrolarından Yönetim Kurulu üyeliğine seçilenler hakkında 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(5)Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti tarafından üç yıllığına atanan üç asıl ve iki yedek üyeden oluşur. Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti adına Vakfın faaliyet ve hesaplarını denetler. Mütevelli Heyeti gerekli gördüğü hallerde Yönetim Kurulu tarafından önerilen üç bağımsız denetim kuruluşundan birine denetim yaptırılmasına karar verebilir.

(6)Bilim Kurulu, Vakfın danışma organıdır. Bilim Kurulu üyeleri, arkeoloji ve kültürel miras alanında ve ilişkili diğer bilim alanlarında temayüz etmiş, Vakfın amaçları doğrultusunda çalışmalar gerçekleştirmiş Türk ve yabancı bilim insanları arasından Yönetim Kurulunca beş yıllığına seçilir. En fazla elli kişiden oluşacak Bilim Kurulunda yabancı üyelerin sayısı toplam üye sayısının beşte birinden fazla olamaz.

(7)Vakıf tarafından yurt dışında arkeolojik kazıların yapıldığı yerlerde, kazı süresiyle sınırlı olmak üzere Mütevelli Heyeti kararı ile geçici temsilcilikler açılabilir.

(8)Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu ile Bilim Kurulunun görev ve yetkileri ile çalışma, toplanma ve karar alma usul ve esasları Vakıf senedinde gösterilir. Enstitünün çalışma usul ve esasları Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Mütevelli Heyeti tarafından belirlenir, Enstitü Başkanı Mütevelli Heyeti tarafından atanır.

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(9) Vakıf senedi ile oluşturulacak birimlerde görev alacak yönetici ve personele kamu kurum ve kuruluşları dışından görevlendirilenlerle sınırlı olmak üzere ödenecek ücretler ve harcırahlar Mütevelli Heyeti tarafından belirlenir. Vakfın organlarında, Vakıf senediyle oluşturulacak birimlerde ve Vakıf tarafından düzenlenecek toplantı, konferans gibi etkinliklerde kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilenlere ödenecek harcırahlar ise tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre belirlenir ve Vakıf bütçesinden ödenir.

(10) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilenler hariç olmak üzere; Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri ile Bilim Kurulu üyelerine (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarda her toplantı için Vakıf bütçesinden huzur hakkı ödenir. Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulu üyeleri için ayda dörtten, Denetim Kurulu ve Bilim Kurulu üyeleri için ise yılda ondan fazla toplantı için ödeme yapılmaz.

Personel istihdamı

MADDE 5- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında ve yükseköğretim kurumlarında Vakfın faaliyet alanları ile ilgili konularda istihdam edilen devlet memurları ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanlar; Vakfın talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere Vakıfta geçici görevlendirilebilir. Bu süre aynı usulle her bir personel için birer yıl olmak üzere en fazla üç yıl uzatılabilir. Bu suretle geçici görevlendirilenler görevlendirildikleri süre boyunca kurumlarından aylıklı izinli sayılırlar, mali ve sosyal hak ve yardımlarını kurumlarından alırlar. Bunların geçici görevlendirildikleri kurumda geçirdikleri süreler kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır. Bu suretle görevlendirilenler Vakfın tabi olduğu mevzuata ve Vakfın yetkili organları tarafından yürürlüğe konulan düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

(9) Vakıf senedi ile oluşturulacak birimlerde görev alacak yönetici ve personele kamu kurum ve kuruluşları dışından görevlendirilenlerle sınırlı olmak üzere ödenecek ücretler ve harcırahlar Mütevelli Heyeti tarafından belirlenir. Vakfın organlarında, Vakıf senediyle oluşturulacak birimlerde ve Vakıf tarafından düzenlenecek toplantı, konferans gibi etkinliklerde kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilenlere ödenecek harcırahlar ise tabi oldukları mevzuat hükümlerine göre belirlenir ve Vakıf bütçesinden ödenir.

(10) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilenler hariç olmak üzere; Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri ile Bilim Kurulu üyelerine (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunacak tutarda her toplantı için Vakıf bütçesinden huzur hakkı ödenir. Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulu üyeleri için ayda dörtten, Denetim Kurulu ve Bilim Kurulu üyeleri için ise yılda ondan fazla toplantı için ödeme yapılmaz.

Personel istihdamı

MADDE 5- (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında ve yükseköğretim kurumlarında Vakfın faaliyet alanları ile ilgili konularda istihdam edilen devlet memurları ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanlar; Vakfın talebi, kendilerinin ve kurumlarının muvafakatiyle bir yılı geçmemek üzere Vakıfta geçici görevlendirilebilir. Bu süre aynı usulle her bir personel için birer yıl olmak üzere en fazla üç yıl uzatılabilir. Bu suretle geçici görevlendirilenler görevlendirildikleri süre boyunca kurumlarından aylıklı izinli sayılırlar, mali ve sosyal hak ve yardımlarını kurumlarından alırlar. Bunların geçici görevlendirildikleri kurumda geçirdikleri süreler kendi kurumlarında geçirilmiş sayılır. Akademik unvanların kazanılması için gerekli şartlar saklıdır. Bu suretle görevlendirilenler Vakfın tabi olduğu mevzuata ve Vakfın yetkili organları tarafından yürürlüğe konulan düzenlemelere uymakla yükümlüdür.

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2)Vakıf, bu madde kapsamındaki kurum ve kuruluşlardan, münhasıran belli bir uzmanlık, bilgi ve deneyim gerektiren iş ve hizmetler için oluşturulan komisyon ve benzeri çalışma gruplarına dâhil olmak üzere, kurumlarındaki asli görevleri uhdelerinde kalmak şartıyla personel görevlendirilmesini talep edebilir.

(3)Vakıf, iş mevzuatı çerçevesinde personel istihdam edebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vakfın Bütçesi ve Gelirleri ile Muafiyet, İstisna, İndirim ve Diğer Teşvikler Vakfın bütçesi ve gelirleri

MADDE 6- (1) Vakıf, bu Kanunda ve Vakıf senedinde yer alan amaç ve faaliyetleri doğrultusunda yıllık bütçe yapar. Vakfın yıllık brüt gelirlerinin en az üçte ikisi Vakfın ve Enstitünün amaçlarına, kalanı bu amaçları gerçekleştirmek için Vakıf ve Enstitü personeli ile yönetim ve idame giderlerine sarf olunur. Ayrıca Vakıf, amaçlarını gerçekleştirmek için yurt içi ve yurt dışında iktisadi işletme kurabilir, devralabilir ve bunlara ortak olabilir. Vakfın yıllık bütçesi içerisinde yer alacak Enstitü bütçesi, Enstitü Başkanı tarafından hazırlanır ve Vakıf bütçesi içerisinde Vakıf Mütevelli Heyeti tarafından onaylanmak üzere Enstitü Başkanınca Vakıf Yönetim Kuruluna sunulur.

(2) Vakfın gelirleri şunlardır:

a) Vakfın amacına uygun ulusal ve uluslararası fonlardan aktarılan hibeler de dâhil olmak üzere yurt içi ve yurt dışı her türlü ürün, hizmet, taşınır, taşınmaz, irat ve her türlü bağışlar ile aynı ve nakdi yardımlar.

b) Vakıf faaliyetlerinden elde edilen muhtelif gelirler.

c) İktisadi işletmeler, iştirakler ve ortaklıklardan sağlanan gelirler.

ç) Vakıf taşınır ve taşınmaz varlıkları ile diğer haklarının değerlendirilmesi ile sağlanan gelirler.

d) Sponsorluk gelirleri.

(2)Vakıf, bu madde kapsamındaki kurum ve kuruluşlardan, münhasıran belli bir uzmanlık, bilgi ve deneyim gerektiren iş ve hizmetler için oluşturulan komisyon ve benzeri çalışma gruplarına dâhil olmak üzere, kurumlarındaki asli görevleri uhdelerinde kalmak şartıyla personel görevlendirilmesini talep edebilir.

(3)Vakıf, iş mevzuatı çerçevesinde personel istihdam edebilir.

(4)Bu maddede belirtilen usul ve esaslar dâhilinde Enstitüde personel ve araştırmacı istihdam edilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Vakfın Bütçesi ve Gelirleri ile Muafiyet, İstisna, İndirim ve Diğer Teşvikler Vakfın bütçesi ve gelirleri

MADDE 6- (1) Vakıf, bu Kanunda ve Vakıf senedinde yer alan amaç ve faaliyetleri doğrultusunda yıllık bütçe yapar. Vakfın yıllık brüt gelirlerinin en az üçte ikisi Vakfın ve Enstitünün amaçlarına, kalanı bu amaçları gerçekleştirmek için Vakıf ve Enstitü personeli ile yönetim ve idame giderlerine sarf olunur. Ayrıca Vakıf, amaçlarını gerçekleştirmek için yurt içi ve yurt dışında iktisadi işletme kurabilir, devralabilir ve bunlara ortak olabilir. Vakfın yıllık bütçesi içerisinde yer alacak Enstitü bütçesi, Enstitü Başkanı tarafından hazırlanır ve Vakıf bütçesi içerisinde Mütevelli Heyeti tarafından onaylanmak üzere Enstitü Başkanınca Yönetim Kuruluna sunulur.

(2) Vakfın gelirleri şunlardır:

a) Vakfın amacına uygun ulusal ve uluslararası fonlardan aktarılan hibeler de dâhil olmak üzere yurt içi ve yurt dışı her türlü ürün, hizmet, taşınır, taşınmaz, irat ve her türlü bağışlar ile aynı ve nakdi yardımlar.

b) Vakıf faaliyetlerinden elde edilen muhtelif gelirler.

c) İktisadi işletmeler, iştirakler ve ortaklıklardan sağlanan gelirler.

ç) Vakıf taşınır ve taşınmaz varlıkları ile diğer haklarının değerlendirilmesi ile sağlanan gelirler.

d) Sponsorluk gelirleri.

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

e) Enstitü giderlerinde kullanılmak üzere Gaziantep Büyükşehir Belediyesinden aktarılabacak tutarlar.

f) Genel bütçeden aktarılabacak tutarlar.

g) Diğer gelirler.

Muafiyet, istisna, indirim ve diğer teşvikler

MADDE 7- (1) Vakıf, bu Kanunda sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden harçlardan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden muaftır.

(2) Vakıf, diğer kanunlarla Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara sağlanan tüm hükümlerden yararlanır.

(3) Vakfa yapılacak bağış ve yardımlar, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla bildirilecek gelirlerden veya kurum kazancından indirilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 8- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu hükümleri uygulanır.

Vakfın kuruluş işlemleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Vakfın kuruluş işlemlerinde kullanılmak ve kalanı kuruluş tamamlandıktan sonra Vakfa bırakılmak

e) Enstitü giderlerinde kullanılmak üzere Gaziantep Büyükşehir Belediyesinden aktarılabacak tutarlar.

f) Genel bütçeden aktarılabacak tutarlar.

g) Diğer gelirler.

Muafiyet, istisna, indirim ve diğer teşvikler

MADDE 7- (1) Vakıf, bu Kanunda sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden harçlardan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden muaftır.

(2) Vakıf, diğer kanunlarla Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara sağlanan tüm hükümlerden yararlanır.

(3) Vakfa yapılacak bağış ve yardımlar, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde, gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla bildirilecek gelirlerden veya kurum kazancından indirilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 8- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu hükümleri uygulanır.

Değiştirilen hükümler

MADDE 9- (1) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Antalya Diploması Forumu Vakfı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı,” ibaresi eklenmiştir.

Vakfın kuruluş işlemleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Vakfın kuruluş işlemlerinde kullanılmak ve kalanı kuruluş tamamlandıktan sonra Vakfa bırakılmak

(Gaziantep Milletvekilleri Ali Şahin ve Mehmet Sait Kirazoğlu ile 58 Milletvekilinin Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden Vakıf adına açılacak hesaba beş milyon Türk lirası aktarılır.

(2)Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Vakfın kuruluşu, Vakıf senedi ve Vakfın Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından sonuçlandırılır. Vakfın kuruluş işlemlerinin tamamlanmasıyla beraber ayrı bir işleme gerek olmaksızın Enstitü de kurulmuş olur.

(3)Gaziantep İli Şahinbey İlçesi Bey Mahallesinde bulunan ve mülkiyeti Hazineye ait 1059 ada 1 parsel numaralı taşınmaz ile üzerinde bulunan Kendirli Gazi Kültür Merkezi üzerinde, Enstitü faaliyetlerinde kullanılmak üzere Vakıf lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir.

Yürürlük

MADDE 9- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

üzere Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden Vakıf adına açılacak hesaba beş milyon Türk lirası aktarılır.

(2)Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Vakfın kuruluşu, Vakıf senedi ve Vakfın Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından sonuçlandırılır. Vakfın kuruluş işlemlerinin tamamlanmasıyla beraber ayrı bir işleme gerek olmaksızın Enstitü de kurulmuş olur.

(3)Gaziantep ili Şahinbey ilçesi Bey Mahallesinde bulunan ve mülkiyeti Hazineye ait 1059 ada 1 parsel numaralı taşınmaz ile üzerinde bulunan Kendirli Gazi Kültür Merkezi üzerinde, Enstitü faaliyetlerinde kullanılmak üzere Vakıf lehine bedelsiz irtifak hakkı tesis edilir.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

